

**Činnost zdravotnických zařízení
ve vybraných oborech
léčebně preventivní péče
2009**

Z D R A V O T N I C K Á   S T A T I S T I K A

Vydává Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Praha 2, Palackého nám. 4

www.uzis.cz

Činnost zdravotnických zařízení ve vybraných oborech léčebně preventivní péče

K dispozici jsou publikace s daty od roku 1994.

Podkladem pro zpracování publikace jsou roční výkazy o činnosti zdravotnických zařízení. Publikace obsahuje informace o činnosti a personálním obsazení zdravotnických zařízení ve vybraných oborech léčebně preventivní péče. Zpracování údajů je členěno podle území.

Activity of health establishments in selected branches of curative and preventive care

Publications are available with data since 1994.

The publication is based on processed data from annual reports on activity returned by health establishments. Contains information on activity and personnel capacity of health establishments in selected branches of curative and preventive care. Data are processed and presented by regions.

© ÚZIS ČR, 2010

© Translation IHIS CR

ISSN 1211-2585

ISBN 978-80-7280-901-1

Obsah

Úvod	5
1. Počet lékařů a ošetření-vyšetření v jednotlivých oborech ambulantní léčebně preventivní péče	7
2. Činnost praktických lékařů pro dospělé.....	20
3. Činnost praktických lékařů pro děti a dorost	27
4. Činnost praktických lékařů gynekologů	44
5. Činnost praktických zubních lékařů.....	53
6. Domácí zdravotní péče	56
7. Činnost zdravotnické záchranné služby	64
8. Činnost oboru doprava raněných, nemocných a rodiček	68
9. Činnost interních oborů	71
10. Činnost oboru gastroenterologie	73
11. Činnost oboru alergologie a klinické imunologie	79
12. Činnost oboru tuberkulózy a respiračních nemocí (TRN).....	87
13. Činnost oboru psychiatrie (vč. sexuologie a AT péče)	97
14. Činnost ambulantních chirurgických oborů	109
15. Činnost oboru očního	117
16. Činnost oboru dermatovenerologie	121
17. Činnost oborů radiační onkologie a klinická onkologie	129
18. Činnost logopedických pracovišť.....	134
19. Činnost hemodialyzačních středisek.....	142
Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad	146
Značky v tabulkách	155
Seznam zkratk.....	155
Seznam zkratk názvů krajů.....	156

Contents

Introduction.....	5
1. Number of physicians and examinations in branches of out-patient care	7
2. Activity in branch of general practitioners for adults	20
3. Activity in branch of general practitioners for children and adolescents	27
4. Activity in branch of practical gynaecologists	44
5. Activity in branch of practical dentists	53
6. Activity in branch of home care	56
7. Activity in branch of health emergency service	64
8. Activity in branch of transport of injurie, patients and women in childbed	68
9. Activity in internal branches.....	71
10. Activity in branch of gastroenterology	73
11. Activity in branch of allergology and clinical immunology	79
12. Activity in branch of tuberculosis and respiratory diseases	87
13. Activity in branch of psychiatry and sexuology	97
14. Activity in ambulatory surgery branches.....	109
15. Activity in branch of eye diseases	117
16. Activity in branches of dermatologyn and venerology	121
17. Activity in branch of radiation oncology and clinical oncology	129
18. Activity in branch of speech therapy.....	134
19. Activity of dialysis units	142
List of selected terms used in publication and their English translation	146
Symbols in the tables	155
List of abbreviations.....	155
List of abbreviations of regions	156

Úvod

Publikace „Činnost zdravotnických zařízení ve vybraných oborech léčebně preventivní péče“ vychází ze zpracovaných ročních statistických výkazů: o činnosti zdravotnických zařízení A (MZ) 1–01 (mají vlastní podobu pro každý obor). Všechny údaje se týkají zařízení, která odevzdala výkaz o své činnosti za rok 2009.

Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování na rok 2009, který byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 398/2008 Sb. a její přílohy č. 2, která obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvem, v částce 129 ze dne 10. listopadu 2008. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V publikaci jsou zahrnuty informace o činnosti, personálním obsazení zdravotnických zařízení a některé ukazatele o zdravotním stavu obyvatelstva ve vybraných oborech léčebně preventivní péče. Nejsou zde zahrnuty údaje z oboru diabetologie, lázeňské péče a z většiny oborů komplementu¹, neboť jim jsou věnovány samostatné publikace. Z těchto důvodů byla z publikace vyřazena činnost zdravotnických zařízení v oboru rehabilitace a fyzikální medicíny a nově zařazena do publikace „Činnost společných vyšetřovacích a léčebných složek“.

Zpracované údaje jsou členěny podle území, na kterém se nacházejí zdravotnická zařízení, tudíž neumožňují zohlednit přirozenou spádovost, svobodnou volbu lékaře či dostupnost zdravotnických služeb.

Počty zaměstnanců jsou z důvodu vyšší vypovídací schopnosti vyjádřeny přepočtením podle úvazků a zahrnují i smluvní pracovníky. V roce 2008 byl na výkazy o činnosti přidán nový ukazatel „průměrný roční přepočtený počet pracovníků (včetně smluvních)“, který je součtem přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období dělený počtem měsíců sledovaného období. Všechny ukazatele, které se vztahují k počtu pracovníků, jsou přepočítány k tomuto ukazateli. Pro srovnání úvazků pracovníků s předchozím rokem jsou pracovníci ve zdravotnictví (lékaři a odborní zdravotničtí pracovníci nelékaři) vyjádřeny stejně jako v předchozích letech přepočtením podle úvazků (včetně smluvních pracovníků) v tabulkách kapitoly „Počet lékařů a ošetření-vyšetření v jednotlivých oborech ambulantní léčebně preventivní péče“.

Údaje pro výpočty relací na obyvatelstvo byly získány z dostupných údajů ČSÚ. Pro obor gynekologie byly relace počítány na počet žen, pro obor praktický lékař pro děti a dorost na počet obyvatel ve věku 0–18 let, u praktických lékařů pro dospělé na počet obyvatel ve věku 15 let a více. Všechny relace v krajích jsou pouze orientační, nevystihují skutečnou incidenci a prevalenci, promítne se v nich však existence specializovaných pracovišť, která k sobě stahují pacienty i z jiných regionů. Od roku 2000 se údaje týkají zdravotnických zařízení všech rezortů (dopravy, obrany, spravedlnosti, vnitra, zdravotnictví), do roku 1999 se týkaly jen činnosti zdravotnických zařízení rezortu zdravotnictví.

---

¹ Komplement resp. společné vyšetřovací a léčebné složky (SVLS) – zahrnuje tyto obory: klinická farmakologie, klinická biochemie, klinická hematologie, radiologie a zobrazovací metody, ortopedická protetika, transfuzní služba vč. krevních bank, rehabilitace a fyzikální medicína, nukleární medicína, patologie, soudní lékařství, tkáňové banky, epidemiologie a mikrobiologie - pokud nejsou součástí hygienické služby.

V roce 2004 vstoupil v ČR v platnost zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, který nově definoval kategorie zdravotnických pracovníků a upravil v souladu s právem Evropského společenství podmínky získávání odborné a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků a podmínky uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání pro státní příslušníky členských států EU a pro státní příslušníky mimo členské státy EU.

Jednotlivé skupiny pracovníků (ZPBD, ZPSZ apod.), které jsou v publikaci použity, jsou vysvětleny v Seznamu zkratk. V souladu se zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla v jednotlivých oborových výkazech nahrazena dosud sledovaná kategorie „Střední zdravotničtí pracovníci“ (SZP) kategorií „Zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ (ZPBD), zahrnující pracovníky z § 5 až § 21a.

Původně sledovaná skupina „Střední zdravotničtí pracovníci“ (SZP) zahrnovala kategorie:

- sestry (všeobecné, dětské, ženské, dietní, ostatní)
- rehabilitační pracovníci
- asistenti hygienické služby
- laboranti (zdravotní, farmaceutičtí, radiologičtí)
- zubní technici

Nově sledovaná skupina „Zdravotničtí pracovníci nelékaři bez odborného dohledu“ (ZPBD) zahrnuje kategorie:

- všeobecná sestra
- porodní asistentka
- ergoterapeut
- radiologický asistent
- zdravotní laborant
- zdravotně sociální pracovník
- optometrista
- ortoptista
- asistent ochrany veřejného zdraví
- ortotik-protetik
- nutriční terapeut
- zubní technik
- dentální hygienistka
- zdravotnický záchranář
- farmaceutický asistent
- biomedicínský technik
- biomedicínský asistent
- radiologický technik
- adiktolog

1. Počet lékařů a ošetření-vyšetření v jednotlivých oborech ambulantní léčebně preventivní péče

Koncem roku 2009 pracovalo v ambulantní péči (včetně SVLS¹) 71 % všech lékařů a 51 % všech zdravotnických pracovníků nelékařů bez odborného dohledu (zákon č. 96/2004 Sb., §5 až §21a). Měřeno úvazky lékařů byla ambulantní péče již z 81 % poskytována v zařízeních soukromých. Primární péči (o děti, dorost a dospělé, gynekologickou a stomatologickou) zajišťovalo 44,1 % ambulantních lékařů, zbylých 55,9 % připadlo na ambulantní specialisty. Na 1 ambulantního lékaře (vč. diagnostických služeb) připadalo v průměru 326 obyvatel.

Celkem bylo v průběhu roku 2009 poskytnuto pacientům v ambulantní péči 136 907 402 ošetření-vyšetření. Každý obyvatel České republiky byl tak v průběhu roku ošetřen ambulantním lékařem 13krát. Přestože se jedná stále o vysoké číslo, došlo mezi roky 2008 a 2009 k nepatrnému poklesu počtu ošetření-vyšetření a to jak absolutně (o 1,7 mil. ošetření-vyšetření), tak i v relaci na obyvatele (v roce 2008 byl každý Čech vyšetřen ambulantním lékařem v průměru 13,3 krát). Nejvíce ošetření na jednoho obyvatele bylo provedeno tradičně lékaři v Hl. m. Praze (17,2), nejméně pak podle očekávání ve Středočeském kraji (10,0), kterému poskytuje zázemí Hl. m. Praha. Průměr za Hl. m. Praha a Středočeský kraj činí 13,6 ošetření-vyšetření na jednoho obyvatele, což nepatrně převyšuje celorepublikový průměr.

Závěrem lze říci, že krajské relace jsou orientační a výsledné hodnoty jsou výrazně ovlivněny tím, jakou péči kraj poskytuje obyvatelům jiných krajů (liší se dle oborů). Na jednoho lékaře připadlo v České republice 5 339 poskytnutých ošetření-vyšetření za rok.

---

¹ SVLS - společné vyšetřovací a léčebné složky

1.1 Počet lékařů a ošetření-vyšetření v zařízeních ambulantní péče

Obor	Ambulantní části lůžkových zařízení		Samostatná zařízení ambulantní péče	
	lékaři (přepoč. počty)	ošetření- vyšetření	lékaři (přepoč. počty)	ošetření- vyšetření
Interní	896,83	4 102 410	1 169,14	6 146 297
Diabetologie	106,52	576 496	230,41	1 544 625
Gastroenterologie	230,43	742 995	122,14	483 439
Geriatric	11,49	53 747	5,60	18 233
Infekční	74,11	349 342	6,66	29 916
Alergologie + imunologie	104,33	503 364	319,94	1 797 989
TBC a respiračních nemocí	125,71	650 741	214,00	1 257 203
Neurologie	295,07	1 481 915	509,06	2 259 061
Psychiatrie + sexologie	121,25	389 447	614,49	2 220 481
Nemocí z povolání	54,46	191 125	2,00	9 273
Dětský, dorostový + novoroz.	240,63	859 194	2 029,33	12 119 420
z toho PL pro děti a dorost	26,25	140 980	2 015,66	12 091 929
Gynekologie	327,15	1 797 660	1 332,48	8 855 890
z toho PL gynekolog	68,03	426 960	1 257,90	8 618 412
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	502,80	3 719 795	559,58	3 460 749
Neurochirurgie	41,76	142 998	1,80	4 953
Kardiochirurgie	28,63	45 613	-	-
Traumatologie	41,72	441 954	-	-
Plast. chir. + léčba popálenin	55,26	213 160	64,49	138 426
Ortopedie	226,28	1 373 515	370,04	2 209 530
Urologie	141,05	1 045 160	204,27	1 241 251
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	211,77	1 403 839	472,02	2 649 604
Oční	257,02	1 292 908	677,53	3 741 291
Stomatologie	219,32	535 202	6 271,57	18 621 575
z toho PL zubní	26,53	52 937	5 893,85	17 305 155
Dermatovenerologie	148,41	1 082 555	512,99	3 354 812
Radiační a klin. onkologie	264,97	1 345 735	65,91	327 239
Tělovýchovné lékařství	12,49	27 181	14,69	28 465
Lékařská genetika	50,80	82 875	37,57	92 573
Ordinace PL pro dospělé	101,14	569 766	4 844,14	38 017 485
Pracovní lékařství	14,27	63 383	53,03	121 608
Léčba bolesti	19,42	46 230	15,14	48 131
Celkem	4 925,09	25 130 305	20 720,02	110 799 519

1.2 Počet lékařů (přepočtené počty) v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet lékařů (přepočtené počty)				
	ČR	Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský
Interní	2 065,97	555,24	153,68	117,85	110,72
Diabetologie	336,93	63,89	32,07	18,65	20,10
Gastroenterologie	352,57	53,22	40,15	23,05	17,65
Geriatric	17,09	3,50	0,60	2,53	-
Infekční	80,77	35,10	2,16	3,42	3,23
Alergologie + imunologie	424,27	110,00	33,63	15,78	18,88
TBC a respiračních nemocí	339,71	65,34	33,16	15,80	24,65
Neurologie	804,13	182,29	54,92	39,73	31,12
Psychiatrie + sexologie	735,74	190,85	58,45	38,44	47,44
Nemocí z povolání	56,46	18,87	2,00	4,00	6,39
Dětský, dorostový + novoroz.	2 269,96	339,02	247,99	134,77	113,44
z toho PL pro děti a dorost	2 041,91	249,53	229,80	120,83	107,47
Gynekologie	1 659,63	359,94	138,44	83,76	86,49
z toho PL gynekolog	1 325,93	249,03	132,13	69,91	65,14
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	1 062,38	220,66	80,34	55,71	55,17
Neurochirurgie	43,56	24,66	0,20	1,07	2,50
Kardiochirurgie	28,63	18,76	-	3,00	1,00
Traumatologie	41,72	6,35	0,80	5,90	0,62
Plast. chir. + léčba popálenin	119,75	52,42	3,10	5,34	3,43
Ortopedie	596,32	156,59	47,47	28,02	30,18
Urologie	345,32	70,56	29,69	17,36	18,49
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	683,79	169,56	56,19	27,49	38,89
Oční	934,55	207,01	64,76	43,36	53,11
Stomatologie	6 490,89	1 178,25	502,03	352,36	391,25
z toho PL zubní	5 920,38	1 018,24	477,34	328,13	353,50
Dermatovenerologie	661,40	173,64	51,41	30,79	30,90
Radiační a klin. onkologie	330,88	97,23	16,15	13,77	15,42
Tělovýchovné lékařství	27,18	11,68	0,88	1,30	1,45
Lékařská genetika	88,37	36,95	0,70	3,73	4,52
Ordinace PL pro dospělé	4 945,28	713,51	481,85	306,13	269,47
Pracovní lékařství	67,30	33,91	8,60	4,30	1,40
Léčba bolesti	34,56	20,45	2,89	0,80	0,40
Celkem	25 645,11	5 169,45	2 144,31	1 398,21	1 398,31

1.2 Počet lékařů (přepočtené počty) v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet lékařů (přepočtené počty)				
	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové- hradecký	Pardubický
Interní	41,31	115,95	59,99	114,27	71,30
Diabetologie	10,10	21,80	7,85	20,79	14,52
Gastroenterologie	14,35	34,12	19,12	18,93	13,16
Geriatric	-	1,00	-	0,86	2,55
Infekční	0,80	4,40	3,80	4,40	1,50
Alergologie + imunologie	6,20	29,52	14,38	26,78	14,89
TBC a respiračních nemocí	6,80	25,56	10,43	19,25	16,19
Neurologie	16,93	57,36	27,93	38,09	28,57
Psychiatrie + sexologie	15,26	46,03	22,55	34,51	23,93
Nemocí z povolání	-	0,80	1,00	7,00	-
Dětský, dorostový + novoroz.	65,77	170,17	94,38	128,71	102,09
z toho PL pro děti a dorost	63,02	161,70	83,41	115,10	98,68
Gynekologie	45,32	117,93	63,27	77,13	58,96
z toho PL gynekolog	36,61	105,81	47,65	62,32	49,09
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	22,15	74,52	48,54	77,18	50,30
Neurochirurgie	-	1,00	1,00	2,83	1,00
Kardiochirurgie	-	-	-	2,77	-
Traumatologie	-	4,28	5,55	4,40	2,50
Plast. chir. + léčba popálenin	4,40	3,78	3,75	6,00	3,90
Ortopedie	13,19	34,25	18,04	31,50	27,17
Urologie	7,32	24,05	7,69	24,44	14,63
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	13,00	40,28	21,30	35,81	28,77
Oční	24,23	56,70	29,10	56,79	36,61
Stomatologie	158,01	401,43	235,40	379,00	291,13
z toho PL zubní	151,51	378,87	225,60	341,47	273,88
Dermatovenerologie	16,01	42,58	16,09	28,92	20,00
Radiační a klin. onkologie	4,80	8,03	12,69	24,29	14,10
Tělovýchovné lékařství	0,36	1,86	1,15	1,61	0,22
Lékařská genetika	1,88	4,20	1,00	4,50	2,05
Ordinace PL pro dospělé	120,44	355,25	201,20	286,16	223,34
Pracovní lékařství	-	2,00	1,00	1,00	6,20
Léčba bolesti	0,40	5,95	0,41	1,61	0,55
Celkem	609,03	1 684,80	928,61	1 459,53	1 070,13

1.2 Počet lékařů (přepočtené počty) v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet lékařů (přepočtené počty)				
	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
Interní	71,64	249,44	110,64	80,44	213,50
Diabetologie	13,70	29,88	21,02	22,14	40,42
Gastroenterologie	16,87	31,67	15,70	15,60	38,98
Geriatric	-	2,15	2,70	0,60	0,60
Infekční	2,24	10,62	1,20	2,40	5,50
Alergologie + imunologie	14,00	53,95	29,65	13,70	42,91
TBC a respiračních nemocí	13,44	28,97	19,93	18,36	41,83
Neurologie	34,36	100,96	54,13	39,03	98,71
Psychiatrie + sexologie	26,01	88,55	51,06	27,05	65,61
Nemocí z povolání	-	6,70	0,30	1,00	8,40
Dětský, dorostový + novoroz.	111,08	231,03	154,44	115,91	261,16
z toho PL pro děti a dorost	106,35	219,32	136,70	111,21	238,79
Gynekologie	60,00	197,24	105,62	83,80	181,73
z toho PL gynekolog	51,64	143,92	87,68	61,75	163,25
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	30,49	140,76	55,87	52,01	98,68
Neurochirurgie	-	2,70	1,20	0,80	4,60
Kardiochirurgie	-	-	2,00	-	1,10
Traumatologie	0,37	0,85	3,60	3,80	2,70
Plast. chir. + léčba popálenin	-	13,76	5,05	2,90	11,92
Ortopedie	21,68	62,20	42,35	23,00	60,68
Urologie	12,95	39,12	24,35	15,70	38,97
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	23,20	82,21	45,15	29,05	72,89
Oční	33,50	94,93	71,02	47,71	115,72
Stomatologie	282,56	760,92	430,54	399,63	728,38
z toho PL zubní	260,86	665,50	390,06	375,63	679,79
Dermatovenerologie	23,00	79,98	43,16	28,50	76,42
Radiační a klin. onkologie	10,70	44,37	18,15	17,10	34,08
Tělovýchovné lékařství	-	3,70	2,05	0,62	0,30
Lékařská genetika	0,60	13,67	5,20	1,50	7,87
Ordinace PL pro dospělé	211,92	573,82	342,29	288,44	571,46
Pracovní lékařství	0,20	0,20	5,00	0,70	2,79
Léčba bolesti	-	0,50	-	-	0,60
Celkem	1 014,51	2 944,85	1 663,37	1 331,49	2 828,51

1.3 Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel				
	ČR	Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský
Interní	1,97	4,45	1,23	1,85	1,94
Diabetologie	0,32	0,51	0,26	0,29	0,35
Gastroenterologie	0,34	0,43	0,32	0,36	0,31
Geriatric	0,02	0,03	0,00	0,04	-
Infekční	0,08	0,28	0,02	0,05	0,06
Alergologie + imunologie	0,40	0,88	0,27	0,25	0,33
TBC a respiračních nemocí	0,32	0,52	0,27	0,25	0,43
Neurologie	0,77	1,46	0,44	0,62	0,54
Psychiatrie + sexologie	0,70	1,53	0,47	0,60	0,83
Nemocí z povolání	0,05	0,15	0,02	0,06	0,11
Dětský, dorostový + novoroz.	2,16	2,71	1,99	2,11	1,98
z toho PL pro děti a dorost	1,94	2,00	1,84	1,89	1,88
Gynekologie	1,58	2,88	1,11	1,31	1,51
z toho PL gynekolog	1,26	1,99	1,06	1,10	1,14
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	1,01	1,77	0,64	0,87	0,96
Neurochirurgie	0,04	0,20	0,00	0,02	0,04
Kardiochirurgie	0,03	0,15	-	0,05	0,02
Traumatologie	0,04	0,05	0,01	0,09	0,01
Plast. chir. + léčba popálenin	0,11	0,42	0,02	0,08	0,06
Ortopedie	0,57	1,25	0,38	0,44	0,53
Urologie	0,33	0,56	0,24	0,27	0,32
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	0,65	1,36	0,45	0,43	0,68
Oční	0,89	1,66	0,52	0,68	0,93
Stomatologie	6,18	9,43	4,02	5,53	6,84
z toho PL zubní	5,63	8,15	3,83	5,15	6,18
Dermatovenerologie	0,63	1,39	0,41	0,48	0,54
Radiační a klin. onkologie	0,31	0,78	0,13	0,22	0,27
Tělovýchovné lékařství	0,03	0,09	0,01	0,02	0,03
Lékařská genetika	0,08	0,30	0,01	0,06	0,08
Ordinace PL pro dospělé	4,71	5,71	3,86	4,80	4,71
Pracovní lékařství	0,06	0,27	0,07	0,07	0,02
Léčba bolesti	0,03	0,16	0,02	0,01	0,01
Celkem	24,41	41,39	17,19	21,93	24,45

1.3 Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel				
	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové- hradecký	Pardubický
Interní	1,34	1,39	1,37	2,06	1,38
Diabetologie	0,33	0,26	0,18	0,37	0,28
Gastroenterologie	0,47	0,41	0,44	0,34	0,25
Geriatric	-	0,01	-	0,02	0,05
Infekční	0,03	0,05	0,09	0,08	0,03
Alergologie + imunologie	0,20	0,35	0,33	0,48	0,29
TBC a respiračních nemocí	0,22	0,31	0,24	0,35	0,31
Neurologie	0,55	0,69	0,64	0,69	0,55
Psychiatrie + sexologie	0,50	0,55	0,51	0,62	0,46
Nemocí z povolání	-	0,01	0,02	0,13	-
Dětský, dorostový + novoroz.	2,14	2,04	2,15	2,32	1,98
z toho PL pro děti a dorost	2,05	1,93	1,90	2,08	1,91
Gynekologie	1,47	1,41	1,44	1,39	1,14
z toho PL gynekolog	1,19	1,27	1,09	1,12	0,95
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	0,72	0,89	1,11	1,39	0,97
Neurochirurgie	-	0,01	0,02	0,05	0,02
Kardiochirurgie	-	-	-	0,05	-
Traumatologie	-	0,05	0,13	0,08	0,05
Plast. chir. + léčba popálenin	0,14	0,05	0,09	0,11	0,08
Ortopedie	0,43	0,41	0,41	0,57	0,53
Urologie	0,24	0,29	0,18	0,44	0,28
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	0,42	0,48	0,49	0,65	0,56
Oční	0,79	0,68	0,66	1,02	0,71
Stomatologie	5,14	4,80	5,36	6,84	5,64
z toho PL zubní	4,92	4,53	5,14	6,16	5,30
Dermatovenerologie	0,52	0,51	0,37	0,52	0,39
Radiační a klin. onkologie	0,16	0,10	0,29	0,44	0,27
Tělovýchovné lékařství	0,01	0,02	0,03	0,03	0,00
Lékařská genetika	0,06	0,05	0,02	0,08	0,04
Ordinace PL pro dospělé	3,92	4,25	4,58	5,16	4,33
Pracovní lékařství	-	0,02	0,02	0,02	0,12
Léčba bolesti	0,01	0,07	0,01	0,03	0,01
Celkem	19,80	20,15	21,15	26,33	20,73

1.3 Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel				
	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
Interní	1,39	2,17	1,72	1,36	1,71
Diabetologie	0,27	0,26	0,33	0,37	0,32
Gastroenterologie	0,33	0,27	0,24	0,26	0,31
Geriatric	-	0,02	0,04	0,01	0,00
Infekční	0,04	0,09	0,02	0,04	0,04
Alergologie + imunologie	0,27	0,47	0,46	0,23	0,34
TBC a respiračních nemocí	0,26	0,25	0,31	0,31	0,34
Neurologie	0,67	0,88	0,84	0,66	0,79
Psychiatrie + sexologie	0,51	0,77	0,80	0,46	0,53
Nemocí z povolání	-	0,06	0,00	0,02	0,07
Dětský, dorostový + novoroz.	2,16	2,01	2,41	1,96	2,09
z toho PL pro děti a dorost	2,07	1,90	2,13	1,88	1,91
Gynekologie	1,17	1,71	1,65	1,42	1,46
z toho PL gynekolog	1,00	1,25	1,37	1,04	1,31
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	0,59	1,22	0,87	0,88	0,79
Neurochirurgie	-	0,02	0,02	0,01	0,04
Kardiochirurgie	-	-	0,03	-	0,01
Traumatologie	0,01	0,01	0,06	0,06	0,02
Plast. chir. + léčba popálenin	-	0,12	0,08	0,05	0,10
Ortopedie	0,42	0,54	0,66	0,39	0,49
Urologie	0,25	0,34	0,38	0,27	0,31
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	0,45	0,71	0,70	0,49	0,58
Oční	0,65	0,82	1,11	0,81	0,93
Stomatologie	5,49	6,61	6,71	6,76	5,84
z toho PL zubní	5,07	5,78	6,08	6,36	5,45
Dermatovenerologie	0,45	0,69	0,67	0,48	0,61
Radiační a klin. onkologie	0,21	0,39	0,28	0,29	0,27
Tělovýchovné lékařství	-	0,03	0,03	0,01	0,00
Lékařská genetika	0,01	0,12	0,08	0,03	0,06
Ordinace PL pro dospělé	4,12	4,98	5,33	4,88	4,58
Pracovní lékařství	0,00	0,00	0,08	0,01	0,02
Léčba bolesti	-	0,00	-	-	0,00
Celkem	19,70	25,57	25,91	22,53	22,68

1.4 Počet ošetření-vyšetření v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet ošetření-vyšetření				
	ČR	Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský
Interní	10 248 707	2 248 841	764 930	570 973	577 707
Diabetologie	2 121 121	306 225	188 817	104 308	108 935
Gastroenterologie	1 226 434	182 038	124 421	85 695	67 592
Geriatric	71 980	6 890	765	4 016	-
Infekční	379 258	82 663	21 022	22 369	14 610
Alergologie + imunologie	2 301 353	498 797	177 767	131 509	86 739
TBC a respiračních nemocí	1 907 944	270 581	217 933	90 741	112 303
Neurologie	3 740 976	754 886	242 669	173 982	168 482
Psychiatrie + sexologie	2 609 928	658 452	215 574	121 264	154 123
Nemocí z povolání	200 398	70 864	4 303	15 538	18 346
Dětský, dorostový + novoroz.	12 978 614	1 662 872	1 408 869	846 632	669 996
z toho PL pro děti a dorost	12 232 909	1 389 933	1 335 716	798 755	634 508
Gynekologie	10 653 550	1 881 634	906 039	614 241	564 759
z toho PL gynekolog	9 045 372	1 456 314	859 514	522 463	484 327
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	7 180 544	1 063 579	727 690	347 681	488 625
Neurochirurgie	147 951	37 984	1 103	9 678	9 966
Kardiochirurgie	45 613	30 080	-	1 239	3 182
Traumatologie	441 954	66 485	25 073	40 572	4 653
Plast. chir. + léčba popálenin	351 586	99 861	10 650	20 883	9 965
Ortopedie	3 583 045	549 162	310 486	222 521	224 713
Urologie	2 286 411	438 710	152 847	109 891	148 956
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	4 053 443	909 673	377 863	180 226	240 747
Oční	5 034 199	785 068	435 373	266 077	273 225
Stomatologie	19 156 777	2 736 204	1 547 178	1 117 796	1 113 365
z toho PL zubní	17 358 092	2 330 979	1 467 529	1 022 184	1 004 092
Dermatovenerologie	4 437 367	973 140	358 780	214 244	234 301
Radiační a klin. onkologie	1 672 974	513 846	75 564	80 914	71 418
Tělovýchovné lékařství	55 646	23 777	1 513	1 566	2 669
Lékařská genetika	175 448	52 624	937	14 347	15 050
Ordinace PL pro dospělé	38 587 251	4 239 407	4 030 480	2 546 425	2 043 095
Pracovní lékařství	184 991	92 190	26 323	6 670	1 395
Léčba bolesti	94 361	37 691	6 250	3 509	680
LSPP pro: dospělé	509 799	57 643	44 501	44 123	43 126
děti a dorost	321 655	48 157	22 793	18 990	19 137
zubní pohotovost	146 124	23 785	3 549	9 355	10 426
Celkem	136 907 402	21 403 809	12 432 062	8 037 975	7 502 286
Počet obyvatel (k 1.7.)	10 491 492	1 242 956	1 239 673	637 015	571 199

1.4 Počet ošetření-vyšetření v zařízeních ambulantní péče

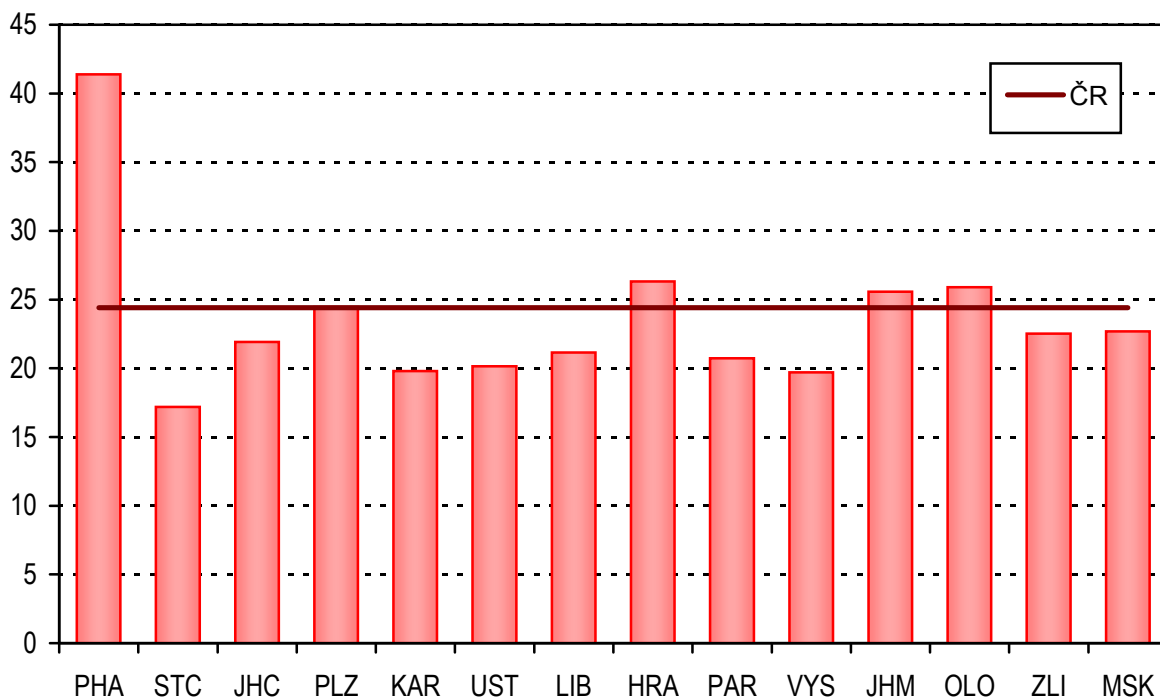
Obor	Počet ošetření-vyšetření				
	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové- hradecký	Pardubický
Interní	252 693	664 578	303 869	410 551	384 764
Diabetologie	62 191	168 481	62 641	118 351	96 444
Gastroenterologie	39 176	113 258	47 926	50 730	44 208
Geriatric	-	6 215	-	2 147	12 795
Infekční	2 670	23 657	5 981	27 705	12 916
Alergologie + imunologie	29 380	177 612	89 856	143 372	67 430
TBC a respiračních nemocí	62 779	174 337	55 072	76 671	102 303
Neurologie	88 587	230 876	95 799	145 322	154 788
Psychiatrie + sexologie	53 806	162 020	85 833	109 031	103 434
Nemocí z povolání	-	1 304	1 244	18 507	-
Dětský, dorostový + novoroz.	339 936	1 044 658	555 121	682 439	642 266
z toho PL pro děti a dorost	330 682	1 018 081	531 168	653 200	627 619
Gynekologie	282 752	756 809	483 642	503 389	477 398
z toho PL gynekolog	254 448	696 279	381 021	440 164	395 641
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	245 180	585 728	311 742	478 015	351 964
Neurochirurgie	-	11 212	5 878	8 097	8 581
Kardiochirurgie	-	-	-	2 748	-
Traumatologie	-	38 347	40 838	25 737	21 374
Plast. chir. + léčba popálenin	6 726	5 908	17 887	34 335	7 712
Ortopedie	90 284	262 978	132 801	167 310	140 209
Urologie	49 742	153 858	70 060	126 360	99 103
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	78 029	260 764	128 282	187 271	162 194
Oční	155 995	344 624	149 044	276 285	226 462
Stomatologie	483 029	1 461 385	787 032	1 109 798	939 502
z toho PL zubní	451 912	1 354 771	738 257	1 010 937	876 074
Dermatovenerologie	101 883	312 888	134 464	183 873	151 755
Radiační a klin. onkologie	19 763	61 243	70 027	70 228	65 246
Tělovýchovné lékařství	551	1 600	2 031	1 876	1 057
Lékařská genetika	6 281	5 423	7 023	13 004	4 303
Ordinace PL pro dospělé	954 479	3 175 089	1 684 677	2 306 642	1 937 712
Pracovní lékařství	-	10 078	1 699	5 472	11 247
Léčba bolesti	1 383	26 308	1 948	8 118	4 751
LSPP pro: dospělé	13 571	44 536	21 289	16 722	29 472
děti a dorost	6 686	30 688	18 430	17 423	11 391
zubní pohotovost	4 734	6 622	7 842	15 165	4 034
Celkem	3 432 286	10 323 084	5 379 978	7 342 694	6 276 815
Počet obyvatel (k 1.7.)	307 962	836 128	438 238	554 511	515 868

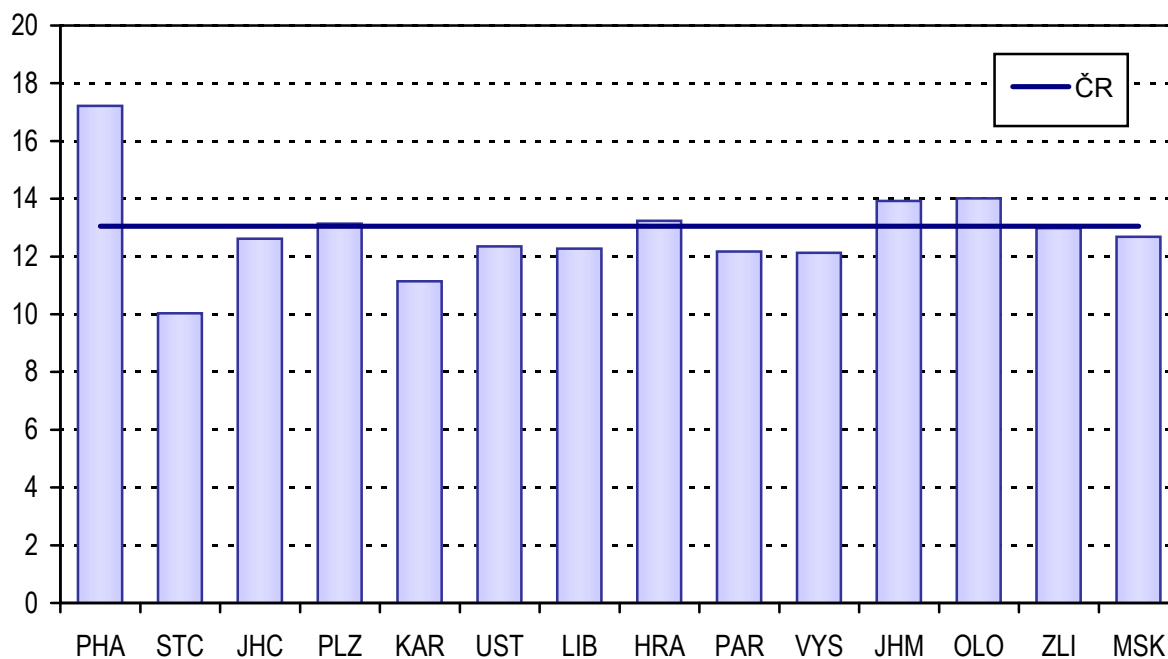
1.4 Počet ošetření-vyšetření v zařízeních ambulantní péče

Obor	Počet ošetření-vyšetření				
	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
Interní	393 509	1 216 319	697 368	565 271	1 197 334
Diabetologie	96 284	200 997	134 504	168 417	304 526
Gastroenterologie	63 485	163 652	51 364	46 896	145 993
Geriatric	-	16 781	3 331	14 510	4 530
Infekční	14 337	94 897	5 896	7 898	42 637
Alergologie + imunologie	86 601	329 362	127 693	93 187	262 048
TBC a respiračních nemocí	99 224	176 290	103 295	100 781	265 634
Neurologie	194 011	460 416	264 104	186 795	580 259
Psychiatrie + sexologie	110 264	284 675	207 433	98 190	245 829
Nemocí z povolání	-	21 414	4 498	4 936	39 444
Dětský, dorostový + novoroz.	636 758	1 371 733	860 382	699 708	1 557 244
z toho PL pro děti a dorost	613 841	1 329 299	810 888	679 998	1 479 221
Gynekologie	462 100	1 218 782	752 806	527 850	1 221 349
z toho PL gynekolog	394 064	960 008	661 925	420 132	1 119 072
Chirurgie vč. cévní a hrud. chir.	280 785	804 968	368 908	367 200	758 479
Neurochirurgie	-	24 517	7 621	4 681	18 633
Kardiochirurgie	-	-	2 169	-	6 195
Traumatologie	14 611	27 612	40 333	41 651	54 668
Plast. chir. + léčba popálenin	-	64 023	21 152	10 357	42 127
Ortopedie	179 033	403 917	271 328	213 654	414 649
Urologie	99 164	285 541	137 428	121 145	293 606
Ušní, nosní, krční vč. foniatr.	173 597	475 358	261 328	169 802	448 309
Oční	240 166	545 932	356 526	280 446	698 976
Stomatologie	970 104	2 197 825	1 303 044	1 150 516	2 239 999
z toho PL zubní	876 071	1 948 142	1 153 904	1 055 970	2 067 270
Dermatovenerologie	186 738	520 103	337 765	210 089	517 344
Radiační a klin. onkologie	67 377	222 296	106 618	97 701	150 733
Tělovýchovné lékařství	-	12 127	4 897	1 531	451
Lékařská genetika	1 398	18 018	11 948	7 111	17 981
Ordinace PL pro dospělé	1 834 418	4 731 312	2 488 011	2 433 287	4 182 217
Pracovní lékařství	808	1 509	11 392	1 889	14 319
Léčba bolesti	-	643	-	-	3 080
LSPP pro: dospělé	26 726	55 551	25 942	27 784	58 813
děti a dorost	10 950	45 175	17 184	17 391	37 260
zubní pohotovost	5 372	16 586	9 387	4 580	24 687
Celkem	6 247 820	16 008 331	8 995 655	7 675 254	15 849 353
Počet obyvatel (k 1.7.)	515 329	1 150 009	641 945	591 303	1 249 356

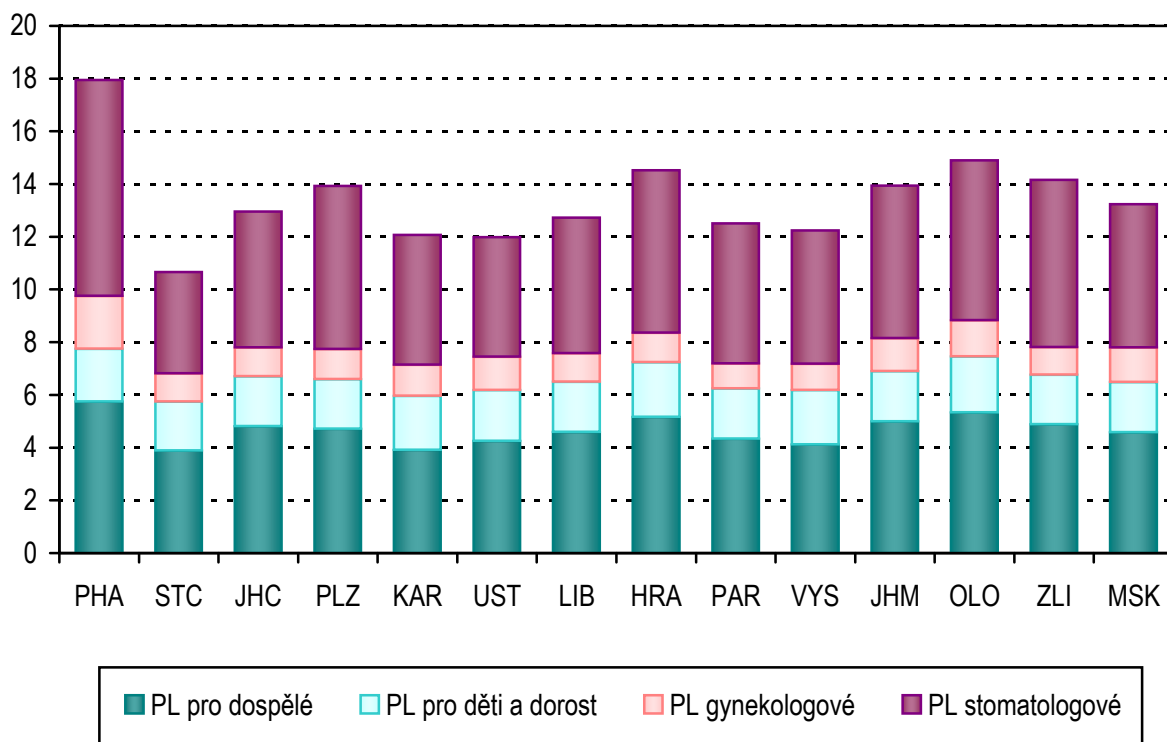
**Počet lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel
v zařízeních ambulantní péče**

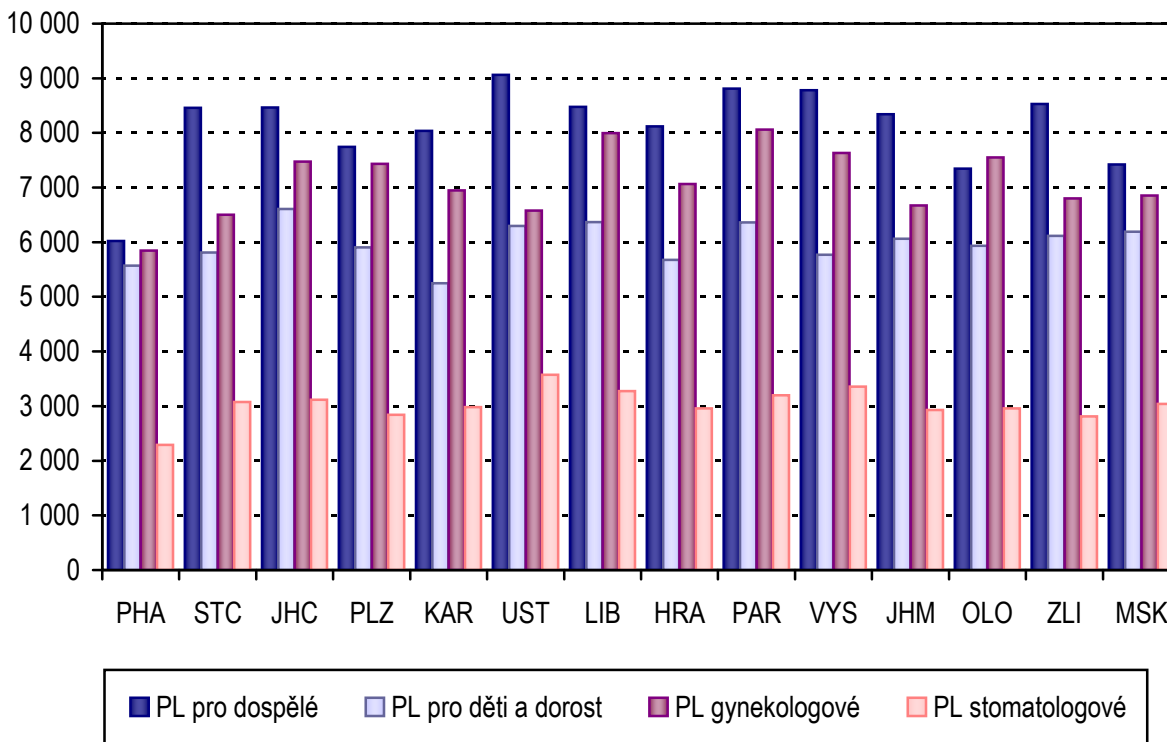
Počet ambulantních ošetření-vyšetření na 1 obyvatele

**Počet praktických lékařů (přepočtené počty) na 10 000 obyvatel
v zařízeních ambulantní péče**

**Počet ošetření-vyšetření připadajících na jednoho praktického lékaře
v zařízeních ambulantní péče za rok**

2. Činnost praktických lékařů pro dospělé

Primární péči o dospělou populaci zajišťovalo k 31. 12. 2009, dle údajů Registru zdravotnických zařízení, celkem (tj. včetně smluvních pracovníků) 5 298 lékařů v přepočteném počtu na plné úvazky.

Zdrojem dat pro text, tabulky a grafy v této kapitole byl roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor praktický lékař pro dospělé. Návratnost výkazů ve sledovaném roce činila 93 %. Relativní ukazatele vztahující se k počtu lékařů a zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ZPBD), byly napočteny na průměrné roční přepočtené počty lékařů (4 915,64), resp. ZPBD (4 922,56).

Zajištění primární péče o dospělé pacienty je v České republice dlouhodobě bez výraznějších změn. V roce 2009 bylo u praktických lékařů pro dospělé registrováno 7,9 milionu osob. V průměru připadalo na 1 úvazek praktického lékaře pro dospělé 1 615 registrovaných pacientů. Nej hustší síť ordinací praktických lékařů pro dospělé (tj. nejnižší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře) je dlouhodobě v Hl. m. Praha a Olomouckém kraji (méně než 1 500 registrovaných pacientů). Naopak nejvyšší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře (více než 1 700) vykázaly kraje Středočeský, Karlovarský, Ústecký, Pardubický a Vysočina. Rozdíl mezi maximální a minimální krajskou hodnotou tohoto ukazatele činil 320 osob.

Praktičtí lékaři pro dospělé provedli v uplynulém roce celkem 38,587 milionu vyšetření (ošetření). V porovnání s obdobím 2008/2007, kdy došlo k poklesu ošetření o 13 % (lze předpokládat, že v souvislosti se zavedením regulačních poplatků), byl pokles v roce 2009 oproti roku 2008 výrazně nižší. Došlo ke snížení o 1,9 milionu vyšetření (tj. o 4,6 %). V návštěvní službě bylo provedeno 2,6 % vyšetření, preventivní prohlídky dospělých představovaly v průměru 5,5 % z celkového počtu ošetření-vyšetření. Na 1 registrovaného pacienta připadalo v průměru za rok 4,9 návštěv praktického lékaře (5,1 v roce 2008). Krajské hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 4,2 návštěv v Hl. m. Praha do 5,3 v krajích Jihomoravském a Zlínském.

Z registrovaných pacientů u praktických lékařů pro dospělé bylo dispenzarizováno (bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu dispenzarizuje sám praktický lékař nebo jsou v dispenzarizaci jiného odborného lékaře) 1,668 milionu pacientů pro hypertenzní nemoci, 786,7 tisíce pro ischemické nemoci srdeční, z toho 84,3 tisíce pro akutní infarkt myokardu, a pro cévních nemocí mozku 262,5 tisíce pacientů. Z důvodu obezity bylo dispenzarizováno 918,0 tisíce pacientů. Jako obézní pacienti jsou sledováni pacienti, jejichž index tělesné hmotnosti (BMI - kg/m^2) je roven nebo větší 30. Pro nově zjištěná onemocnění bylo v roce 2009 zařazeno do dispenzarizace 127,2 tisíce pacientů z důvodu hypertenzní nemoci, 52,6 tisíce pro ischemickou chorobu srdeční, 25,7 tisíce pro cévní nemoci mozku a 64,4 tisíce pro obezitu.

Věkové stárnutí lékařů primární péče o dospělou populaci dále pokračovalo. Ke konci roku 2009 představovali praktičtí lékaři pro dospělé ve věku 55 a více let 46,3 % z celkového počtu praktických lékařů pro dospělé v evidenčním počtu, lékaři ve věku nad 64 let 12,4 %. Lékaři do 44 let tvořili necelou pětinu. Postupně „stárnoucí“ věková struktura praktických lékařů signalizuje problém pro budoucí zajištění primární péče o dospělou populaci.

2.1 Činnost praktických lékařů pro dospělé

Území, kraj	Lékaři		ZPBD		Registrovaní pacienti	
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 registr. pacientů	průměrné přepočtené počty	na 10 000 registr. pacientů	celkem	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	703,76	6,90	636,66	6,24	1 020 065	1 449
Středočeský	479,61	5,69	480,46	5,70	843 227	1 758
Jihočeský	305,19	6,26	298,86	6,13	487 311	1 597
Plzeňský	268,93	6,17	280,53	6,43	436 217	1 622
Karlovarský	118,02	5,65	127,03	6,08	208 798	1 769
Ústecký	354,58	5,71	390,52	6,29	620 606	1 750
Liberecký	196,87	5,95	193,77	5,85	331 109	1 682
Královéhradecký	286,03	6,41	300,40	6,73	446 409	1 561
Pardubický	221,69	5,75	232,94	6,04	385 348	1 738
Vysočina	212,09	5,77	215,29	5,86	367 684	1 734
Jihomoravský	573,60	6,37	555,41	6,17	900 676	1 570
Olomoucký	340,06	6,76	350,28	6,97	502 744	1 478
Zlínský	287,76	6,27	276,11	6,02	458 669	1 594
Moravskoslezský	567,45	6,12	584,30	6,30	927 822	1 635
ČR	4 915,64	6,19	4 922,56	6,20	7 936 685	1 615

2.2 Počet ošetření-vyšetření v oboru praktického lékaře pro dospělé

Území, kraj	Počet ošetření-vyšetření					
	celkem	v tom		z toho preventivní prohlídky (v %)	na 1 lékaře	na 1 registr. pacienta
		v ordinaci (v %)	v návštěvní službě (v %)			
Hl. m. Praha	4 239 407	97,9	2,1	6,3	6 023,9	4,2
Středočeský	4 030 480	97,2	2,8	5,3	8 403,7	4,8
Jihočeský	2 546 425	97,5	2,5	5,2	8 343,7	5,2
Plzeňský	2 043 095	97,7	2,3	5,3	7 597,1	4,7
Karlovarský	954 479	98,3	1,7	4,9	8 087,4	4,6
Ústecký	3 175 089	98,0	2,0	5,7	8 954,5	5,1
Liberecký	1 684 677	97,2	2,8	5,5	8 557,3	5,1
Královéhradecký	2 306 642	96,5	3,5	4,8	8 064,3	5,2
Pardubický	1 937 712	97,1	2,9	5,0	8 740,6	5,0
Vysočina	1 834 418	96,9	3,1	5,0	8 649,2	5,0
Jihomoravský	4 731 312	97,4	2,6	4,7	8 248,5	5,3
Olomoucký	2 488 011	97,2	2,8	6,8	7 316,4	4,9
Zlínský	2 433 287	96,7	3,3	5,3	8 456,0	5,3
Moravskoslezský	4 182 217	97,7	2,3	6,1	7 370,2	4,5
ČR	38 587 251	97,4	2,6	5,5	7 849,9	4,9

2.3 Dispenzarizovaní pacienti u odborného a praktického lékaře

Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybrané diagnózy				
	obezita (E66)	hypertenzní nemoci (I10–I15)	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku (I60–I69)
			celkem (I20–I25)	z toho akutní infarkt myokardu (I21–I22)	
	dispenzarizovaní pacienti - absolutně				
Hl. m. Praha	123 081	216 617	110 936	10 264	41 183
Středočeský	94 530	175 430	85 087	9 299	26 710
Jihočeský	65 417	105 247	48 419	5 539	14 969
Plzeňský	41 610	92 443	39 484	4 609	12 550
Karlovarský	18 920	39 050	17 471	1 939	4 353
Ústecký	85 633	125 231	59 478	6 757	23 363
Liberecký	41 284	70 872	35 227	4 979	10 455
Královéhradecký	57 311	96 674	40 453	4 241	11 090
Pardubický	49 193	87 102	34 543	3 775	10 205
Vysočina	37 910	74 488	37 585	3 641	11 619
Jihomoravský	95 625	183 150	85 137	8 746	32 113
Olomoucký	50 922	101 313	45 342	4 630	15 610
Zlínský	61 112	102 143	52 241	5 162	18 580
Moravskoslezský	95 476	198 377	95 253	10 692	29 680
ČR	918 024	1 668 137	786 656	84 273	262 480
	dispenzarizovaní pacienti na 1 000 registrovaných pacientů				
Hl. m. Praha	120,7	212,4	108,8	10,1	40,4
Středočeský	112,1	208,0	100,9	11,0	31,7
Jihočeský	134,2	216,0	99,4	11,4	30,7
Plzeňský	95,4	211,9	90,5	10,6	28,8
Karlovarský	90,6	187,0	83,7	9,3	20,8
Ústecký	138,0	201,8	95,8	10,9	37,6
Liberecký	124,7	214,0	106,4	15,0	31,6
Královéhradecký	128,4	216,6	90,6	9,5	24,8
Pardubický	127,7	226,0	89,6	9,8	26,5
Vysočina	103,1	202,6	102,2	9,9	31,6
Jihomoravský	106,2	203,3	94,5	9,7	35,7
Olomoucký	101,3	201,5	90,2	9,2	31,0
Zlínský	133,2	222,7	113,9	11,3	40,5
Moravskoslezský	102,9	213,8	102,7	11,5	32,0
ČR	115,7	210,2	99,1	10,6	33,1

2.4 Dispenzarizovaní pacienti u praktického lékaře

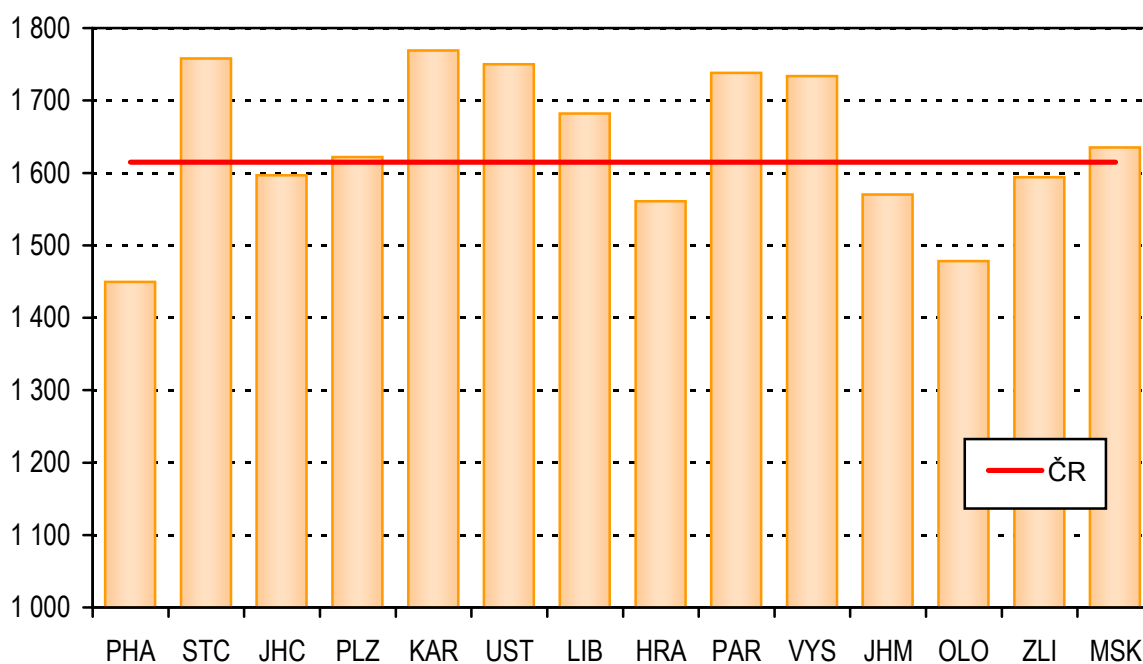
Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybrané diagnózy				
	obezita (E66)	hypertenzní nemoci (I10–I15)	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku (I60–I69)
			celkem (I20–I25)	z toho akutní infarkt myokardu (I21–I22)	
	dispenzarizovaní pacienti - absolutně				
Hl. m. Praha	78 096	162 178	67 493	2 933	25 794
Středočeský	65 305	145 510	50 151	3 204	16 128
Jihočeský	47 371	81 960	29 298	1 840	9 783
Plzeňský	29 858	70 326	21 556	1 205	7 171
Karlovarský	15 581	33 639	11 126	763	3 058
Ústecký	67 316	107 033	37 862	2 178	14 823
Liberecký	33 567	58 260	21 879	1 439	6 377
Královéhradecký	40 231	74 708	23 114	1 118	5 643
Pardubický	34 236	69 088	18 741	1 126	6 178
Vysočina	25 452	64 533	26 191	1 469	7 586
Jihomoravský	63 516	148 777	49 397	2 401	18 447
Olomoucký	34 412	78 083	27 112	1 230	9 627
Zlínský	42 747	76 453	32 892	1 797	11 477
Moravskoslezský	60 588	143 669	48 857	2 532	15 165
ČR	638 276	1 314 217	465 669	25 235	157 257
	dispenzarizovaní pacienti na 1 000 registrovaných pacientů				
Hl. m. Praha	76,6	159,0	66,2	2,9	25,3
Středočeský	77,4	172,6	59,5	3,8	19,1
Jihočeský	97,2	168,2	60,1	3,8	20,1
Plzeňský	68,4	161,2	49,4	2,8	16,4
Karlovarský	74,6	161,1	53,3	3,7	14,6
Ústecký	108,5	172,5	61,0	3,5	23,9
Liberecký	101,4	176,0	66,1	4,3	19,3
Královéhradecký	90,1	167,4	51,8	2,5	12,6
Pardubický	88,8	179,3	48,6	2,9	16,0
Vysočina	69,2	175,5	71,2	4,0	20,6
Jihomoravský	70,5	165,2	54,8	2,7	20,5
Olomoucký	68,4	155,3	53,9	2,4	19,1
Zlínský	93,2	166,7	71,7	3,9	25,0
Moravskoslezský	65,3	154,8	52,7	2,7	16,3
ČR	80,4	165,6	58,7	3,2	19,8

2.5 Nově zjištěná onemocnění u odborného a praktického lékaře

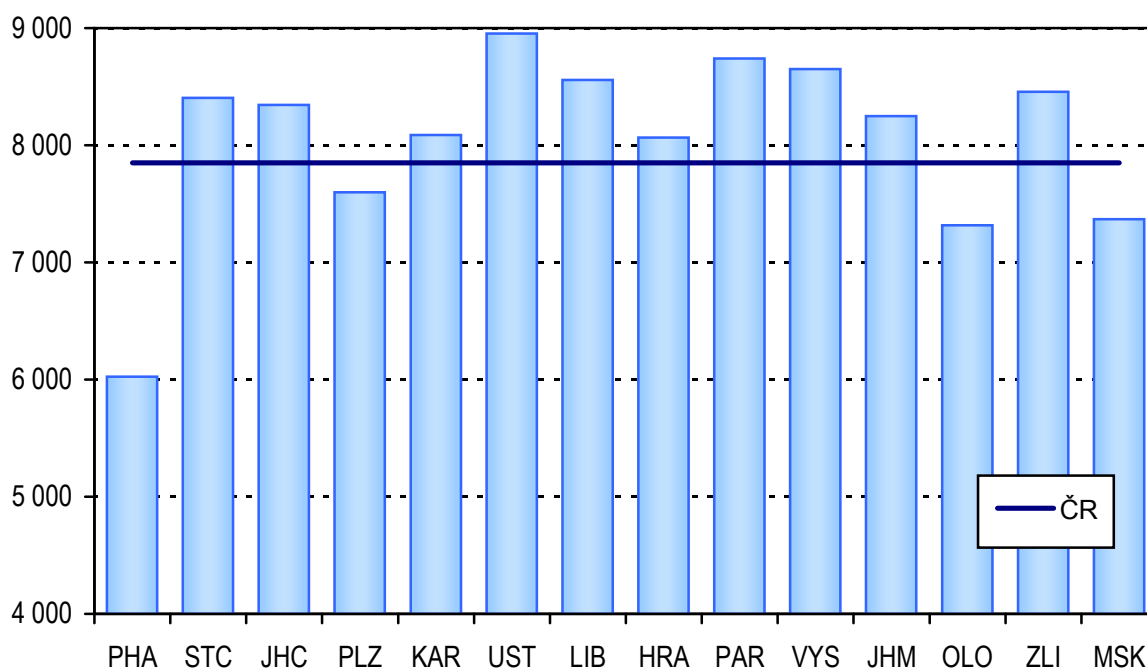
Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybrané diagnózy				
	obezita (E66)	hypertenzní nemoci (I10–I15)	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku (I60–I69)
			celkem (I20–I25)	z toho akutní infarkt myokardu (I21–I22)	
	nově zjištěná onemocnění				
Hl. m. Praha	8 486	18 371	7 504	1 724	3 358
Středočeský	5 857	13 758	5 816	1 436	2 605
Jihočeský	4 779	8 487	3 596	1 070	1 663
Plzeňský	3 292	7 468	2 726	795	1 328
Karlovarský	1 510	2 420	1 257	382	393
Ústecký	6 071	8 212	3 778	1 200	1 780
Liberecký	4 001	5 701	2 317	764	1 058
Královéhradecký	3 761	7 221	2 869	586	1 112
Pardubický	2 642	6 051	2 204	634	1 086
Vysočina	2 464	5 396	2 299	687	1 211
Jihomoravský	6 554	13 614	5 475	1 660	3 263
Olomoucký	3 720	7 151	3 193	824	1 646
Zlínský	3 877	6 699	3 053	1 000	1 872
Moravskoslezský	7 358	16 628	6 470	1 896	3 361
ČR	64 372	127 177	52 557	14 658	25 736
	na 1 000 registrovaných pacientů				
Hl. m. Praha	8,3	18,0	7,4	1,7	3,3
Středočeský	6,9	16,3	6,9	1,7	3,1
Jihočeský	9,8	17,4	7,4	2,2	3,4
Plzeňský	7,5	17,1	6,2	1,8	3,0
Karlovarský	7,2	11,6	6,0	1,8	1,9
Ústecký	9,8	13,2	6,1	1,9	2,9
Liberecký	12,1	17,2	7,0	2,3	3,2
Královéhradecký	8,4	16,2	6,4	1,3	2,5
Pardubický	6,9	15,7	5,7	1,6	2,8
Vysočina	6,7	14,7	6,3	1,9	3,3
Jihomoravský	7,3	15,1	6,1	1,8	3,6
Olomoucký	7,4	14,2	6,4	1,6	3,3
Zlínský	8,5	14,6	6,7	2,2	4,1
Moravskoslezský	7,9	17,9	7,0	2,0	3,6
ČR	8,1	16,0	6,6	1,8	3,2

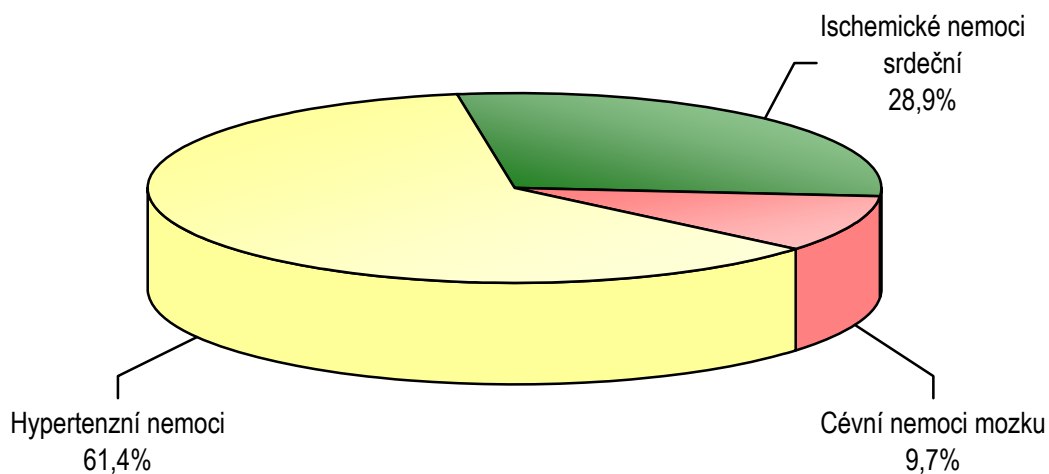
Počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé

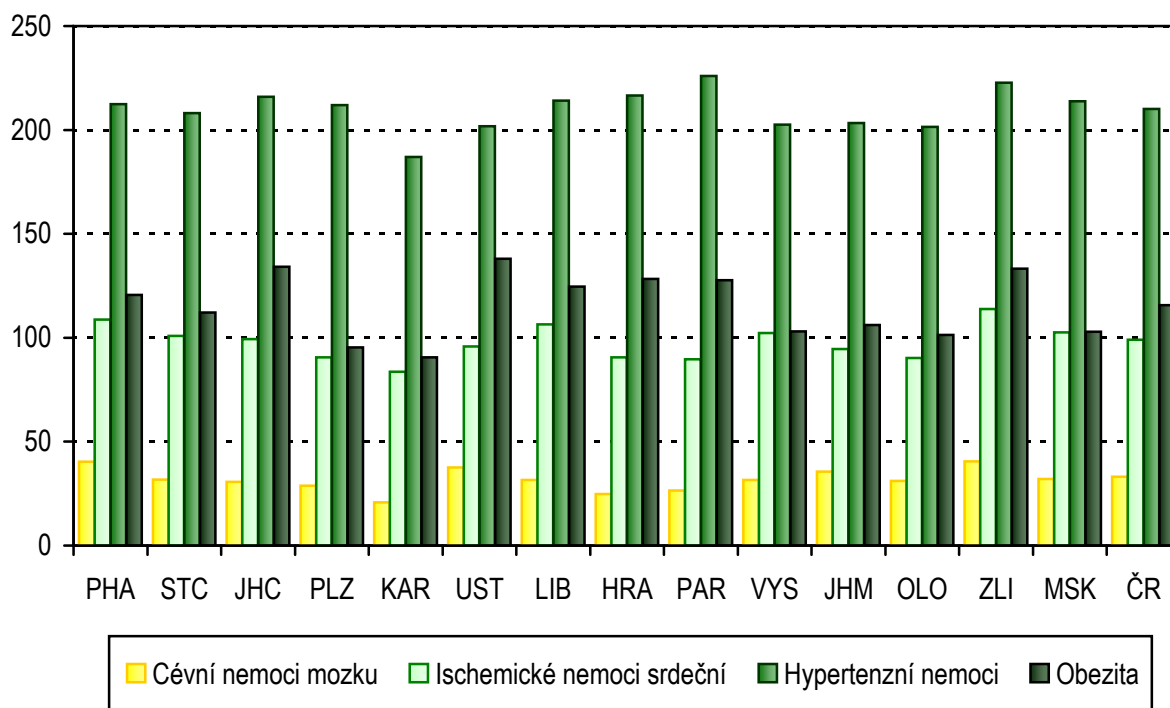
Počet ošetření na 1 praktického lékaře pro dospělé

Struktura dispenzarizovaných pro vybrané nemoci oběhové soustavy podle kartoték PL pro dospělé

Dispenzarizovaní pro vybrané nemoci oběhové soustavy a obezitu na 1 000 registrovaných pacientů podle kartoték PL pro dospělé

3. Činnost praktických lékařů pro děti a dorost

Oproti roku 2008 v ambulantních ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost nepatrně poklesl počet lékařů (z 2 053 na 2 052) i počet zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí k výkonu nelékařských zdravotnických povolání bez odborného dohledu (z 1 997 na 1 988). Jedná se o průměrné roční přepočtené počty pracovníků (úvazků).

Průměrně připadalo v ČR zhruba 10 praktických lékařů na 10 000 dětí a dorostu do 19 let. Maximální počet byl v Praze s 13 lékaři na 10 000 obyvatel do 19 let, a s tím související nejnižší počet registrovaných pacientů (839) a nízký počet ošetření za rok na 1 úvazek lékaře (5 559). Republikový průměr počtu ošetření na 1 lékaře byl 5 962 a průměr počtu registrovaných pacientů 950 na 1 lékaře. Nejvíce ošetření na jednoho lékaře bylo v Jihočeském (6 431), Pardubickém (6 360) a Ústeckém kraji (6 307).

V roce 2009 se o něco zvýšil absolutní počet ošetření-vyšetření, na 12 milionů 233 tisíc (oproti 12 milionům 180 tisícům v roce 2008). Zvýšil se podíl léčebných ošetření (70,8 % z celkového počtu ošetření-vyšetření oproti 69,4 % v roce 2008). Počet i podíl ošetření preventivních se naopak oproti roku 2008 snížil (24,8 % oproti 25,8 % v roce 2008). V návštěvní službě provedli pediatři průměrně 1,2 % všech vyšetření, nejméně v Karlovarském (0,6 %) a Moravskoslezském kraji (0,8 %). V tomto roce připadlo na 1 registrovaného pacienta v ČR 6,3 ošetření-vyšetření, nejvíce v Jihočeském kraji (6,7), Praze, Jihomoravském a také Olomouckém kraji (6,6). Naopak nejméně v krajích Karlovarském (5,6), Středočeském (5,9), Královéhradeckém (6,0) a na Vysočině (6,0).

Dalším na výkaze sledovaným ukazatelem je délka kojení zjišťovaná při roční prohlídce dítěte. Zvýšil se, oproti roku 2008, podíl dětí kojených 6 měsíců a déle, na 37,4 %. V Praze a Zlínském kraji byla půl roku a déle kojena téměř polovina (45 %, respektive 46 %) z dětí, které v roce 2009 přišly na roční prohlídku. Naopak pouze kolem 30 % dětí bylo 6 měsíců a déle kojeno v Moravskoslezském, Olomouckém (33 %) a Ústeckém kraji (31 %). Snížil se podíl dětí, jejichž kojení bylo ukončeno už do konce šestinedělí, 16,3 % v roce 2009; v Praze je to jen každé desáté dítě a naopak v Ústeckém kraji bohužel téměř každé čtvrté. O něco se snížil podíl dětí kojených 6 týdnů až 2 měsíce (17,7 % v roce 2009 oproti 18,0 % v roce 2008). Stejně jako v předchozím roce i v roce 2009 pokračoval pozvolný nárůst u kojených 3 až 5 měsíců a jejich podíl se zvýšil na 24,1 % (23,7 % v roce 2008).

I nadále pokračoval nárůst počtu dětí a dorostu s různými projevy alergií. Vyšší relativní výskyt alergií (v přepočtu na tisíc registrovaných pacientů dané věkové kategorie) je při tom ve věkové skupině 15 až 18 let oproti osobám ve věku do 15 let. V roce 2009 činila tato relace 135,9 dětí a 176,0 dorostových pacientů s alergickými projevy. Tradičně výrazně horší je situace v Čechách než na Moravě. Relativně nejvíce alergiků je v Jihočeském kraji a v Praze, nejméně pak v kraji Zlínském a Pardubickém. Zdánlivě nízký podíl alergiků je ve Středočeském kraji, to je ale dáno sledováním alergiků podle místa zdravotnického zařízení a ne dle místa bydliště.

V roce 2009 bylo u dětí do 15 let dispenzarizováno 522 tisíc onemocnění, což představuje 358 onemocnění na 1 000 registrovaných pacientů tohoto věku (348 v roce 2008). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy

a dále poruchy vidění, slabozrakost a slepota. Třetím nejčastějším důvodem byly nemoci kůže a podkožního vaziva.

U pacientů dorostového věku (15 až 18 let) bylo dispenzarizováno 254 tisíc onemocnění či vad, tedy 517 onemocnění na 1 000 registrovaných pacientů daného věku (483 v roce 2008). Na prvních dvou místech bylo pořadí důvodů dispenzarizace stejné jako u dětí. Na třetím místě v počtu dispenzarizovaných na 1 000 registrovaných pacientů byly nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek.

Alarmující je vývoj počtu dětí a dorostových pacientů dispenzarizovaných pro diagnózu E66–E68 obezita, hyperalimentace a její následky. Od roku 1996 se jejich absolutní počet více než zdvojnásobil (10,4 tisíce versus 26,7 tisíce dětí a 6,1 tisíce versus 17,7 tisíce dorostu), v přepočtu na 1 000 registrovaných pacientů daného věku je tento nárůst ještě větší (u dětí 5,5 v roce 1996 proti 18,3 v roce 2009, respektive 8,8 proti 35,9 u dorostu).

3.1 Personální zajištění praktického lékaře pro děti a dorost

Území, kraj	Lékaři		ZPBD		z toho dětská sestra	
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 registr. pac.	průměrné přepočtené počty	na 10 000 registr. pac.	průměrné přepočtené počty	na 10 000 registr. pac.
Hl. m. Praha	250,05	11,92	239,42	11,41	195,69	9,33
Středočeský	231,48	10,26	221,99	9,84	177,39	7,87
Jihočeský	124,20	10,39	116,74	9,76	70,62	5,91
Plzeňský	108,77	10,47	107,12	10,31	83,57	8,04
Karlovarský	63,37	10,64	62,69	10,53	50,95	8,56
Ústecký	161,43	9,89	158,99	9,74	146,62	8,98
Liberecký	84,82	10,16	82,74	9,91	82,36	9,87
Královéhradecký	116,40	10,75	105,90	9,78	86,25	7,96
Pardubický	98,68	10,08	94,90	9,70	94,90	9,70
Vysočina	106,35	10,38	103,32	10,09	103,22	10,08
Jihomoravský	219,32	10,95	212,06	10,59	209,56	10,46
Olomoucký	137,93	11,21	131,77	10,71	99,46	8,08
Zlínský	111,21	10,07	110,46	10,01	103,21	9,35
Moravskoslezský	237,83	9,83	239,87	9,92	170,44	7,05
ČR	2 051,84	10,53	1 987,97	10,20	1 674,24	8,59

3.2 Činnost praktického lékaře pro děti a dorost

Území, kraj	Počet ošetření-vyšetření				Registrovaní pacienti na 1 lékaře
	celkem	na 1 registr. pacienta	na 1 lékaře	na 1 obyv. věk 0–18 let	
Hl. m. Praha	1 389 933	6,63	5 558,62	6,99	838,99
Středočeský	1 335 716	5,92	5 770,33	5,48	974,21
Jihočeský	798 755	6,68	6 431,20	6,52	962,58
Plzeňský	634 508	6,11	5 833,48	6,03	955,32
Karlovarský	330 682	5,55	5 218,27	5,51	939,64
Ústecký	1 018 081	6,24	6 306,64	6,05	1 011,33
Liberecký	531 168	6,36	6 262,30	6,15	984,12
Královéhradecký	653 200	6,03	5 611,68	6,16	930,31
Pardubický	627 619	6,41	6 360,14	6,23	991,59
Vysočina	613 841	5,99	5 771,89	6,06	963,31
Jihomoravský	1 329 299	6,64	6 061,00	6,21	913,38
Olomoucký	810 888	6,59	5 878,98	6,62	891,98
Zlínský	679 998	6,16	6 114,54	6,09	992,60
Moravskoslezský	1 479 221	6,12	6 219,66	6,12	1 017,10
ČR	12 232 909	6,28	5 961,92	6,17	950,01

3.3 Počet ošetření-vyšetření u praktického lékaře pro děti a dorost

Území, kraj	Počet ošetření-vyšetření				Počet ošetření-vyšetření celkem
	léčebná	preventivní	v návštěvní službě	ostatní	
Hl. m. Praha	935 591	379 638	17 018	57 686	1 389 933
Středočeský	910 655	367 732	20 452	36 877	1 335 716
Jihočeský	580 802	186 628	9 761	21 564	798 755
Plzeňský	458 055	151 844	8 442	16 167	634 508
Karlovarský	234 535	82 155	2 139	11 853	330 682
Ústecký	722 195	254 575	9 759	31 552	1 018 081
Liberecký	375 304	124 077	8 890	22 897	531 168
Královéhradecký	459 665	163 388	8 431	21 716	653 200
Pardubický	443 830	148 893	7 123	27 773	627 619
Vysočina	434 830	162 424	8 585	8 002	613 841
Jihomoravský	950 820	317 250	19 171	42 058	1 329 299
Olomoucký	602 962	180 989	8 601	18 336	810 888
Zlínský	490 958	164 224	7 793	17 023	679 998
Moravskoslezský	1 059 544	344 353	11 578	63 746	1 479 221
ČR	8 659 746	3 028 170	147 743	397 250	12 232 909

3.4 Kojené děti - podle délky kojení

Území, kraj	Počet dětí při roční prohlídce	v tom				nekojené děti
		kojené děti				
		do 6 týdnů	6 týdnů až 2 měsíce	3 měsíce až 5 měsíců	6 měsíců a déle	
Hl. m. Praha	14 964	1 545	2 152	3 953	6 719	595
Středočeský	14 245	2 291	2 465	3 320	5 481	688
Jihočeský	7 164	1 244	1 344	1 818	2 379	379
Plzeňský	6 326	1 169	1 125	1 476	2 234	322
Karlovarský	3 270	546	581	851	1 139	153
Ústecký	9 448	2 089	1 846	2 031	2 949	533
Liberecký	4 880	843	884	1 080	1 829	244
Královéhradecký	6 643	1 103	1 129	1 434	2 663	314
Pardubický	6 521	1 296	1 307	1 508	2 219	191
Vysočina	5 529	666	922	1 410	2 358	173
Jihomoravský	12 524	2 192	2 291	3 004	4 509	528
Olomoucký	6 914	1 117	1 356	1 864	2 309	268
Zlínský	6 210	786	1 010	1 409	2 880	125
Moravskoslezský	12 630	2 252	2 398	3 149	4 235	596
ČR	117 268	19 139	20 810	28 307	43 903	5 109

3.5 Počet registrovaných dětí a dorostu u praktického lékaře pro děti a dorost

Území, kraj	Počet registrovaných dětí a dorostu podle věkové skupiny					
	0–11 měsíců	1–4 roky	5–9 let	10–14 let	15 let a více	celkem
Hl. m. Praha	15 354	52 128	48 354	43 190	50 764	209 790
Středočeský	13 728	51 274	52 622	49 560	58 326	225 510
Jihočeský	6 524	25 471	28 302	28 186	31 069	119 552
Plzeňský	5 852	22 563	24 082	23 970	27 443	103 910
Karlovarský	3 319	13 008	14 332	14 519	14 367	59 545
Ústecký	9 010	35 669	39 803	38 755	40 022	163 259
Liberecký	4 889	18 640	19 995	19 743	20 206	83 473
Královéhradecký	6 157	24 192	26 244	25 404	26 291	108 288
Pardubický	5 389	21 079	23 140	24 225	24 017	97 850
Vysočina	5 569	21 114	23 935	25 434	26 396	102 448
Jihomoravský	12 641	44 721	47 989	46 752	48 220	200 323
Olomoucký	6 798	26 509	28 931	28 985	31 808	123 031
Zlínský	5 823	22 772	25 904	26 387	29 501	110 387
Moravskoslezský	12 775	50 249	56 373	58 509	63 991	241 897
ČR	113 828	429 389	460 006	453 619	492 421	1 949 263

3.6 Počet sledovaných dětských a dorostových pacientů u praktického lékaře pro děti a dorost

Území, kraj	Alergici		Z dysfunkčních a afunkčních rodin		Týrané a sexuálně zneužívané	
	děti	dorost	děti	dorost	děti	dorost
Hl. m. Praha	25 592	10 436	2 480	1 204	17	9
Středočeský	19 610	9 351	2 438	934	42	8
Jihočeský	14 786	5 978	2 418	911	29	18
Plzeňský	11 393	4 844	1 085	316	21	3
Karlovarský	6 438	2 930	997	312	19	0
Ústecký	17 008	7 869	3 818	1 750	56	14
Liberecký	8 826	3 945	1 902	752	16	3
Královéhradecký	11 266	5 038	2 195	824	9	2
Pardubický	8 131	3 245	1 229	358	4	2
Vysočina	10 011	4 495	1 326	506	16	10
Jihomoravský	17 896	8 304	2 731	1 119	50	5
Olomoucký	13 066	4 727	1 914	750	26	5
Zlínský	8 249	4 092	1 311	502	4	1
Moravskoslezský	25 749	11 404	4 211	1 643	28	11
ČR	198 021	86 658	30 055	11 881	337	91

3.7 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí (u PL pro děti a dorost)

Druh onemocnění		Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
		dětí				
		PHA	STC	JHC	PLZ	KAR
		absolutně				
I.	Některé infekční a parazitární nemoci	2 101	2 100	1 247	831	768
II.	Novotvary	301	401	186	131	73
III.	Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	3 232	1 905	1 357	1 388	648
IV.	Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	4 270	4 226	2 791	2 514	1 873
	z toho: diabetes mellitus	210	207	107	105	54
	obezita, hyperalimence a její následky	2 772	2 639	2 091	1 656	1 178
V.	Poruchy duševní a poruchy chování	1 702	2 087	1 232	950	719
	z toho: mentální anorexie	37	29	24	6	1
	mentální retardace	732	1 068	622	460	292
VI.–VIII.	Nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex a nemoci ucha a bradavkového výběžku	7 060	9 801	6 100	5 002	3 424
	z toho: epilepsie	659	871	539	401	296
	dětská mozková obrna	523	716	500	239	197
	poruchy vidění, slabozrakost, slepota	3 636	5 476	3 283	3 027	1 787
	poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	397	453	246	193	170
IX.	Nemoci oběhové soustavy	1 211	1 454	556	542	229
	z toho: juvenilní hypertenze	134	228	216	91	51
X.	Nemoci dýchací soustavy	14 727	13 559	7 725	7 262	6 939
	z toho: astma	6 699	5 365	3 575	3 066	2 612
XI.	Nemoci trávicí soustavy	1 524	1 287	870	602	797
XII.	Nemoci kůže a podkožního vaziva	7 880	6 061	4 948	3 509	2 659
XIII.	Nemoci svalové a kosterní soust. a pojivové tkáně	2 262	1 925	1 773	1 255	840
XIV.	Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 765	3 127	1 714	1 325	937
	z toho: infekce močové soustavy	1 911	2 075	1 188	934	566
XVII.	Vrozené vady, deformace	2 633	3 189	1 622	1 866	1 198
	z toho: vrozené vady oběhové soustavy	1 224	1 277	569	931	612
	vrozené deformity kyčle	565	614	362	235	141
Celkem zjištěných nemocí a vad		51 668	51 122	32 121	27 177	21 104

3.7 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí (u PL pro děti a dorost)

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu										Druh onemocnění
dětí										
UST	LIB	HRA	PAR	VYS	JHM	OLO	ZLI	MSK	ČR	
absolutně										
1 699	949	1 299	1 498	1 074	4 414	1 023	485	2 787	22 275	I.
209	87	146	103	189	270	108	137	199	2 540	II.
1 793	516	563	397	971	2 303	831	518	1 406	17 828	III.
3 504	2 382	2 685	2 259	2 478	4 014	2 190	2 092	4 144	41 422	IV.
133	73	108	104	102	223	142	116	239	1 923	
2 421	1 332	1 771	1 320	1 619	2 713	1 309	1 230	2 625	26 676	
2 573	752	1 316	845	802	2 045	1 189	940	2 531	19 683	V.
7	20	8	4	10	24	10	14	30	224	
1 202	434	531	519	433	926	596	546	1 201	9 562	
8 858	3 947	7 423	5 529	5 708	12 047	8 525	5 126	13 812	102 362	VI.–VIII.
777	371	499	434	398	939	545	433	1 131	8 293	
538	351	353	346	267	610	358	362	926	6 286	
5 334	2 176	4 625	3 286	3 694	6 799	5 955	3 440	8 023	60 541	
434	232	234	157	200	444	272	225	528	4 185	
1 615	608	697	396	501	1 184	407	590	1 266	11 256	IX.
367	83	77	53	107	197	75	86	315	2 080	
12 059	5 752	10 258	8 079	8 081	17 651	8 230	4 501	17 651	142 474	X.
4 374	2 760	4 926	3 225	3 491	4 944	4 088	2 219	7 704	59 048	
1 163	602	878	485	677	2 475	664	447	1 649	14 120	XI.
4 719	2 589	3 713	3 285	3 766	7 005	3 687	2 290	6 122	62 233	XII.
2 157	1 171	2 445	2 361	1 151	2 464	2 159	1 255	3 369	26 587	XIII.
2 396	1 610	2 302	1 455	1 703	3 866	1 517	1 795	4 200	30 712	XIV.
1 604	1 231	1 431	1 018	1 227	2 221	893	1 148	2 809	20 256	
3 236	1 064	1 861	1 427	1 387	2 481	1 574	1 577	3 153	28 268	XVII.
1 873	385	607	522	491	982	559	693	1 273	11 998	
373	139	328	431	184	285	241	256	454	4 608	
45 981	22 029	35 586	28 119	28 488	62 219	32 104	21 753	62 289	521 760	Celkem

3.7 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí (u PL pro děti a dorost)

Druh onemocnění	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
	dětí				
	PHA	STC	JHC	PLZ	KAR
	na 1 000 registrovaných pacientů				
I. Některé infekční a parazitární nemoci	13,2	12,6	14,1	10,9	17,0
II. Novotvary	1,9	2,4	2,1	1,7	1,6
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	20,3	11,4	15,3	18,2	14,3
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	26,9	25,3	31,5	32,9	41,5
z toho: diabetes mellitus	1,3	1,2	1,2	1,4	1,2
obezita, hyperalimence a její následky	17,4	15,8	23,6	21,7	26,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	10,7	12,5	13,9	12,4	15,9
z toho: mentální anorexie	0,2	0,2	0,3	0,1	0,0
mentální retardace	4,6	6,4	7,0	6,0	6,5
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex a nemoci ucha a bradavkového výběžku	44,4	58,6	68,9	65,4	75,8
z toho: epilepsie	4,1	5,2	6,1	5,2	6,6
dětská mozková obrna	3,3	4,3	5,7	3,1	4,4
poruchy vidění, slabozrakost, slepota	22,9	32,8	37,1	39,6	39,6
poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	2,5	2,7	2,8	2,5	3,8
IX. Nemoci oběhové soustavy	7,6	8,7	6,3	7,1	5,1
z toho: juvenilní hypertenze	0,8	1,4	2,4	1,2	1,1
X. Nemoci dýchací soustavy	92,6	81,1	87,3	95,0	153,6
z toho: astma	42,1	32,1	40,4	40,1	57,8
XI. Nemoci trávicí soustavy	9,6	7,7	9,8	7,9	17,6
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	49,6	36,3	55,9	45,9	58,9
XIII. Nemoci svalové a kosterní soust. a pojivové tkáně	14,2	11,5	20,0	16,4	18,6
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	17,4	18,7	19,4	17,3	20,7
z toho: infekce močové soustavy	12,0	12,4	13,4	12,2	12,5
XVII. Vrozené vady, deformace	16,6	19,1	18,3	24,4	26,5
z toho: vrozené vady oběhové soustavy	7,7	7,6	6,4	12,2	13,5
vrozené deformity kyčle	3,6	3,7	4,1	3,1	3,1
Celkem zjištěných nemocí a vad	324,9	305,8	363,0	355,4	467,1

3.7 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí (u PL pro děti a dorost)

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu										Druh onemocnění
dětí										
UST	LIB	HRA	PAR	VYS	JHM	OLO	ZLI	MSK	ČR	
na 1 000 registrovaných pacientů										
13,8	15,0	15,8	20,3	14,1	29,0	11,2	6,0	15,7	15,3	I.
1,7	1,4	1,8	1,4	2,5	1,8	1,2	1,7	1,1	1,7	II.
14,5	8,2	6,9	5,4	12,8	15,1	9,1	6,4	7,9	12,2	III.
28,4	37,6	32,7	30,6	32,6	26,4	24,0	25,9	23,3	28,4	IV.
1,1	1,2	1,3	1,4	1,3	1,5	1,6	1,4	1,3	1,3	
19,6	21,1	21,6	17,9	21,3	17,8	14,3	15,2	14,8	18,3	
20,9	11,9	16,0	11,4	10,5	13,4	13,0	11,6	14,2	13,5	V.
0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	
9,8	6,9	6,5	7,0	5,7	6,1	6,5	6,8	6,8	6,6	
71,9	62,4	90,5	74,9	75,1	79,2	93,5	63,4	77,6	70,3	VI.–VIII.
6,3	5,9	6,1	5,9	5,2	6,2	6,0	5,4	6,4	5,7	
4,4	5,5	4,3	4,7	3,5	4,0	3,9	4,5	5,2	4,3	
43,3	34,4	56,4	44,5	48,6	44,7	65,3	42,5	45,1	41,6	
3,5	3,7	2,9	2,1	2,6	2,9	3,0	2,8	3,0	2,9	
13,1	9,6	8,5	5,4	6,6	7,8	4,5	7,3	7,1	7,7	IX.
3,0	1,3	0,9	0,7	1,4	1,3	0,8	1,1	1,8	1,4	
97,9	90,9	125,1	109,4	106,3	116,0	90,2	55,6	99,2	97,8	X.
35,5	43,6	60,1	43,7	45,9	32,5	44,8	27,4	43,3	40,5	
9,4	9,5	10,7	6,6	8,9	16,3	7,3	5,5	9,3	9,7	XI.
38,3	40,9	45,3	44,5	49,5	46,1	40,4	28,3	34,4	42,7	XII.
17,5	18,5	29,8	32,0	15,1	16,2	23,7	15,5	18,9	18,2	XIII.
19,4	25,4	28,1	19,7	22,4	25,4	16,6	22,2	23,6	21,1	XIV.
13,0	19,5	17,5	13,8	16,1	14,6	9,8	14,2	15,8	13,9	
26,3	16,8	22,7	19,3	18,2	16,3	17,3	19,5	17,7	19,4	XVII.
15,2	6,1	7,4	7,1	6,5	6,5	6,1	8,6	7,2	8,2	
3,0	2,2	4,0	5,8	2,4	1,9	2,6	3,2	2,6	3,2	
373,1	348,2	434,0	380,8	374,6	409,1	351,9	268,9	350,1	358,1	Celkem

3.8 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dorostu (u PL pro děti a dorost)

Druh onemocnění		Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
		dorost (15–18 let)				
		PHA	STC	JHC	PLZ	KAR
		absolutně				
I.	Některé infekční a parazitární nemoci	587	618	534	160	184
II.	Novotvary	86	134	76	55	37
III.	Nemoci krve a krevtovorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	963	602	400	416	119
IV.	Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 989	2 702	1 761	1 451	1 146
	z toho: diabetes mellitus	110	137	77	58	36
	obezita, hyperalimence a její následky	2 027	1 652	1 322	986	757
V.	Poruchy duševní a poruchy chování	892	1 111	689	449	310
	z toho: mentální anorexie	98	65	42	21	16
	mentální retardace	280	490	297	175	117
VI.–VIII.	Nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex a nemoci ucha a bradavkového výběžku	4 205	5 783	2 969	2 847	1 693
	z toho: epilepsie	339	465	252	166	134
	dětská mozková obrna	191	254	232	77	52
	poruchy vidění, slabozrakost, slepota	2 644	3 638	1 885	1 724	987
	poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	175	208	129	79	59
IX.	Nemoci oběhové soustavy	1 002	1 153	454	467	211
	z toho: juvenilní hypertenze	583	614	280	310	118
X.	Nemoci dýchací soustavy	6 296	6 195	3 439	2 593	3 144
	z toho: astma	3 246	2 633	1 769	1 148	1 256
XI.	Nemoci trávicí soustavy	872	749	602	319	288
XII.	Nemoci kůže a podkožního vaziva	3 089	2 231	2 216	1 161	1 106
XIII.	Nemoci svalové a kosterní soust. a pojivové tkáně	1 986	1 693	1 583	1 060	671
XIV.	Nemoci močové a pohlavní soustavy	1 511	1 625	959	577	467
	z toho: infekce močové soustavy	1 149	1 113	724	393	302
XVII.	Vrozené vady, deformace	774	1 033	497	594	259
	z toho: vrozené vady oběhové soustavy	395	402	163	225	144
	vrozené deformity kyčle	133	201	79	82	20
Celkem zjištěných nemocí a vad		25 252	25 629	16 179	12 149	9 635

3.8 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dorostu (u PL pro děti a dorost)

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu										Druh onemocnění
dorost (15–18 let)										
UST	LIB	HRA	PAR	VYS	JHM	OLO	ZLI	MSK	ČR	
absolutně										
435	336	345	313	192	1 293	303	160	930	6 390	I.
80	33	57	39	57	88	52	44	104	942	II.
530	205	199	114	435	754	383	166	506	5 792	III.
2 233	1 458	1 710	1 548	1 442	2 670	2 050	1 411	2 888	27 459	IV.
97	52	85	50	75	141	91	63	191	1 263	
1 655	878	1 073	910	1 021	1 736	877	838	1 927	17 659	
1 440	459	581	385	447	1 095	705	532	1 267	10 362	V.
27	26	27	29	28	71	29	30	54	563	
696	181	257	208	214	358	287	321	472	4 353	
5 281	1 937	4 524	3 234	3 410	6 547	4 410	3 179	8 551	58 570	VI.–VIII.
435	182	273	187	187	409	240	225	565	4 059	
279	118	160	110	127	198	152	151	372	2 473	
3 434	1 203	2 911	2 135	2 239	4 274	3 201	2 160	5 582	38 017	
218	87	133	56	96	215	139	153	274	2 021	
1 277	448	498	335	528	859	344	469	1 212	9 257	IX.
785	253	324	222	356	433	209	230	688	5 405	
5 147	2 469	4 434	3 242	3 484	6 566	3 422	1 936	7 459	59 826	X.
2 414	1 133	2 392	1 363	1 650	2 277	1 692	948	3 232	27 153	
834	363	411	224	328	976	352	294	1 010	7 622	XI.
1 759	1 075	1 496	1 045	1 373	2 595	1 232	1 035	2 579	23 992	XII.
1 677	852	1 994	1 600	916	1 766	1 474	965	2 711	20 948	XIII.
1 059	810	1 026	687	696	1 600	672	704	2 105	14 498	XIV.
699	598	681	490	450	1 190	432	437	1 437	10 095	
961	359	574	473	467	848	438	529	914	8 720	XVII.
491	119	154	158	170	325	139	210	343	3 438	
90	45	70	122	49	85	79	68	116	1 239	
22 713	10 804	17 849	13 239	13 775	27 657	15 837	11 424	32 236	254 378	Celkem

3.8 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dorostu (u PL pro děti a dorost)

Druh onemocnění	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
	dorost (15–18 let)				
	PHA	STC	JHC	PLZ	KAR
	na 1 000 registrovaných pacientů				
I. Některé infekční a parazitární nemoci	11,6	10,6	17,2	5,8	12,8
II. Novotvary	1,7	2,3	2,4	2,0	2,6
III. Nemoci krve a krevtovorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	19,0	10,3	12,9	15,2	8,3
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	58,9	46,3	56,7	52,9	79,8
z toho: diabetes mellitus	2,2	2,3	2,5	2,1	2,5
obezita, hyperalimence a její následky	39,9	28,3	42,6	35,9	52,7
V. Poruchy duševní a poruchy chování	17,6	19,0	22,2	16,4	21,6
z toho: mentální anorexie	1,9	1,1	1,4	0,8	1,1
mentální retardace	5,5	8,4	9,6	6,4	8,1
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex a nemoci ucha a bradavkového výběžku	82,8	99,1	95,6	103,7	117,8
z toho: epilepsie	6,7	8,0	8,1	6,0	9,3
dětská mozková obrna	3,8	4,4	7,5	2,8	3,6
poruchy vidění, slabozrakost, slepota	52,1	62,4	60,7	62,8	68,7
poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	3,4	3,6	4,2	2,9	4,1
IX. Nemoci oběhové soustavy	19,7	19,8	14,6	17,0	14,7
z toho: juvenilní hypertenze	11,5	10,5	9,0	11,3	8,2
X. Nemoci dýchací soustavy	124,0	106,2	110,7	94,5	218,8
z toho: astma	63,9	45,1	56,9	41,8	87,4
XI. Nemoci trávicí soustavy	17,2	12,8	19,4	11,6	20,0
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	60,9	38,3	71,3	42,3	77,0
XIII. Nemoci svalové a kosterní soust. a pojivové tkáně	39,1	29,0	51,0	38,6	46,7
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	29,8	27,9	30,9	21,0	32,5
z toho: infekce močové soustavy	22,6	19,1	23,3	14,3	21,0
XVII. Vrozené vady, deformace	15,2	17,7	16,0	21,6	18,0
z toho: vrozené vady oběhové soustavy	7,8	6,9	5,2	8,2	10,0
vrozené deformity kyčle	2,6	3,4	2,5	3,0	1,4
Celkem zjištěných nemocí a vad	497,4	439,4	520,7	442,7	670,6

3.8 Počet dispenzarizovaných onemocnění u dorostu (u PL pro děti a dorost)

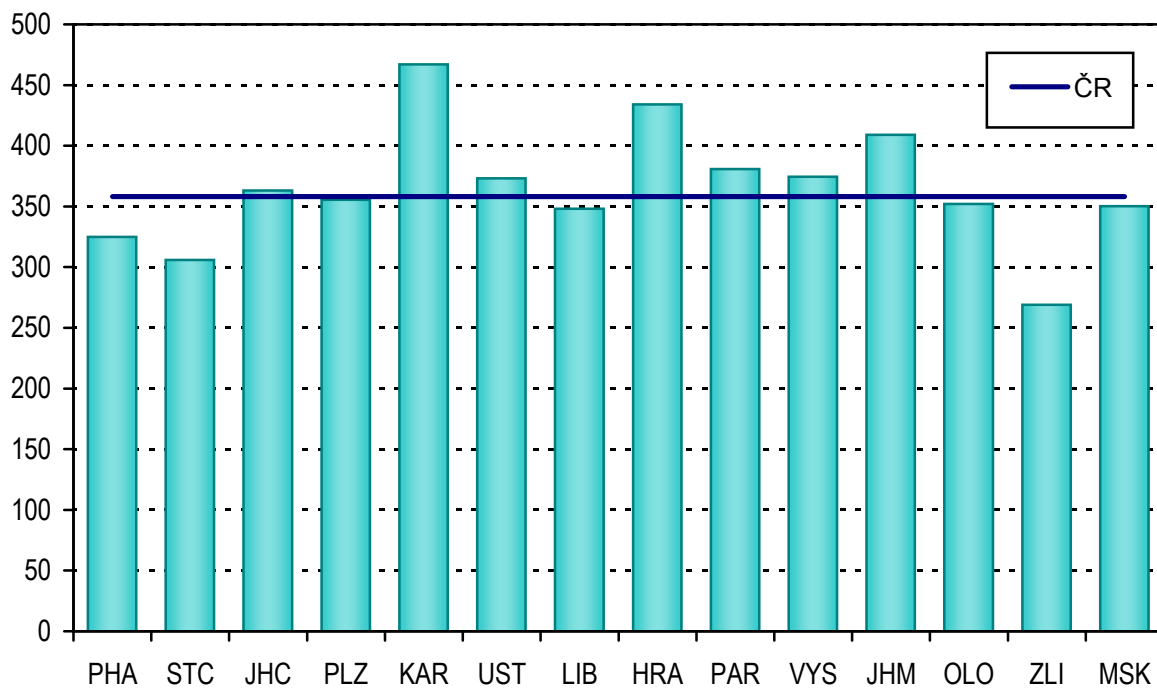
Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu										Druh onemocnění
dorost (15–18 let)										
UST	LIB	HRA	PAR	VYS	JHM	OLO	ZLI	MSK	ČR	
na 1 000 registrovaných pacientů										
10,9	16,6	13,1	13,0	7,3	26,8	9,5	5,4	14,5	13,0	I.
2,0	1,6	2,2	1,6	2,2	1,8	1,6	1,5	1,6	1,9	II.
13,2	10,1	7,6	4,7	16,5	15,6	12,0	5,6	7,9	11,8	III.
55,8	72,2	65,0	64,5	54,6	55,4	64,4	47,8	45,1	55,8	IV.
2,4	2,6	3,2	2,1	2,8	2,9	2,9	2,1	3,0	2,6	
41,4	43,5	40,8	37,9	38,7	36,0	27,6	28,4	30,1	35,9	
36,0	22,7	22,1	16,0	16,9	22,7	22,2	18,0	19,8	21,0	V.
0,7	1,3	1,0	1,2	1,1	1,5	0,9	1,0	0,8	1,1	
17,4	9,0	9,8	8,7	8,1	7,4	9,0	10,9	7,4	8,8	
132,0	95,9	172,1	134,7	129,2	135,8	138,6	107,8	133,6	118,9	VI.–VIII.
10,9	9,0	10,4	7,8	7,1	8,5	7,5	7,6	8,8	8,2	
7,0	5,8	6,1	4,6	4,8	4,1	4,8	5,1	5,8	5,0	
85,8	59,5	110,7	88,9	84,8	88,6	100,6	73,2	87,2	77,2	
5,4	4,3	5,1	2,3	3,6	4,5	4,4	5,2	4,3	4,1	
31,9	22,2	18,9	13,9	20,0	17,8	10,8	15,9	18,9	18,8	IX.
19,6	12,5	12,3	9,2	13,5	9,0	6,6	7,8	10,8	11,0	
128,6	122,2	168,7	135,0	132,0	136,2	107,6	65,6	116,6	121,5	X.
60,3	56,1	91,0	56,8	62,5	47,2	53,2	32,1	50,5	55,1	
20,8	18,0	15,6	9,3	12,4	20,2	11,1	10,0	15,8	15,5	XI.
44,0	53,2	56,9	43,5	52,0	53,8	38,7	35,1	40,3	48,7	XII.
41,9	42,2	75,8	66,6	34,7	36,6	46,3	32,7	42,4	42,5	XIII.
26,5	40,1	39,0	28,6	26,4	33,2	21,1	23,9	32,9	29,4	XIV.
17,5	29,6	25,9	20,4	17,0	24,7	13,6	14,8	22,5	20,5	
24,0	17,8	21,8	19,7	17,7	17,6	13,8	17,9	14,3	17,7	XVII.
12,3	5,9	5,9	6,6	6,4	6,7	4,4	7,1	5,4	7,0	
2,2	2,2	2,7	5,1	1,9	1,8	2,5	2,3	1,8	2,5	
567,5	534,7	678,9	551,2	521,9	573,6	497,9	387,2	503,8	516,6	Celkem

3.9 Dispenzarizovaní pacienti u praktického lékaře pro děti a dorost - srovnání republikové hodnoty s maximální dosaženou v kraji

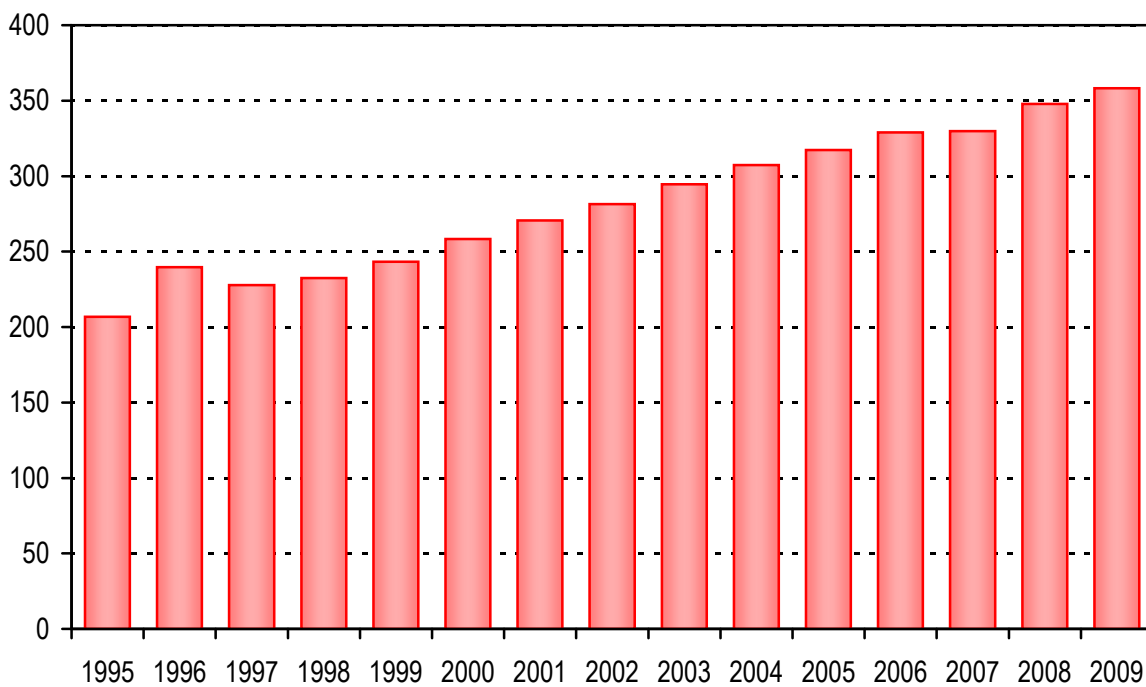
Diagnóza	Případy na 1 000 registrovaných pacientů					
	děti			dorost		
	ČR	kraj		ČR	kraj	
Některé infekční a parazitární nemoci	15,3	JHM	29,0	11,5	JHM	26,8
Novotvary	1,7	VYS	2,5	1,7	KAR	2,6
Nemoci krve a krevtovorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	12,2	PHA	20,3	10,5	PHA	19,0
Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	28,4	KAR	41,5	50,0	KAR	79,8
z toho: diabetes mellitus	1,3	OLO	1,6	2,3	HRA	3,2
obezita a její následky	18,3	KAR	26,1	31,1	KAR	52,7
Poruchy duševní a poruchy chování	13,5	UST	20,9	19,9	UST	36,0
z toho: mentální anorexie	0,2	LIB	0,3	1,2	PHA	1,9
mentální retardace	6,6	UST	9,8	8,3	UST	17,4
Nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	70,3	OLO	93,5	120,8	HRA	172,1
z toho: epilepsie	5,7	KAR	6,6	7,6	UST	10,9
dětská mozková obrna	4,3	JHČ	5,7	5,1	JHČ	7,5
poruchy vidění, slabozrakost, slepota	41,6	OLO	65,3	74,2	HRA	110,7
poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	2,9	KAR	3,8	3,9	UST	5,4
Nemoci oběhové soustavy	7,7	UST	13,1	17,3	UST	31,9
z toho: juvenilní hypertenze	1,4	UST	3,0	10,2	UST	19,6
Nemoci dýchací soustavy	97,8	KAR	153,6	109,3	KAR	218,8
z toho: astma	40,5	HRA	60,1	50,2	HRA	91,0
Nemoci trávicí soustavy	9,7	KAR	17,6	13,6	UST	20,8
Nemoci kůže a podkožního vaziva	42,7	KAR	58,9	45,5	KAR	77,0
Nemoci sval. a koster. soustavy a pojivové tkáně	18,2	PAR	32,0	39,6	HRA	75,8
Nemoci močové a pohlavní soustavy	21,1	HRA	28,1	26,2	LIB	40,1
z toho: infekce močové soustavy	13,9	LIB	19,5	18,0	LIB	29,6
Vrozené vady, deformace	19,4	KAR	26,5	16,9	UST	24,0
z toho: vrozené vady oběhové soustavy	8,2	UST	15,2	6,5	UST	12,3
vrozené deformity kyčle	3,2	PAR	5,8	2,6	PAR	5,1

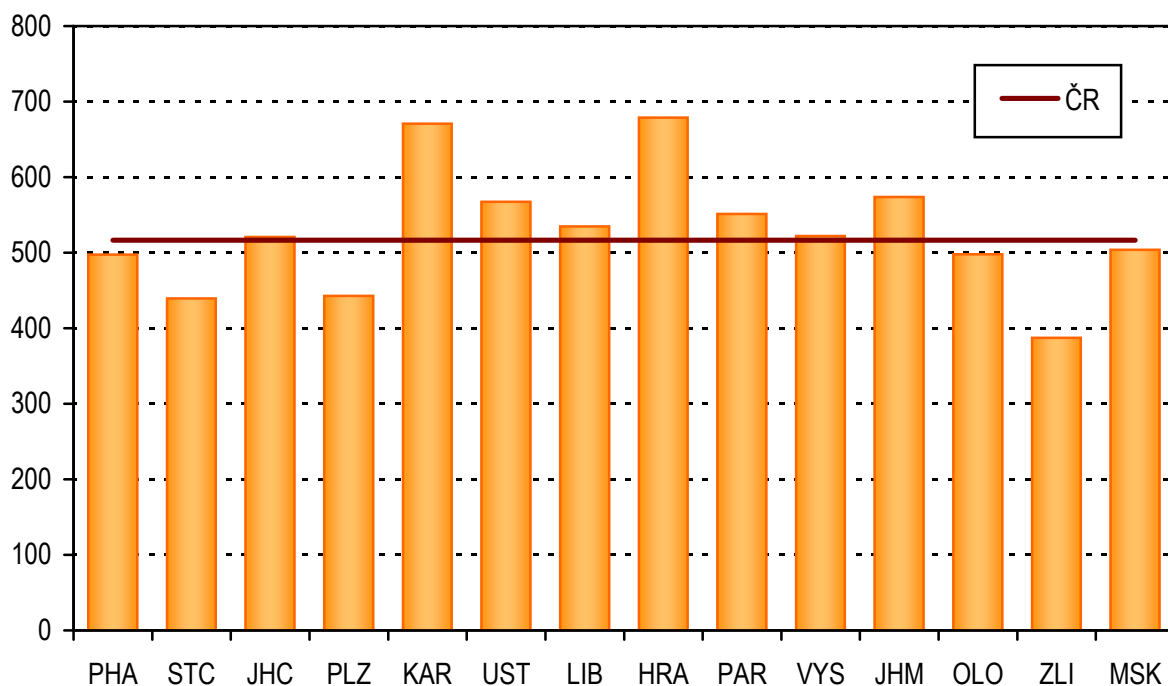
Zjištěná onemocnění a vady na 1 000 registrovaných dětí (0–14 let) v roce 2009

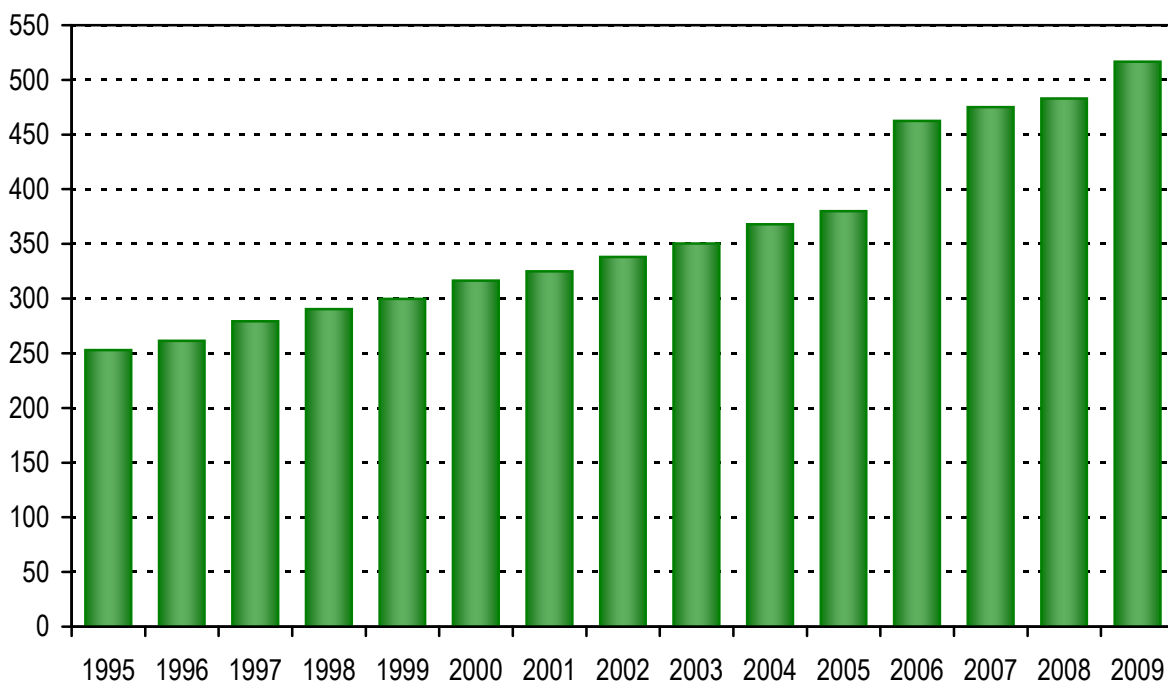
Vývoj zjištěných onemocnění a vad na 1 000 registrovaných dětí (0–14 let)

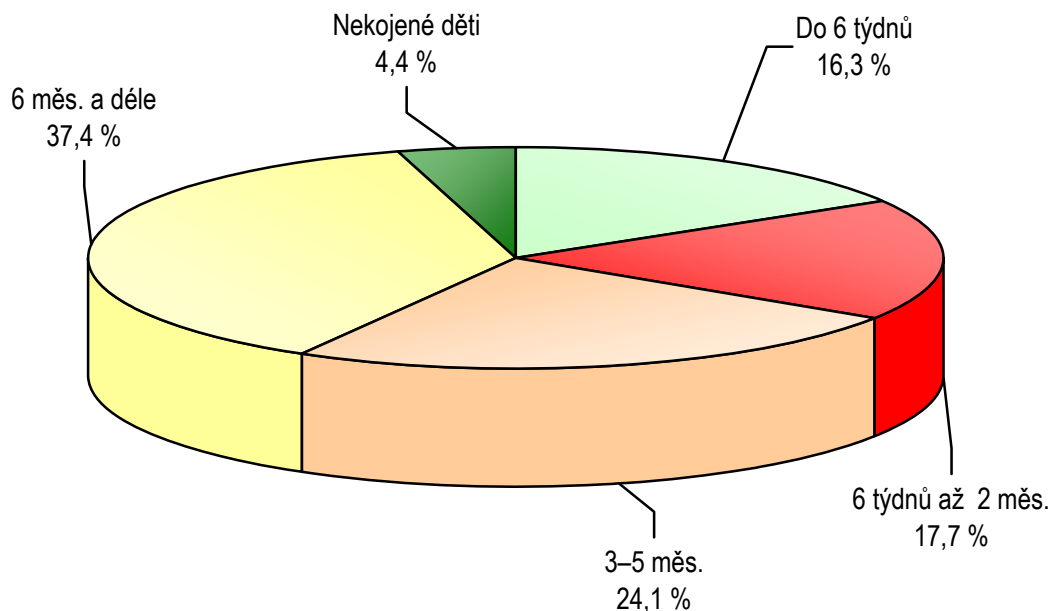
Zjištěná onemocnění a vady na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 15–18 let v roce 2009

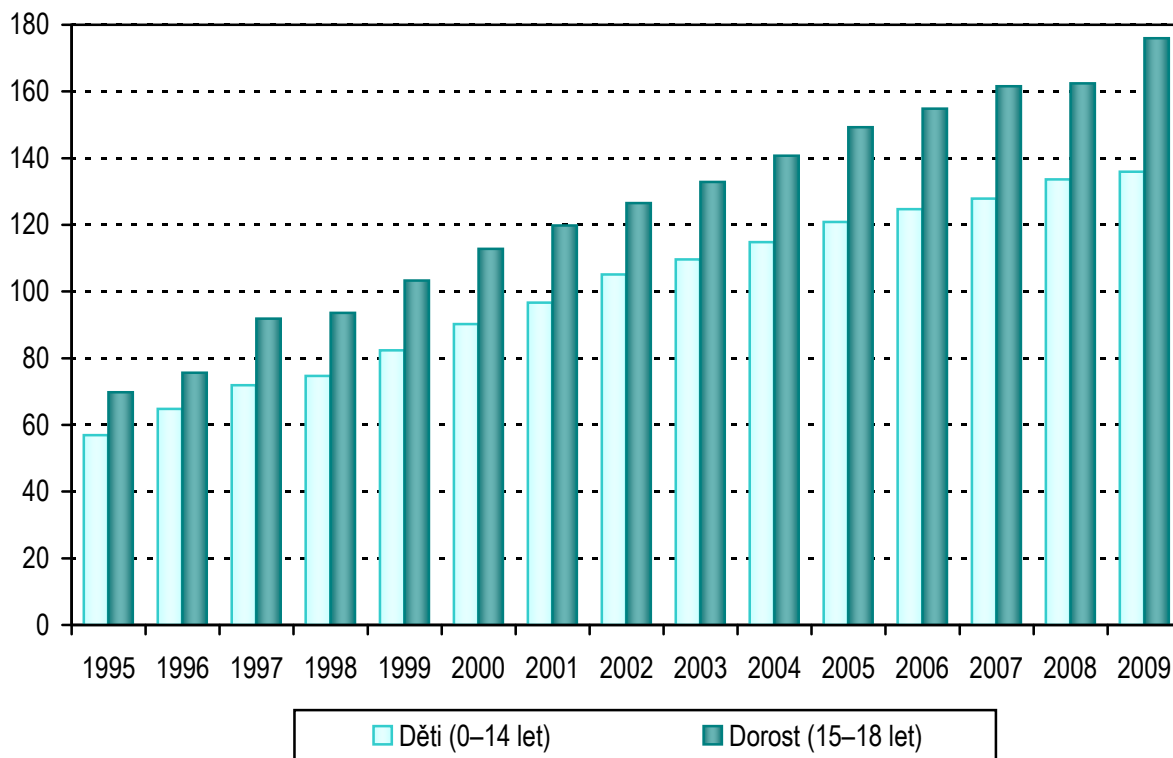
Vývoj zjištěných onemocnění a vad na 1 000 pacientů ve věku 15–18 let

**Struktura dětí podle délky kojení
v roce 2009**

**Počet alergiků na 1 000 registrovaných pacientů
daného věku**

4. Činnost praktických lékařů gynekologů

V gynekologických ambulantních ordinacích pracovalo ve sledovaném roce 1 326 praktických lékařů gynekologů a 1 471 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD). Jedná se o průměrné roční přepočtené počty pracovníků (úvazků). Na deset tisíc žen připadalo potom 2,48 lékařů a 2,75 ZPBD.

Celkový počet gynekologických ošetření-vyšetření se oproti roku 2008 snížil. Během roku 2009 bylo provedeno 9 045 372 ošetření-vyšetření, což znamená v průměru 6 822 vyšetření na jedno lékařské místo. Nejvíce vyšetření na jednoho lékaře (8 038) bylo v kraji Libereckém, nejméně v Praze (5 874).

Celkem bylo u praktických lékařů gynekologů registrováno 4 201 595 pacientek. V průměru na 1 lékařské místo připadalo 3 169 registrovaných pacientek, přičemž nejméně v Praze (2 379) a nejvíce v kraji Pardubickém (3 910). Nejvíce vyšetření na 1 registrovanou pacientku připadalo v Praze a Olomouckém kraji (2,5), zatímco nejméně ošetření na jednu pacientku bylo ve Zlínském kraji (1,8). Celorepublikový průměr činil 2,2 vyšetření na 1 registrovanou pacientku.

Do těhotenských poraden bylo během roku 2009 nově přijato 114 tisíc těhotných. Na 1 000 žen fertilního věku to bylo téměř 45 těhotných, nejvíce v Praze (58) a nejméně na Vysočině (34).

Do návštěv porodních asistentek se nyní započítává i těhotenský tělocvik. Včetně něj vykonaly porodní asistentky v průběhu sledovaného roku 10 420 návštěv.

Snížil se počet i podíl žen fertilního věku (15 až 49 let) užívajících lékařem řízenou hormonální antikoncepci. Počet i podíl žen s antikoncepcí nitroděložní se naopak zvýšil. V roce 2009 užívalo lékařem řízenou antikoncepci 1 277 870 žen. Celkový podíl žen ve fertilním věku užívajících antikoncepci v roce 2009 byl zhruba 50 %. Nejvyšší byl tento podíl v Praze (61 %) a nejnižší ve Středočeském kraji (41 %) odkud ženy často dojíždějí za lékařem do Prahy (jedná se o informace z evidence gynekologických ordinací tedy ne dle bydliště daných žen). Hormonální antikoncepce představuje 87 % z lékařem předepsané antikoncepce celkem.

V roce 2009 byla nově zjištěna prekanceróza děložního hrdla u 31 159 pacientek. Jejich počet je o něco vyšší než v předešlém roce. Na 10 000 žen připadlo 58 žen s nově zjištěnou prekancerózou. U 84 % z nich šlo o dysplazii nižšího stupně, u 16 % o dysplazii vyššího stupně.

Úzkou vazbu na ambulantní činnost praktických lékařů gynekologů má také činnost ženských oddělení nemocnic.

Činnost ženských oddělení nemocnic

Porodnická činnost

V roce 2009 bylo na ženských odděleních nemocnic evidováno 116 500 porodů. Počet porodů na tisíc žen fertilního věku se snížil na 46 (v roce 2008 to bylo 47). Nejvíce porodů na 1 000 žen ve věku 15 až 49 let s trvalým bydlištěm v daném kraji bylo obdobně jako v předchozím roce v Praze (60,3) a nejméně v Karlovarském kraji (39,4). Rozložení četnosti porodů podle krajů je dáno obecně rozmístěním, velikostí a kvalitou porodnic.

V souvislosti s těhotenstvím, potratem, porodem a šestinedělím bylo v tomto roce vykázáno celkem 6 mateřských úmrtí. Započítávají se všechna mateřská úmrtí, tedy i žen zemřelých na jiných než ženských odděleních.

Gynekologická činnost

Provedeno bylo 188 tisíc gynekologických operací, což představuje v přepočtu 35 operací na tisíc žen. Nejvyšší byl tento ukazatel v Praze (60,1), nejnižší v kraji Pardubickém (25,2). Započítávají se i ženy operované ambulantně a potraty.

V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřelo na ženských odděleních 197 žen, z toho 38 operovaných.

4.1 Činnost praktického lékaře gynekologa - úvazky

Území, kraj	Lékaři		ZPBD		Počet ošetření-vyšetření na 1 lékaře	Registrované pacientky na 1 lékaře
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 žen	průměrné přepočtené počty	na 10 000 žen		
Hl. m. Praha	247,91	3,87	273,46	4,27	5 874	2 379
Středočeský	134,15	2,12	163,92	2,60	6 407	3 130
Jihočeský	70,84	2,19	73,22	2,27	7 375	3 554
Plzeňský	65,38	2,26	74,98	2,59	7 408	3 499
Karlovarský	37,11	2,37	39,15	2,50	6 857	3 332
Ústecký	105,31	2,49	119,79	2,83	6 612	3 362
Liberecký	47,40	2,12	52,95	2,36	8 038	3 613
Královéhradecký	62,32	2,20	70,60	2,50	7 063	3 431
Pardubický	49,39	1,89	54,74	2,09	8 011	3 910
Vysočina	51,64	1,99	54,06	2,08	7 631	3 565
Jihomoravský	143,92	2,44	148,82	2,52	6 670	3 159
Olomoucký	86,70	2,64	98,02	2,98	7 635	3 107
Zlínský	61,50	2,03	62,83	2,08	6 831	3 749
Moravskoslezský	162,30	2,55	184,13	2,89	6 895	3 185
ČR	1 325,87	2,48	1 470,67	2,75	6 822	3 169

4.2 Ambulantní péče u praktického lékaře gynekologa

Území, kraj	Nově přijaté těhotné	Návštěvy porodních asistentek
Hl. m. Praha	17 834	278
Středočeský	11 837	462
Jihočeský	6 200	217
Plzeňský	5 576	257
Karlovarský	3 229	30
Ústecký	8 885	1 325
Liberecký	4 860	365
Královéhradecký	6 982	730
Pardubický	5 471	88
Vysočina	4 268	669
Jihomoravský	12 170	634
Olomoucký	7 493	2 887
Zlínský	5 279	326
Moravskoslezský	13 690	2 152
ČR	113 774	10 420

4.3 Činnost praktického lékaře gynekologa

Území, kraj	Gynekologická ošetření-vyšetření		Registrované pacientky	
	celkem	na 1 ženu	celkem	počet vyšetření na 1 registr. pacientku
Hl. m. Praha	1 456 314	2,3	589 688	2,5
Středočeský	859 514	1,4	419 830	2,0
Jihočeský	522 463	1,6	251 745	2,1
Plzeňský	484 327	1,7	228 744	2,1
Karlovarský	254 448	1,6	123 640	2,1
Ústecký	696 279	1,6	354 072	2,0
Liberecký	381 021	1,7	171 234	2,2
Královéhradecký	440 164	1,6	213 846	2,1
Pardubický	395 641	1,5	193 123	2,0
Vysočina	394 064	1,5	184 117	2,1
Jihomoravský	960 008	1,6	454 632	2,1
Olomoucký	661 925	2,0	269 403	2,5
Zlínský	420 132	1,4	230 537	1,8
Moravskoslezský	1 119 072	1,8	516 984	2,2
ČR	9 045 372	1,7	4 201 595	2,2

4.4 Počet žen užívajících antikoncepci (stav k 31.12.2009)

Území, kraj	Celkem	v tom		% žen fertilního věku užívající antikoncepci
		hormonální	nitroděložní	
Hl. m. Praha	188 554	165 607	22 947	61,0
Středočeský	125 366	112 552	12 814	41,5
Jihočeský	73 334	64 549	8 785	47,9
Plzeňský	59 780	50 206	9 574	43,8
Karlovarský	39 884	35 237	4 647	52,9
Ústecký	105 902	94 746	11 156	52,5
Liberecký	55 562	50 020	5 542	52,2
Královéhradecký	67 315	56 164	11 151	51,6
Pardubický	59 259	51 594	7 665	48,1
Vysočina	56 973	47 560	9 413	46,2
Jihomoravský	132 519	118 120	14 399	47,5
Olomoucký	91 320	79 902	11 418	58,9
Zlínský	65 744	54 981	10 763	46,0
Moravskoslezský	156 358	134 574	21 784	51,5
ČR	1 277 870	1 115 812	162 058	50,3

4.5 Prekancerózy děložního hrdla a Ca in situ

Území, kraj	Prekancerózy děložního hrdla prvně zjištěné			Ca in situ
	dysplazie nižšího stupně (D1, D2)	dysplazie vyššího stupně (D3)	celkem	
	absolutně			
Hl. m. Praha	3 947	696	4 643	81
Středočeský	3 078	558	3 636	107
Jihočeský	978	269	1 247	147
Plzeňský	1 534	377	1 911	122
Karlovarský	698	131	829	46
Ústecký	1 874	386	2 260	97
Liberecký	965	236	1 201	44
Královéhradecký	1 062	331	1 393	163
Pardubický	1 321	202	1 523	31
Vysočina	1 154	238	1 392	40
Jihomoravský	4 626	528	5 154	292
Olomoucký	1 103	249	1 352	61
Zlínský	1 498	272	1 770	43
Moravskoslezský	2 343	505	2 848	145
ČR	26 181	4 978	31 159	1 419
	na 10 000 žen			
Hl. m. Praha	61,9	10,9	72,8	1,3
Středočeský	49,1	8,9	58,0	1,7
Jihočeský	30,3	8,3	38,6	4,6
Plzeňský	53,2	13,1	66,2	4,2
Karlovarský	44,5	8,4	52,9	2,9
Ústecký	44,2	9,1	53,4	2,3
Liberecký	43,1	10,6	53,7	2,0
Královéhradecký	37,6	11,7	49,3	5,8
Pardubický	50,5	7,7	58,2	1,2
Vysočina	44,4	9,2	53,6	1,5
Jihomoravský	78,6	9,0	87,5	5,0
Olomoucký	33,6	7,6	41,2	1,9
Zlínský	49,5	9,0	58,5	1,4
Moravskoslezský	36,8	7,9	44,7	2,3
ČR	49,0	9,3	58,3	2,7

4.6 Činnost praktického lékaře gynekologa - Ca prvně zjištěné

Území, kraj	Ca prvně zjištěné					
	celkem	v tom				
		děložního hrdla	děložního těla	ovarií	prsu	ostatních lokalizací
	absolutně					
Hl. m. Praha	505	64	118	66	239	18
Středočeský	621	87	212	42	247	33
Jihočeský	272	43	67	35	118	9
Plzeňský	173	36	63	14	53	7
Karlovarský	80	21	16	10	31	2
Ústecký	97	22	26	17	26	6
Liberecký	30	4	6	7	12	1
Královéhradecký	281	45	98	45	81	12
Pardubický	81	19	29	10	16	7
Vysočina	71	8	24	6	30	3
Jihomoravský	211	35	49	21	96	10
Olomoucký	214	44	83	25	59	3
Zlínský	42	7	12	9	12	2
Moravskoslezský	821	181	260	184	149	47
ČR	3 499	616	1 063	491	1 169	160
	na 10 000 žen					
Hl. m. Praha	7,9	1,0	1,8	1,0	3,7	0,3
Středočeský	9,9	1,4	3,4	0,7	3,9	0,5
Jihočeský	8,4	1,3	2,1	1,1	3,7	0,3
Plzeňský	6,0	1,2	2,2	0,5	1,8	0,2
Karlovarský	5,1	1,3	1,0	0,6	2,0	0,1
Ústecký	2,3	0,5	0,6	0,4	0,6	0,1
Liberecký	1,3	0,2	0,3	0,3	0,5	0,0
Královéhradecký	9,9	1,6	3,5	1,6	2,9	0,4
Pardubický	3,1	0,7	1,1	0,4	0,6	0,3
Vysočina	2,7	0,3	0,9	0,2	1,2	0,1
Jihomoravský	3,6	0,6	0,8	0,4	1,6	0,2
Olomoucký	6,5	1,3	2,5	0,8	1,8	0,1
Zlínský	1,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,1
Moravskoslezský	12,9	2,8	4,1	2,9	2,3	0,7
ČR	6,6	1,2	2,0	0,9	2,2	0,3

4.7 Činnost ženských oddělení nemocnic - gynekologická

Území, kraj	Počet operovaných žen ¹⁾		Zemřelé v souvislosti s gynekologickým onemocněním		
	operace	na 1 000 žen	celkem	na 10 000 žen	z toho zemřelé operované
Hl. m. Praha	38 330	60,1	49	0,8	9
Středočeský	18 947	30,2	9	0,1	-
Jihočeský	9 813	30,4	7	0,2	-
Plzeňský	9 807	34,0	7	0,2	2
Karlovarský	4 998	31,9	3	0,2	-
Ústecký	12 453	29,4	17	0,4	3
Liberecký	9 187	41,1	21	0,9	2
Královéhradecký	10 685	37,8	4	0,1	3
Pardubický	6 594	25,2	4	0,2	1
Vysočina	7 164	27,6	4	0,2	-
Jihomoravský	20 058	34,1	19	0,3	4
Olomoucký	9 196	28,0	11	0,3	3
Zlínský	10 358	34,2	13	0,4	3
Moravskoslezský	20 503	32,2	29	0,5	8
ČR	188 093	35,2	197	0,4	38

¹⁾ Uvádí se nejen počet operov. žen, které byly hospitalizovány (vč. potratů), ale i žen ambulantně operovaných

4.8 Činnost ženských oddělení nemocnic - porodnická

Území, kraj	Počet porodů				Úmrtí žen v souvislosti s těhotenstvím, potratem, porodem a šestinedělím
	celkem	na 1 000 žen fertiliho věku	z celku porodů mimo ZZ		
			absolutně	v %	
Hl. m. Praha	18 523	60,3	27	0,1	1
Středočeský	12 185	40,6	25	0,2	-
Jihočeský	7 007	45,7	21	0,3	1
Plzeňský	6 400	46,9	10	0,2	-
Karlovarský	2 984	39,4	9	0,3	-
Ústecký	8 980	44,5	20	0,2	1
Liberecký	5 361	50,3	7	0,1	1
Královéhradecký	6 210	47,5	12	0,2	1
Pardubický	5 117	41,5	6	0,1	-
Vysočina	5 141	41,5	14	0,3	-
Jihomoravský	13 324	47,8	44	0,3	-
Olomoucký	6 786	43,7	11	0,2	-
Zlínský	6 060	42,3	7	0,1	-
Moravskoslezský	12 588	41,3	31	0,2	1
ČR	116 666	45,9	244	0,2	6

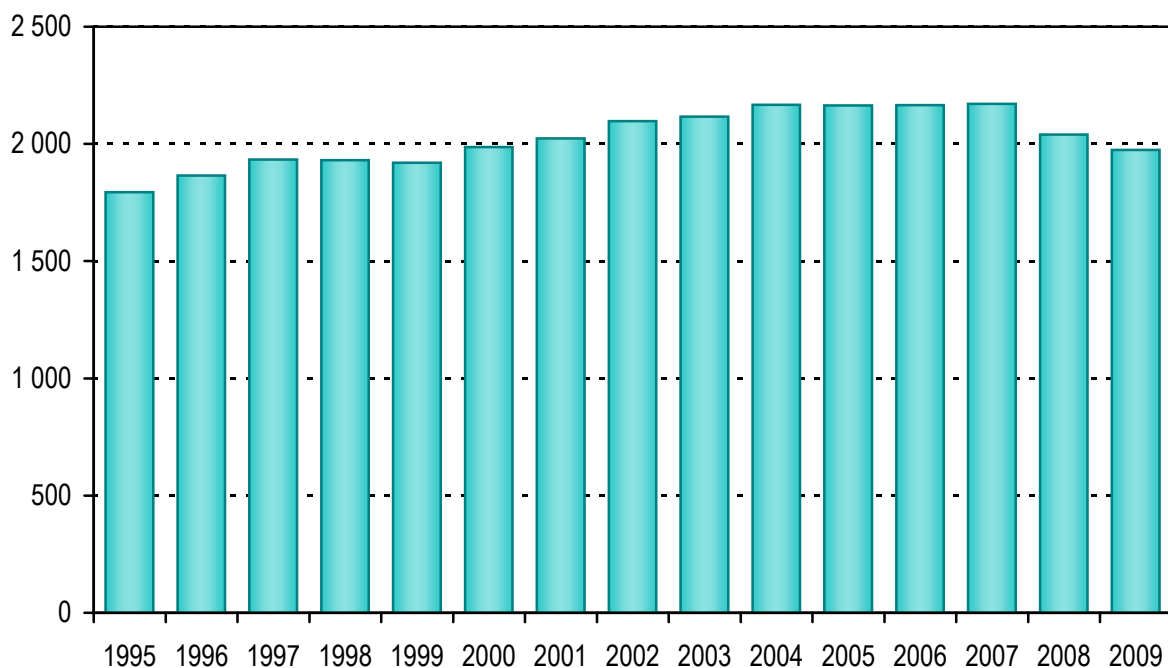
4.9 Personální zajištění gynekologů specialistů

Území, kraj	Lékaři		ZPBD	
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 žen	průměrné přepočtené počty	na 10 000 žen
Hl. m. Praha	94,16	1,48	139,39	2,19
Středočeský	6,32	0,10	10,56	0,17
Jihočeský	14,21	0,44	26,34	0,82
Plzeňský	16,70	0,58	19,41	0,67
Karlovarský	4,20	0,27	10,58	0,67
Ústecký	10,42	0,25	19,55	0,46
Liberecký	15,54	0,69	29,35	1,31
Královéhradecký	14,28	0,51	26,63	0,94
Pardubický	8,96	0,34	16,84	0,64
Vysočina	6,78	0,26	26,35	1,01
Jihomoravský	46,06	0,78	116,55	1,98
Olomoucký	17,49	0,53	30,17	0,92
Zlínský	17,70	0,58	31,50	1,04
Moravskoslezský	19,41	0,30	40,03	0,63
ČR	292,23	0,55	543,25	1,02

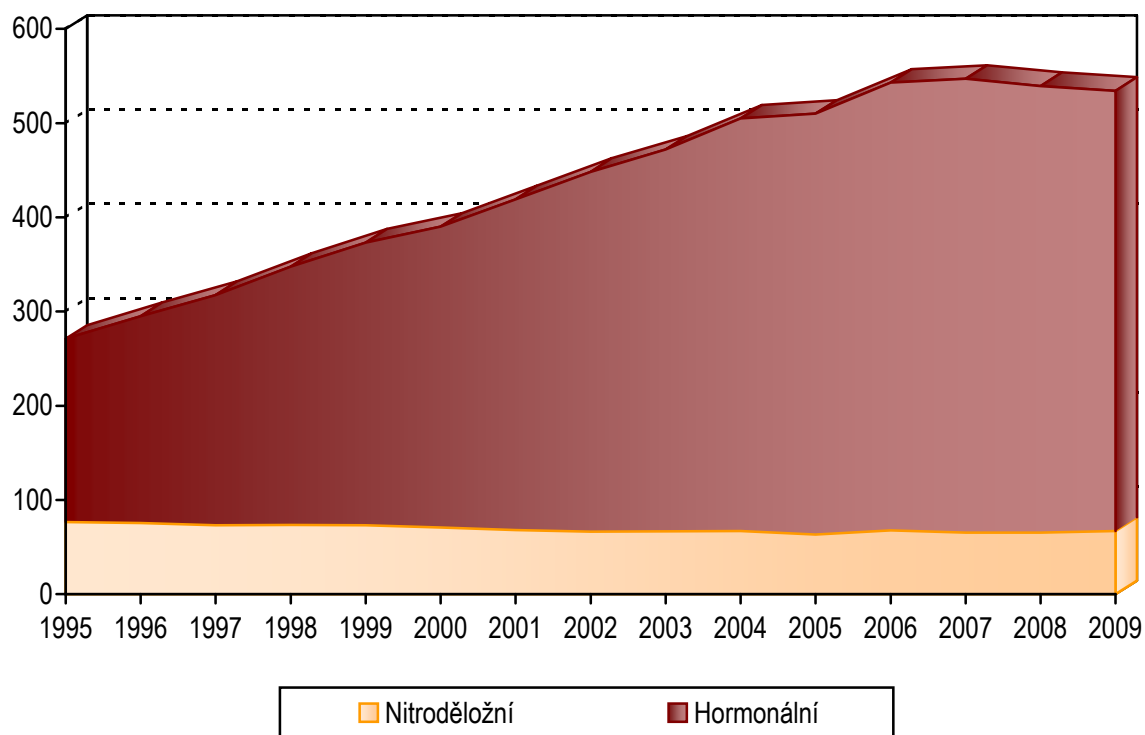
4.10 Činnost gynekologů specialistů

Území, kraj	Léčené 1 lékaře	Počet ošetření-vyšetření		
		celkem	na 1 léčenou pacientku	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	1 385,58	377 387	2,9	4 008
Středočeský	2 218,99	46 525	3,3	7 362
Jihočeský	2 016,54	91 778	3,2	6 459
Plzeňský	1 739,76	72 153	2,5	4 321
Karlovarský	1 756,19	20 907	2,8	4 978
Ústecký	2 331,00	60 230	2,5	5 780
Liberecký	2 094,27	100 821	3,1	6 488
Královéhradecký	1 934,45	63 225	2,3	4 428
Pardubický	3 600,11	72 790	2,3	8 124
Vysočina	4 580,09	64 221	2,1	9 472
Jihomoravský	2 902,13	244 413	1,8	5 306
Olomoucký	2 798,63	90 881	1,9	5 196
Zlínský	1 861,36	93 798	2,8	5 299
Moravskoslezský	1 919,68	102 277	2,7	5 269
ČR	2 087,98	1 501 406	2,5	5 138

Vývoj počtu gynekologických ošetření-vyšetření na 1 000 žen v letech 1995–2009

Vývoj užívání antikoncepce na 1 000 žen fertilního věku v letech 1995–2009

5. Činnost praktických zubních lékařů

V roce 2009 odevzdalo údaje o své činnosti celkem 5 335 ordinací praktických zubních lékařů, tj. 94 % zpravodajských jednotek. V ordinacích zajišťovalo stomatologickou péči 5 920,38 praktických zubních lékařů (přepočteno podle úvazků, zahrnuje i smluvní pracovníky) a 4 829,8 ZPBD. V průměru připadalo v ČR 5,6 lékařů na 10 000 obyvatel.

Od roku 2008 se na výkazu o činnosti oboru stomatologie nově sleduje ukazatel „Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem“ (včetně smluvních). Na základě tohoto ukazatele zajišťovalo činnost v oboru praktického zubního lékaře 5 867,08 lékařů a 4 889,64 ZPBD. Všechny ukazatele, které se vztahují k počtu pracovníků, jsou přepočítány k tomuto ukazateli.

Celkem bylo v ordinacích praktických zubních lékařů provedeno 17 358 092 ošetření-vyšetření, z toho 44 % bylo preventivních. V průměru bylo v roce 2009, stejně jako v loňském roce, jednomu léčenému pacientovi provedeno u praktického zubního lékaře 2,3 ošetření-vyšetření, z toho 1 ošetření-vyšetření bylo preventivní.

Na 1 praktického zubního lékaře připadalo v ČR 1 788 obyvatel. Nejvíce obyvatel na 1 praktického zubního lékaře vykazoval Středočeský kraj (2 603), nejméně pak kraj Hl. m. Praha (1 230). Rozdíly jsou způsobeny tím, že pacienti často navštěvují lékaře v místě, kam dojíždějí za prací nebo do škol, a v bydlišti tak není tlak na zvyšování úvazku lékaře. Naopak v místech s větší nabídkou pracovních příležitostí jsou vytvořeny podmínky pro lepší uplatnění praktických zubních lékařů. Počet obyvatel na 1 praktického zubního lékaře za Hl. m. Praha a Středočeský kraj jako celek je 1 670, což se již více přibližuje republikovému průměru. V průměru připadalo v ČR na 1 praktického zubního lékaře 1 265 léčených pacientů, přičemž rozdíly v krajích nejsou výrazné.

Praktičtí zubní lékaři měli k dispozici 4 801 dentálních rentgenů a 239 laserů pro diagnostickou a terapeutickou činnost. V ordinacích praktických zubních lékařů připadalo na 1 dentální rentgen 1,2 lékaře.

Specializovanou ambulantní zubní péči poskytují zubní lékaři se specializovanou způsobilostí v oborech ortodoncie a orální a maxilofaciální chirurgie, podle dřívějších právních předpisů to jsou zubní lékaři s nástavbovou atestací v oboru parodontologie a zubní lékaři provádějící specializovanou ošetření konzervační či protetická. Tuto péči poskytovalo v samostatných ordinacích a ve specializovaných ambulancích lůžkových zařízení 567,79 zubních lékařů specialistů a 738,14 ZPBD. Celorepublikovému průměru 0,54 zubních specialistů na 10 000 obyvatel se vymyká kraj Hl. m. Praha s 1,30 a Jihomoravský s 0,81, na opačné straně pořadí se nachází kraje Karlovarský s 0,24 a Středočeský s 0,18 zubními specialisty na 10 000 obyvatel. V průměru připadalo 1 149 léčených pacientů na 1 zubního lékaře specialistu. Zubní lékaři specialisté provedli v roce 2009 celkem 1 798 685 ošetření-vyšetření. Na 1 léčeného pacienta připadalo u zubních specialistů 2,8 ošetření-vyšetření.

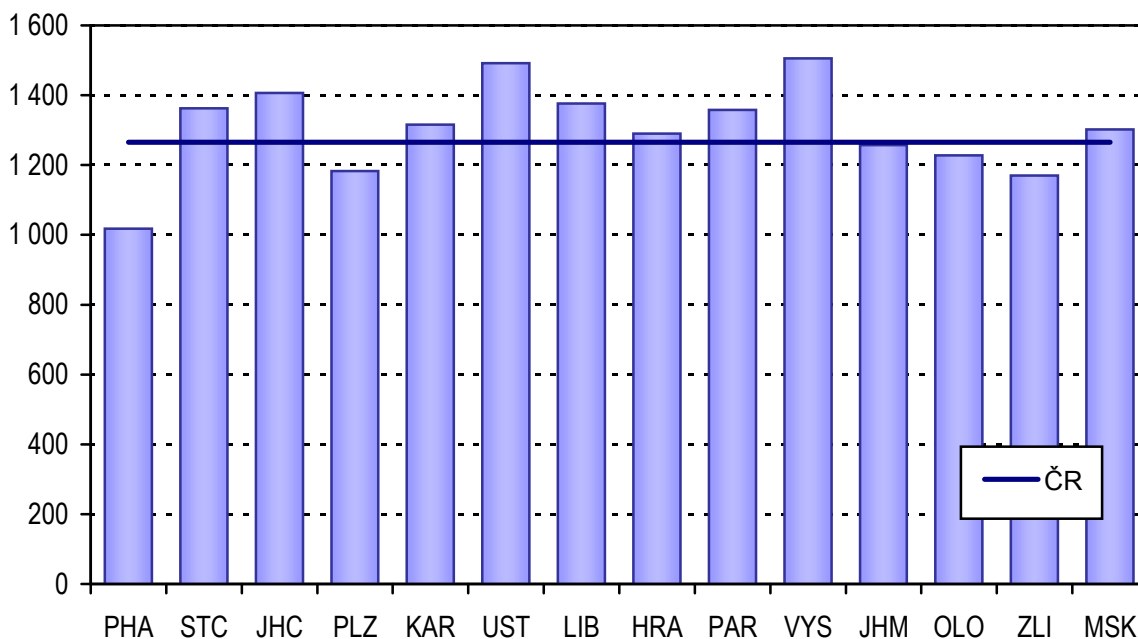
5.1 Činnost praktických zubních lékařů

Území, kraj	Lékaři	ZPBD	Počet ošetření-vyšetření				
			průměrné přepočtené počty na 10 000 obyv.	celkem	na 10 000 obyvatel	z toho preventivní (v %)	na 1 léčeného pacienta
Hl. m. Praha	8,13	7,51	2 330 979	18 754	39,0	2,3	2 308
Středočeský	3,84	3,18	1 467 529	11 838	45,7	2,3	3 081
Jihočeský	5,15	4,85	1 022 184	16 046	45,6	2,2	3 116
Plzeňský	6,17	5,18	1 004 092	17 579	40,2	2,4	2 849
Karlovarský	4,93	4,40	451 912	14 674	42,7	2,3	2 974
Ústecký	4,52	4,28	1 354 771	16 203	44,8	2,4	3 582
Liberecký	5,20	4,64	738 257	16 846	47,8	2,4	3 239
Královéhradecký	6,17	4,87	1 010 937	18 231	44,1	2,3	2 954
Pardubický	5,31	4,54	876 074	16 983	47,5	2,4	3 197
Vysočina	4,98	4,77	876 071	17 000	46,7	2,3	3 417
Jihomoravský	5,65	4,31	1 948 142	16 940	40,5	2,4	2 996
Olomoucký	5,95	4,63	1 153 904	17 975	47,8	2,5	3 022
Zlínský	6,17	5,28	1 055 970	17 858	46,6	2,5	2 892
Moravskoslezský	5,38	3,25	2 067 270	16 547	46,9	2,4	3 075
ČR	5,59	4,66	17 358 092	16 545	44,2	2,3	2 959

5.2 Činnost praktických zubních lékařů - pokračování

Území, kraj	Počet léčených pacientů			Počet přístrojů	
	celkem	na 10 000 obyvatel	na 1 lékaře	dentální rentgen	laser pro terapeutickou a diagnostickou činnost
Hl. m. Praha	1 027 927	8 270	1 018	722	39
Středočeský	648 915	5 235	1 363	394	17
Jihočeský	461 226	7 240	1 406	295	24
Plzeňský	416 982	7 300	1 183	327	19
Karlovarský	199 992	6 494	1 316	153	9
Ústecký	564 430	6 751	1 492	318	25
Liberecký	313 750	7 159	1 376	201	10
Královéhradecký	441 647	7 965	1 290	301	17
Pardubický	372 194	7 215	1 358	231	9
Vysočina	385 896	7 488	1 505	245	9
Jihomoravský	817 744	7 111	1 257	502	12
Olomoucký	469 015	7 306	1 228	301	12
Zlínský	427 011	7 222	1 170	297	9
Moravskoslezský	875 664	7 009	1 302	514	28
ČR	7 422 393	7 075	1 265	4 801	239

Počet léčených pacientů na 1 praktického zubního lékaře

5.3 Činnost odborných zubních lékařů

Území, kraj	Lékaři	ZPBD	Léčení pacienti na 1 lékaře	Počet ošetření-vyšetření		
				celkem	na 1 léčeného pacienta	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	1,30	1,63	1 136	405 225	2,2	2 503
Středočeský	0,18	0,20	1 249	79 649	2,8	3 496
Jihočeský	0,40	0,49	1 205	95 612	3,1	3 728
Plzeňský	0,63	0,81	877	109 273	3,5	3 036
Karlovarský	0,24	0,21	1 364	31 117	3,1	4 205
Ústecký	0,27	0,37	1 144	106 614	4,2	4 762
Liberecký	0,26	0,34	1 507	48 775	2,9	4 351
Královéhradecký	0,68	1,02	1 066	98 861	2,5	2 622
Pardubický	0,33	0,44	1 250	63 428	2,9	3 677
Vysočina	0,41	0,46	1 886	94 033	2,4	4 471
Jihomoravský	0,81	1,21	899	249 683	3,0	2 694
Olomoucký	0,62	1,06	1 251	149 140	3,0	3 749
Zlínský	0,40	0,52	1 226	94 546	3,3	4 039
Moravskoslezský	0,39	0,33	1 276	172 729	2,8	3 550
ČR	0,54	0,70	1 149	1 798 685	2,8	3 168

6. Domácí zdravotní péče

Síť zařízení poskytujících domácí zdravotní péči začala být v ČR budována až po roce 1990. Poskytování domácí zdravotní péče umožňuje zkrácení pobytu pacienta na akutním nemocničním lůžku, jeho dřívější propuštění a doléčení v psychicky příznivějším domácím prostředí. V posledních letech je nevyčísitelným pacientům poskytována v rodinném prostředí i hospicová péče.

Koncem roku 2009 poskytovalo v České republice domácí zdravotní péči (DZP) 473 pracovišť. Služby domácí zdravotní péče zajišťovaly přibližně tři tisíce odborných zdravotnických pracovníků (fyzické osoby), především všeobecné sestry.

Služeb domácí zdravotní péče využilo v roce 2009 téměř 145 tisíc pacientů, z toho 78 % jich bylo ve věku 65 a více let a necelé dvě třetiny tvořily ženy. Praktickým lékařem byla domácí zdravotní péče indikována u více než 160 tisíc pacientů a ošetřujícím lékařem při ukončení hospitalizace u zhruba 30 tisíc pacientů¹. Z celkového počtu pacientů DZP představovali chroničtí pacienti 85 %. Domácí hospicová péče byla poskytována 7 % pacientů.

V České republice připadalo v průměru 71 pacientů DZP ve věku 65 let a více na 1 000 obyvatel ve stejném věku. Výrazně nadprůměrný byl tento poměr v Pardubickém, Královéhradeckém a Karlovarském kraji, naopak výrazně podprůměrný byl tento poměr v krajích Zlínském, Středočeském, Vysočina a Jihomoravském.

V roce 2009 uskutečnili pracovníci domácí zdravotní péče u svých pacientů celkem 5,7 milionů návštěv, z nichž v 86 % bylo pacientům provedeno pouze zdravotní ošetření. Na 1 zdravotnického pracovníka nelékaře (ZPBD)² připadalo v průměru 7 návštěv denně (v jednotlivých krajích se rozpětí pohybovalo mezi 5–10 návštěvami), na 1 pacienta pak v průměru 39 návštěv za rok (v jednotlivých krajích mezi 30–54 návštěvami).

U pacientů bylo pracovníky domácí zdravotní péče provedeno celkem 11,4 milionu výkonů, z nichž 89 % bylo hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Z celkového počtu 1,2 milionu výkonů nehrazených zdravotními pojišťovnami bylo 10 % zdravotních výkonů, ostatní výkony se týkaly sociálně péče, částečně nebo plně hrazené pacientem. Z celkového počtu všech výkonů byla cca polovina provedena u mobilních a polovina u imobilních pacientů.

---

¹ Počet indikací může být vyšší než počet pacientů, neboť jednomu pacientovi může být domácí zdravotní péče indikována během roku vícekrát.

² Zákon č. 96/2004 Sb., § 5 až § 21a - v případě domácí zdravotní péče téměř výhradně § 5 - všeobecné sestry

6.1 Personální zajištění domácí zdravotní péče

Území, kraj	Fyzioterapeuti	ZPBD	z toho		Dobrovolní spolupracovníci DZP
			všeobecné sestry se specializací	zdrav. sociální pracovníci	
průměrné přepočtené počty ¹⁾					
Hl. m. Praha	16,1	348,3	166,5	1,0	6,0
Středočeský	1,3	176,5	90,7	1,0	3,5
Jihočeský	6,0	180,4	106,2	2,7	1,3
Plzeňský	12,5	131,6	52,0	2,0	5,0
Karlovarský	3,2	72,0	37,4	-	3,0
Ústecký	5,4	176,7	71,8	1,0	0,1
Liberecký	0,1	68,4	35,7	-	-
Královéhradecký	12,2	148,0	46,2	0,8	-
Pardubický	3,5	126,9	39,0	-	0,3
Vysočina	-	119,9	50,4	5,0	0,3
Jihomoravský	2,0	195,7	100,6	2,2	3,1
Olomoucký	6,3	158,7	52,1	4,0	0,1
Zlínský	-	95,7	28,6	1,0	1,0
Moravskoslezský	0,8	232,5	135,8	-	1,4
ČR	69,2	2 231,1	1 012,9	20,6	25,0
na 10 000 obyvatel					
Hl. m. Praha	0,13	2,80	1,34	0,01	0,05
Středočeský	0,0	1,42	0,73	0,01	0,03
Jihočeský	0,09	2,83	1,67	0,04	0,02
Plzeňský	0,22	2,30	0,91	0,04	0,09
Karlovarský	0,10	2,34	1,21	-	0,10
Ústecký	0,06	2,11	0,86	0,01	0,00
Liberecký	0,00	1,56	0,81	-	-
Královéhradecký	0,22	2,67	0,83	0,01	-
Pardubický	0,07	2,46	0,76	-	0,00
Vysočina	-	2,33	0,98	0,10	0,01
Jihomoravský	0,02	1,70	0,87	0,02	0,03
Olomoucký	0,10	2,47	0,81	0,06	0,00
Zlínský	-	1,62	0,48	0,02	0,02
Moravskoslezský	0,01	1,86	1,09	-	0,01
ČR	0,07	2,13	0,97	0,02	0,02

¹⁾ Údaje vyjadřují roční průměry kromě údajů o dobrovolných pracovnících, které vyjadřují stav k 31. 12.

6.2 Činnost domácí zdravotní péče

Území, kraj	Počet návštěv				Počet provedených výkonů	
	celkem	z toho zdravotní	na 1 ZPBD	na 1 pacienta	celkem	z toho nehrazených ze ZP (v %)
Hl. m. Praha	731 188	661 496	2 099,2	33,6	1 466 242	4,3
Středočeský	379 201	276 125	2 148,6	35,9	643 552	1,0
Jihočeský	483 937	459 181	2 683,2	48,5	1 574 418	1,9
Plzeňský	393 341	344 167	2 989,4	51,4	676 807	6,8
Karlovarský	215 885	125 555	2 999,7	41,5	424 759	0,8
Ústecký	589 309	543 742	3 335,6	39,4	970 131	0,6
Liberecký	166 578	138 585	2 435,4	30,5	351 955	1,3
Královéhradecký	417 768	335 068	2 823,5	37,2	782 367	12,2
Pardubický	329 833	319 486	2 599,2	33,8	612 442	1,3
Vysočina	208 857	191 650	1 741,9	44,1	345 467	5,2
Jihomoravský	372 940	363 954	1 905,9	31,7	1 006 197	37,4
Olomoucký	382 102	338 656	2 408,0	52,8	714 928	20,5
Zlínský	231 922	155 081	2 422,7	53,7	364 124	29,0
Moravskoslezský	824 237	701 166	3 545,0	40,0	1 445 911	19,9
ČR	5 727 098	4 953 912	2 566,9	39,4	11 379 300	10,5

6.3 Pacienti domácí zdravotní péče podle věku

Území, kraj	Počet pacientů	z toho ve věkové skupině			Počet pacientů	
		0–19 let	20–64 let	65 let a více	na 1 ZPBD	na 10 000 obyv.
Hl. m. Praha	21 754	31	4 757	16 966	62,5	175,0
Středočeský	10 571	23	2 103	8 445	59,9	85,3
Jihočeský	9 987	13	1 978	7 996	55,4	156,8
Plzeňský	7 657	25	1 630	6 002	58,2	134,1
Karlovarský	5 204	17	884	4 303	72,3	169,0
Ústecký	14 976	43	5 471	9 462	84,8	179,1
Liberecký	5 469	9	974	4 486	80,0	124,8
Královéhradecký	11 220	421	2 184	8 615	75,8	202,3
Pardubický	9 764	20	1 488	8 256	76,9	189,3
Vysočina	4 737	7	764	3 966	39,5	91,9
Jihomoravský	11 755	30	2 326	9 399	60,1	102,2
Olomoucký	7 235	20	1 400	5 815	45,6	112,7
Zlínský	4 317	11	560	3 746	45,1	73,0
Moravskoslezský	20 603	102	5 342	15 159	88,6	164,9
ČR	145 249	772	31 861	112 616	65,1	138,4

6.4 Indikace a výkony v domácí zdravotní péči

Území, kraj	Počet pacientů s indikací domácí zdravotní péče		Počet výkonů	
	od PL nebo PLDD ¹⁾	ošetřujícím lékařem při hospitalizaci	hrazených ze zdravotního pojištění	nehrazených ze zdravotního pojištění
	absolutně			
Hl. m. Praha	20 777	7 195	1 403 397	62 845
Středočeský	9 908	2 169	637 350	6 202
Jihočeský	9 824	1 528	1 544 928	29 490
Plzeňský	7 218	914	631 111	45 696
Karlovarský	4 750	837	421 201	3 558
Ústecký	18 509	5 453	964 271	5 860
Liberecký	10 329	893	347 362	4 593
Královéhradecký	10 441	2 338	686 915	95 452
Pardubický	8 812	1 826	604 608	7 834
Vysočina	4 616	526	327 474	17 993
Jihomoravský	13 484	1 257	630 083	376 114
Olomoucký	6 891	1 434	568 287	146 641
Zlínský	4 454	61	258 558	105 566
Moravskoslezský	30 331	3 618	1 158 189	287 722
ČR	160 344	30 049	10 183 734	1 195 566
	v procentech			
Hl. m. Praha	74,3	25,7	95,7	4,3
Středočeský	82,0	18,0	99,0	1,0
Jihočeský	86,5	13,5	98,1	1,9
Plzeňský	88,8	11,2	93,2	6,8
Karlovarský	85,0	15,0	99,2	0,8
Ústecký	77,2	22,8	99,4	0,6
Liberecký	92,0	8,0	98,7	1,3
Královéhradecký	81,7	18,3	87,8	12,2
Pardubický	82,8	17,2	98,7	1,3
Vysočina	89,8	10,2	94,8	5,2
Jihomoravský	91,5	8,5	62,6	37,4
Olomoucký	82,8	17,2	79,5	20,5
Zlínský	98,6	1,4	71,0	29,0
Moravskoslezský	89,3	10,7	80,1	19,9
ČR	84,2	15,8	89,5	10,5

¹⁾ PL - praktický lékař, PLDD - praktický lékař pro děti a dorost

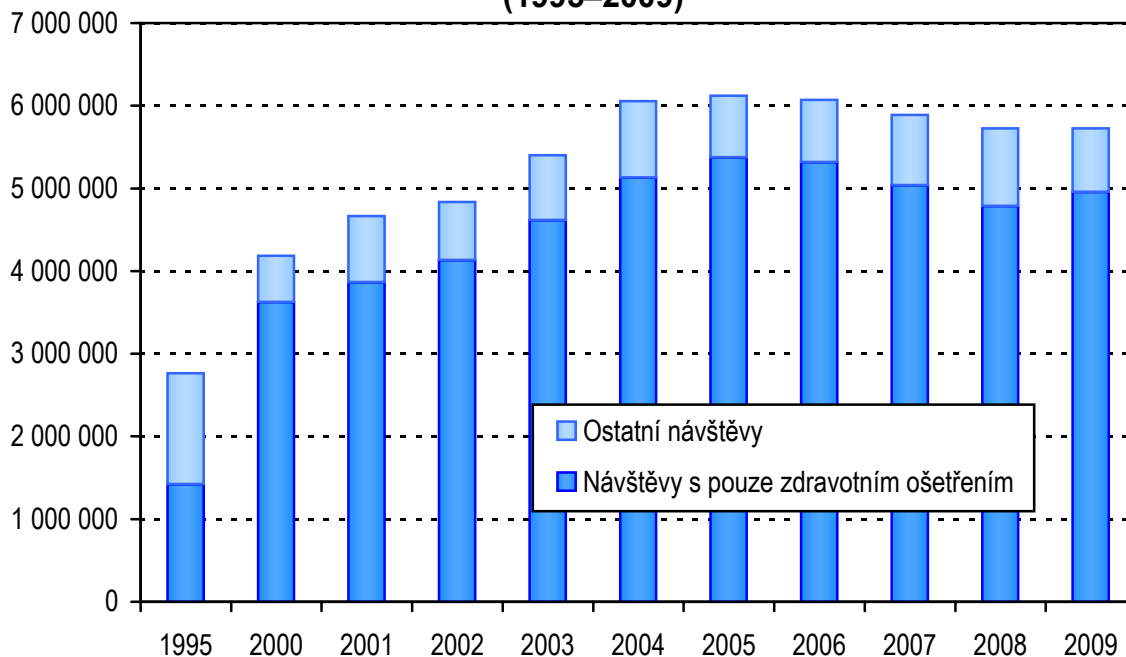
6.5 Pacienti domácí zdravotní péče podle onemocnění a věku

Území, kraj	Celkem	Na 10 000 obyvatel	Věkové skupiny					
			0–19 let		20–64 let		65 let a více	
			absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
pacienti v domácí péči - chronická onemocnění								
Hl. m. Praha	19 405	156,1	26	0,1	3 713	19,1	15 666	80,7
Středočeský	8 445	68,1	14	0,2	1 644	19,5	6 787	80,4
Jihočeský	8 253	129,6	10	0,1	1 485	18,0	6 758	81,9
Plzeňský	6 576	115,1	17	0,3	1 184	18,0	5 375	81,7
Karlovarský	4 149	134,7	6	0,1	561	13,5	3 582	86,3
Ústecký	12 698	151,9	8	0,1	4 285	33,7	8 405	66,2
Liberecký	4 988	113,8	5	0,1	802	16,1	4 181	83,8
Královéhradecký	9 488	171,1	29	0,3	1 749	18,4	7 710	81,3
Pardubický	8 272	160,4	10	0,1	1 162	14,0	7 100	85,8
Vysočina	4 241	82,3	6	0,1	666	15,7	3 569	84,2
Jihomoravský	9 977	86,8	21	0,2	1 734	17,4	8 222	82,4
Olomoucký	6 045	94,2	17	0,3	852	14,1	5 176	85,6
Zlínský	3 930	66,5	10	0,3	475	12,1	3 445	87,7
Moravskoslezský	17 222	137,8	37	0,2	3 505	20,4	13 680	79,4
ČR	123 689	117,9	216	0,2	23 817	19,3	99 656	80,6
pacienti v domácí péči - akutní onemocnění								
Hl. m. Praha	2 258	18,2	-	-	844	37,4	1 414	62,6
Středočeský	1 593	12,9	9	0,6	278	17,5	1 306	82,0
Jihočeský	1 369	21,5	3	0,2	553	40,4	813	59,4
Plzeňský	744	13,0	-	-	238	32,0	506	68,0
Karlovarský	815	26,5	2	0,2	246	30,2	567	69,6
Ústecký	1 386	16,6	7	0,5	730	52,7	649	46,8
Liberecký	940	21,4	3	0,3	357	38,0	580	61,7
Královéhradecký	1 559	28,1	388	24,9	450	28,9	721	46,2
Pardubický	1 007	19,5	2	0,2	269	26,7	736	73,1
Vysočina	327	6,3	1	0,3	47	14,4	279	85,3
Jihomoravský	1 628	14,2	9	0,6	535	32,9	1 084	66,6
Olomoucký	915	14,3	2	0,2	428	46,8	485	53,0
Zlínský	381	6,4	-	-	115	30,2	266	69,8
Moravskoslezský	2 813	22,5	194	6,9	1 201	42,7	1 418	50,4
ČR	17 735	16,9	620	3,5	6 291	35,5	10 824	61,0

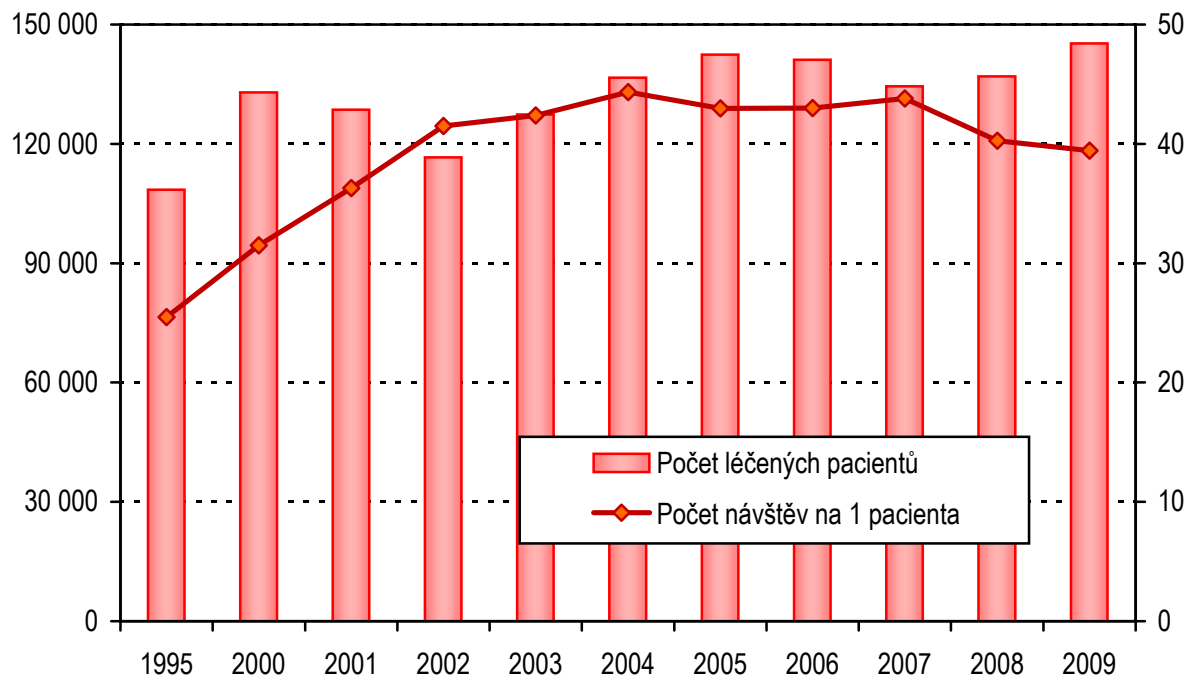
6.5 Pacienti domácí zdravotní péče podle onemocnění a věku

Území, kraj	Celkem	Na 10 000 obyvatel	Věkové skupiny					
			0–19 let		20–64 let		65 let a více	
			absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
pacienti v domácí péči - pooperační stavy, úrazy								
Hl. m. Praha	2 564	20,6	5	0,2	1 012	39,5	1 547	60,3
Středočeský	795	6,4	4	0,5	214	26,9	577	72,6
Jihočeský	1 116	17,5	1	0,1	417	37,4	698	62,5
Plzeňský	692	12,1	8	1,2	282	40,8	402	58,1
Karlovarský	527	17,1	8	1,5	187	35,5	332	63,0
Ústecký	1 249	14,9	29	2,3	616	49,3	604	48,4
Liberecký	651	14,9	3	0,5	244	37,5	404	62,1
Královéhradecký	751	13,5	4	0,5	379	50,5	368	49,0
Pardubický	301	5,8	11	3,7	93	30,9	197	65,4
Vysočina	260	5,0	-	-	61	23,5	199	76,5
Jihomoravský	906	7,9	3	0,3	343	37,9	560	61,8
Olomoucký	579	9,0	1	0,2	221	38,2	357	61,7
Zlínský	125	2,1	-	-	41	32,8	84	67,2
Moravskoslezský	1 511	12,1	57	3,8	890	58,9	564	37,3
ČR	12 027	11,5	134	1,1	5 000	41,6	6 893	57,3
pacienti v domácí péči - domácí hospicová péče								
Hl. m. Praha	1 680	13,5	1	0,1	338	20,1	1 341	79,8
Středočeský	282	2,3	1	0,4	60	21,3	221	78,4
Jihočeský	855	13,4	1	0,1	181	21,2	673	78,7
Plzeňský	279	4,9	-	-	56	20,1	223	79,9
Karlovarský	298	9,7	1	0,3	87	29,2	210	70,5
Ústecký	537	6,4	1	0,2	129	24,0	407	75,8
Liberecký	342	7,8	-	-	71	20,8	271	79,2
Královéhradecký	1 339	24,1	2	0,1	385	28,8	952	71,1
Pardubický	1 580	30,6	3	0,2	341	21,6	1 236	78,2
Vysočina	199	3,9	3	1,5	51	25,6	145	72,9
Jihomoravský	561	4,9	-	-	120	21,4	441	78,6
Olomoucký	704	11,0	2	0,3	106	15,1	596	84,7
Zlínský	108	1,8	7	6,5	21	19,4	80	74,1
Moravskoslezský	862	6,9	1	0,1	246	28,5	615	71,3
ČR	9 626	9,2	23	0,2	2 192	22,8	7 411	77,0

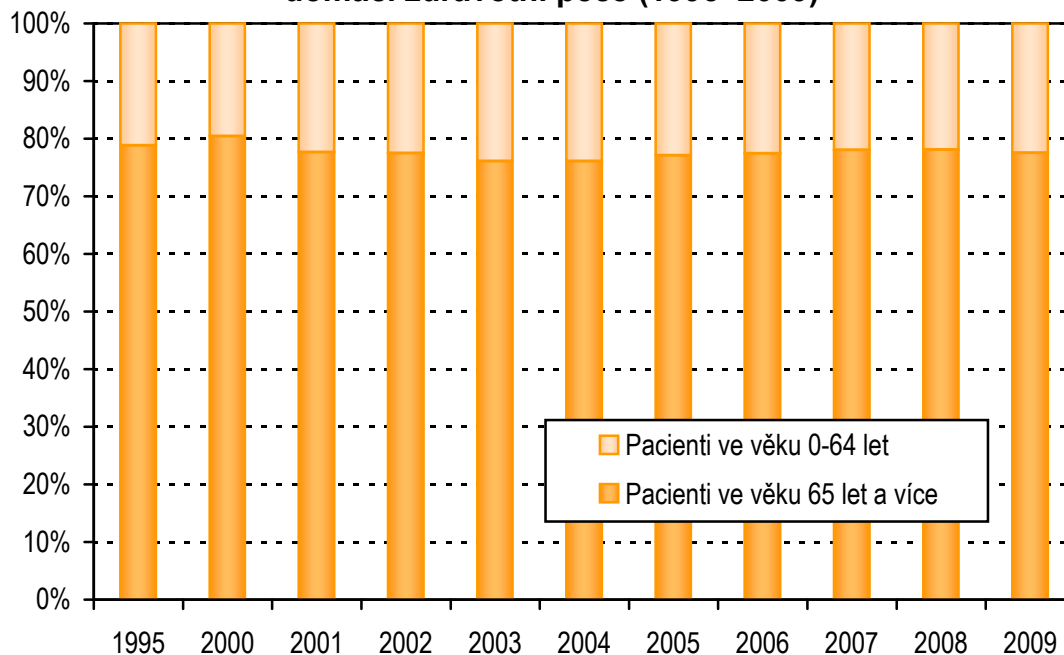
**Vývoj počtu návštěv v rámci domácí zdravotní péče
(1995–2009)**

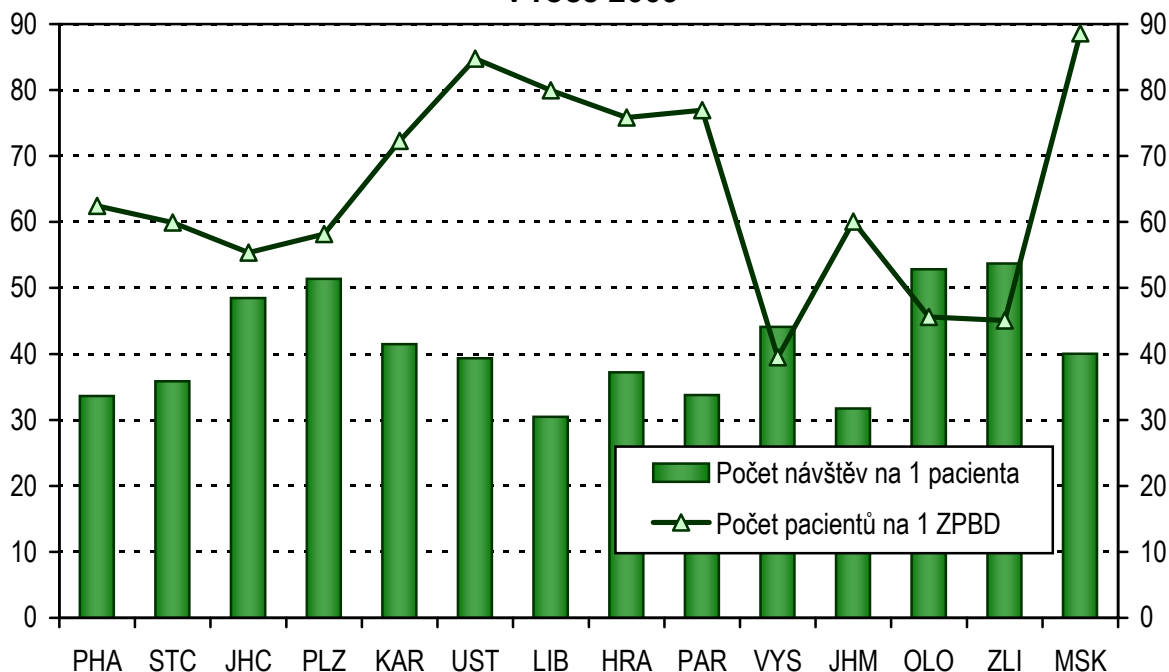
**Vývoj počtu léčených pacientů a počtu návštěv
na 1 pacienta v rámci domácí zdravotní péče (1995–2009)**

Podíl pacientů ve věku 65 let a více na celkové klientele domácí zdravotní péče (1995–2009)

Činnost domácí zdravotní péče v krajích v roce 2009

7. Činnost zdravotnické záchranné služby

Zdravotnická záchranná služba zabezpečuje a poskytuje odbornou neodkladnou péči pacientům posádkami rychlé lékařské pomoci, rychlé zdravotnické pomoci, rendez - vous a letecké záchranné služby. Kraje Středočeský, Karlovarský, Pardubický a Zlínský nemají leteckou záchrannou službu.

V roce 2009 bylo na území České republiky celkem 214 telefonních linek 155 a celkový počet výjezdových stanovišť včetně letecké záchranné služby 281. ZZS disponovala celkem 171 výjezdovými skupinami rychlé lékařské pomoci, 44 skupinami rendez - vous a 216 výjezdovými skupinami rychlé zdravotnické pomoci v nepřetržitém provozu. Počet výjezdových skupin v omezeném provozu byl zastoupen 24 výjezdovými skupinami rychlé lékařské pomoci, 3 skupinami rendez - vous a 50 výjezdovými skupinami rychlé zdravotnické pomoci. Zdravotnická záchranná služba disponovala v roce 2009 celkem 659 vozidely, z čehož bylo 306 vozidel rychlé lékařské pomoci, 288 vozidel rychlé zdravotnické pomoci a 65 vozidel rendez - vous. Systém rendez - vous znamená, že lékař přijíždí na místo události v osobním voze se zdravotnickým vybavením a se skupinou RZP se setkává až u pacienta. Lékař na místě provede nutné ošetření a stabilizovaný pacient je většinou převezen do zdravotnického zařízení skupinou RZP. Lékař pak může vyjíždět k dalšímu případu, pacienta pouze doprovází, jestliže to vyžaduje jeho zdravotní stav.

Ve zdravotnické záchranné službě v roce 2009 pracovalo 1 005 lékařů, 1 592 záchranářů a 357 operátorek (průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních pracovníků). Na základě tísňové výzvy bylo řešeno celkem 773 781 událostí, tj. přes 96 % všech zásahů. Celkový počet pacientů ošetřených podle povahy nejzávažnějšího stavu řešeného posádkou zdravotnické záchranné služby (každý pacient ošetřený ZZS na základě tísňové výzvy je započítán právě jednou) činil 720 810 pacientů – nárůst o 5,6 % proti roku 2008. Ošetření traumat představovalo 21,4 %, ošetření somatických 66,4 % a 12,2 % připadlo na různá jiná ošetření. Dojezdová doba je u 90 % výjezdů do 15 minut.

Pacienti se dle závažnosti jejich zdravotního stavu rozdělují do 4 skupin dle klasifikace NACA. NACA 0–3 představuje závažnost zdravotního stavu žádnou, lehkou, střední a vysokou, kde funkční porucha nebo úraz neohrožuje bezprostředně život pacienta. NACA 4–5 představuje závažnost stavu pacienta s potenciálním ohrožením života nebo přímým ohrožením života, kde funkční porucha nebo úraz ohrožují jeho život. NACA 6 znamená resuscitace pacientů, kdy pacientovi selhávají základní životní funkce. NACA 7 představuje úmrtí pacienta. Rozdělení pacientů podle závažnosti jejich zdravotního stavu bylo následující: 91,9 % připadlo na ošetření NACA 0–3, 4,6 % na ošetření NACA 4–5, 0,7 % na ošetření NACA 6 a 2,8 % na ošetření NACA 7.

Stejně jako v loňském roce představovaly primární výjezdy přes 90 % a sekundární výjezdy necelých 10 %. Letecká zdravotnická služba podnikla v roce 2009 celkem 5 603 misí. Mise do terénu představovaly 62 %, a 37,5 % misí bylo z důvodu akutního převozu pacienta do jiného zdravotnického zařízení (nemocnice). Z důvodu ošetřování traumat bylo uskutečněno 53,3 % misí, pro onemocnění 39,3 %, a zbylých 7,4 % z jiných důvodů. Z hlediska závažnosti stavu pacienta se jednalo převážně o ošetřování NACA 0 až 5, tj. (86,1 %).

7.1 Personální zajištění zdravotnické záchranné služby

Území, kraj	Lékaři		ZPBD			
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	z toho	
					záchranáři	operátorky
Hl. m. Praha	45,65	0,37	209,22	1,68	171,63	25,92
Středočeský	234,40	1,89	499,94	4,03	255,15	76,25
Jihočeský	95,44	1,50	236,48	3,71	201,06	29,00
Plzeňský	54,61	0,96	172,80	3,03	49,22	18,50
Karlovarský	15,01	0,49	26,00	0,84	7,00	19,00
Ústecký	62,46	0,75	196,81	2,35	196,81	0,00
Liberecký	50,78	1,16	115,20	2,63	98,40	16,80
Královéhradecký	49,58	0,89	161,88	2,92	143,88	18,00
Pardubický	66,47	1,29	146,00	2,83	16,70	24,50
Vysočina	60,54	1,17	162,68	3,16	144,26	18,42
Jihomoravský	120,49	1,05	229,80	2,00	85,51	26,19
Olomoucký	40,49	0,63	144,95	2,26	32,85	15,10
Zlínský	46,65	0,79	134,02	2,27	114,42	19,60
Moravskoslezský	62,40	0,50	318,06	2,55	75,16	50,00
ČR	1 004,97	0,96	2 753,84	2,62	1 592,05	357,28

7.2 Počet pacientů ošetřených podle povahy nejzávažnějšího stavu řešeného posádkou ZZS

Území, kraj	Počet pacientů podle povahy ošetření		
	traumata	somatická onemocnění	jiné
Hl. m. Praha	23 848	69 466	4 475
Středočeský	16 459	48 627	17 034
Jihočeský	11 847	29 459	10 661
Plzeňský	8 307	24 261	2 174
Karlovarský	3 763	12 950	4 977
Ústecký	11 161	42 973	2 594
Liberecký	9 893	37 889	1 462
Královéhradecký	8 037	20 240	7 979
Pardubický	6 060	21 685	1 180
Vysočina	6 769	20 214	4 912
Jihomoravský	14 494	48 174	2 015
Olomoucký	7 436	21 698	10 316
Zlínský	8 507	25 457	2 966
Moravskoslezský	17 403	55 957	15 031
ČR	153 984	479 050	87 776

7.3 Počet pacientů ošetřených podle závažnosti stavu dle klasifikace NACA

Území, kraj	Počet pacientů ošetřených podle závažnosti stavu			
	NACA 0–3 (bez ohrožení života)	NACA 4–5 (ohrožení života)	NACA 6 (resuscitace)	NACA 7 (úmrtí)
Hl. m. Praha	93 081	1 539	581	2 588
Středočeský	76 116	2 978	380	2 646
Jihočeský	47 188	2 933	264	1 582
Plzeňský	29 129	4 432	459	722
Karlovarský	19 294	1 594	186	616
Ústecký	52 746	2 382	357	1 243
Liberecký	43 983	3 229	486	1 546
Královéhradecký	32 107	2 718	394	1 037
Pardubický	26 315	1 382	195	1 033
Vysočina	29 001	1 399	210	1 285
Jihomoravský	60 742	2 169	516	1 256
Olomoucký	35 854	1 394	297	1 905
Zlínský	34 015	1 864	225	826
Moravskoslezský	82 868	3 333	497	1 693
ČR	662 439	33 346	5 047	19 978

Pozn.: NACA - National Advisory Committee on Aeronautics

7.4 Pacienti ošetření na základě tíšňové výzvy

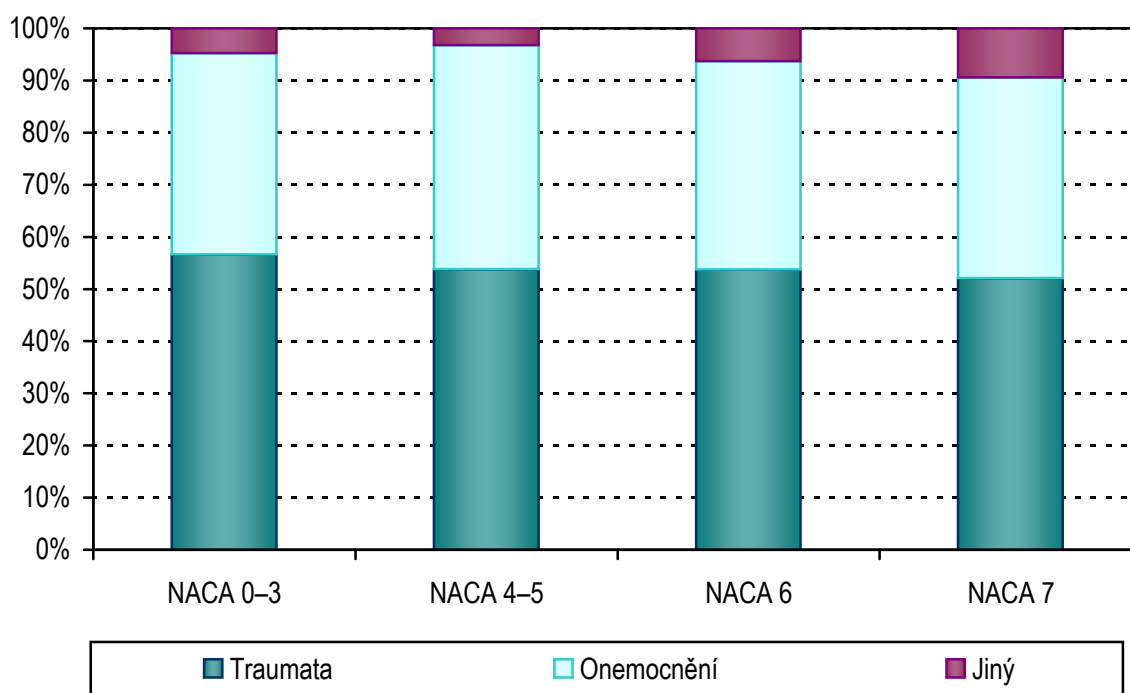
Území, kraj	Počet pacientů podle skupin diagnóz			
	akutní koronární syndromy	cévní mozkové příhody	polytraumata	psychiatrická onemocnění
Hl. m. Praha	1 490	2 815	185	4 168
Středočeský	5 029	4 565	168	5 291
Jihočeský	2 161	1 990	144	3 396
Plzeňský	1 676	1 208	367	1 549
Karlovarský	935	980	75	677
Ústecký	1 154	954	100	3 656
Liberecký	2 206	1 975	93	3 789
Královéhradecký	1 986	1 321	489	1 066
Pardubický	714	569	40	1 862
Vysočina	2 026	1 245	231	939
Jihomoravský	1 070	1 231	97	4 658
Olomoucký	1 434	2 143	26	2 234
Zlínský	1 416	1 539	18	2 290
Moravskoslezský	2 927	4 369	195	4 883
ČR	26 224	26 904	2 228	40 458

7.5 Činnost zdravotnické záchranné služby

Území, kraj	Počet výjezdů ¹⁾				Počet vozidel	
	primární		sekundární		rychlá lékařská pomoc	rychlá zdravot. pomoc
	rychlá lékařská pomoc	rychlá zdravot. pomoc	rychlá lékařská pomoc	rychlá zdravot. pomoc		
Hl. m. Praha	20 127	98 095	489	1 327	0	57
Středočeský	49 011	29 484	5 086	7 708	7	8
Jihočeský	22 050	25 553	1 571	4 049	41	11
Plzeňský	12 512	20 057	1 502	2 825	12	16
Karlovarský	8 675	9 759	970	3 320	30	14
Ústecký	25 642	30 928	1 847	3 007	18	20
Liberecký	244	31 924	226	3 252	0	37
Královéhradecký	17 355	14 120	798	1 753	27	17
Pardubický	19 517	10 067	885	1 506	25	13
Vysočina	20 169	9 067	687	1 697	29	18
Jihomoravský	32 612	29 802	2 488	4 340	67	3
Olomoucký	12 456	24 546	947	4 489	9	15
Zlínský	17 834	14 468	662	1 639	20	25
Moravskoslezský	27 228	50 416	2 374	10 130	21	34
ČR	285 432	398 286	20 532	51 042	306	288

¹⁾ Bez misí LZS, bez výjezdů rendez-vous

Počty misí LZS podle povahy řešeného stavu v ČR v roce 2009

8. Činnost oboru doprava raněných, nemocných a rodiček

V roce 2009 bylo do statistického zjišťování, týkajícího se dopravy raněných, nemocných a rodiček zahrnuto celkem 311 jednotek, jejichž činnost byla zajišťována 2 745 odbornými pracovníky (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem) vč. smluvních. Z toho bylo 145 ZPBD, 2 517 ZPOD a 82 ostatních odborných pracovníků.

V průběhu roku bylo převezeno 4 177 524 pacientů (raněných, nemocných a rodiček), což činilo 3 982 pacientů na 10 000 obyvatel. Pouze 0,54 % pacientů bylo infekčních. Nejvíce přepravených pacientů bylo vykázáno v roce 2009 v Karlovarském kraji (4 192 na 10 000 obyvatel), následoval kraj Královéhradecký s 4 973 převezenými pacienty na 10 000 obyvatel a kraj Plzeňský s relací 4 502 převezených pacientů na 10 000 obyvatel.

V roce 2009 bylo ujetu celkem 98 830 123 kilometrů, z čehož 36,8 % připadalo na převoz pacientů v pásmu do 30 km, 62,7 % činila přeprava pacientů v pásmech od 31 km a 0,5 % na lékařskou službu první pomoci a lékařskou návštěvní službu. Ve srovnání s rokem 2008 došlo k nárůstu počtu ujetých km v dopravě raněných, nemocných a rodiček téměř o 3,3 %.

Z vykázaného počtu kilometrů bylo 95,5 % hrazeno zdravotními pojišťovnami, zdravotnická zařízení hradila 1,8 %, při zdravotnických asistencích bylo vykázáno 0,4 % ujetých kilometrů, 2,3 % vykázaného počtu kilometrů bylo zapláceno samoplátcí nebo cizinci.

V České republice bylo v roce 2009 celkem 377 stanovišť dopravy raněných, nemocných a rodiček, která měla k dispozici úhrnem 2 536 vozidel, z toho 2 410 sanitních a 126 ostatních zdravotnických vozidel. Nejvíce vozidel na jedno stanoviště připadlo v kraji v Hl. městě Praze (11,0), ve Středočeském kraji (9,0). Z hlediska vybavenosti vozidly na jedno stanoviště byl nejhůře vybaven kraj Pardubický (4,4), následoval kraj Vysočina (5,1) a Jihočeský kraj (5,3). V republikovém průměru připadalo na 100 000 obyvatel 24,1 zdravotnických vozidel. Nejlepší situace z hlediska počtu zdravotnických vozidel na 100 000 obyvatel byla v Karlovarském kraji Plzeňském kraji (33,5) a v kraji Plzeňském (32,2). Nejméně zdravotnických vozidel na 100 000 obyvatel bylo v roce 2009 v Hlavním městě Praha (17,5) a ve Středočeském kraji (18,8).

Pokud se týká provedení sanitních vozidel, 60,4 % je v prodloužené verzi (pro 3 až 4 pacienty), 36,9 % ve standardní verzi, tj. pro 2 pacienty a pouze 2,7 % v provedení krátká verze, tj. pro přepravu 1 pacienta.

Nejčastější používaná sanitní vozidla byly v roce 2009 výrobní značky Volkswagen 67,4 % a Ford 13,7 %.

8.1 Činnost oboru doprava raněných, nemocných a rodiček

Území, kraj	ZPBD		ZPOD		Počet převezených pacientů		
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	celkem	na 10 000 obyvatel	z toho infekčních
Hl. m. Praha	36,03	0,3	277,54	2,2	354 596	2 852,8	12 798
Středočeský	11,53	0,1	207,73	1,7	487 562	3 933,0	1 399
Jihočeský	1,00	0,0	147,26	2,3	237 508	3 728,5	263
Plzeňský	12,52	0,2	163,70	2,9	257 137	4 501,7	175
Karlovarský	1,00	0,0	93,58	3,0	159 893	5 192,0	34
Ústecký	10,79	0,1	239,55	2,9	336 947	4 029,8	1 592
Liberecký	6,35	0,1	116,17	2,7	187 315	4 274,3	1 324
Královéhradecký	12,13	0,2	158,16	2,9	275 780	4 973,4	565
Pardubický	4,84	0,1	120,38	2,3	196 666	3 812,3	126
Vysočina	6,00	0,1	103,29	2,0	147 308	2 858,5	279
Jihomoravský	16,55	0,1	263,30	2,3	452 711	3 936,6	637
Olomoucký	9,80	0,2	142,89	2,2	286 684	4 465,9	223
Zlínský	1,86	0,0	160,09	2,7	252 556	4 271,2	91
Moravskoslezský	14,50	0,1	323,85	2,6	544 861	4 361,1	3 261
ČR	144,90	0,1	2 517,5	2,4	4 177 524	3 981,8	22 767

8.2 Počet zdravotnických vozidel

Území, kraj	Počet stanovišť	Počet vykázaných km	Počet zdravotnických vozidel			
			celkem	v tom		na 1 stanoviště
				sanitních	ostatních	
Hl. m. Praha	20	9 044 017	219	203	16	11
Středočeský	26	9 037 141	234	219	15	9
Jihočeský	35	7 914 404	186	179	7	5
Plzeňský	33	6 499 541	184	176	8	6
Karlovarský	12	4 125 926	103	95	8	9
Ústecký	32	8 967 233	217	211	6	7
Liberecký	19	4 641 728	123	116	7	6
Královéhradecký	29	6 316 926	167	166	1	6
Pardubický	29	5 213 177	127	122	5	4
Vysočina	21	3 900 883	108	105	3	5
Jihomoravský	43	10 308 171	279	255	24	6
Olomoucký	17	6 467 904	151	149	2	9
Zlínský	22	6 064 268	166	160	6	8
Moravskoslezský	39	11 536 682	272	254	18	7
ČR	377	100 038 001	2 536	2 410	126	7

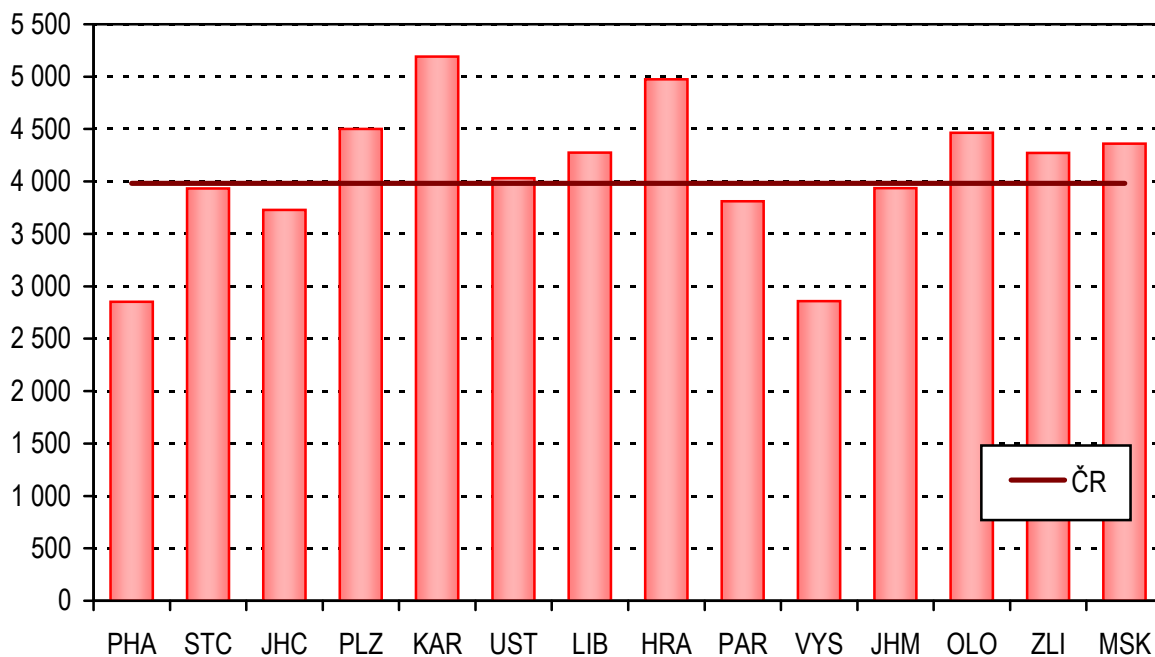
8.3 Činnost oboru doprava raněných, nemocných a rodiček

Území, kraj	Počet ujetých kilometrů					
	celkem	v tom			na 1 převezeného pacienta	
		převoz pacienta v pásmech		v LSPP a v LNS ¹⁾	v pásmech	
		do 30 km	od 31 km		do 30 km	od 31 km
Hl. m. Praha	9 469 427	4 108 649	5 312 078	48 700	11,6	15,0
Středočeský	8 812 062	2 640 676	6 149 065	22 321	5,4	12,6
Jihočeský	7 317 825	2 415 158	4 858 943	43 724	10,2	20,5
Plzeňský	6 621 748	2 458 806	4 095 692	67 250	9,6	15,9
Karlovarský	4 414 194	1 395 241	3 008 550	10 403	8,7	18,8
Ústecký	8 182 160	2 845 887	5 318 881	17 392	8,4	15,8
Liberecký	4 846 857	1 691 068	3 150 526	5 263	9,0	16,8
Královéhradecký	5 677 213	2 146 838	3 523 698	6 677	7,8	12,8
Pardubický	5 204 354	1 885 296	3 274 151	44 907	9,6	16,6
Vysočina	3 993 980	1 521 330	2 468 652	3 998	10,3	16,8
Jihomoravský	10 657 739	3 907 565	6 727 164	23 010	8,6	14,9
Olomoucký	6 486 516	2 834 533	3 642 741	9 242	9,9	12,7
Zlínský	5 947 192	2 095 405	3 803 107	48 680	8,3	15,1
Moravskoslezský	11 198 856	4 421 708	6 651 024	126 124	8,1	12,2
ČR	98 830 123	36 368 160	61 984 272	477 691	8,7	14,8

¹⁾ LSPP - lékařská služba první pomoci

LNS - lékařská návštěvní služba

Počet převezených pacientů na 10 000 obyvatel

9. Činnost interních oborů

Roční výkaz o činnosti ambulantních oddělení a pracovišť interních oborů včetně diabetologie, gastroenterologie a geriatric (které mají samostatný výkaz) v roce 2009 odevzdalo 2 812 zpravodajských jednotek, což je 93 % ze všech registrovaných oddělení a pracovišť těchto oborů. Činnost v těchto ordinacích zajišťovalo 2 741 lékařů a 3 855 zdravotnických pracovníků ZPBD. Jedná se o průměrné roční přepočtené počty úvazků. Největší počet lékařů (41 %) pracoval na odděleních a pracovištích interny, 18 % na kardiologii, 13 % na gastroenterologii a 12 % na diabetologii. V ostatních interních oborech byly celkové ambulantní úvazky lékařů nižší.

Počet pacientů léčených na ambulantních odděleních a pracovištích interních oborů se oproti minulému roku jen nepatrně zvýšil na 5,54 milionů. Jeden pacient může být evidován zároveň na více interních odděleních, například na gastroenterologii, kardiologii i diabetologii, a pak je v celkovém součtu zahrnut vícekrát. Skutečný počet osob léčených na pracovištích a odděleních interních oborů je tedy pravděpodobně nižší. Nejvíce léčených pacientů na jeden lékařský úvazek je registrováno na endokrinologii a vysoké jsou jejich počty také na pracovištích angiologie a interny. Nejméně léčených pacientů na jeden lékařský úvazek měli v ambulancích hyperbarické medicíny a oxygenoterapie a v porovnání s ostatními obory také na geriatric a nefrologii.

V průměru vycházelo na jednoho pacienta 2,5 ošetření-vyšetření za rok. Z celkem 13,67 milionů ošetření jich bylo 44 % provedeno na odděleních a pracovištích interny a po 16 % na kardiologii a diabetologii. Na diabetologii byl také největší podíl ošetření na jeden lékařský úvazek ročně, přes šest tisíc. Naopak méně než tři tisíce ošetření ročně připadalo na jeden lékařský úvazek v ambulantním oboru funkční diagnostiky. Toto rozdělení pochopitelně vychází z charakteru poskytované péče. V průměru bylo evidováno na jeden úvazek lékaře interních oborů necelých pět tisíc ošetření-vyšetření ročně.

Zhruba o pětinu více léčených pacientů i ošetření bylo proti předešlému roku zaznamenáno v ordinacích angiologie. Nezanedbatelný nárůst byl také na endokrinologii. K poklesu asi o desetinu léčených pacientů a ošetření došlo na odděleních a pracovištích funkční diagnostiky.

Téměř čtvrtina všech lékařů pracujících na ambulantních pracovištích a odděleních interních oborů byla soustředěna v Praze, kde bylo provedeno 20 % všech ošetření a léčeno 20 % všech pacientů. Dalšími regiony, kam je soustředěna lékařská péče, jsou Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. V průměru připadalo na jednoho lékaře interních oborů v ambulantní péči 2021 léčených pacientů. Tato hodnota byla nejnižší v Královéhradeckém (1613) kraji a v Praze (1695). Nejvíce pacientů na jeden lékařský úvazek bylo evidováno ve Zlínském kraji (3045).

Regionální rozdíly se ovšem proti předchozímu roku mírně snížily. Největší procentuální nárůst počtu lékařů na 10 tisíc obyvatel byl zaznamenán na Vysočině a ve Středočeském kraji, kde byly nejnižší hodnoty tohoto ukazatele. Naopak v Praze došlo v počtu lékařů na 10 tisíc obyvatel k největšímu poklesu. V průměru v roce 2009 připadlo na 10 tisíc obyvatel 2,6 úvazků lékařů interních oborů v ambulantní péči.

9.1 Činnost interních oborů

Obor	Lékaři	ZPBD	Léčení pacienti		Počet ošetření-vyšetření		
	průměrné přepočtené počty na 10 000 obyv.		celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 léčeného pacienta	na 1 lékaře
Interní (bez podob.)	1,08	1,65	2 496 596	2 199,1	6 004 447	2,41	5 289,0
Kardiologie	0,47	0,67	938 940	1 898,1	2 146 826	2,29	4 339,8
Revmatologie	0,13	0,13	252 854	1 868,0	762 378	3,02	5 632,2
Diabetologie	0,32	0,36	660 713	1 983,3	2 121 121	3,21	6 367,1
Gastroenterologie	0,34	0,52	543 706	1 531,6	1 226 434	2,26	3 454,7
Endokrinologie	0,14	0,14	416 941	2 872,9	858 137	2,06	5 912,9
Geriatric	0,02	0,02	20 293	1 216,6	71 980	3,55	4 315,3
Angiologie	0,02	0,02	53 213	2 324,7	101 471	1,91	4 433,0
Nefrologie	0,06	0,09	90 542	1 432,2	245 831	2,72	3 888,5
Funkční diagn.	0,03	0,05	63 191	1 843,9	101 920	1,61	2 974,0
Hyperbarická med.	0,01	0,02	1 756	323,4	27 697	15,77	5 100,7
Interní obory celkem	2,61	3,67	5 538 745	2 020,6	13 668 242	2,47	4 986,4

Pozn.: všechny obory jsou včetně specializací pro děti

9.2 Činnost interních oborů celkem

Území, kraj	Lékaři	ZPBD	Léčení pacienti		Počet ošetření-vyšetření		
	průměrné přepočtené počty na 10 000 obyv.		celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 léčeného pacienta	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	5,24	6,79	1 104 009	1 694,9	2 743 994	2,49	4 212,6
Středočeský	1,82	2,33	477 328	2 115,6	1 078 933	2,26	4 782,1
Jihočeský	2,42	2,86	318 438	2 067,5	764 992	2,40	4 966,8
Plzeňský	2,61	3,58	299 151	2 007,7	754 234	2,52	5 062,0
Karlovarský	2,10	3,18	152 341	2 358,6	354 060	2,32	5 481,7
Ústecký	2,07	3,09	418 793	2 421,9	952 532	2,27	5 508,5
Liberecký	2,00	3,30	187 495	2 134,5	414 436	2,21	4 718,1
Královéhradecký	2,82	4,49	252 215	1 612,5	581 779	2,31	3 719,6
Pardubický	2,02	2,71	210 804	2 018,6	538 211	2,55	5 153,8
Vysočina	1,97	2,65	228 562	2 247,6	553 278	2,42	5 440,8
Jihomoravský	2,73	4,05	573 507	1 824,9	1 597 749	2,79	5 084,0
Olomoucký	2,37	3,57	334 792	2 202,1	886 567	2,65	5 831,5
Zlínský	1,99	3,01	357 589	3 044,9	795 094	2,22	6 770,2
Moravskoslezský	2,32	3,50	623 721	2 154,9	1 652 383	2,65	5 708,9
ČR	2,61	3,67	5 538 745	2 020,6	13 668 242	2,47	4 986,4

10. Činnost oboru gastroenterologie

Počet samostatných gastroenterologických ambulancí v roce 2009 narostl o tři zpravodajské jednotky na celkem 301 oddělení (pracovišť). Výkaz ambulantní péče v oboru gastroenterologie odevzdalo 94 % z nich, tedy 285 zpravodajských jednotek. Nedodané výkazy nijak významně neovlivnily regionální srovnání vycházející ze statistiky výkazů ambulantní péče v oboru gastroenterologie, jelikož zpravodajské jednotky, které nedodaly výkaz, jsou poměrně rovnoměrně rozloženy mezi kraji.

Činnost gastroenterologických oddělení a pracovišť zajišťovalo 355 lékařů, 545 zdravotnických pracovníků ZPBD a kromě nich ještě 14 ostatních odborných pracovníků. Jedná se o průměrné roční přepočtené počty úvazků. Nejvíce lékařů gastroenterologů na 10 tisíc obyvatel bylo v Karlovarském kraji, nejméně ve Zlínském a Olomouckém kraji. Ostatní odborní pracovníci byli zaměstnáváni v gastroenterologických ordinacích téměř jen v Moravskoslezském a Libereckém kraji a v Praze, v ostatních krajích byly jejich počty zanedbatelné.

Počet léčených pacientů zůstává téměř stejně jako v předchozím roce 544 tisíc, což je 518 léčených pacientů na 10 tisíc obyvatel. Počet ošetření se zvýšil o půl procenta na 1 226 tisíc ošetření. Na 10 tisíc obyvatel připadl nejvyšší počet ošetření v Praze a Jihomoravském kraji, kde jsou specializovaná pracoviště a kam dojíždí za lékařskou péčí i pacienti z jiných krajů. V průměru připadalo na jeden lékařský úvazek 3,5 tisíc ošetření ročně, ovšem v Jihomoravském kraji to bylo přes 5 tisíc a naopak v Pardubickém kraji jen málo přes 2,5 tisíce. Jeden pacient se dostavil na vyšetření do gastroenterologické ordinace v průměru 2,3 krát ročně.

Na příslušném výkaze jsou sledována tato vybraná onemocnění: Crohnova nemoc, ulcerózní kolitida, chronická pankreatitida, fibróza a cirhóza jater, refluxní choroba jícnu a kameny žlučových cest (choledocholithiasis). Gastroenterologové evidovali ve svých ambulancích celkem 138 tisíc případů těchto vybraných onemocnění, což je o 4 tisíce méně než v roce 2008. Nejčastější z těchto chorob byla refluxní choroba jícnu (63 tisíc případů). Svými projevy jsou blízké ulcerózní kolitida (21 tisíc) a Crohnova choroba (16 tisíc). Především u osob nadměrně konzumujících alkohol se objevuje fibróza a cirhóza jater (15 tisíc) a chronická pankreatitida (13 tisíc). Zejména ve vyšším věku vznikají kameny žlučových cest (9 tisíc).

Téměř polovina pacientů ve věku do 20 let s výše jmenovanými chorobami využívá služby gastroenterologických ordinací v Hl. městě Praze, kde se nacházejí specializovaná gastroenterologická pracoviště jako jsou pracoviště v IS CARE a v Ústřední vojenské nemocnici. Počty dispenzarizovaných pacientů ve věku do 20 let na 10 tisíc obyvatel v Praze mnohdy i několikanásobně převyšují celorepublikový průměr. Týká se to nejvíce mladých pacientů s chronickou pankreatitidou či fibrózou a cirhózou jater, které jsou u mladých osob spíše vzácné.

Vysoký počet dispenzarizovaných pacientů pro kameny žlučových cest, refluxní chorobu jícnu a Crohnovu nemoc na 10 tisíc obyvatel byl evidován kromě Prahy také v Královéhradeckém kraji. U dispenzarizací pro kameny žlučových cest to bylo dokonce více než dvojnásobek celorepublikového průměru.

Celkový počet přístrojů v gastroenterologických ordinacích po několikaletém nárůstu mírně poklesl na 3 697 přístrojů. Nárůst byl evidován pouze u gastrooskopů, které tvoří téměř 40 % evidovaných přístrojů a jejich podíl neustále stoupá.

10.3 Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Území, kraj	Pacienti podle věku a onemocnění							
	celkem	0–19 let	20–64 let	65 let a více	celkem	0–19 let	20–64 let	65 let a více
	Crohnova nemoc (K50.-)				ulcerózní kolitida (K51.-)			
Hl. m. Praha	2 808	608	1 890	310	3 293	835	2 099	359
Středočeský	1 656	93	1 267	296	2 632	76	2 017	539
Jihočeský	872	47	714	111	1 491	32	1 153	306
Plzeňský	669	36	556	77	1 015	35	777	203
Karlovarský	395	21	346	28	475	20	377	78
Ústecký	1 650	77	1 284	289	1 575	65	1 149	361
Liberecký	589	13	497	79	735	8	585	142
Královéhradecký	1 158	117	877	164	1 043	56	781	206
Pardubický	849	58	695	96	678	26	551	101
Vysočina	522	19	424	79	881	22	673	186
Jihomoravský	2 141	85	1 870	186	2 780	94	2 191	495
Olomoucký	479	18	410	51	811	13	682	116
Zlínský	527	28	432	67	801	44	635	122
Moravskoslezský	1 978	96	1 677	205	2 399	47	1 923	429
ČR	16 293	1 316	12 939	2 038	20 609	1 373	15 593	3 643
	na 10 000 obyvatel							
Hl. m. Praha	22,6	28,6	22,7	15,6	26,5	39,3	25,2	18,1
Středočeský	13,4	3,6	15,8	16,6	21,2	2,9	25,1	30,2
Jihočeský	13,7	3,6	17,4	11,6	23,4	2,4	28,1	32,1
Plzeňský	11,7	3,2	15,0	8,7	17,8	3,1	21,0	23,0
Karlovarský	12,8	3,3	17,2	6,6	15,4	3,1	18,7	18,3
Ústecký	19,7	4,3	23,6	25,6	18,8	3,6	21,1	32,0
Liberecký	13,4	1,4	17,5	12,8	16,8	0,9	20,6	23,0
Královéhradecký	20,9	10,4	24,8	18,6	18,8	5,0	22,1	23,4
Pardubický	16,5	5,4	21,1	12,2	13,1	2,4	16,7	12,8
Vysočina	10,1	1,8	12,9	10,0	17,1	2,0	20,5	23,5
Jihomoravský	18,6	3,7	25,2	10,3	24,2	4,1	29,6	27,4
Olomoucký	7,5	1,4	9,9	5,2	12,6	1,0	16,5	11,8
Zlínský	8,9	2,3	11,4	7,2	13,5	3,7	16,7	13,2
Moravskoslezský	15,8	3,7	20,8	11,2	19,2	1,8	23,8	23,4
ČR	15,5	6,2	19,0	12,9	19,6	6,5	22,9	23,1

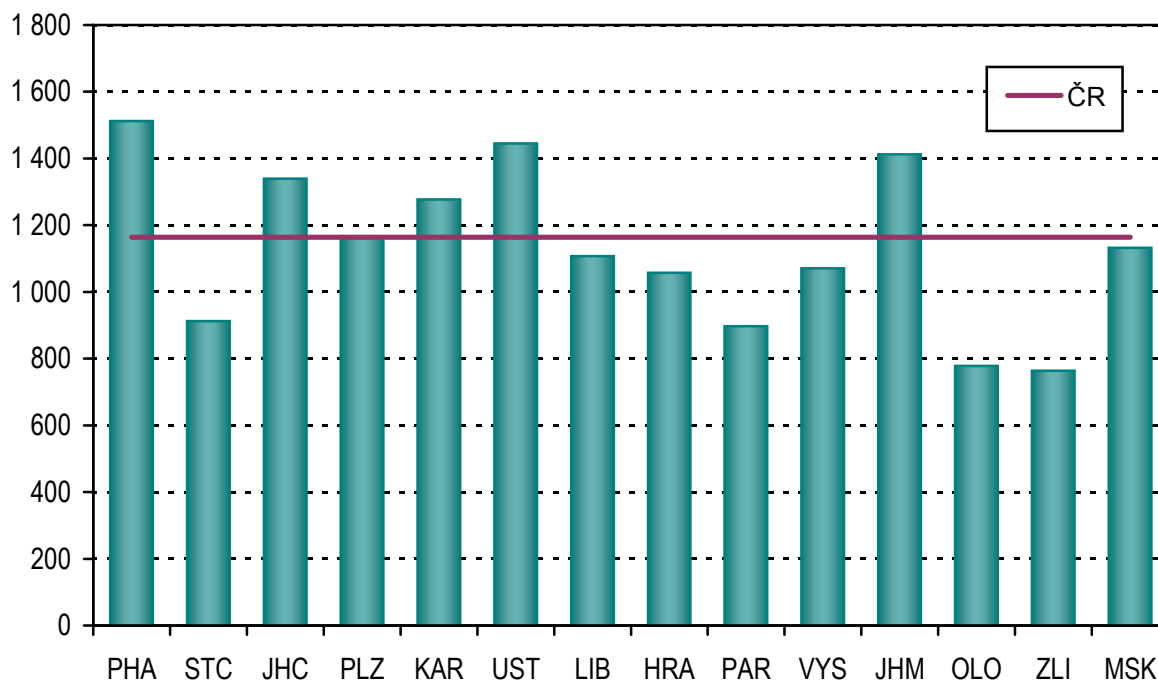
10.3 Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Území, kraj	Pacienti podle věku a onemocnění							
	celkem	0–19 let	20–64 let	65 let a více	celkem	0–19 let	20–64 let	65 let a více
	chronická pankreatitida (K86.1)				fibróza a cirhóza jater (K74.-)			
Hl. m. Praha	2 182	361	1 425	396	2 954	376	2 019	559
Středočeský	1 446	27	982	437	2 529	41	1 415	1 073
Jihočeský	756	2	432	322	729	1	554	174
Plzeňský	613	4	423	186	666	-	532	134
Karlovarský	210	-	174	36	179	-	136	43
Ústecký	1 440	19	1 065	356	1 684	29	1 253	402
Liberecký	505	-	348	157	565	-	384	181
Královéhradecký	840	2	608	230	589	10	441	138
Pardubický	542	4	407	131	264	-	212	52
Vysočina	319	-	182	137	252	-	183	69
Jihomoravský	1 638	41	1 221	376	2 238	27	1 675	536
Olomoucký	474	1	330	143	478	-	349	129
Zlínský	243	-	193	50	465	-	377	88
Moravskoslezský	1 961	12	1 581	368	1 587	1	1 205	381
ČR	13 169	473	9 371	3 325	15 179	485	10 735	3 959
	na 10 000 obyvatel							
Hl. m. Praha	17,6	17,0	17,1	19,9	23,8	17,7	24,3	28,2
Středočeský	11,7	1,0	12,2	24,5	20,4	1,6	17,6	60,2
Jihočeský	11,9	0,2	10,5	33,7	11,4	0,1	13,5	18,2
Plzeňský	10,7	0,4	11,4	21,1	11,7	-	14,3	15,2
Karlovarský	6,8	-	8,7	8,4	5,8	-	6,8	10,1
Ústecký	17,2	1,1	19,6	31,6	20,1	1,6	23,0	35,7
Liberecký	11,5	-	12,2	25,4	12,9	-	13,5	29,3
Královéhradecký	15,1	0,2	17,2	26,1	10,6	0,9	12,5	15,7
Pardubický	10,5	0,4	12,3	16,6	5,1	-	6,4	6,6
Vysočina	6,2	-	5,6	17,3	4,9	-	5,6	8,7
Jihomoravský	14,2	1,8	16,5	20,8	19,5	1,2	22,6	29,7
Olomoucký	7,4	0,1	8,0	14,5	7,4	-	8,5	13,1
Zlínský	4,1	-	5,1	5,4	7,9	-	9,9	9,5
Moravskoslezský	15,7	0,5	19,6	20,1	12,7	0,0	14,9	20,8
ČR	12,6	2,2	13,8	21,1	14,5	2,3	15,8	25,1

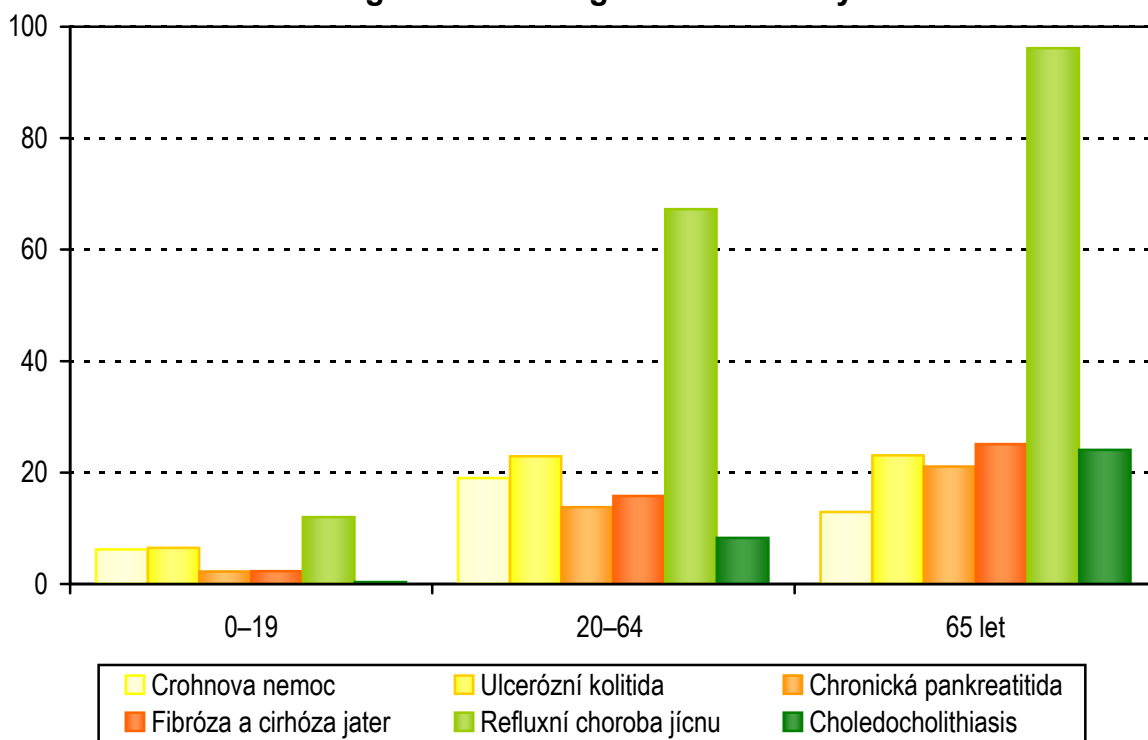
10.3 Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Území, kraj	Pacienti podle věku a onemocnění							
	celkem	0–19 let	20–64 let	65 let a více	celkem	0–19 let	20–64 let	65 let a více
	refluxní choroba jícnu (K21.-)				choledocholithiasis (K80.4, K80.5)			
Hl. m. Praha	11 433	701	8 163	2569	1 427	9	977	441
Středočeský	6 894	406	4 488	2000	961	14	449	498
Jihočeský	2 982	108	2 020	854	605	8	286	311
Plzeňský	3 938	75	2 895	968	794	5	485	304
Karlovarský	1 938	60	1 446	432	391	0	235	156
Ústecký	6 450	305	4 702	1443	674	5	398	271
Liberecký	2 639	43	1 911	685	294	2	174	118
Královéhradecký	4 457	158	3 666	633	1 159	6	853	300
Pardubický	3 921	155	2 925	841	702	10	426	266
Vysočina	2 118	27	1 537	554	197	-	96	101
Jihomoravský	8 100	296	5 575	2229	940	7	593	340
Olomoucký	1 855	19	1 416	420	421	1	235	185
Zlínský	1 260	95	899	266	130	-	47	83
Moravskoslezský	5 464	90	4 088	1286	798	2,0	370	426
ČR	63 449	2 538	45 731	15 180	9 493	69	5 624	3 800
	na 10 000 obyvatel							
Hl. m. Praha	92,0	33,0	98,1	129,4	11,5	0,4	11,7	22,2
Středočeský	55,6	15,7	55,9	112,2	7,8	0,5	5,6	27,9
Jihočeský	46,8	8,3	49,2	89,5	9,5	0,6	7,0	32,6
Plzeňský	68,9	6,7	78,1	109,8	13,9	0,4	13,1	34,5
Karlovarský	62,9	9,3	71,9	101,2	12,7	-	11,7	36,6
Ústecký	77,1	17,0	86,4	128,0	8,1	0,3	7,3	24,0
Liberecký	60,2	4,7	67,2	111,0	6,7	0,2	6,1	19,1
Královéhradecký	80,4	14,0	103,7	71,9	20,9	0,5	24,1	34,1
Pardubický	76,0	14,4	88,7	106,6	13,6	0,9	12,9	33,7
Vysočina	41,1	2,5	46,9	69,9	3,8	-	2,9	12,7
Jihomoravský	70,4	13,0	75,2	123,4	8,2	0,3	8,0	18,8
Olomoucký	28,9	1,5	34,3	42,7	6,6	0,1	5,7	18,8
Zlínský	21,3	8,0	23,7	28,7	2,2	-	1,2	9,0
Moravskoslezský	43,7	3,5	50,7	70,1	6,4	0,1	4,6	23,2
ČR	60,5	12,0	67,3	96,2	9,0	0,3	8,3	24,1

**Počet ošetření-vyšetření v oboru gastroenterologie
na 10 000 obyvatel**

**Struktura počtu pacientů dle sledovaných diagnóz
v oboru gastroenterologie na 10 000 obyvatel**

11. Činnost oboru alergologie a klinické imunologie

Počet pracovišť alergologie a klinické imunologie, které odevzdaly výkaz, se mezi roky 2008 a 2009 snížil z 396 na 395. Oproti tomu se o něco zvýšil vykazovaný počet lékařů alergologů (z 576 na 585) i jejich úvazků (ze 412 na 424). Jedná se o průměrný roční přepočtený počet pracovníků (úvazků).

Během roku 2009 byly poskytnuty 2 miliony 301 tisíc ošetření (2 miliony 312 tisíc v roce 2008), což je v průměru 2,6 ošetření na jednoho léčeného pacienta. I v tomto roce se snížil počet ošetření připadající na jeden úvazek lékaře (z 5 615 na 5 424) i na tisíc obyvatel (z 221,6 na 219,4). Stejně jako v předchozím roce i v roce 2009 bylo vykázáno nejvíce ošetření na úvazek lékaře v kraji Jihočeském (8 276). Naopak nejmenší počet návštěv alergologů na 1 úvazek byl zaznamenán v kraji Karlovarském (4 321).

Celkem bylo na alergologických pracovištích léčeno přes 889 tisíc pacientů (868 tisíc v roce 2008), tedy zhruba o 21 tisíc více. Počet léčených pacientů připadající na tisíc obyvatel se o něco zvýšil (z 83,2 na 84,8), naopak se snížil počet léčených pacientů na úvazek lékaře (z 2 109 na 2 096). Nejvíce léčených pacientů připadajících na průměrný roční úvazek lékaře vykazoval i v tomto roce kraj Zlínský (3 572). Naopak nejmenší počet léčených pacientů na průměrný roční úvazek lékaře byl, stejně jako v předchozích letech, v Praze (1 498).

Snížil se počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací (z více než 110 tisíc na téměř 95 tisíc) a nepatrně i pacientů, u kterých byla zahájena specifická imunoterapie alergenem (z 25,7 tisíc na 25,4 tisíc). Naopak i nadále pokračoval trend zvyšování počtu prováděných kožních testů (z 2 milionů 618 tisíc na 2 miliony 757 tisíc).

Z celkového počtu vybraných onemocnění léčených na alergologických pracovištích bylo 51 % u osob do 19 let a zbylých 49 % připadalo na pacienty starší 20ti let.

Nejčastějšími léčenými onemocněními bez ohledu na věk jsou pollinosa (v přepočtu na tisíc obyvatel 32,6) a astma (v přepočtu na tisíc obyvatel 26,8).

Zhruba 221 dětí z tisíce dětí do 19ti let se léčí s některým ze sledovaných alergických onemocnění (220 v roce 2008). Nejčastěji s pollinosou - sennou rýmou (81,1 z tisíce dětí do 19ti let), astmatem (65,8) a stálou alergickou rýmou (36,6). U osob starších 20ti let je pořadí nejběžnějších diagnóz stejné, ale výskyt v přepočtu na tisíc obyvatel daného věku je podstatně nižší. Z tisíce osob starších 20ti let se s některým ze sledovaných alergických onemocnění léčí 53,8 osob. Z toho s pollinosou 20,2, s astmatem 16,9 a se stálou alergickou rýmou 10,7 osob starších 20ti let.

Na výkaze pro obor alergologie se sleduje dalších šest diagnóz, které svým výskytem nejsou tak významné. Jedná se o imunodeficienci s převahou poruch protilátek (dg. D80), běžnou variabilní imunodeficienci (dg. D83), Wegenerovu granulomatózu a jiné nekrotizující vaskulopatie (dg. M31), systémový lupus erythematosus (dg. M32), dermatomyositis (dg. M33) a Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (dg. M35).

K péči o pacienty bylo použito 403 spirometrů (390 v roce 2008), na kterých bylo provedeno necelých 608 tisíc výkonů (597 tisíc v roce 2008). V imunologických laboratořích byly provedeny 4 miliony 166 tisíc výkonů (3 miliony 971 tisíc v roce 2008).

11.1 Počet ošetření-vyšetření v oboru alergologie a klinické imunologie

Území, kraj	Lékaři na 10 000 obyv. (průměrné přepočtené počty)	Počet léčených pacientů		Počet ošetření-vyšetření			
		celkem	na 10 000 obyvatel	celkem	na 1 pacienta	na 10 000 obyvatel	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	0,87	161 212	1 297,0	498 797	3,1	4 013,0	4 634,8
Středočeský	0,26	77 141	622,3	177 767	2,3	1 434,0	5 464,7
Jihočeský	0,25	33 568	527,0	131 509	3,9	2 064,5	8 276,2
Plzeňský	0,32	40 038	700,9	86 739	2,2	1 518,5	4 750,2
Karlovarský	0,22	14 435	468,7	29 380	2,0	954,0	4 320,6
Ústecký	0,35	70 782	846,5	177 612	2,5	2 124,2	6 016,7
Liberecký	0,33	36 571	834,5	89 856	2,5	2 050,4	6 248,7
Královéhradecký	0,50	61 392	1 107,1	143 372	2,3	2 585,6	5 179,6
Pardubický	0,29	30 744	596,0	67 430	2,2	1 307,1	4 543,8
Vysočina	0,27	41 882	812,7	86 601	2,1	1 680,5	6 185,8
Jihomoravský	0,51	107 240	932,5	329 362	3,1	2 864,0	5 647,5
Olomoucký	0,46	44 184	688,3	127 693	2,9	1 989,2	4 349,2
Zlínský	0,23	48 942	827,7	93 187	1,9	1 576,0	6 802,0
Moravskoslezský	0,33	121 249	970,5	262 048	2,2	2 097,5	6 335,8
ČR	0,40	889 380	847,7	2 301 353	2,6	2 193,5	5 424,4

11.2 Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Diagnózy	celkem	v tom		na 10 000 obyvatel
		0–19 let	20 let a více	
Atopická dermatitis (L20.-)	81 180	54 304	26 876	77,4
Pollinosa (J30.1)	340 108	172 005	168 103	324,2
Stálá alergická rýma (J30.3)	166 508	77 677	88 831	158,7
Astma (J45)	280 003	139 584	140 419	266,9
Imunodeficiencie s převahou poruch protilátek (D 80.-)	29 339	17 550	11 789	28,0
Běžná variabilní imunodeficiencie (CVID) (D 83.-)	15 791	6 758	9 033	15,1
Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M 31.-)	231	22	209	0,2
Systémový lupus erythematosus (M 32.-)	493	29	464	0,5
Dermatomyositis (M 33.-)	107	9	98	0,1
Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (M 35.-)	1 590	109	1 481	1,5

11.3 Činnost oboru alergologie a klinické imunologie

Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
	celkem	z toho ve věkové skupině			
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
	atopická dermatitis (L20.-)				
Hl. m. Praha	19 340	4 066	4 239	3 027	8 008
Středočeský	10 848	2 765	2 670	1 888	3 525
Jihočeský	3 599	770	1 016	722	1 091
Plzeňský	3 520	1 355	908	618	639
Karlovarský	1 643	227	499	303	614
Ústecký	6 977	1 682	1 840	1 207	2 248
Liberecký	3 338	1 019	918	607	794
Královéhradecký	4 072	1 295	893	693	1 191
Pardubický	3 320	654	781	620	1 265
Vysočina	2 954	829	754	490	881
Jihomoravský	4 881	1 093	1 210	1 042	1 536
Olomoucký	3 315	1 297	790	333	895
Zlínský	3 373	1 112	949	720	592
Moravskoslezský	10 000	2 089	2 575	1 739	3 597
ČR	81 180	20 253	20 042	14 009	26 876
	na 10 000 obyvatel příslušného věku				
Hl. m. Praha	155,6	547,4	538,6	510,7	77,7
Středočeský	87,5	324,2	263,4	262,6	35,9
Jihočeský	56,5	196,7	194,0	184,4	21,5
Plzeňský	61,6	389,4	204,1	187,4	13,9
Karlovarský	53,4	118,7	193,4	157,1	25,2
Ústecký	83,4	306,5	255,0	232,4	34,2
Liberecký	76,2	363,3	249,0	223,4	22,9
Královéhradecký	73,4	379,4	196,8	206,8	27,0
Pardubický	64,4	206,0	179,9	193,0	31,0
Vysočina	57,3	266,8	172,6	146,5	21,6
Jihomoravský	42,4	155,6	135,6	151,6	16,7
Olomoucký	51,6	333,6	152,0	83,2	17,5
Zlínský	57,0	322,5	197,7	195,1	12,5
Moravskoslezský	80,0	279,3	248,4	216,2	36,3
ČR	77,4	311,2	239,4	223,5	32,1

11.3 Činnost oboru alergologie a klinické imunologie

Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
	celkem	z toho ve věkové skupině			
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
	pollinosa (J30.1)				
Hl. m. Praha	60 963	2 240	10 671	10 871	37 181
Středočeský	33 681	1 589	7 506	7 396	17 190
Jihočeský	16 542	908	4 675	3 542	7 417
Plzeňský	11 606	1 500	3 327	2 890	3 889
Karlovarský	6 757	369	1 958	1 304	3 126
Ústecký	27 379	992	6 177	6 311	13 899
Liberecký	16 120	1 644	3 699	4 133	6 644
Královéhradecký	20 678	1 528	4 313	5 316	9 521
Pardubický	12 431	482	2 632	2 552	6 765
Vysočina	14 984	303	2 310	4 173	8 198
Jihomoravský	30 622	863	6 534	7 515	15 710
Olomoucký	18 776	680	4 677	2 752	10 667
Zlínský	24 364	2 048	6 895	7 428	7 993
Moravskoslezský	45 205	2 547	11 661	11 094	19 903
ČR	340 108	17 693	77 035	77 277	168 103
	na 10 000 obyvatel příslušného věku				
Hl. m. Praha	490,5	301,6	1 355,9	1 834,1	360,7
Středočeský	271,7	186,3	740,4	1 028,7	175,2
Jihočeský	259,7	232,0	892,7	904,8	146,5
Plzeňský	203,2	431,1	747,8	876,5	84,7
Karlovarský	219,4	192,9	759,0	675,9	128,2
Ústecký	327,4	180,8	856,2	1 215,0	211,5
Liberecký	367,8	586,1	1 003,4	1 520,9	191,9
Královéhradecký	372,9	447,6	950,3	1 586,3	215,7
Pardubický	241,0	151,8	606,3	794,3	165,6
Vysočina	290,8	97,5	528,8	1 248,1	201,4
Jihomoravský	266,3	122,9	732,0	1 093,4	170,4
Olomoucký	292,5	174,9	900,0	687,5	208,7
Zlínský	412,0	594,0	1 436,1	2 012,4	169,4
Moravskoslezský	361,8	340,6	1 124,9	1 379,3	200,9
ČR	324,2	271,8	920,2	1 232,7	200,7

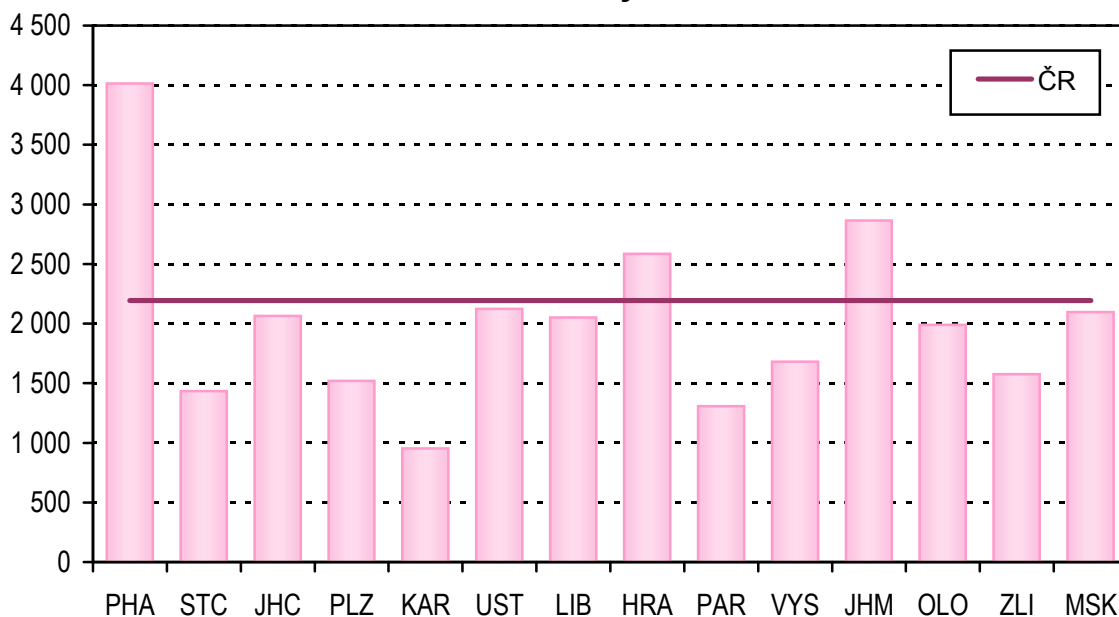
11.3 Činnost oboru alergologie a klinické imunologie

Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
	celkem	z toho ve věkové skupině			
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
	stálá alergická rýma (J30.3)				
Hl. m. Praha	24 961	1 126	4 301	4 649	14 885
Středočeský	17 913	1 007	3 530	3 386	9 990
Jihočeský	6 775	425	1 303	1 239	3 808
Plzeňský	4 839	381	1 183	1 307	1 968
Karlovarský	1 539	53	362	341	783
Ústecký	11 582	564	1 830	2 052	7 136
Liberecký	9 077	248	1 418	2 786	4 625
Královéhradecký	11 137	860	2 607	2 381	5 289
Pardubický	7 211	296	1 696	1 547	3 672
Vysočina	7 717	229	1 703	2 026	3 759
Jihomoravský	20 925	1 006	4 614	4 665	10 640
Olomoucký	8 585	253	2 670	1 059	4 603
Zlínský	12 865	964	2 670	2 573	6 658
Moravskoslezský	21 382	1 335	4 593	4 439	11 015
ČR	166 508	8 747	34 480	34 450	88 831
	na 10 000 obyvatel příslušného věku				
Hl. m. Praha	200,8	151,6	546,5	784,4	144,4
Středočeský	144,5	118,1	348,2	471,0	101,8
Jihočeský	106,4	108,6	248,8	316,5	75,2
Plzeňský	84,7	109,5	265,9	396,4	42,9
Karlovarský	50,0	27,7	140,3	176,8	32,1
Ústecký	138,5	102,8	253,7	395,1	108,6
Liberecký	207,1	88,4	384,6	1 025,2	133,6
Královéhradecký	200,8	251,9	574,4	710,5	119,8
Pardubický	139,8	93,2	390,7	481,5	89,9
Vysočina	149,7	73,7	389,8	605,9	92,3
Jihomoravský	182,0	143,2	516,9	678,7	115,4
Olomoucký	133,7	65,1	513,8	264,6	90,1
Zlínský	217,6	279,6	556,1	697,1	141,1
Moravskoslezský	171,1	178,5	443,1	551,9	111,2
ČR	158,7	134,4	411,9	549,6	106,0

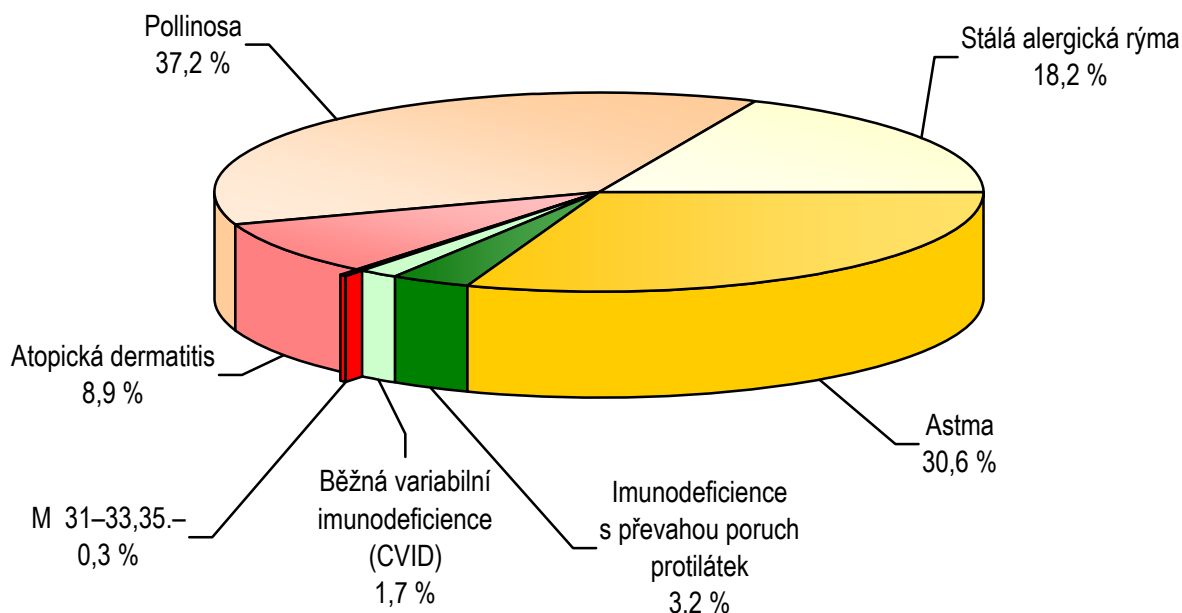
11.3 Činnost oboru alergologie a klinické imunologie

Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu				
	celkem	z toho ve věkové skupině			
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
	astma J45				
Hl. m. Praha	39 885	2 538	7 367	6 942	23 038
Středočeský	27 327	2 523	5 660	5 562	13 582
Jihočeský	11 674	904	2 323	2 258	6 189
Plzeňský	9 795	1 311	2 964	1 935	3 585
Karlovarský	4 953	449	1 428	1 207	1 869
Ústecký	20 503	1 587	5 158	3 741	10 017
Liberecký	11 836	886	2 269	2 768	5 913
Královéhradecký	21 276	1 737	5 066	4 611	9 862
Pardubický	12 802	1 529	3 143	2 395	5 735
Vysočina	13 436	1 734	3 944	3 269	4 489
Jihomoravský	26 929	1 943	5 019	5 245	14 722
Olomoucký	23 456	1 145	5 447	4 011	12 853
Zlínský	16 744	1 027	3 062	4 082	8 573
Moravskoslezský	39 387	2 770	8 352	8 273	19 992
ČR	280 003	22 083	61 202	56 299	140 419
	na 10 000 obyvatel příslušného věku				
Hl. m. Praha	320,9	341,7	936,1	1 171,3	223,5
Středočeský	220,4	295,8	558,3	773,6	138,4
Jihočeský	183,3	230,9	443,6	576,8	122,2
Plzeňský	171,5	376,7	666,2	586,9	78,1
Karlovarský	160,8	234,8	553,6	625,6	76,7
Ústecký	245,2	289,2	715,0	720,2	152,4
Liberecký	270,1	315,8	615,5	1 018,6	170,8
Královéhradecký	383,7	508,9	1 116,3	1 376,0	223,4
Pardubický	248,2	481,7	724,1	745,4	140,4
Vysočina	260,7	558,0	902,8	977,7	110,3
Jihomoravský	234,2	276,7	562,3	763,1	159,7
Olomoucký	365,4	294,5	1 048,2	1 002,0	251,5
Zlínský	283,2	297,9	637,7	1 105,9	181,7
Moravskoslezský	315,3	370,4	805,7	1 028,6	201,8
ČR	266,9	339,3	731,1	898,1	167,6

**Počet ošetření-vyšetření v oboru alergologie
na 10 000 obyvatel**

**Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybranou
diagnózu v oboru alergologie**

Pozn.: Dg. M 31-33,35.- zahrnuje Wegenerovu granulomatózu a jiné nekrotizující vaskulopatie, systémový lupus erythematosus, dermatomyositis, Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení

12. Činnost oboru tuberkulózy a respiračních nemocí (TRN)

V roce 2009 vyplnilo a odevzdalo informace o své činnosti 307 ambulantních oddělení oboru TRN, tj. 95 % zpravodajských jednotek.

Na odděleních TRN pracovalo podle průměrného ročního přepočteného počtu (vč. smluvních pracovníků) 345,3 lékařů, dále 595,6 ZPBD (zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí) a 19,2 ostatních odborných pracovníků.

Oddělení/pracoviště oboru tuberkulózy a respiračních nemocí provedla 1 907 944 vyšetření-ošetření. Na jedno lékařské místo bylo uskutečněno v průměru 5 525 vyšetření-ošetření za rok. V přepočtu na 10 tis. obyvatel připadlo průměrně 1 819 provedených výkonů.

Pro zvýšené riziko výskytu tuberkulózy nebo jiné mykobakterií bylo vyšetřeno 55 379 osob (59 415 v roce 2008). Z hlediska pohlaví mírně převažovali muži nad ženami. Kuřáci s vysokým konzumem cigaret se podrobili vyšetření plic ve 121 878 případech, ze 70 % to byli muži. Dále oddělení/pracoviště TRN sledovala 7 264 osob, které byly vystaveny působení kancerogenů ve své profesi a 811 osob s dysplastickými buňkami ve sputu. I v obou posledně jmenovaných rizikových skupinách převažovali muži nad ženami.

Na pracovištích TRN jsou také prováděny tuberkulinové testy a očkování proti tuberkulóze (BCG vakcinace). Údaje o obou výkonech byly v roce 2009 výrazně ovlivněny ukončením dosud povinného přeočkování proti tuberkulóze u 11letých dětí. V daném roce bylo očkováno 54 373 osob (v roce 2008 to bylo 102 370 osob). Očkování se týkalo v 35 % novorozenců ve stáří 0–42 dní, v 11 % dvouletých dětí, v 48 % dětí ve stáří 11 let a v 6 % ostatních osob. Proočkovanost novorozenců dosáhla 97,6 % (neočkovaných novorozenců bylo 2 804 ze 118 348 živě narozených). Komplikaci po vakcinaci mělo malé procento osob z celkového počtu očkovaných na oddělení TRN (1,8 % = 953 osob). Tuberkulinovému testu se podrobilo 63 640 osob, polovinu tvořily děti ve věku 11 let.

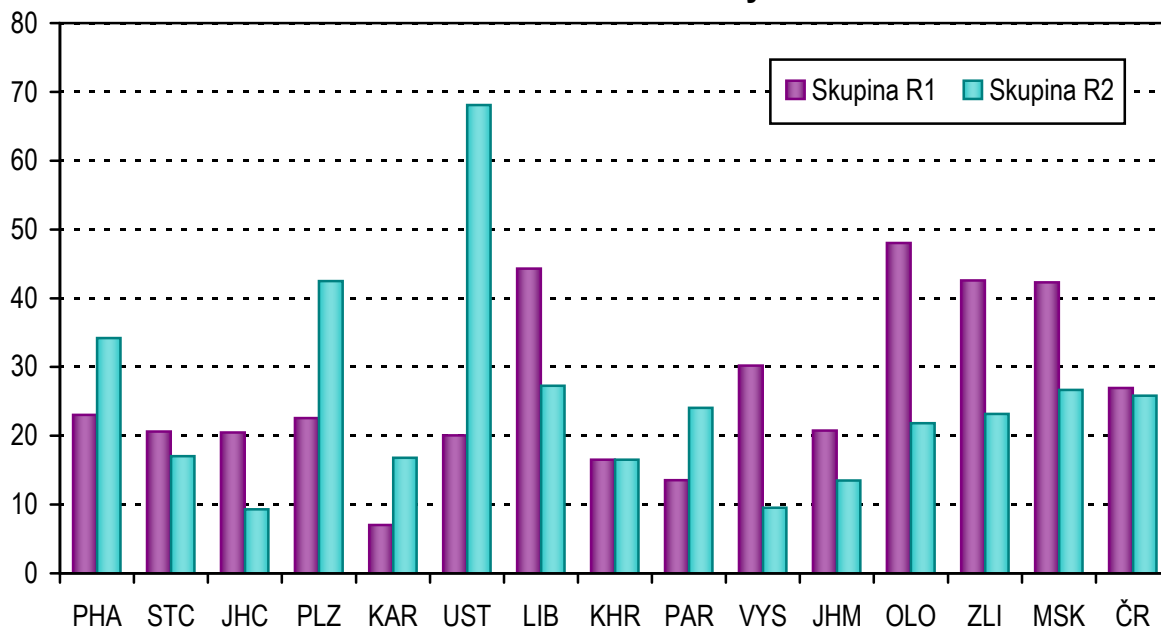
Dispenzarizaci pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí na odděleních tuberkulózy a respiračních nemocí v roce 2009 podléhalo 562 226 osob, muži tvořili 55 % a ženy 45 %. Z celkového počtu dispenzarizovaných bylo 1 % dětí a mladistvých stejně jako v roce 2008, nepatrně převažují chlapci. Nejčastější příčinou dispenzarizace byla CHOPN neboli chronická obstrukční plicní nemoc (199 925 osob) a dále astma bronchiale (166 082 pacientů). Na doporučení odborné společnosti bylo vyčleněno z CHOPN a uvedeno samostatně stadium 0 rizikové, které je považováno za chronickou bronchitidu (diagnóza MKN-10 J41). Astma bronchiale je nejčastějším důvodem dispenzarizace u dětí a mladistvých.

Nově přijatých osob do dispenzarizace bylo 73 629 (tj. 13 %), z nově přijatých pacientů tvořili muži 54 %.

12.1 Činnost v oboru tuberkulózy a respiračních nemocí

Území, kraj	Lékaři	ZPBD	Počet ošetření-vyšetření		
	průměrné přepočtené počty na 10 000 obyv.		celkem	na 10 000 obyv.	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	0,54	0,84	270 581	2 176,9	4 044,0
Středočeský	0,28	0,47	217 933	1 758,0	6 208,9
Jihočeský	0,26	0,33	90 741	1 424,5	5 423,8
Plzeňský	0,44	0,73	112 303	1 966,1	4 501,1
Karlovarský	0,29	0,46	62 779	2 038,5	7 061,8
Ústecký	0,31	0,57	174 337	2 085,1	6 767,7
Liberecký	0,23	0,57	55 072	1 256,7	5 518,2
Královéhradecký	0,35	0,58	76 671	1 382,7	3 978,8
Pardubický	0,30	0,56	102 303	1 983,1	6 549,5
Vysočina	0,26	0,60	99 224	1 925,4	7 382,7
Jihomoravský	0,25	0,38	176 290	1 532,9	6 085,3
Olomoucký	0,31	0,49	103 295	1 609,1	5 235,4
Zlínský	0,31	0,57	100 781	1 704,4	5 522,2
Moravskoslezský	0,33	0,66	265 634	2 126,2	6 365,5
ČR	0,33	0,57	1 907 944	1 818,6	5 525,0

**Počet osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou
v roce 2009 na 10 000 obyvatel**

Skupina R1 - do této skupiny se zařazují osoby jestliže:

- a) mají závažné přidružené nemoci,
- b) mají závažné přidružené podmínky,
- c) mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakterií

Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakterií

12.2 Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou

Území, kraj	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou		Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou ¹⁾
	skupina R1	skupina R2	
	celkem	celkem	
	absolutně		
Hl. m. Praha	2 862	4 252	17 577
Středočeský	2 553	2 114	12 856
Jihočeský	1 303	594	6 185
Plzeňský	1 289	2 428	5 220
Karlovarský	216	517	2 225
Ústecký	1 676	5 691	18 725
Liberecký	1 942	1 195	2 220
Královéhradecký	916	917	10 207
Pardubický	698	1 241	3 785
Vysočina	1 557	491	4 458
Jihomoravský	2 385	1 554	8 874
Olomoucký	3 083	1 401	5 372
Zlínský	2 518	1 370	6 252
Moravskoslezský	5 284	3 332	25 997
ČR	28 282	27 097	129 953
	na 10 000 obyvatel		
Hl. m. Praha	23,0	34,2	141,4
Středočeský	20,6	17,1	103,7
Jihočeský	20,5	9,3	97,1
Plzeňský	22,6	42,5	91,4
Karlovarský	7,0	16,8	72,2
Ústecký	20,0	68,1	223,9
Liberecký	44,3	27,3	50,7
Královéhradecký	16,5	16,5	184,1
Pardubický	13,5	24,1	73,4
Vysočina	30,2	9,5	86,5
Jihomoravský	20,7	13,5	77,2
Olomoucký	48,0	21,8	83,7
Zlínský	42,6	23,2	105,7
Moravskoslezský	42,3	26,7	208,1
ČR	27,0	25,8	123,9

¹⁾ Kuřáci s vysokým konzumem cigaret, osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí kancerogenů

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijati				věk 0–19	nově přijati
	zhoubné novotvary DÚ C33, C34.0–9, C39.9									
	ověřené					neověřené				
Hl. m. Praha	2 577	1 974	4 551	-	1 509	110	88	198	-	64
Středočeský	922	347	1 269	-	391	86	23	109	-	43
Jihočeský	882	260	1 142	-	299	150	55	205	-	75
Plzeňský	264	73	337	-	100	33	18	51	-	11
Karlovarský	268	115	383	-	148	72	25	97	-	25
Ústecký	956	482	1 438	-	356	108	78	186	-	56
Liberecký	366	175	541	-	179	43	25	68	-	22
Královéhradecký	479	155	634	-	212	32	11	43	-	19
Pardubický	605	204	809	-	229	111	70	181	-	55
Vysočina	557	172	729	-	138	18	5	23	-	-
Jihomoravský	1 466	550	2 016	-	231	71	44	115	-	32
Olomoucký	666	218	884	-	274	17	18	35	-	12
Zlínský	399	132	531	-	154	28	32	60	-	12
Moravskoslezský	1 036	517	1 553	-	462	317	150	467	-	83
ČR	11 443	5 374	16 817	-	4 682	1 196	642	1 838	-	509
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	42,4	30,8	36,4	-	12,1	1,8	1,4	1,6	-	0,5
Středočeský	15,0	5,5	10,2	-	3,1	1,4	0,4	0,9	-	0,3
Jihočeský	28,0	8,0	17,9	-	4,7	4,8	1,7	3,2	-	1,2
Plzeňský	9,3	2,5	5,9	-	1,7	1,2	0,6	0,9	-	0,2
Karlovarský	17,7	7,3	12,4	-	4,8	4,8	1,6	3,2	-	0,8
Ústecký	23,2	11,4	17,2	-	4,3	2,6	1,8	2,2	-	0,7
Liberecký	17,0	7,8	12,3	-	4,1	2,0	1,1	1,5	-	0,5
Královéhradecký	17,6	5,5	11,4	-	3,8	1,2	0,4	0,8	-	0,3
Pardubický	23,8	7,8	15,7	-	4,4	4,4	2,7	3,5	-	1,1
Vysočina	21,8	6,6	14,2	-	2,7	0,7	0,2	0,4	-	-
Jihomoravský	26,1	9,3	17,5	-	2,0	1,3	0,7	1,0	-	0,3
Olomoucký	21,2	6,6	13,8	-	4,3	0,5	0,5	0,5	-	0,2
Zlínský	13,8	4,4	9,0	-	2,6	1,0	1,1	1,0	-	0,2
Moravskoslezský	17,0	8,1	12,5	-	3,7	5,2	2,4	3,7	-	0,7
ČR	22,2	10,0	16,0	-	4,5	2,3	1,2	1,7	-	0,5

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijatí				věk 0–19	nově přijatí
	nezhoubné novotvary DÚ D14.2–4, D19.0					zánětlivá onemocnění plic J12.0–9, J13, J14, J15.0–9, J16.0,8, J17.0–8, J18.0–9, J85.0–2				
Hl. m. Praha	232	255	487	-	86	3 914	3 147	7 061	109	3 246
Středočeský	188	177	365	-	29	3 796	2 719	6 515	165	1 410
Jihočeský	108	94	202	-	14	961	732	1 693	135	609
Plzeňský	107	98	205	2	12	1 293	783	2 076	29	666
Karlovarský	52	27	79	-	3	1 233	950	2 183	4	461
Ústecký	174	163	337	1	67	2 713	2 059	4 772	164	1 010
Liberecký	125	126	251	-	24	974	711	1 685	-	1 078
Královéhradecký	113	108	221	1	29	331	265	596	3	181
Pardubický	85	65	150	-	14	948	778	1 726	211	645
Vysočina	137	89	226	-	12	1 040	728	1 768	15	335
Jihomoravský	149	151	300	-	24	3 149	2 222	5 371	39	559
Olomoucký	110	84	194	-	10	1 200	897	2 097	26	861
Zlínský	148	181	329	-	44	1 451	1 209	2 660	7	606
Moravskoslezský	359	223	582	-	62	5 022	2 832	7 854	152	2 337
ČR	2 087	1 841	3 928	4	430	28 025	20 032	48 057	1 059	14 004
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	3,8	4,0	3,9	-	0,7	64,3	49,1	56,5	5,1	26,0
Středočeský	3,1	2,8	2,9	-	0,2	61,6	43,1	52,2	6,3	11,3
Jihočeský	3,4	2,9	3,2	-	0,2	30,6	22,7	26,6	10,4	9,6
Plzeňský	3,8	3,4	3,6	0,2	0,2	45,7	27,1	36,3	2,6	11,6
Karlovarský	3,4	1,7	2,6	-	0,1	81,6	60,7	71,0	0,6	15,0
Ústecký	4,2	3,8	4,0	0,1	0,8	65,8	48,6	57,1	9,2	12,1
Liberecký	5,8	5,6	5,7	-	0,5	45,3	31,7	38,4	-	24,6
Královéhradecký	4,2	3,8	4,0	0,1	0,5	12,2	9,4	10,8	0,3	3,3
Pardubický	3,3	2,5	2,9	-	0,3	37,2	29,7	33,4	19,7	12,5
Vysočina	5,4	3,4	4,4	-	0,2	40,7	28,1	34,3	1,4	6,5
Jihomoravský	2,7	2,6	2,6	-	0,2	56,0	37,7	46,6	1,7	4,9
Olomoucký	3,5	2,6	3,0	-	0,2	38,3	27,3	32,7	2,0	13,4
Zlínský	5,1	6,0	5,6	-	0,7	50,3	39,9	45,0	0,6	10,3
Moravskoslezský	5,9	3,5	4,7	-	0,5	82,2	44,5	63,0	5,9	18,7
ČR	4,0	3,4	3,7	0,0	0,4	54,3	37,4	45,7	5,0	13,3

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijatí				věk 0–19	nově přijatí
	CHOPN celkem (chronická obstrukční plicní nemoc) J42, J43.0–9, J44.0–9					Chronická bronchitida J41.0-8				
Hl. m. Praha	17 757	14 331	32 088	7	5 005	3 742	3 059	6 801	7	1 227
Středočeský	12 453	9 100	21 553	3	2 171	3 513	2 296	5 809	1	502
Jihočeský	5 018	3 502	8 520	-	661	694	657	1 351	-	153
Plzeňský	5 629	3 755	9 384	8	970	969	803	1 772	-	114
Karlovarský	2 760	2 195	4 955	14	768	406	237	643	5	119
Ústecký	9 572	7 799	17 371	30	1 653	6 942	3 008	9 950	85	459
Liberecký	3 229	2 188	5 417	1	647	313	243	556	-	39
Královéhradecký	5 578	3 679	9 257	1	670	1 753	1 550	3 303	12	135
Pardubický	4 827	2 667	7 494	2	1 346	1 464	916	2 380	-	171
Vysočina	6 658	4 174	10 832	-	636	907	891	1 798	-	58
Jihomoravský	14 656	11 483	26 139	4	1 376	905	759	1 664	-	194
Olomoucký	7 315	4 162	11 477	6	1 686	3 580	1 706	5 286	2	941
Zlínský	5 360	3 865	9 225	2	776	1 958	2 203	4 161	3	373
Moravskoslezský	16 422	9 791	26 213	1	2 060	5 293	3 559	8 852	7	972
ČR	117 234	82 691	199 925	79	20 425	32 439	21 887	54 326	122	5 457
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	291,9	223,7	256,9	0,3	40,1	61,5	47,7	54,5	0,3	9,8
Středočeský	202,1	144,1	172,8	0,1	17,4	57,0	36,4	46,6	0,0	4,0
Jihočeský	159,5	108,4	133,6	-	10,4	22,1	20,3	21,2	-	2,4
Plzeňský	199,0	129,9	164,1	0,7	17,0	34,3	27,8	31,0	-	2,0
Karlovarský	182,7	140,2	161,1	2,2	25,0	26,9	15,1	20,9	0,8	3,9
Ústecký	232,0	184,1	207,7	1,7	19,8	168,2	71,0	119,0	4,8	5,5
Liberecký	150,2	97,7	123,4	0,1	14,7	14,6	10,8	12,7	-	0,9
Královéhradecký	205,3	130,2	167,0	0,1	12,1	64,5	54,8	59,6	1,1	2,4
Pardubický	189,6	101,9	145,1	0,2	26,1	57,5	35,0	46,1	-	3,3
Vysočina	260,6	160,8	210,3	-	12,3	35,5	34,3	34,9	-	1,1
Jihomoravský	260,8	194,7	227,0	0,2	11,9	16,1	12,9	14,4	-	1,7
Olomoucký	233,3	126,7	178,8	0,5	26,3	114,2	51,9	82,3	0,2	14,7
Zlínský	185,9	127,7	156,1	0,2	13,1	67,9	72,8	70,4	0,3	6,3
Moravskoslezský	268,8	153,9	210,1	0,0	16,5	86,6	55,9	71,0	0,3	7,8
ČR	227,3	154,6	190,3	0,4	19,4	62,9	40,9	51,7	0,6	5,2

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijatí				věk 0–19	nově přijatí
	astma bronchiální J45.1–9, J46					bronchiektázie J47				
Hl. m. Praha	15 762	20 816	36 578	1 025	6 922	316	313	629	1	108
Středočeský	8 031	9 205	17 236	182	1 881	333	221	554	-	30
Jihočeský	4 006	4 819	8 825	1 181	1 070	137	93	230	1	32
Plzeňský	4 346	4 931	9 277	193	879	59	27	86	1	2
Karlovarský	2 272	3 252	5 524	62	565	86	71	157	-	16
Ústecký	4 961	7 597	12 558	485	1 476	146	120	266	3	29
Liberecký	1 523	1 963	3 486	110	359	123	48	171	-	10
Královéhradecký	3 616	5 042	8 658	189	572	70	58	128	-	14
Pardubický	4 760	7 084	11 844	282	1 804	90	73	163	-	28
Vysočina	3 028	3 819	6 847	17	509	111	80	191	-	14
Jihomoravský	5 716	8 912	14 628	63	547	237	186	423	-	16
Olomoucký	1 333	1 448	2 781	14	413	125	69	194	-	24
Zlínský	3 529	4 734	8 263	107	983	187	159	346	-	23
Moravskoslezský	8 872	10 705	19 577	349	2 264	932	497	1 429	-	69
ČR	71 755	94 327	166 082	4 259	20 244	2 952	2 015	4 967	6	415
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	259,1	324,9	292,9	48,1	55,4	5,2	4,9	5,0	0,0	0,9
Středočeský	130,4	145,8	138,2	7,0	15,1	5,4	3,5	4,4	-	0,2
Jihočeský	127,4	149,1	138,4	90,7	16,8	4,4	2,9	3,6	0,1	0,5
Plzeňský	153,7	170,6	162,2	17,2	15,4	2,1	0,9	1,5	0,1	0,0
Karlovarský	150,4	207,7	179,6	9,7	18,4	5,7	4,5	5,1	-	0,5
Ústecký	120,2	179,4	150,2	27,2	17,7	3,5	2,8	3,2	0,2	0,3
Liberecký	70,8	87,6	79,4	12,0	8,2	5,7	2,1	3,9	-	0,2
Královéhradecký	133,1	178,4	156,2	16,8	10,3	2,6	2,1	2,3	-	0,3
Pardubický	187,0	270,6	229,4	26,4	34,9	3,5	2,8	3,2	-	0,5
Vysočina	118,5	147,2	133,0	1,6	9,9	4,3	3,1	3,7	-	0,3
Jihomoravský	101,7	151,1	127,0	2,8	4,7	4,2	3,2	3,7	-	0,1
Olomoucký	42,5	44,1	43,3	1,1	6,4	4,0	2,1	3,0	-	0,4
Zlínský	122,4	156,4	139,8	9,0	16,6	6,5	5,3	5,9	-	0,4
Moravskoslezský	145,2	168,2	156,9	13,6	18,2	15,3	7,8	11,5	-	0,6
ČR	139,1	176,3	158,1	20,2	19,3	5,7	3,8	4,7	0,0	0,4

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijatí				věk 0–19	nově přijatí
	sarkoidóza D86.0,.2					pneumokoniózy J60, J61, J62.0–8, J63.0–8, J64, J65, J66.0–8				
Hl. m. Praha	745	863	1 608	-	177	61	11	72	-	10
Středočeský	371	507	878	-	65	197	27	224	-	22
Jihočeský	204	278	482	1	48	57	23	80	-	17
Plzeňský	116	173	289	2	7	347	81	428	-	10
Karlovarský	39	53	92	-	13	13	5	18	-	1
Ústecký	159	322	481	-	37	294	68	362	-	13
Liberecký	184	248	432	-	42	36	18	54	-	8
Královéhradecký	226	306	532	-	59	415	75	490	-	12
Pardubický	177	218	395	-	45	80	5	85	-	6
Vysočina	99	196	295	-	26	89	25	114	-	6
Jihomoravský	436	672	1 108	-	43	309	31	340	-	20
Olomoucký	155	235	390	-	18	122	7	129	-	-
Zlínský	306	438	744	-	49	389	6	395	-	12
Moravskoslezský	477	562	1 039	-	104	9 872	37	9 909	-	115
ČR	3 694	5 071	8 765	3	733	12 281	419	12 700	-	252
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	12,2	13,5	12,9	-	1,4	1,0	0,2	0,6	-	0,1
Středočeský	6,0	8,0	7,0	-	0,5	3,2	0,4	1,8	-	0,2
Jihočeský	6,5	8,6	7,6	0,1	0,8	1,8	0,7	1,3	-	0,3
Plzeňský	4,1	6,0	5,1	0,2	0,1	12,3	2,8	7,5	-	0,2
Karlovarský	2,6	3,4	3,0	-	0,4	0,9	0,3	0,6	-	0,0
Ústecký	3,9	7,6	5,8	-	0,4	7,1	1,6	4,3	-	0,2
Liberecký	8,6	11,1	9,8	-	1,0	1,7	0,8	1,2	-	0,2
Královéhradecký	8,3	10,8	9,6	-	1,1	15,3	2,7	8,8	-	0,2
Pardubický	7,0	8,3	7,7	-	0,9	3,1	0,2	1,6	-	0,1
Vysočina	3,9	7,6	5,7	-	0,5	3,5	1,0	2,2	-	0,1
Jihomoravský	7,8	11,4	9,6	-	0,4	5,5	0,5	3,0	-	0,2
Olomoucký	4,9	7,2	6,1	-	0,3	3,9	0,2	2,0	-	-
Zlínský	10,6	14,5	12,6	-	0,8	13,5	0,2	6,7	-	0,2
Moravskoslezský	7,8	8,8	8,3	-	0,8	161,6	0,6	79,4	-	0,9
ČR	7,2	9,5	8,3	0,0	0,7	23,8	0,8	12,1	-	0,2

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijatí				věk 0–19	nově přijatí
	difúzní plicní fibrózy a alergická alveolitis J67.0–9, J84.0–9					nenádorová onemocnění plic J86.0,9, J90, J91, J92.0–9, J93.0–9, J94.0–9				
Hl. m. Praha	840	853	1 693	-	274	663	396	1 059	-	283
Středočeský	257	264	521	-	69	495	277	772	-	67
Jihočeský	141	132	273	6	46	131	70	201	-	36
Plzeňský	101	90	191	1	13	165	93	258	4	24
Karlovarský	81	77	158	-	10	309	257	566	-	15
Ústecký	151	156	307	-	39	353	189	542	2	104
Liberecký	130	114	244	-	32	197	97	294	-	37
Královéhradecký	215	204	419	-	64	204	83	287	-	24
Pardubický	139	183	322	-	24	161	79	240	-	36
Vysočina	167	140	307	-	25	210	135	345	-	12
Jihomoravský	464	570	1 034	1	42	689	392	1 081	1	66
Olomoucký	91	42	133	-	16	374	222	596	-	57
Zlínský	213	197	410	-	56	478	236	714	-	74
Moravskoslezský	561	515	1 076	1	103	819	444	1 263	-	121
ČR	3 551	3 537	7 088	9	813	5 248	2 970	8 218	7	956
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	13,8	13,3	13,6	-	2,2	10,9	6,2	8,5	-	2,3
Středočeský	4,2	4,2	4,2	-	0,6	8,0	4,4	6,2	-	0,5
Jihočeský	4,5	4,1	4,3	0,5	0,7	4,2	2,2	3,2	-	0,6
Plzeňský	3,6	3,1	3,3	0,1	0,2	5,8	3,2	4,5	0,4	0,4
Karlovarský	5,4	4,9	5,1	-	0,3	20,5	16,4	18,4	-	0,5
Ústecký	3,7	3,7	3,7	-	0,5	8,6	4,5	6,5	0,1	1,2
Liberecký	6,0	5,1	5,6	-	0,7	9,2	4,3	6,7	-	0,8
Královéhradecký	7,9	7,2	7,6	-	1,2	7,5	2,9	5,2	-	0,4
Pardubický	5,5	7,0	6,2	-	0,5	6,3	3,0	4,6	-	0,7
Vysočina	6,5	5,4	6,0	-	0,5	8,2	5,2	6,7	-	0,2
Jihomoravský	8,3	9,7	9,0	0,0	0,4	12,3	6,6	9,4	0,0	0,6
Olomoucký	2,9	1,3	2,1	-	0,2	11,9	6,8	9,3	-	0,9
Zlínský	7,4	6,5	6,9	-	0,9	16,6	7,8	12,1	-	1,3
Moravskoslezský	9,2	8,1	8,6	0,0	0,8	13,4	7,0	10,1	-	1,0
ČR	6,9	6,6	6,7	0,0	0,8	10,2	5,6	7,8	0,0	0,9

12.3 Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Území, kraj	Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)									
	muži	ženy	celkem	z toho		muži	ženy	celkem	z toho	
				věk 0–19	nově přijatí				věk 0–19	nově přijatí
	následky oběhových změn I26.0-9, I27.0-9, I28.0-9					jiná netbc onemocnění DÚ se záv. průb. J68.0-9, J69.0-8, J70.0-9, J80,96.0-9, J98.0,4,6-9				
Hl. m. Praha	582	650	1 232	-	217	2 621	2 233	4 854	407	1 207
Středočeský	802	476	1 278	-	105	1 783	1 592	3 375	5	327
Jihočeský	152	86	238	-	52	459	358	817	203	151
Plzeňský	262	173	435	-	98	312	215	527	-	68
Karlovarský	118	105	223	-	5	217	162	379	-	15
Ústecký	199	154	353	-	82	1 241	920	2 161	-	213
Liberecký	129	103	232	-	27	508	305	813	-	113
Královéhradecký	110	106	216	-	25	358	287	645	-	63
Pardubický	144	208	352	-	65	141	94	235	-	15
Vysočina	477	354	831	-	104	726	528	1 254	2	71
Jihomoravský	257	206	463	-	36	731	553	1 284	5	125
Olomoucký	183	108	291	-	25	843	630	1 473	7	973
Zlínský	219	193	412	-	43	575	413	988	-	58
Moravskoslezský	1 156	632	1 788	-	210	1 711	655	2 366	2	216
ČR	4 790	3 554	8 344	-	1 094	12 226	8 945	21 171	631	3 615
	na 10 000 obyvatel									
Hl. m. Praha	9,6	10,1	9,9	-	1,7	43,1	34,9	38,9	19,1	9,7
Středočeský	13,0	7,5	10,2	-	0,8	28,9	25,2	27,1	0,2	2,6
Jihočeský	4,8	2,7	3,7	-	0,8	14,6	11,1	12,8	15,6	2,4
Plzeňský	9,3	6,0	7,6	-	1,7	11,0	7,4	9,2	-	1,2
Karlovarský	7,8	6,7	7,2	-	0,2	14,4	10,3	12,3	-	0,5
Ústecký	4,8	3,6	4,2	-	1,0	30,1	21,7	25,8	-	2,5
Liberecký	6,0	4,6	5,3	-	0,6	23,6	13,6	18,5	-	2,6
Královéhradecký	4,0	3,7	3,9	-	0,5	13,2	10,2	11,6	-	1,1
Pardubický	5,7	7,9	6,8	-	1,3	5,5	3,6	4,6	-	0,3
Vysočina	18,7	13,6	16,1	-	2,0	28,4	20,3	24,3	0,2	1,4
Jihomoravský	4,6	3,5	4,0	-	0,3	13,0	9,4	11,1	0,2	1,1
Olomoucký	5,8	3,3	4,5	-	0,4	26,9	19,2	22,9	0,5	15,2
Zlínský	7,6	6,4	7,0	-	0,7	19,9	13,6	16,7	-	1,0
Moravskoslezský	18,9	9,9	14,3	-	1,7	28,0	10,3	19,0	0,1	1,7
ČR	9,3	6,6	7,9	-	1,0	23,7	16,7	20,1	3,0	3,4

13. Činnost oboru psychiatrie (vč. sexuologie a AT péče)

Činnost na odděleních a pracovištích psychiatrie zajišťovalo v roce 2009 celkem 1 270,82 odborných pracovníků (průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních pracovníků). Z celkového počtu těchto pracovníků bylo 730,83 lékařů, z nich 702,81 mělo specializaci v oboru psychiatrie. Počet zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ZPBD) činil 415,18 úvazku, psychologů 84,29 úvazku a ostatních odborných pracovníků 40,52 úvazku. Ve srovnání s rokem 2008 došlo k nárůstu přepočteného počtu úvazků odborných pracovníků o více než 3 %, tj. o 38,81 úvazku. V samostatných ordinacích lékařů specialistů poskytovalo péči více než 65 % z celkového počtu odborných pracovníků, v ostatních ambulantních zařízeních téměř 7 % a v ambulantních částech lůžkových zařízení 28 % odborných pracovníků.

Celkem bylo na odděleních a pracovištích psychiatrie v roce 2009 provedeno 2 609 928 vyšetření-ošetření, téměř stejně jako v předešlém roce (nárůst o 2 %) a od roku 2000 jejich počet vzrostl o více než čtvrtinu. Celkem bylo ve sledovaném roce ošetřeno 482 970 pacientů (rovná se počtu prvních ošetření) a proti předešlému roku došlo k jejich nepatrnému nárůstu o 3,6 % (o 16 618 pacientů). Při porovnání s rokem 2000 dochází u dospělé populace k nárůstu počtu pacientů o téměř 39 % a rychleji roste počet žen než mužů. Počet pacientů ve věkové skupině 0–19 let během posledních devíti let klesl o téměř 2 %.

Stejně jako v předešlých letech i v roce 2009 vyhledaly psychiatrickou péči častěji ženy než muži. Jejich podíl na celkovém počtu vyšetření i na počtu prvních vyšetření činil přibližně 60 % a jejich podíl byl téměř stejný i při srovnání v jednotlivých krajích.

Nejčastějšími diagnózami, pro které byli ošetřeni pacienti v psychiatrických ordinacích, byly stejně jako v předešlých letech neurotické poruchy (39 %) a afektivní poruchy (19 %). Dalšími častými poruchami, které byly u pacientů diagnostikovány, byly organické duševní poruchy a schizofrenie, i když jejich výskyt byl v porovnání s předchozími skupinami diagnóz již nižší a podíl ošetření pro tato onemocnění byl u organických duševních chorob 11 % a u schizofrenie více než 8 %.

Proti předchozímu roku nedošlo, u většiny sledovaných diagnóz, k významnějšímu nárůstu či úbytku pacientů. Pouze u pacientů ošetřených na poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami došlo k růstu, a to o více než čtvrtinu proti předchozímu roku (o 2 676 pacientů). Tento nárůst ale není dán pouze nárůstem pacientů s problémy s ostatními psychoaktivními látkami, ale především přesnějším vykazováním těchto pacientů.

Statisticky je sledována prevalence (počet léčených pacientů v daném roce) u vybraných skupin diagnóz. Nejvyšší míra prevalence u vybraných psychiatrických diagnóz byla zjištěna, stejně jako v předchozích letech, u skupin diagnóz neurotické poruchy (183,6 ošetření na 10 tisíc obyvatel), afektivní poruchy (88,8 ošetření) a organické duševní poruchy (51,0 ošetření). Celková míra prevalence byla nejvyšší v Hlavním městě Praze, kde je dobrá dostupnost zdravotnických zařízení (o 81 % vyšší než průměr za republiku) a v Olomouckém kraji (o 35 % vyšší). Hluboko pod celorepublikovým průměrem byl tento ukazatel v Karlovarském kraji (o 45 %) a ve Středočeském kraji, a to o 32 %.

Je nutné upozornit, že pacienti jsou sledováni podle sídla zdravotnického zařízení, nikoli podle adresy trvalého bydliště.

Dále je sledována incidence (počet nově zjištěných onemocnění) u vybraných skupin diagnóz. Také tento ukazatel byl nejvyšší u neurotických poruch (44,5 % z celkového počtu nově zjištěných onemocnění), afektivních poruch (14,9 %) a u organických duševních poruch (12,8 %). Míra incidence a prevalence u většiny vybraných psychiatrických diagnóz byla jednou z nejvyšších v Hlavním městě Praze, vyjma skupiny diagnóz mentální retardace, které jsou v tomto kraji už několik let hluboko pod celorepublikovým průměrem.

Míra incidence a prevalence nedosahovala maxima v Hlavním městě Praze především u diagnózy F10 - poruchy vyvolané alkoholem. Nejvyšší incidenci i prevalenci u této diagnózy měl Olomoucký kraj, a to dvakrát vyšší míru incidence a o 60 % vyšší prevalenci než průměr za ČR. Dále byly tyto ukazatele vyšší v ostatních krajích u skupiny diagnóz vývojové poruchy v dětství a adolescenci, kde byla nejvyšší míra incidence i prevalence v Královéhradeckém kraji (incidence i prevalence o více než polovinu vyšší než celorepublikový průměr).

Z porovnání počtu pacientů v jednotlivých skupinách psychiatrických diagnóz podle pohlaví je zřejmé, že se ženy častěji potýkají s afektivními, neurotickými a organickými duševními poruchami, na kterých se podílejí od 63 % do 69 % z celkového počtu pacientů, a schizofrenií (více než 54 %). Muži jsou výrazně častěji ošetřováni v souvislosti se sexuálními poruchami/deviacemi, s poruchami vyvolanými alkoholem a ostatními psychoaktivními látkami a s vývojovými poruchami v dětství a adolescenci. Muži měli také významný podíl u vyšetření na diagnózu patologické hráčství (více než 90 % z 1 435 pacientů) a sexuální dysfunkce (tři čtvrtiny z 9 080 pacientů).

I přesto, že osoby do 20 let tvořily v roce 2009 pětinu z celkového počtu obyvatel ČR, byl jejich podíl u vybraných skupin diagnóz necelých 10 % z celkového počtu pacientů. Větší podíl těchto pacientů byl pouze u mentálních retardací, a to téměř jedna čtvrtina z celkového počtu pacientů s touto diagnózou, u neurčené duševní poruchy (více než 18 %) a u poruch vyvolaných ostatními psychoaktivními látkami (více než 11 % pacientů ve věkové skupině 0–19 let).

U dětí ve věku 0–14 let byly nejčastější diagnózou vývojové poruchy v dětství a adolescenci, mentální retardace a neurotické poruchy, pro které se léčilo dohromady téměř 85 % z celkového počtu pacientů této věkové kategorie.

Péče o pacienty užívající psychoaktivní látky v ambulantních zařízeních

Uvedená data jsou čerpána z přílohy ročního výkazu o činnosti ambulantních psychiatrických zařízení. Jedná se o informace o počtech léčených uživatelů návykových látek (včetně alkoholu a tabáku), tedy osob, které v důsledku abúzu psychoaktivních látek vyhledaly lékařskou pomoc - data sekundární prevence.

Přílohu výkazu vyplnilo 355 ambulantních psychiatrických oddělení a pracovišť, pouze o 2 zdravotnická zařízení méně než v roce 2008. Počet pacientů, kteří se aktivně léčili a navštívili pracoviště v daném roce alespoň 1x (tedy jejich záznam není starší než 1 rok), byl v roce 2009 vykázan v počtu 41 419 pacientů, o téměř 3 % méně než v roce 2008. Na tento pokles měli vliv především pacienti užívající alkohol, jejichž počet klesl o 4,3 % (tj. 1 087 pacientů). Počet pacientů užívajících drogy zůstal téměř stejný jako v předchozím roce (pokles o 106 pacientů). Z celkového

počtu pacientů živé kartotéky tvořili více než 67 % muži a od roku 2000 se jejich podíl výrazně nezměnil.

V roce 2009 se léčilo na ambulantních psychiatrických odděleních a v AT poradnách celkem 27 717 mužů a 13 702 žen zneužívajících psychoaktivní látky. Proti roku 2008 došlo k poklesu léčených mužů o téměř 5 % (tj. o 1 342 pacientů), počty žen se téměř nezměnily (nárůst o 149 pacientek). Nejvyšší podíl měli pacienti ve věkové skupině 20–39 let u mužů i u žen (více než polovina mužů a 46 % žen) a ve věkové skupině 40–64 let, a to necelých 37 % mužů a téměř 41 % žen. Podíly jednotlivých věkových skupin se proti roku 2008 téměř nezměnily, pouze podíl dětí do 15 let se zvýšil na dvojnásobek, a to z 31 chlapců v roce 2008 na 61 v roce 2009 a z 20 dívek v roce 2008 na 31 v roce 2009.

Při porovnání jednotlivých psychoaktivních látek bylo nejvíce pacientů léčených na poruchy způsobené zneužíváním alkoholu (více než 58 %, tj. 24 206 pacientů). Proti roku 2008 došlo k snížení podílu těchto pacientů o 1 procentní bod. Na tomto poklesu se více podíleli muži, kterých se v roce 2009 léčilo s problémy s alkoholem o téměř 6 % méně, počty léčených žen se téměř nezměnily (pokles o necelé 1 %, tj. o 67 žen). Více než polovina těchto pacientů byla ve věku od 40 do 64 let a 36 % ve věkové skupině 20–39 let. Počty mladistvých od 15 do 19 let představovaly necelé 2 % z počtu pacientů nadužívajících alkohol (410 pacientů) a počty dětí do 15 let se pohybovaly těsně nad 0 % (13 pacientů). Nejvíce pacientů s problémy způsobenými alkoholem, v přepočtu na 10 tisíc osob, se léčilo ve Zlínském a Moravskoslezském kraji (více než 38 pacientů na 10 tisíc obyvatel), Olomouckém kraji (34 pacientů) a Královéhradeckém kraji (30 pacientů). Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla v Jihočeském a Karlovarském kraji (6,8 resp. 7,6 pacientů na 10 tisíc obyvatel).

Ve sledovaném roce bylo evidováno celkem 17 213 pacientů s poruchami způsobenými užíváním drog, z toho bylo 11 423 mužů a 5 790 žen. Proti roku 2008 se počty těchto pacientů příliš nezměnily, došlo k poklesu počtu mužů o 3 % (322 mužů) a k nárůstu počtu žen o necelá 4 % (216 žen). Nejvyšší podíl měli pacienti ve věkové skupině 20–39 let, a to 69 % z celkového počtu pacientů s problémy s drogami. Podíl mladistvých tvořil necelých 11 % (1 866 pacientů) a děti do 15 let se podílely na celkovém počtu těchto pacientů 0,5 % (79 pacientů). U všech sledovaných drog byl zjištěn vyšší podíl mužů než žen (více než 66 % u celkového počtu uživatelů drog). Výjimku tvoří sedativa a hypnotika, kde byl podíl žen více než 63 %.

K významnému nárůstu pacientů došlo právě u dětí do 15 let. Vzrostly počty léčených dětí užívajících kanabinoidy (z 20 pacientů v roce 2008 na 40 pacientů v roce 2009) a především rostly počty tzv. problémových uživatelů drog¹ v této věkové skupině. Jde především o nárůst dětí u opiátů/opioidů (z 1 pacienta v roce 2008 na 4 pacienty v roce 2009) a u stimulantů (z 3 pacientů v roce 2008 na 12 pacientů v roce 2009). Vzrostly počty dětí u kombinací drog (ze 4 pacientů v roce 2008 na 14 pacientů v roce 2009), kde se ale jednalo ve většině případů o kombinaci kanabinoidů s alkoholem.

---

¹ Problémové užívání drog - intravenózní (injekční) užívání drog a/nebo dlouhodobé užívání opiátů a/nebo kokainu a/nebo amfetaminového typu. Vzhledem k časté přítomnosti opiátů nebo pervitinu v kombinacích drog v ČR byla mezi problémové užívání drog zařazena i dg. F19 - kombinace drog.

Mezi uživateli drog měli nejvyšší podíl pacienti zneužívající opiáty a opioidy (28 %) s významným podílem uživatelů heroinu (65 % z uživatelů opiátů/opioidů). Proti předchozímu roku došlo k nárůstu pacientů u opiátů a opioidů o necelých 5 % a u heroinu o 2 %. Další drogou s vysokým počtem léčených pacientů byla stimulancia (23 %), která klesla proti roku 2008 téměř o 5 %. Počty pacientů u nejrozšířenější látky ze stimulancií, typicky české drogy metamfetaminu, známější pod názvem pervitin, se téměř nezměnily (nárůst o 53 pacientů). Díky přesnějšímu vykazování pacientů užívajících pervitin se zvýšil podíl těchto uživatelů na počtu uživatelů stimulancií. V roce 2008 byl jejich podíl 81 %, v roce 2009 se zvýšil na 87 %. Rozdíl mezi stimulancii celkem a pervitinem tvoří převážně extáze, efedrin a některé léky. K největšímu nárůstu počtu léčených pacientů u ostatních psychoaktivních látek došlo u kombinací drog (o 23 %, tj. o 582 pacientů), u těkavých látek (o 14 %, tj. o 11 pacientů), u sedativ a hypnotik (7 %, tj. o 148 pacientů) a u opiátů a opioidů (o 5 %, tj. o 212 pacientů). Po poměrně vysokém nárůstu léčených pacientů u kokainu v roce 2008 došlo ve sledovaném roce k jejich poklesu na polovinu (ze 73 pacientů na 36 pacientů). K poklesu pacientů proti předchozímu roku došlo také u halucinogenů (o 58 %, tj. 103 pacientů) a u tabáku (o 46 %, tj. 738 pacientů).

Počty problémových uživatelů drog (opiátů/opioidů, kokainu, ostatních stimulancií a kombinací drog) ve sledovaném roce vzrostly o 5 % (o 561 pacientů). Větší vliv na tomto nárůstu měly ženy, jejichž počty se zvýšily o téměř 6 % (o 180 pacientek), počty mužů narostly o 5 % (o 381 pacientů). Došlo k přesunu problémových uživatelů drog do vyšších věkových skupin. Téměř na dvojnásobek vzrostly problémoví uživatelé drog starší 65 let (ze 75 pacientů v roce 2008 na 145 v roce 2009) a počty pacientů ve věkové skupině 40–64 let (o více než 21 %, tj. o 221 pacientů). Počty pacientů ve věkové skupině 20–39 let vzrostly jen o 3 % (tj. o 260 pacientů) a počty mladistvých do 20 let nepatrně klesly (o 12 pacientů).

Z hlediska regionálního srovnání míry prevalence byly problémem s drogami nejvíce zasaženy, stejně jako v předchozím roce, Hlavní město Praha (45 pacientů na 10 tisíc obyvatel), Plzeňský kraj (25 pacientů na 10 tisíc obyvatel) a Olomoucký kraj (22 pacientů na 10 tisíc obyvatel). Nejnižší byla míra prevalence ve Zlínském, Pardubickém a Jihočeském kraji (4 pacienti) a Karlovarském kraji (6 pacientů na 10 tisíc obyvatel kraje).

Vysoce rizikovou nitrožilní aplikaci uvedlo 33 % (5 681 pacientů) z celkového počtu pacientů užívajících drogy, téměř 36 % u mužů a necelých 28 % u žen. Podíl těchto uživatelů drog se zvýšil proti roku 2008 o 2 procentní body. Mezi uživateli stimulancií bylo evidováno 54 % injekčních uživatelů a téměř 60 % uživatelů u metamfetaminu, u opiátů a opioidů bylo více než 53 % injekčních uživatelů a u heroinu téměř 62 %, u kombinací drog injekční užívání uvedlo pouze 31 % uživatelů.

Ordinace poskytující péči AT pacientům navštěvují převážně pacienti závislí. Syndrom závislosti byl diagnostikován u více než 85 % pacientů užívajících alkohol, mezi uživateli drog to bylo 86 %.

13.1 Činnost oboru psychiatrie - úvazky

Území, kraj	Lékaři		ZPBD		Počet ošetření-vyšetření
	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	190,36	1,53	99,86	0,80	3 459,0
Středočeský	56,80	0,46	31,96	0,26	3 795,3
Jihočeský	38,37	0,60	16,84	0,26	3 160,4
Plzeňský	47,04	0,82	19,00	0,33	3 276,4
Karlovarský	15,26	0,50	5,90	0,19	3 526,0
Ústecký	45,16	0,54	28,49	0,34	3 587,7
Liberecký	23,15	0,53	15,84	0,36	3 707,7
Královéhradecký	33,47	0,60	37,41	0,67	3 257,6
Pardubický	23,93	0,46	20,56	0,40	4 322,4
Vysočina	25,72	0,50	17,11	0,33	4 287,1
Jihomoravský	89,05	0,77	38,65	0,34	3 196,8
Olomoucký	50,93	0,79	28,99	0,45	4 072,9
Zlínský	26,47	0,45	11,22	0,19	3 709,5
Moravskoslezský	65,12	0,52	43,35	0,35	3 775,0
ČR	730,83	0,70	415,18	0,40	3 571,2

13.2 Počet všech ošetření-vyšetření v oboru psychiatrie *)

Území, kraj	Věková skupina			Celkem
	0–14 let	15–19 let	20 let a více	
	absolutně			
Hl. m. Praha	16 801	23 642	618 009	658 452
Středočeský	5 512	8 081	201 981	215 574
Jihočeský	5 140	4 629	111 495	121 264
Plzeňský	5 900	4 897	143 326	154 123
Karlovarský	2 056	1 674	50 076	53 806
Ústecký	8 178	7 675	146 167	162 020
Liberecký	2 560	2 427	80 846	85 833
Královéhradecký	5 607	5 711	97 713	109 031
Pardubický	3 478	3 779	96 177	103 434
Vysočina	3 842	3 323	103 099	110 264
Jihomoravský	9 016	10 251	265 408	284 675
Olomoucký	10 062	10 722	186 649	207 433
Zlínský	3 811	5 129	89 250	98 190
Moravskoslezský	10 364	9 597	225 868	245 829
ČR	92 327	101 537	2 416 064	2 609 928
	na 10 000 obyvatel			
Hl. m. Praha	1 098,2	3 988,9	5 996,0	5 297,5
Středočeský	295,3	1 124,0	2 058,7	1 739,0
Jihočeský	561,7	1 182,5	2 201,9	1 903,6
Plzeňský	744,1	1 485,2	3 123,0	2 698,2
Karlovarský	457,7	867,7	2 054,4	1 747,2
Ústecký	643,9	1 477,6	2 224,2	1 937,7
Liberecký	394,3	893,1	2 335,6	1 958,6
Královéhradecký	705,1	1 704,2	2 213,3	1 966,3
Pardubický	462,8	1 176,2	2 353,9	2 005,0
Vysočina	513,9	993,8	2 532,3	2 139,7
Jihomoravský	565,3	1 491,5	2 879,3	2 475,4
Olomoucký	1 107,6	2 678,5	3 652,1	3 231,3
Zlínský	462,0	1 389,5	1 891,3	1 660,6
Moravskoslezský	580,8	1 193,2	2 280,4	1 967,6
ČR	620,5	1 619,7	2 884,3	2 487,7

*) Ambulantní pracoviště AT, sexuologie, zařízení parciální hospitalizace, zařízení krizové intervence, ambulantní psychiatrické léčebny a pracoviště drogové závislosti

13.3 Počet prvních ošetření ve sledovaném roce

Území, kraj	Věková skupina			Celkem
	0–14 let	15–19 let	20 let a více	
	absolutně			
Hl. m. Praha	3 084	4 292	96 013	103 389
Středočeský	1 372	1 511	36 024	38 907
Jihočeský	1 769	1 170	21 285	24 224
Plzeňský	1 136	1 473	27 089	29 698
Karlovarský	643	437	6 666	7 746
Ústecký	2 034	1 610	26 293	29 937
Liberecký	1 020	668	14 805	16 493
Královéhradecký	1 952	1 592	20 379	23 923
Pardubický	896	873	18 129	19 898
Vysočina	776	996	18 897	20 669
Jihomoravský	2 851	3 003	49 682	55 536
Olomoucký	1 801	2 899	35 290	39 990
Zlínský	967	1 050	20 167	22 184
Moravskoslezský	2 676	3 784	43 916	50 376
ČR	22 977	25 358	434 635	482 970
	na 10 000 obyvatel			
Hl. m. Praha	201,6	724,1	931,5	831,8
Středočeský	73,5	210,2	367,2	313,8
Jihočeský	193,3	298,9	420,4	380,3
Plzeňský	143,3	446,7	590,3	519,9
Karlovarský	143,1	226,5	273,5	251,5
Ústecký	160,1	310,0	400,1	358,0
Liberecký	157,1	245,8	427,7	376,3
Královéhradecký	245,5	475,1	461,6	431,4
Pardubický	119,2	271,7	443,7	385,7
Vysočina	103,8	297,9	464,2	401,1
Jihomoravský	178,8	436,9	539,0	482,9
Olomoucký	198,2	724,2	690,5	623,0
Zlínský	117,2	284,5	427,4	375,2
Moravskoslezský	150,0	470,5	443,4	403,2
ČR	154,4	404,5	518,9	460,3

13.4 Psychiatrická vyšetření pro poruchy duševní a poruchy chování

Území, kraj	Počet prvních ošetření ve sledovaném roce											
	organické duševní poruchy F00–F09	poruchy vyvolané alkoholem F10	poruchy vyvol. ostat. psycho-aktiv. látkami F11–F19	schizofrenie F20–F29	afektivní poruchy F30–F39	neurotické poruchy F40–F48, F50–F59						
	absolutně											
Hl. m. Praha	9 188	3 689	5 281	6 811	21 701	39 816						
Středočeský	5 996	1 324	1 121	3 276	9 547	19 543						
Jihočeský	2 709	770	427	2 069	4 638	9 925						
Plzeňský	2 938	1 357	1 174	2 279	5 459	12 107						
Karlovarský	972	333	182	579	1 697	2 498						
Ústecký	3 258	1 115	1 007	3 121	5 732	11 488						
Liberecký	1 136	1 002	365	1 577	3 019	6 384						
Královéhradecký	2 302	1 817	766	1 889	3 788	10 336						
Pardubický	2 891	1 202	221	2 165	4 677	7 540						
Vysočina	2 186	1 525	495	1 642	5 794	6 779						
Jihomoravský	5 985	3 475	1 330	4 718	9 895	23 949						
Olomoucký	3 597	2 684	1 418	3 491	7 537	15 016						
Zlínský	2 251	2 241	197	2 796	3 763	8 659						
Moravskoslezský	8 049	4 833	1 492	4 810	5 968	18 628						
ČR	53 458	27 367	15 476	41 223	93 215	192 668						
	na 10 000 obyvatel											
	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.
Hl. m. Praha	14,9	73,9	8,7	29,7	9,4	42,5	6,0	54,8	29,3	174,6	73,1	320,3
Středočeský	8,9	48,4	2,4	10,7	1,5	9,0	2,4	26,4	10,4	77,0	26,4	157,6
Jihočeský	8,2	42,5	3,8	12,1	2,0	6,7	3,0	32,5	11,6	72,8	35,2	155,8
Plzeňský	17,2	51,4	8,1	23,8	5,0	20,6	5,5	39,9	18,5	95,6	55,8	212,0
Karlovarský	15,1	31,6	3,0	10,8	2,1	5,9	2,7	18,8	15,7	55,1	31,7	81,1
Ústecký	8,9	39,0	1,9	13,3	1,8	12,0	2,7	37,3	9,4	68,6	33,2	137,4
Liberecký	7,7	25,9	8,5	22,9	1,9	8,3	3,4	36,0	12,6	68,9	38,4	145,7
Královéhradecký	10,5	41,5	6,6	32,8	4,1	13,8	4,3	34,1	10,5	68,3	50,3	186,4
Pardubický	17,0	56,0	7,2	23,3	1,5	4,3	7,9	42,0	15,2	90,7	49,6	146,2
Vysočina	9,5	42,4	4,3	29,6	1,2	9,6	2,6	31,9	17,4	112,4	25,8	131,5
Jihomoravský	18,3	52,0	8,2	30,2	3,7	11,6	4,0	41,0	17,9	86,0	57,7	208,3
Olomoucký	12,0	56,0	13,4	41,8	6,7	22,1	4,8	54,4	16,1	117,4	55,5	233,9
Zlínský	12,9	38,1	10,9	37,9	1,3	3,3	4,0	47,3	12,6	63,6	42,3	146,4
Moravskoslezský	14,8	64,4	6,8	38,7	2,1	11,9	3,4	38,5	7,6	47,8	32,4	149,1
ČR	12,8	51,0	6,7	26,1	3,5	14,8	4,0	39,3	14,9	88,8	44,5	183,6

Inc. - incidence = nově zjištěná onemocnění, tj. onemoc. zjištěná za sledov. rok poprvé v životě pacienta.

Prev. - prevalence = první ošetření pacienta za sledovaný rok, pacient započítán tolikrát, pro kolik onemocnění byl prvně ošetřen za daný rok.

13.5 Psychiatrická vyšetření pro poruchy duševní a poruchy chování

Území, kraj	Počet prvních ošetření ve sledovaném roce													
	poruchy osobnosti F60–F63, F68–F69	sexuální poruchy F64–F66	mentální retardace F70–F79	vývojové poruchy v dětství a adolescenci F80–F98	neurčená duševní porucha F99	neplodnost N46, N97	vývojové poruchy mužských pohl.orgánů Q53–Q55							
	absolutně													
Hl. m. Praha	6 223	1 223	1 100	3 061	379	1 372	42							
Středočeský	1 929	141	1 976	1 108	85	281	-							
Jihočeský	1 110	73	910	1 684	18	31	-							
Plzeňský	2 092	67	1 230	1 029	402	-	-							
Karlovarský	576	6	543	616	38	85	-							
Ústecký	1 316	148	1 786	1 929	38	480	20							
Liberecký	606	96	521	1 041	61	106	-							
Královéhradecký	1 782	43	1 135	1 877	19	73	-							
Pardubický	952	45	1 132	901	110	-	-							
Vysočina	749	159	878	872	1	-	-							
Jihomoravský	2 231	543	2 079	2 844	103	55	41							
Olomoucký	2 576	274	1 857	1 667	781	3	16							
Zlínský	790	9	1 147	1 177	23	-	-							
Moravskoslezský	2 328	158	1 941	2 910	36	36	1							
ČR	25 260	2 985	18 235	22 716	2 094	2 522	120							
na 10 000 obyvatel														
	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.	inc.	prev.
Hl. m. Praha	10,7	50,1	1,7	9,8	1,3	8,8	6,6	24,6	0,9	3,0	1,2	11,0	0,0	0,3
Středočeský	3,4	15,6	0,1	1,1	1,8	15,9	1,7	8,9	0,2	0,7	0,8	2,3	-	-
Jihočeský	3,7	17,4	0,0	1,1	1,4	14,3	8,5	26,4	0,3	0,3	0,3	0,5	-	-
Plzeňský	7,3	36,6	0,3	1,2	3,1	21,5	6,1	18,0	4,0	7,0	-	-	-	-
Karlovarský	6,6	18,7	0,0	0,2	1,8	17,6	6,5	20,0	0,4	1,2	-	2,8	-	-
Ústecký	3,7	15,7	0,1	1,8	2,6	21,4	8,2	23,1	0,2	0,5	0,8	5,7	0,2	0,2
Liberecký	3,0	13,8	0,1	2,2	1,9	11,9	5,0	23,8	0,2	1,4	1,5	2,4	-	-
Královéhradecký	5,0	32,1	0,0	0,8	2,5	20,5	9,1	33,8	0,1	0,3	1,2	1,3	-	-
Pardubický	4,1	18,5	0,0	0,9	2,0	21,9	6,6	17,5	0,9	2,1	-	-	-	-
Vysočina	2,4	14,5	0,2	3,1	1,5	17,0	3,2	16,9	0,0	0,0	-	-	-	-
Jihomoravský	5,2	19,4	0,9	4,7	2,1	18,1	5,6	24,7	0,3	0,9	0,3	0,5	0,2	0,4
Olomoucký	11,6	40,1	0,9	4,3	5,1	28,9	6,8	26,0	9,1	12,2	0,0	0,0	-	0,2
Zlínský	3,8	13,4	0,0	0,2	3,4	19,4	9,5	19,9	0,2	0,4	-	-	-	-
Moravskoslezský	3,2	18,6	0,3	1,3	1,3	15,5	3,5	23,3	0,2	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0
ČR	5,4	24,1	0,4	2,8	2,2	17,4	5,8	21,7	1,1	2,0	0,5	2,4	0,0	0,1

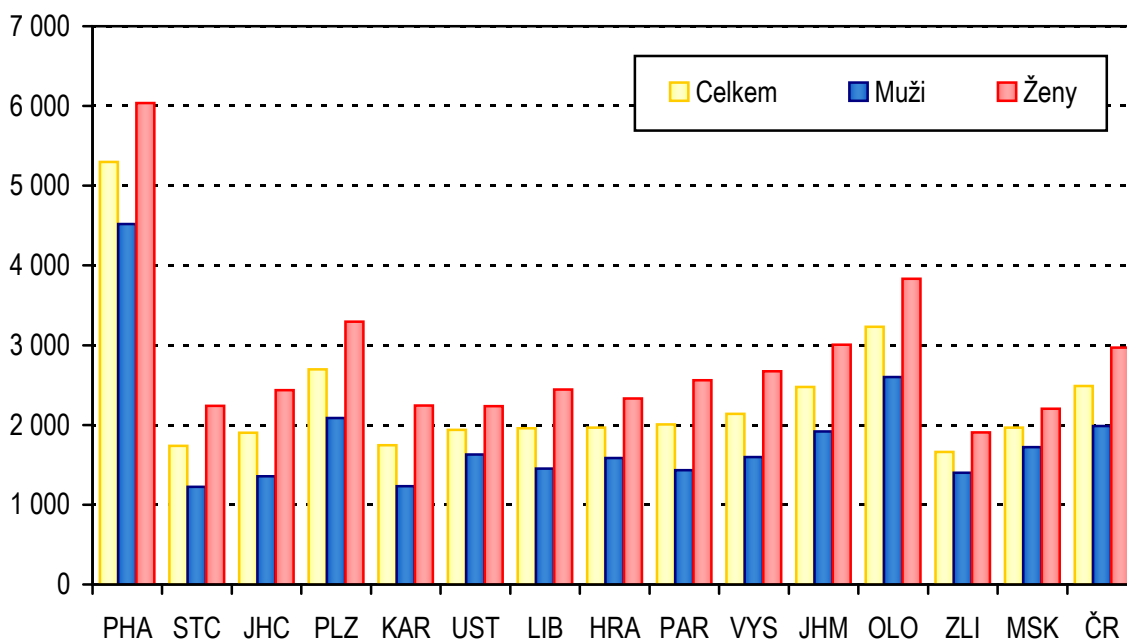
Inc. = incidence - viz poznámka u předchozí tabulky

Prev. = prevalence - viz poznámka u předchozí tabulky

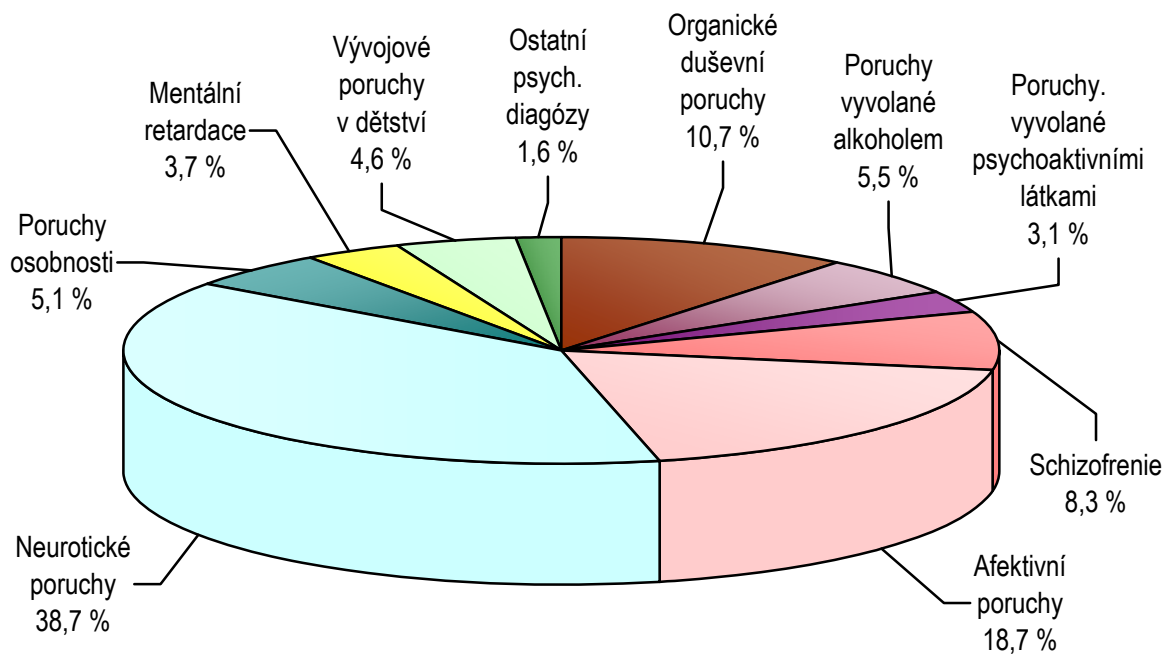
13.6 Počet ambulantních pacientů užívajících psychoaktivní látky

Území, kraj	Pacienti "živé kartotéky"						
	věková skupina					celkem	na 10 000 obyvatel
	0–14 let	15–19 let	20–39 let	40–64 let	65 let a více		
	pro alkohol						
Hl. m. Praha	-	21	1 174	1 810	442	3 447	27,6
Středočeský	-	19	405	561	34	1 019	8,2
Jihočeský	-	3	127	273	28	431	6,8
Plzeňský	1	44	417	612	107	1 181	20,7
Karlovarský	-	-	70	151	12	233	7,6
Ústecký	1	7	284	533	33	858	10,3
Liberecký	-	-	400	394	67	861	19,6
Královéhradecký	-	15	888	699	51	1 653	29,8
Pardubický	-	19	294	552	80	945	18,3
Vysočina	3	20	463	774	122	1 382	26,8
Jihomoravský	3	39	1 010	1 624	292	2 968	25,8
Olomoucký	2	99	745	972	370	2 188	34,1
Zlínský	2	21	778	1 327	145	2 273	38,5
Moravskoslezský	1	103	1 662	2 606	395	4 767	38,2
ČR	13	410	8 717	12 888	2 178	24 206	23,0
	pro nealkoholové psychoaktivní látky						
Hl. m. Praha	28	488	4 292	640	124	5 572	44,6
Středočeský	5	157	1 054	304	93	1 613	12,9
Jihočeský	-	12	181	59	10	262	4,1
Plzeňský	5	122	930	308	41	1 406	24,6
Karlovarský	1	2	133	35	4	175	5,7
Ústecký	-	92	906	165	7	1 170	14,0
Liberecký	-	37	251	54	8	350	8,0
Královéhradecký	-	63	578	92	-	733	13,2
Pardubický	2	37	103	44	6	192	3,7
Vysočina	10	127	256	47	8	448	8,7
Jihomoravský	19	169	740	211	86	1 225	10,6
Olomoucký	4	178	655	433	129	1 399	21,8
Zlínský	1	30	121	46	10	208	3,5
Moravskoslezský	4	352	1 652	387	65	2 460	19,7
ČR	79	1 866	11 852	2 825	591	17 213	16,4

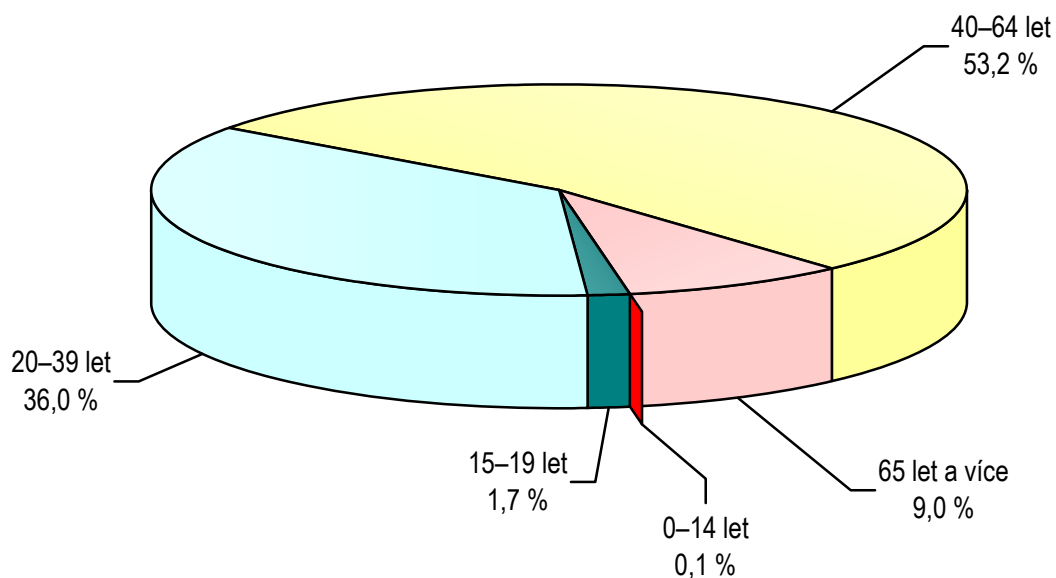
Počet ambulantních ošetření-vyšetření v oboru psychiatrie na 10 000 obyvatel

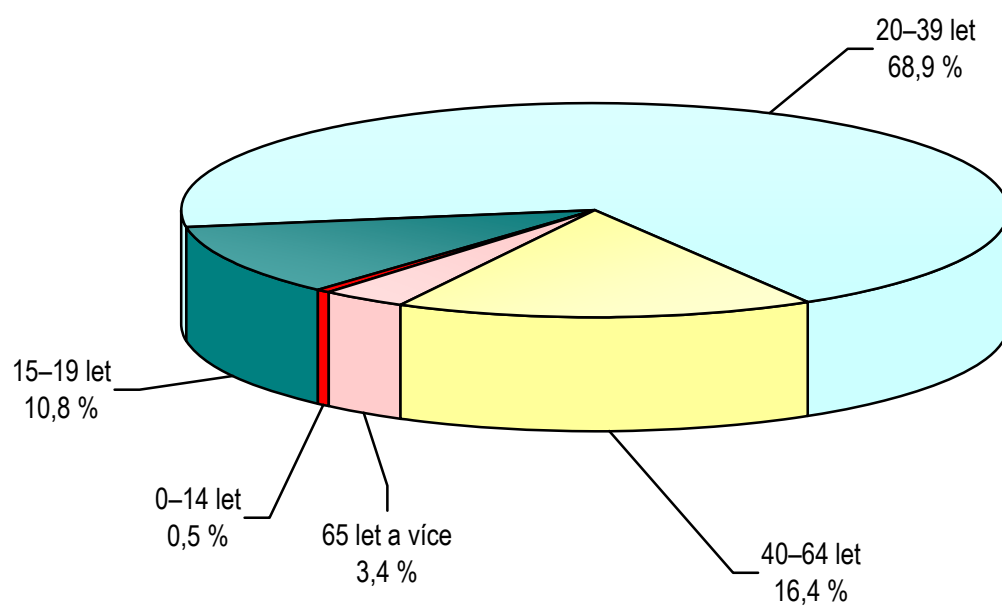
Struktura počtu prvních ošetření v ambulantních psychiatrických zařízeních v roce 2009 - vybrané diagnózy

Věková struktura pacientů "živé kartotéky" užívajících alkohol

Věková struktura pacientů "živé kartotéky" užívajících nealkoholové návykové látky

14. Činnost ambulantních chirurgických oborů

Do chirurgických oborů patří chirurgie a dětská chirurgie, ortopedie, traumatologie, cévní chirurgie, hrudní chirurgie, kardiochirurgie, plastická chirurgie včetně léčby popálenin a neurochirurgie. V roce 2009 v těchto chirurgických ambulancích pracovalo, vyjádřeno v průměrných ročních přepočtených počtech úvazků pracovníků, celkem 1 889,2 lékařů a 3 024,7 samostatných zdravotnických pracovníků bez odborného dohledu (ZPBD). U obou kategorií zdravotnických pracovníků počet úvazků ve srovnání s rokem 2008 mírně narostl.

Pokud jde o činnost chirurgických ambulancí, poskytly v roce 2009 celkem 11 750 693 vyšetření-ošetření (návštěv). To představovalo nepatrný pokles počtu návštěv o dvě desetiny procenta oproti předchozímu roku. Z toho bylo 6,2 mil. (53 %) kontrolních vyšetření, 4,9 mil. (42 %) prvních ošetření a 0,6 mil. (5 %) konsiliárních vyšetření. Struktura činnosti se meziročně mění velmi málo. Přesto lze konstatovat, že v porovnání s předchozím rokem nepatrně poklesl počet kontrolních návštěv a lehce stoupl počet prvních a konsiliárních vyšetření.

Ze všech shora jmenovaných chirurgických oborů nejvíce vyšetření-ošetření (návštěv) vykázaly ambulance dospělé a dětské chirurgie (60 %) a ortopedie (31 %). Na zbývající chirurgické obory připadlo 9 % ošetření-vyšetření (z toho 3,8 % na traumatologii a 3,0 % na oddělení plastické chirurgie a popálenin).

Ze všech prvních ošetření bylo 33 % ošetření pro úraz (tzn. pro poruchu zdraví způsobenou vnější příčinou). Celkem bylo zaznamenáno 1,64 mil. úrazů. V přepočtu na 10 tis. obyvatel příslušné věkové skupiny bylo nejvíce úrazů ošetřeno ve věku 15–19 let (3 259 úrazů), dále ve věku 0–14 let (2 161) a nakonec ve věku 20 a více let (1 331 úrazů). V součtu za všechny věkové skupiny poklesl počet úrazů ve srovnání s rokem 2008 zhruba o 0,5 %. Podle sledované struktury úrazů měly nejvyšší podíl úrazy „ostatní“ (56 %). Do této skupiny spadají úrazy ve volném čase, při různé zájmové činnosti, při hře, v domácnosti apod. Na dalších sledovaných místech byly úrazy sportovní (22 %), pracovní, respektive školní (14 %) a dopravní (8 % z celkového počtu úrazů). Zastoupení jednotlivých druhů úrazů se proti předchozím rokům nijak výrazně nezměnilo. Určitým ukazatelem závažnosti úrazů ošetřených na chirurgických ambulancích je počet ošetřených zlomenin. V roce 2009 lidé utrpěli 394 991 zlomenin (412 tis. v roce 2008), tj. zhruba o 4 % méně. Nicméně podíl počtu zlomenin ke všem ošetřeným úrazům se dlouhodobě nemění a zůstává kolem 25 %. S ohledem na výše zmíněné věkové skupiny bylo nejvíce zlomenin ve věku 15–19 let (776 zlomenin na 10 tis. obyv.), následoval věk 0–14 let (553 zlomenin) a dospělý věk (315 zlomenin). Rozložení počtu zlomenin podle věku je stejné jako celkové rozložení úrazů podle věku.

V roce 2009 mírně narostl počet úvazků lékařů i ZPBD, naproti tomu se nepatrně snížil objem činnosti chirurgických oborů vyjádřený počtem návštěv pacientů na ambulancích a počtem konsiliárních návštěv chirurgů na jiných pracovištích. Počet všech zmíněných návštěv na 1 úvazek chirurga byl 6 220 vyšetření-ošetření za rok. Přibližně jednu třetinu prvních ošetření si vyžádaly úrazy, přičemž počet prvních ošetření pro úraz oproti předchozímu roku nepatrně poklesl. Počet úrazů v přepočtu na obyvatele krajů byl nejvyšší v kraji Královéhradeckém, Libereckém a Jihočeském, nejnižší naopak v kraji Středočeském, kde lze předpokládat, že značná část zraněných vyhledá ošetření v Hl. m. Praze.

14.1 Činnost jednotlivých chirurgických oborů

Obor	Lékaři	ZPBD	Počet ošetření-vyšetření			
			celkem	v tom		
	průměrné přepočtené počty na 10 000 obyv.	první ošetření		konsiliární	kontrolní	na 1 lékaře
Chirurgie vč. dětské	0,99	1,71	6 835	2 815	388	3 632
Neurochirurgie	0,04	0,10	3 428	1 604	504	1 320
Plastická chirurgie vč. léčby popálenin	0,11	0,17	3 000	1 060	121	1 819
Kardiochirurgie	0,03	0,04	1 603	541	139	924
Traumatologie	0,04	0,12	10 538	5 081	376	5 080
Ortopedie	0,57	0,68	5 997	2 649	265	3 082
Hrudní chirurgie	0,00	0,00	3 264	666	136	2 462
Cévní chirurgie	0,02	0,04	3 929	1 497	524	1 908
Chir. obory celkem	1,80	2,88	6 220	2 625	333	3 262

14.2 Činnost oboru chirurgie *) - personální zabezpečení

Území, kraj	Lékaři	ZPBD	Počet ošetření-vyšetření			
			celkem	v tom		
	průměrné přepočtené počty na 10 000 obyv.	první ošetření		konsiliární	kontrolní	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	3,79	5,72	3 906	1 624	296	1 986
Středočeský	1,11	1,87	7 734	3 382	364	3 988
Jihočeský	1,55	2,18	6 514	2 840	415	3 258
Plzeňský	1,62	2,44	8 005	3 420	407	4 178
Karlovarský	1,31	2,89	8 466	3 346	387	4 733
Ústecký	1,41	2,14	7 666	3 214	380	4 072
Liberecký	1,71	2,62	6 778	2 979	282	3 516
Královéhradecký	2,24	3,30	5 757	2 553	244	2 960
Pardubický	1,64	2,79	6 242	2 774	424	3 044
Vysočina	1,03	2,07	8 901	4 188	360	4 353
Jihomoravský	1,90	3,39	6 051	2 399	371	3 281
Olomoucký	1,72	2,64	6 444	2 729	279	3 437
Zlínský	1,31	2,27	8 215	3 411	384	4 419
Moravskoslezský	1,47	2,30	7 079	2 838	273	3 968
ČR	1,80	2,88	6 220	2 625	333	3 262

*) Chirurgie = chir., neurochir., kardiochir., léčba popálenin, traumatol., ortopedie, plastická, cévní a dětská chir.

14.3 Počet ošetření-vyšetření v oboru chirurgie *)

Území, kraj	Počet ošetření-vyšetření			
	celkem	v tom		
		první ošetření	konsiliární	kontrolní
	absolutně			
Hl. m. Praha	1 847 151	767 938	140 124	939 089
Středočeský	1 075 002	470 042	50 586	554 374
Jihočeský	642 574	280 200	40 979	321 395
Plzeňský	741 104	316 648	37 672	386 784
Karlovarský	342 190	135 243	15 623	191 324
Ústecký	904 173	379 090	44 872	480 211
Liberecký	509 146	223 808	21 219	264 119
Královéhradecký	716 242	317 567	30 386	368 289
Pardubický	529 840	235 468	35 994	258 378
Vysočina	474 429	223 205	19 194	232 030
Jihomoravský	1 325 037	525 306	81 342	718 389
Olomoucký	711 511	301 271	30 777	379 463
Zlínský	637 543	264 763	29 799	342 981
Moravskoslezský	1 294 751	518 970	50 005	725 776
ČR	11 750 693	4 959 519	628 572	6 162 602
	na 10 000 obyvatel			
Hl. m. Praha	14 861,0	6 178,3	1 127,3	7 555,3
Středočeský	8 671,7	3 791,7	408,1	4 471,9
Jihočeský	10 087,3	4 398,6	643,3	5 045,3
Plzeňský	12 974,5	5 543,6	659,5	6 771,4
Karlovarský	11 111,4	4 391,5	507,3	6 212,6
Ústecký	10 813,8	4 533,9	536,7	5 743,3
Liberecký	11 618,0	5 107,0	484,2	6 026,8
Královéhradecký	12 916,6	5 727,0	548,0	6 641,7
Pardubický	10 270,8	4 564,5	697,7	5 008,6
Vysočina	9 206,3	4 331,3	372,5	4 502,6
Jihomoravský	11 522,0	4 567,8	707,3	6 246,8
Olomoucký	11 083,7	4 693,1	479,4	5 911,1
Zlínský	10 782,0	4 477,6	504,0	5 800,4
Moravskoslezský	10 363,3	4 153,9	400,2	5 809,2
ČR	11 200,2	4 727,2	599,1	5 873,9

*) Chirurgie = chir., neurochir., kardiochir., léčba popálenin, traumatol., ortopedie, plastická, cévní a dětská chir.

14.4 Činnost oboru chirurgie *) - počet prvních ošetření pro úraz

Území, kraj	Počet úrazů ze všech prvních ošetření					
	úrazy - celkem	dopravní úrazy	pracovní (školní) úrazy	sportovní úrazy	ostatní úrazy	zlomeniny
	absolutně					
Hl. m. Praha	224 742	26 358	27 016	57 790	113 578	60 498
Středočeský	158 093	9 138	17 590	35 102	96 263	39 037
Jihočeský	122 106	8 365	14 217	25 590	73 934	20 821
Plzeňský	94 271	5 303	15 972	23 266	49 730	23 175
Karlovarský	42 574	2 161	5 116	6 767	28 530	8 275
Ústecký	132 957	7 998	16 908	24 138	83 913	26 692
Liberecký	86 192	7 633	10 439	18 707	49 413	22 958
Královéhradecký	114 699	7 965	19 606	27 308	59 820	28 023
Pardubický	67 592	5 192	8 436	14 063	39 901	15 584
Vysočina	77 399	4 116	13 736	17 553	41 994	17 397
Jihomoravský	160 137	16 754	21 654	37 219	84 510	52 259
Olomoucký	93 651	6 797	13 230	24 184	49 440	19 204
Zlínský	89 637	5 323	10 502	24 240	49 572	25 147
Moravskoslezský	176 925	9 297	33 732	30 919	102 977	35 921
ČR	1 640 975	122 400	228 154	366 846	923 575	394 991
	na 10 000 obyvatel					
Hl. m. Praha	1 808,1	212,1	217,4	464,9	913,8	486,7
Středočeský	1 275,3	73,7	141,9	283,2	776,5	314,9
Jihočeský	1 916,8	131,3	223,2	401,7	1 160,6	326,9
Plzeňský	1 650,4	92,8	279,6	407,3	870,6	405,7
Karlovarský	1 382,4	70,2	166,1	219,7	926,4	268,7
Ústecký	1 590,2	95,7	202,2	288,7	1 003,6	319,2
Liberecký	1 966,8	174,2	238,2	426,9	1 127,5	523,9
Královéhradecký	2 068,5	143,6	353,6	492,5	1 078,8	505,4
Pardubický	1 310,3	100,6	163,5	272,6	773,5	302,1
Vysočina	1 501,9	79,9	266,5	340,6	814,9	337,6
Jihomoravský	1 392,5	145,7	188,3	323,6	734,9	454,4
Olomoucký	1 458,9	105,9	206,1	376,7	770,2	299,2
Zlínský	1 515,9	90,0	177,6	409,9	838,4	425,3
Moravskoslezský	1 416,1	74,4	270,0	247,5	824,2	287,5
ČR	1 564,1	116,7	217,5	349,7	880,3	376,5

*) Chirurgie = chir., neurochir., kardiochir., léčba popálenin, traumatol., ortopedie, plastická, cévní a dětská chi

14.5 Činnost oboru chirurgie *) - druhy úrazů podle věku zraněné osoby

Území, kraj	Počet a druhy úrazů					
	děti (0–14 let)		dorost (15–19 let)		ostatní 20+	
	absolutně	na 10 000 dětí (0–14 let)	absolutně	na 10 000 obyv. (15–19 let)	absolutně	na 10 000 obyv. (20 let +)
	úrazy - celkem					
Hl. m. Praha	33 562	4 274,4	19 937	6 617,7	171 243	1 509,7
Středočeský	31 196	3 247,6	24 771	6 719,9	102 126	922,8
Jihočeský	28 479	6 071,5	17 289	8 590,8	76 338	1 339,3
Plzeňský	21 981	5 413,9	12 938	7 640,3	59 352	1 155,5
Karlovarský	10 203	4 394,2	3 144	3 152,2	29 227	1 063,7
Ústecký	26 468	4 065,8	19 590	7 296,1	86 899	1 167,7
Liberecký	17 718	5 336,3	11 894	8 542,7	56 580	1 446,6
Královéhradecký	21 937	5 343,3	17 725	10 318,4	75 037	1 512,0
Pardubický	13 082	3 373,7	7 897	4 746,4	46 613	1 012,3
Vysočina	18 160	4 718,8	13 292	7 739,6	45 947	999,6
Jihomoravský	28 066	3 430,6	16 032	4 546,8	116 039	1 123,4
Olomoucký	18 304	3 944,4	10 162	4 960,5	65 185	1 133,5
Zlínský	18 718	4 407,8	8 424	4 469,4	62 495	1 179,2
Moravskoslezský	33 624	3 677,0	21 210	5 161,6	122 091	1 093,2
ČR	321 498	4 207,8	204 305	6 355,3	1 115 172	1 185,6
	dopravní úrazy					
Hl. m. Praha	1 626	207,1	1 169	388,0	23 563	207,7
Středočeský	1 098	114,3	1 116	302,8	6 924	62,6
Jihočeský	1 631	347,7	1 642	815,9	5 092	89,3
Plzeňský	913	224,9	575	339,6	3 815	74,3
Karlovarský	416	179,2	224	224,6	1 521	55,4
Ústecký	1 119	171,9	860	320,3	6 019	80,9
Liberecký	771	232,2	961	690,2	5 901	150,9
Královéhradecký	819	199,5	1 236	719,5	5 910	119,1
Pardubický	817	210,7	537	322,8	3 838	83,4
Vysočina	592	153,8	440	256,2	3 084	67,1
Jihomoravský	3 922	479,4	1 256	356,2	11 576	112,1
Olomoucký	1 187	255,8	616	300,7	4 994	86,8
Zlínský	855	201,3	582	308,8	3 886	73,3
Moravskoslezský	1 465	160,2	951	231,4	6 881	61,6
ČR	17 231	225,5	12 165	378,4	93 004	98,9

*) Chirurgie = chir., neurochir., kardiochir., léčba popálenin, traumatol., ortopedie, plastická, cévní a dětská chir.

14.5 Činnost oboru chirurgie *) - druhy úrazů podle věku zraněné osoby

Území, kraj	Počet a druhy úrazů					
	děti (0–14 let)		dorost (15–19 let)		ostatní 20+	
	absolutně	na 10 000 dětí (0–14 let)	absolutně	na 10 000 obyv. (15–19 let)	absolutně	na 10 000 obyv. (20 let +)
pracovní (školní) úrazy						
Hl. m. Praha	6 879	876,1	3 360	1 115,3	16 777	147,9
Středočeský	4 636	482,6	3 013	817,4	9 941	89,8
Jihočeský	4 058	865,1	3 276	1 627,8	6 883	120,8
Plzeňský	3 984	981,3	2 200	1 299,2	9 788	190,6
Karlovarský	1 886	812,3	514	515,3	2 716	98,8
Ústecký	4 458	684,8	2 379	886,0	10 071	135,3
Liberecký	2 131	641,8	1 617	1 161,4	6 691	171,1
Královéhradecký	3 692	899,3	3 601	2 096,3	12 313	248,1
Pardubický	2 193	565,6	1 444	867,9	4 799	104,2
Vysočina	3 457	898,3	3 073	1 789,3	7 206	156,8
Jihomoravský	4 733	578,5	2 169	615,1	14 752	142,8
Olomoucký	2 874	619,3	1 535	749,3	8 821	153,4
Zlínský	4 348	1 023,9	1 209	641,4	4 945	93,3
Moravskoslezský	8 398	918,4	3 346	814,3	21 988	196,9
ČR	57 727	755,5	32 736	1 018,3	137 691	146,4
sportovní úrazy						
Hl. m. Praha	12 124	1 544,1	7 111	2 360,3	38 555	339,9
Středočeský	9 504	989,4	7 971	2 162,4	17 627	159,3
Jihočeský	8 164	1 740,5	4 589	2 280,2	12 837	225,2
Plzeňský	6 620	1 630,5	4 576	2 702,3	12 070	235,0
Karlovarský	1 997	860,1	953	955,5	3 817	138,9
Ústecký	6 869	1 055,2	4 454	1 658,8	12 815	172,2
Liberecký	4 066	1 224,6	3 186	2 288,3	11 455	292,9
Královéhradecký	7 461	1 817,3	5 784	3 367,1	14 063	283,4
Pardubický	3 825	986,4	2 406	1 446,1	7 832	170,1
Vysočina	4 623	1 201,3	3 463	2 016,4	9 467	206,0
Jihomoravský	8 778	1 073,0	4 926	1 397,1	23 515	227,7
Olomoucký	5 005	1 078,5	3 173	1 548,9	16 006	278,3
Zlínský	6 668	1 570,2	3 411	1 809,7	14 161	267,2
Moravskoslezský	8 246	901,8	5 842	1 421,7	16 831	150,7
ČR	93 950	1 229,6	61 845	1 923,8	211 051	224,4

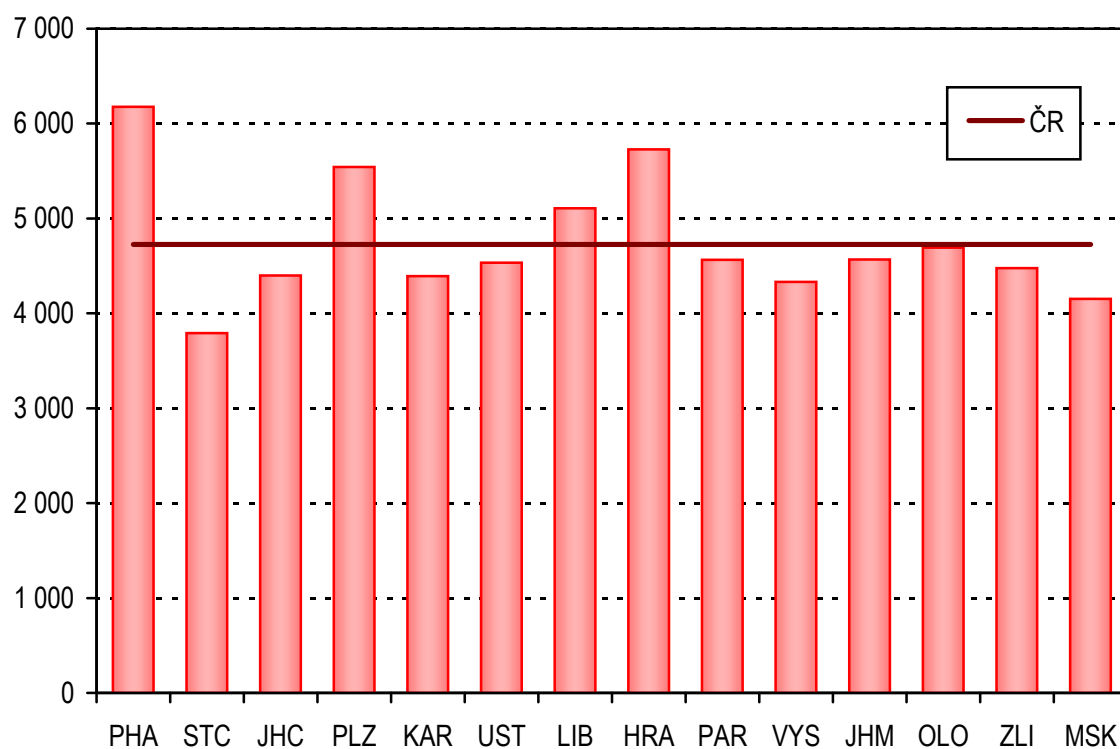
*) Chirurgie = chir., neurochir., kardiochir., léčba popálenin, traumatol., ortopedie, plastická, cévní a dětská chir.

14.5 Činnost oboru chirurgie *) - druhy úrazů podle věku zraněné osoby

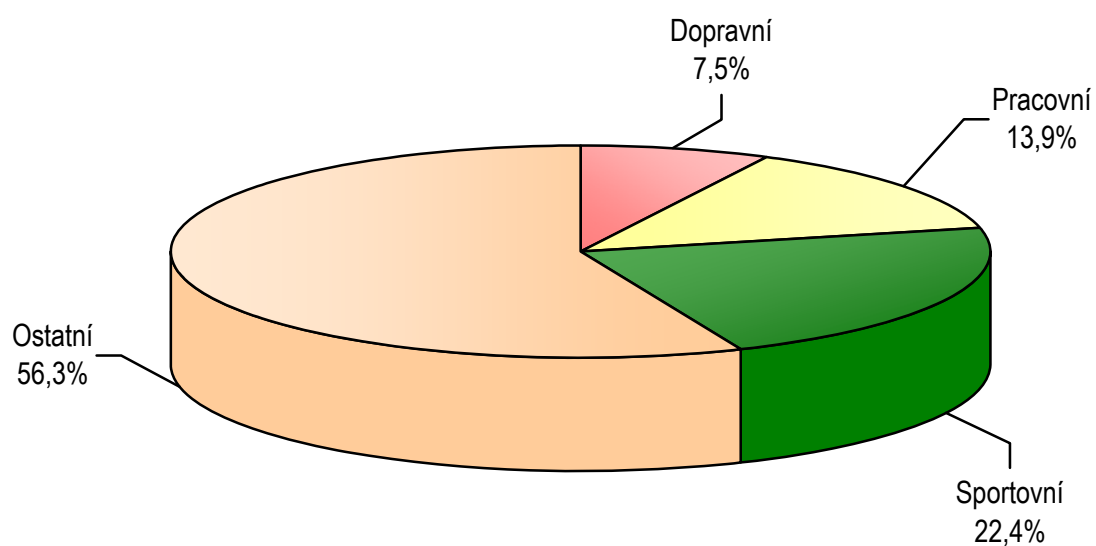
Území, kraj	Počet a druhy úrazů					
	děti (0–14 let)		dorost (15–19 let)		ostatní 20+	
	absolutně	na 10 000 dětí (0–14 let)	absolutně	na 10 000 obyv. (15–19 let)	absolutně	na 10 000 obyv. (20 let +)
	ostatní úrazy					
Hl. m. Praha	12 933	1 647,1	8 297	2 754,0	92 348	814,1
Středočeský	15 958	1 661,3	12 671	3 437,4	67 634	611,1
Jihočeský	14 626	3 118,2	7 782	3 866,8	51 526	904,0
Plzeňský	10 464	2 577,3	5 587	3 299,3	33 679	655,7
Karlovarský	5 904	2 542,7	1 453	1 456,8	21 173	770,6
Ústecký	14 022	2 154,0	11 897	4 430,9	57 994	779,3
Liberecký	10 750	3 237,7	6 130	4 402,8	32 533	831,8
Královéhradecký	9 965	2 427,2	7 104	4 135,5	42 751	861,4
Pardubický	6 247	1 611,0	3 510	2 109,6	30 144	654,7
Vysočina	9 488	2 465,4	6 316	3 677,7	26 190	569,8
Jihomoravský	10 633	1 299,7	7 681	2 178,4	66 196	640,9
Olomoucký	9 238	1 990,7	4 838	2 361,6	35 364	615,0
Zlínský	6 847	1 612,3	3 222	1 709,5	39 503	745,4
Moravskoslezský	15 515	1 696,7	11 071	2 694,2	76 391	684,0
ČR	152 590	1 997,1	97 559	3 034,8	673 426	716,0
	zlomeniny					
Hl. m. Praha	8 491	1 081,4	5 135	1 704,5	46 872	413,2
Středočeský	9 206	958,4	5 205	1 412,0	24 626	222,5
Jihočeský	6 559	1 398,3	2 343	1 164,2	11 919	209,1
Plzeňský	6 450	1 588,6	4 476	2 643,2	12 249	238,5
Karlovarský	2 026	872,6	780	782,0	5 469	199,0
Ústecký	4 502	691,6	3 801	1 415,6	18 389	247,1
Liberecký	4 139	1 246,6	4 340	3 117,1	14 479	370,2
Královéhradecký	5 227	1 273,2	5 014	2 918,8	17 782	358,3
Pardubický	2 795	720,8	1 979	1 189,4	10 810	234,8
Vysočina	4 556	1 183,9	2 956	1 721,2	9 885	215,0
Jihomoravský	12 022	1 469,5	4 110	1 165,6	36 127	349,7
Olomoucký	3 527	760,0	1 792	874,7	13 885	241,5
Zlínský	5 023	1 182,8	2 115	1 122,1	18 009	339,8
Moravskoslezský	7 741	846,5	4 610	1 121,9	23 570	211,0
ČR	82 264	1 076,7	48 656	1 513,5	264 071	280,7

*) Chirurgie = chir., neurochir., kardiochir., léčba popálenin, traumatol., ortopedie, plastická, cévní a dětská chir.

Počet prvních ošetření na 10 000 obyvatel podle kraje

Struktura ambulantně ošetřených úrazů

15. Činnost oboru očního

V roce 2009 odevzdalo výkaz 699 ambulantních zdravotnických zařízení v oboru očním z celkového počtu 751 registrovaných zpravodajských jednotek k 31. 12. 2009. Oproti předchozímu roku tak přibylo 8 registrovaných zařízení a výkaz odevzdalo o 3 zpravodajské jednotky více. Činnost ambulantních očních zdravotnických zařízení zajišťovalo ke konci roku 1 253 lékařů svými 935 úvazky a 1 275 pracovníků ZPBD s 1 127 úvazky. Z toho necelých 28 % lékařů působilo v ambulantních částech lůžkových zařízení. Průměrný počet lékařů se oproti minulému roku zvýšil o 23 na 934 úvazků a u pracovníků ZPBD došlo k nárůstu téměř o 30 na 1 115 úvazků.

Oční lékaři provedli v průběhu roku 2009 více než 5 034 tisíc vyšetření, což je o 7 tisíc méně než v předchozím roce. Z toho přes 74 % vyšetření bylo provedeno v samostatných ambulantních zařízeních. Na jeden úvazek lékaře připadalo průměrně 5 390 vyšetření za rok, tj. o necelá 3 % méně oproti roku 2008. v přepočtu na pracovní dny bez ohledu na nárok na dovolenou, vycházelo na jednoho lékaře 21 vyšetřených pacientů denně. Celkem bylo v roce 2009 vyšetřeno téměř 2 859 tisíc pacientů, z toho tvořily téměř 56 % ženy. Průměrně vychází, že v roce 2009 z obyvatelstva ČR vyhledal očního lékaře téměř každý čtvrtý muž a každá třetí žena.

Z hlediska regionálních rozdílů vychází nejvyšší dostupnost lékařské péče opět v Hl. m. Praze s 1,67 úvazky na 10 tisíc obyvatel. Z ostatních krajů přesahuje jeden úvazek lékaře na 10 tisíc obyvatel pouze Olomoucký kraj. Této hranici je následně nejbližší Plzeňský a Moravskoslezský kraj. Naopak zhruba poloviční dostupností lékařské péče v očním oboru se vyznačuje dlouhodobě Středočeský kraj, a to vlivem spádovosti obyvatel do pražských pracovišť. Oproti roku 2008 se situace nejvíce zlepšila v Libereckém (19 %), Jihočeském (12 %) a Jihomoravském kraji (10 %).

Co se týče vytíženosti lékařů, vychází nejvyšší počet přesahující 7 tisíc vyšetření na jeden úvazek opět v kraji Vysočina. Hranici 6 tisíc vyšetření ročně výrazně přesáhl Středočeský a Karlovarský kraj, ve kterém se zvýšila vytíženost o 12 %. Naopak nejnižší vytíženosti se vyznačuje opět Hl. m. Praha a Královéhradecký kraj. Pokles o více než 11 % zaznamenal Jihočeský a Liberecký kraj. Z hlediska nemocnosti připadalo nejvíce pacientů, a to přes 3 tisíce na 10 tisíc obyvatel, kromě spádového Hl. m. Prahy dále v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Nejméně pak v Libereckém a Středočeském kraji.

Na očních odděleních bylo ke konci roku 2009 dispenzarizováno více než 299 tisíc pacientů se zeleným zákalem – glaukomem. V přepočtu na obyvatele tak došlo k nárůstu o více než 5 % na 285 případů, z toho 7,1 % tvořila nová onemocnění. Výskyt tohoto onemocnění roste s přibývajícím věkem a ve věkové skupině 65 a více let vycházelo na 10 tisíc obyvatel přes 868 případů. Naopak pokles výskytu byl zaznamenán u onemocnění strabismem o 8 % na necelých 72 tisíc případů, z toho činily nové případy necelých 11 %. Toto onemocnění převažuje u dětí a v nejmladší sledované věkové skupině 0-19 let incidence poklesla na 291 případů v přepočtu na 100 tisíc obyvatel. Regionální rozložení těchto pacientů ovlivňuje, kromě rozdílné nemocnosti, také dostupnost péče a spádovost pacientů do zařízení v jiném kraji.

Z celkového počtu 97 tisíc provedených jednodenních operací v roce 2009 v zařízeních očního oboru se téměř 58 % týkalo žen. Nejčastěji (71 %) se jednalo o operace šedého zákalu a dále operace víček (10 %). Operace amocí a glaukomu tvořily pouze 2,5 % jednodenních operací.

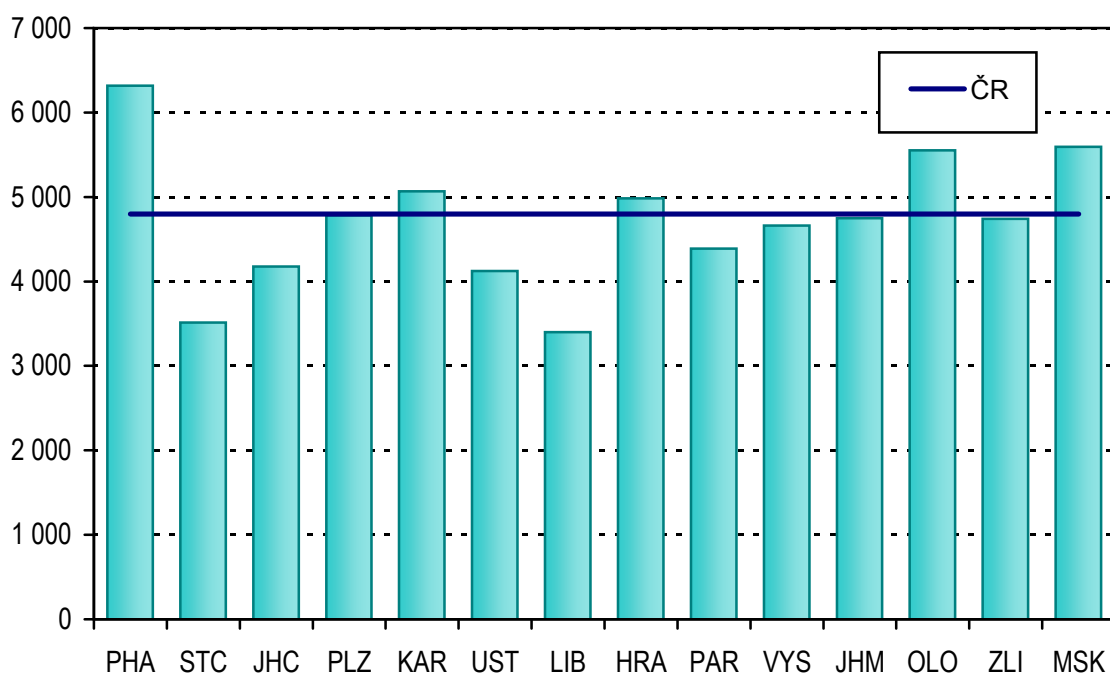
15.1 Činnost v oboru očním

Území, kraj	Lékaři na 10 000 obyv. (průměrné přepočtené počty)	Počet léčených pacientů		Počet ošetření-vyšetření			
		celkem	na 10 000 obyvatel	celkem	na 1 pacienta	na 10 000 obyvatel	na 1 lékaře
Hl. m. Praha	1,67	426 438	3 430,8	785 068	1,8	6 316,1	3 774,4
Středočeský	0,52	259 688	2 094,8	435 373	1,7	3 512,0	6 727,0
Jihočeský	0,69	154 742	2 429,2	266 077	1,7	4 176,9	6 030,8
Plzeňský	0,94	155 486	2 722,1	273 225	1,8	4 783,4	5 102,2
Karlovarský	0,75	92 196	2 993,7	155 995	1,7	5 065,4	6 715,2
Ústecký	0,68	196 295	2 347,7	344 624	1,8	4 121,7	6 092,0
Liberecký	0,65	89 753	2 048,0	149 044	1,7	3 401,0	5 244,3
Královéhradecký	1,01	157 359	2 837,8	276 285	1,8	4 982,5	4 935,4
Pardubický	0,71	123 776	2 399,4	226 462	1,8	4 389,9	6 180,7
Vysočina	0,65	145 814	2 829,5	240 166	1,6	4 660,4	7 169,1
Jihomoravský	0,82	294 218	2 558,4	545 932	1,9	4 747,2	5 763,0
Olomoucký	1,11	196 102	3 054,8	356 526	1,8	5 553,8	5 003,9
Zlínský	0,82	162 125	2 741,8	280 446	1,7	4 742,8	5 793,1
Moravskoslezský	0,92	404 597	3 238,4	698 976	1,7	5 594,7	6 080,7
ČR	0,89	2 858 589	2 724,7	5 034 199	1,8	4 798,4	5 389,5

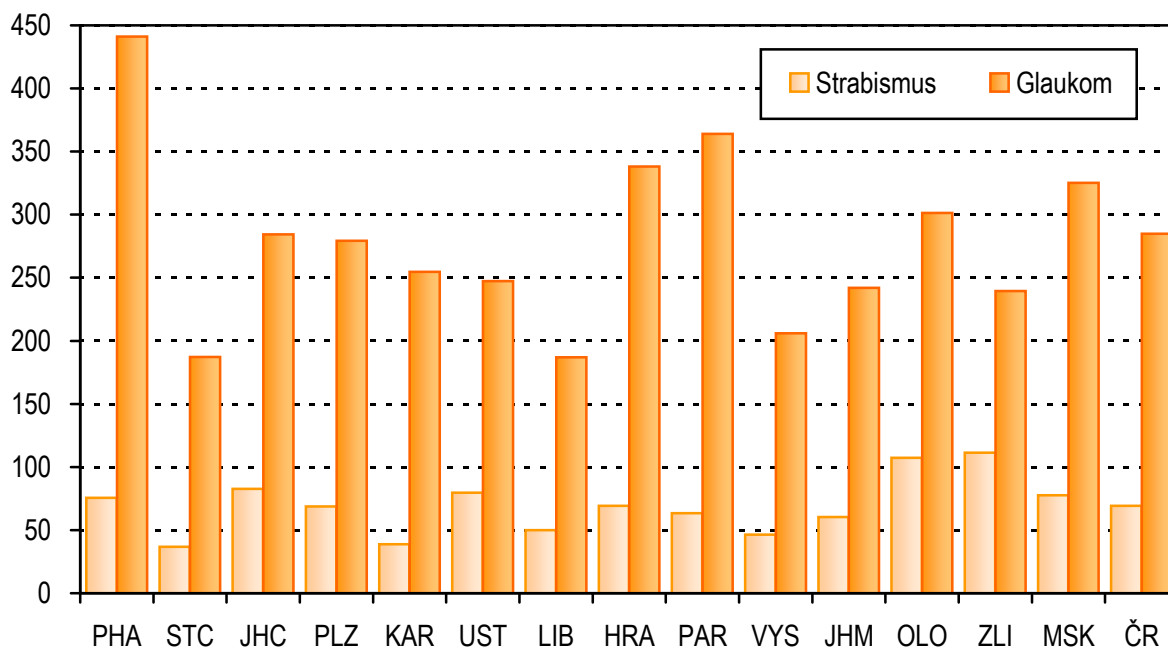
15.2 Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v oboru očním

Území, kraj	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu							
	celkem	z toho ve věkové skupině			celkem	z toho ve věkové skupině		
		0–19 let	20–64 let	65 let a více		0–19 let	20–64 let	65 let a více
	glaukom (H40.0, H40.1, H40.2, H40.8)				strabismus (H50.–)			
Hl. m. Praha	55 105	731	27 170	27 204	9 446	7 651	1 437	358
Středočeský	23 358	593	12 356	10 409	4 589	3 702	744	143
Jihočeský	18 135	270	9 637	8 228	5 277	4 446	714	117
Plzeňský	15 966	184	8 258	7 524	3 926	3 341	550	35
Karlovarský	7 835	151	4 491	3 193	1 191	1 077	98	16
Ústecký	20 689	417	10 069	10 203	6 654	6 039	545	70
Liberecký	8 208	86	4 436	3 686	2 197	1 988	163	46
Královéhradecký	18 740	586	9 163	8 991	3 839	3 413	364	62
Pardubický	18 798	741	10 129	7 928	3 276	2 898	341	37
Vysočina	10 604	93	5 523	4 988	2 386	1 936	392	58
Jihomoravský	27 871	201	13 374	14 296	6 955	5 619	1 060	276
Olomoucký	19 348	348	10 679	8 321	6 885	5 916	853	116
Zlínský	14 158	360	6 800	6 998	6 578	5 389	931	258
Moravskoslezský	40 564	476	23 246	16 842	9 668	8 093	1 357	218
ČR	299 379	5 237	155 331	138 811	72 867	61 508	9 549	1 810
	na 10 000 obyvatel							
Hl. m. Praha	441,2	34,3	325,4	1 353,1	75,6	359,0	17,2	17,8
Středočeský	187,2	22,7	153,3	575,5	36,8	142,0	9,2	7,9
Jihočeský	284,4	20,7	234,6	850,9	82,8	341,4	17,4	12,1
Plzeňský	279,2	16,4	222,9	841,7	68,7	298,4	14,8	3,9
Karlovarský	254,7	23,7	223,8	738,6	38,7	168,9	4,9	3,7
Ústecký	247,4	23,4	185,3	892,0	79,6	338,7	10,0	6,1
Liberecký	187,0	9,4	156,0	588,1	50,0	216,3	5,7	7,3
Královéhradecký	338,0	52,0	259,9	1 008,8	69,2	302,8	10,3	7,0
Pardubický	364,1	69,3	307,4	992,0	63,4	271,1	10,3	4,6
Vysočina	205,9	8,6	168,7	622,5	46,3	180,0	12,0	7,2
Jihomoravský	242,0	8,8	180,4	782,4	60,4	246,9	14,3	15,1
Olomoucký	301,4	26,7	259,0	836,4	107,2	454,2	20,7	11,7
Zlínský	239,5	30,3	179,5	747,6	111,3	454,2	24,6	27,6
Moravskoslezský	325,2	18,5	288,8	907,2	77,5	315,3	16,9	11,7
ČR	284,9	24,8	228,5	868,2	69,4	291,5	14,0	11,3

**Počet ambulantních ošetření-vyšetření
na 10 000 obyvatel**

**Dispenzarizovaní pacienti pro vybrané diagnózy
v oboru očním na 10 000 obyvatel**

16. Činnost oboru dermatovenerologie

V kožním oboru bylo k 31. 12. 2009 registrováno 652 zdravotnických zařízení, což představuje nárůst o 14 zpravodajských jednotek. Z toho výkaz odevzdalo 610 zařízení, tj. o 7 zpravodajských jednotek více než v předchozím roce. Činnost těchto zařízení zajišťovalo 843 lékařů a 896 pracovníků ZPBD, z toho více než 22 % lékařů působilo v přepočtu na úvazky v ambulantních částech lůžkových zařízení. V přepočtu na průměrný roční stav úvazků došlo u lékařů k mírnému zvýšení o 12 na 660 úvazků a u ZPBD naopak ke snížení o přibližně stejný počet úvazků na 752. Kromě toho dalších 28 úvazků zastávali ostatní odborní pracovníci.

Co se týče dostupnosti zdravotní péče v krajích, nejvíce úvazků připadalo na obyvatele v Hl. m. Praze, kde je vysoká koncentrace zdravotnických zařízení a počet úvazků dermatovenerologů v přepočtu na 10 tisíc obyvatel zde dvojnásobně převyšuje hodnotu průměru ČR. Dále výrazně nadprůměrným počtem úvazků lékařů na obyvatele disponuje kraj Jihomoravský a Olomoucký. Naopak nejméně dermatovenerologů mají k dispozici obyvatelé v Libereckém kraji. Zatímco se ve Středočeském kraji dostupnost lékařské péče zvýšila o necelých 8 % a v kraji Vysočina o téměř 7 %, v Karlovarském kraji se snížila o celých 8 %.

V roce 2009 bylo v kožních ambulantních zařízeních provedeno přes 4 437 tisíc vyšetření-ošetření u více než 1 986 tisíc pacientů, tj. nárůst oproti předchozímu roku v přepočtu na obyvatele o 1,6 % u vyšetření a 3 % u pacientů. Téměř 76 % vyšetření bylo provedeno v samostatných ambulantních zařízeních. V rámci 16,5 tisíce vyšetření byl ambulantně proveden chirurgický zákrok. V přepočtu na úvazky lékařů vychází, že jeden lékař průměrně každý pracovní den bez ohledu na nárok na dovolenou vyšetřil téměř 27 pacientů. Nevětší vytížeností lékařů se v tomto ohledu vyznačoval Liberecký kraj a kraj Vysočina, nejméně naopak Hl. m. Praha, kde se však nacházejí specializovaná pracoviště.

Co se týče nemocnosti připadalo během roku 2009 na 10 tisíc obyvatel téměř 1 893 léčených pacientů. Ordinaci kožního lékaře tak navštívil téměř každý 6 muž a více než každá 5 žena s tím, že pětinu tvořily osoby mladší 20 let a další pětinu osoby ve věku 65 a více let. Z hlediska regionálních rozdílů, vychází nejvyšší počty pacientů na tisíc obyvatel kromě Hl. m. Prahy v Olomouckém kraji (229) a nejméně naopak v Pardubickém (129) a Středočeském kraji (131).

Z celkového počtu pacientů se v průběhu roku 2009 léčilo téměř 10 % s atopickou dermatitidou (L20), necelých 5 % s lupenkou (L40) a necelé procento trpělo kožní parazitární nemocí, z toho dvě třetiny představovala onemocnění svrabem (B86). Oproti předchozímu roku se snížil výskyt právě u parazitárních onemocnění o necelých 5 % a dále o 2 % u lupénky. K mírnému nárůstu pacientů došlo pouze u atopické dermatitidy. Ze všech pacientů s těmito nemocemi se nejvíce osob léčí v přepočtu na obyvatele v Hl. m. Praze. Vysoké počty pacientů s atopickou dermatitidou a lupenkou připadají dále na obyvatele Olomouckého kraje a kraje Vysočina. V případě parazitárních nemocí to byl Ústecký a Plzeňský kraj. Růže (A46) se dále nejčastěji vyskytovala v Olomouckém a Karlovarském kraji.

Kromě výše uvedených onemocnění jsou v ordinacích dermatovenerologů dispenzarizováni a sledováni pacienti s dalšími diagnózami, mezi které patří kožní nemoci z povolání, pohlavní nemoci a novotvary. Nemocnost s těmito skupinami diagnóz však lépe vystihují specializované registry. Informace z tohoto zdroje dat se týkají výhradně činnosti dermatovenerologických pracovišť.

V roce 2009 se snížil počet dispenzarizovaných pacientů s kožní nemocí z povolání o 22 % na 5,7 tisíce nemocných, z toho 9 % případů bylo v témže roce nově zjištěno. Tato onemocnění se týkají nejčastěji žen. Nejvíce sledovaných pacientů v přepočtu na obyvatele se nachází v Jihočeském kraji a pokles se týkal především Libereckého a Ústeckého kraje. Případy nemocí z povolání eviduje Národní registr nemocí z povolání.

V kožních ordinacích se v roce 2009 s pohlavní chorobou léčilo přes 30 tisíc pacientů, z toho téměř třetinu tvořily nově zjištěné případy. Necelých 36 % představovali pacienti se syfilis, 7,5 % kapavka a 170 případů se týkalo HIV pozitivních. Celkem 61 % léčených s pohlavní chorobou tvořili muži. Oproti předchozímu roku se výrazně zvýšil počet léčených HIV pozitivních pacientů a počet nově zjištěných případů onemocnění syfilis. Nejvíce sledovaných pacientů s pohlavními chorobami v přepočtu na obyvatele bylo evidováno kromě Hl. m. Prahy dále v Karlovarském, Plzeňském a Ústeckém kraji. Případy pohlavních onemocnění syfilis a kapavkou sleduje Národní registr pohlavních nemocí.

Další velice závažnou skupinu onemocnění představují novotvary. V kožních ordinacích bylo v roce 2009 sledováno přes 100 tisíc pacientů s různými novotvary, což je nárůst o 7,3 %. Nejčastěji se jednalo o novotvary kůže evidované pod diagnózou C44, které tvořily více než tři čtvrtiny nemocných. Podíl nově zjištěných případů u těchto novotvarů přesáhl 15 %. Dalších 16 % nemocných s novotvary představovali pacienti se zhoubným melanomem kůže (C43) a necelých 8 % zaujímala skupina novotvarů in situ (D00-D06), u nichž podíl nových případů činil téměř pětinu případů. K poklesu počtu sledovaných pacientů o 9 % na 472 nemocných došlo pouze u maligního lymfomu kůže. Nejvíce sledovaných pacientů s novotvary v přepočtu na obyvatele zaznamenaly kožní ordinace v krajích Jihomoravském, Vysočina a Hl. m. Praze. Výskyt a počty nemocných pacientů s novotvary sleduje Národní registr novotvarů.

Výkaz ambulantních zařízení oboru dermatovenerologie sleduje také přístrojové vybavení ordinací. Oproti předchozímu roku se snížil stav mikroskopů o 25 přístrojů na 358. O 5 přístrojů se dále snížil počet přístrojů pro celkovou fototerapii na 204, přičemž na jeden přístroj připadalo průměrně 1 187 provedených výkonů, což je ve srovnání s ostatními sledovanými přístroji nejvíce. Dále se snížily počty kryokauterů na 126, přístrojů pro vyšetření cév ultrazvukem na 44 a pletysmografů na 29 přístrojů. Zvýšila se pouze vybavenost vysokovýkonnými lasery, a to o 18 na 119 přístrojů.

16.1 Počet ošetření-vyšetření v oboru dermatovenerologie

Území, kraj	Počet						
	lékařů	ZPBD	léčených pacientů na 1 lékaře	ošetření-vyšetření			
	průměrné přepočtené počty na 10 000 obyvatel			celkem	na 10 000 obyvatel	na 1 lékaře	na 1 pacienta
Hl. m. Praha	1,37	1,47	2 627	973 140	7 829	5 729	2,18
Středočeský	0,42	0,39	3 088	358 780	2 894	6 825	2,21
Jihočeský	0,49	0,55	2 874	214 244	3 363	6 804	2,37
Plzeňský	0,53	0,80	3 448	234 301	4 102	7 725	2,24
Karlovarský	0,51	0,60	3 599	101 883	3 308	6 506	1,81
Ústecký	0,52	0,56	3 364	312 888	3 742	7 163	2,13
Liberecký	0,37	0,44	3 909	134 464	3 068	8 357	2,14
Královéhradecký	0,53	0,55	3 117	183 873	3 316	6 297	2,02
Pardubický	0,41	0,54	3 143	151 755	2 942	7 158	2,28
Vysočina	0,45	0,51	3 794	186 738	3 624	8 119	2,14
Jihomoravský	0,70	0,88	2 694	520 103	4 523	6 502	2,41
Olomoucký	0,68	0,73	3 390	337 765	5 262	7 775	2,29
Zlínský	0,48	0,52	3 435	210 089	3 553	7 411	2,16
Moravskoslezský	0,60	0,73	2 809	517 344	4 141	6 891	2,45
ČR	0,63	0,72	3 009	4 437 367	4 229	6 724	2,23

16.2 Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Diagnóza	Dispenzarizovaní pacienti				
	celkem	na 10 000 obyvatel	z toho		
			nově zjištěná onemocnění	muži	ženy
Kožní nemoci z povolání ¹⁾	5 716	5,44	524	2 511	3 205
Syphilis (A50–A53)	10 719	10,20	1 224	5 396	5 323
Gonorrhoea (A54)	2 263	2,15	894	1 627	636
STD-sexuálně přenosné nemoci ²⁾	16 995	16,18	7 130	11 071	5 924
HIV pozitivní / AIDS (B20–B24)	170	0,16	35	153	17
Novotvary in situ (D00–D09)	7 746	7,37	1 520	3 902	3 844
Ca basocelulare (C44)	67 515	64,26	10 509	32 503	35 012
Ca spinocelulare (C44)	8 591	8,18	1 178	4 599	3 992
Maligní melanom kůže (C43)	15 944	15,17	2 128	7 214	8 730
Maligní lymfom kůže (C84, C85)	472	0,45	57	277	195

¹⁾ Diagnózy dle MKN-10 (B35–B49, L23, L24, L25)

²⁾ Diagnózy dle MKN-10 (A56, A58, A59, A60, A63, A64)

16.3 Dispenzarizovaní pacienti podle pohlaví

Druh onemocnění	PHA	STC	JHC	PLZ	KAR	UST	LIB
	muži - absolutně						
Kožní nemoci z povolání ¹⁾	93	103	654	204	35	180	55
Syphilis (A50–A53)	2 070	418	102	277	334	817	115
Gonorrhoea (A54)	1 001	43	32	61	101	134	13
STD-sexuálně přenosné nemoci ²⁾	5 540	675	503	805	347	387	174
HIV pozitivní / AIDS (B20–B24)	137	1	1	5	-	-	-
Novotvary in situ (D00–D09)	682	276	218	300	59	185	173
Ca basocelulare (C44)	4 630	3 424	1 032	1 261	531	2 693	1 527
Ca spinocelulare (C44)	423	461	229	94	46	333	82
Maligní melanom kůže (C43)	2 275	222	191	409	105	779	411
Maligní lymfom kůže (C84, C85)	67	4	9	42	2	21	-
	muži - na 10 000 obyvatel						
Kožní nemoci z povolání ¹⁾	1,53	1,67	20,79	7,21	2,32	4,36	2,56
Syphilis (A50–A53)	34,03	6,79	3,24	9,79	22,11	19,80	5,35
Gonorrhoea (A54)	16,46	0,70	1,02	2,16	6,69	3,25	0,60
STD-sexuálně přenosné nemoci ²⁾	91,07	10,96	15,99	28,46	22,97	9,38	8,09
HIV pozitivní / AIDS (B20–B24)	2,25	0,02	0,03	0,18	-	-	-
Novotvary in situ (D00–D09)	11,21	4,48	6,93	10,61	3,91	4,48	8,05
Ca basocelulare (C44)	76,11	55,58	32,81	44,58	35,15	65,27	71,02
Ca spinocelulare (C44)	6,95	7,48	7,28	3,32	3,05	8,07	3,81
Maligní melanom kůže (C43)	37,40	3,60	6,07	14,46	6,95	18,88	19,12
Maligní lymfom kůže (C84, C85)	1,10	0,06	0,29	1,48	0,13	0,51	-

¹⁾ Diagnózy dle MKN-10 (B35–B49, L23, L24, L25)

²⁾ Diagnózy dle MKN-10 (A56, A58, A59, A60, A63, A64)

16.3 Dispenzarizovaní pacienti podle pohlaví

HRA	PAR	VYS	JHM	OLO	ZLI	MSK	ČR	Druh onemocnění
muži - absolutně								
63	70	177	251	145	96	385	2 511	Kožní nem. z povolání ¹⁾
124	60	111	327	162	89	390	5 396	Syphilis
14	18	8	85	35	11	71	1 627	Gonorrhoea
132	167	126	825	727	162	501	11 071	STD ²⁾
-	1	1	3	2	-	2	153	HIV pozitivní / AIDS
106	356	375	832	141	79	120	3 902	Novotvary in situ
1 323	1 408	2 094	5 796	1 708	2 488	2 588	32 503	Ca basocelulare
153	214	298	1 065	225	267	709	4 599	Ca spinocelulare
568	148	208	612	230	195	861	7 214	Maligní melanom kůže
10	3	18	47	16	8	30	277	Maligní lymfom kůže
muži - na 10 000 obyvatel								
2,32	2,75	6,93	4,47	4,62	3,33	6,30	4,87	Kožní nem. z povolání ¹⁾
4,56	2,36	4,34	5,82	5,17	3,09	6,38	10,46	Syphilis
0,52	0,71	0,31	1,51	1,12	0,38	1,16	3,15	Gonorrhoea
4,86	6,56	4,93	14,68	23,18	5,62	8,20	21,47	STD ²⁾
-	0,04	0,04	0,05	0,06	-	0,03	0,30	HIV pozitivní / AIDS
3,90	13,99	14,68	14,80	4,50	2,74	1,96	7,57	Novotvary in situ
48,69	55,31	81,96	103,13	54,46	86,28	42,36	63,02	Ca basocelulare
5,63	8,41	11,66	18,95	7,17	9,26	11,60	8,92	Ca spinocelulare
20,90	5,81	8,14	10,89	7,33	6,76	14,09	13,99	Maligní melanom kůže
0,37	0,12	0,70	0,84	0,51	0,28	0,49	0,54	Maligní lymfom kůže

¹⁾ Diagnózy dle MKN-10 (B35–B49, L23, L24, L25)

²⁾ Diagnózy dle MKN-10 (A56, A58, A59, A60, A63, A64)

16.3 Dispenzarizovaní pacienti podle pohlaví

Druh onemocnění	PHA	STC	JHC	PLZ	KAR	UST	LIB
	ženy - absolutně						
Kožní nemoci z povolání ¹⁾	146	149	899	280	87	397	61
Syphilis (A50–A53)	1 499	503	125	444	433	910	131
Gonorrhoea (A54)	379	17	12	18	71	46	6
STD-sexuálně přenosné nemoci ²⁾	2 601	250	566	534	200	139	60
HIV pozitivní / AIDS (B20–B24)	11	3	1	2	-	-	-
Novotvary in situ (D00–D09)	695	235	259	318	45	211	156
Ca basocelulare (C44)	4 521	3 931	944	1 077	609	3 031	1 587
Ca spinocelulare (C44)	330	420	203	90	38	239	74
Maligní melanom kůže (C43)	2 757	297	160	451	130	913	484
Maligní lymfom kůže (C84, C85)	59	3	7	22	-	12	2
	ženy - na 10 000 obyvatel						
Kožní nemoci z povolání ¹⁾	2,28	2,36	27,82	9,69	5,56	9,37	2,72
Syphilis (A50–A53)	23,40	7,97	3,87	15,36	27,65	21,48	5,85
Gonorrhoea (A54)	5,92	0,27	0,37	0,62	4,53	1,09	0,27
STD-sexuálně přenosné nemoci ²⁾	40,60	3,96	17,52	18,48	12,77	3,28	2,68
HIV pozitivní / AIDS (B20–B24)	0,17	0,05	0,03	0,07	-	-	-
Novotvary in situ (D00–D09)	10,85	3,72	8,02	11,00	2,87	4,98	6,96
Ca basocelulare (C44)	70,56	62,25	29,22	37,26	38,89	71,56	70,84
Ca spinocelulare (C44)	5,15	6,65	6,28	3,11	2,43	5,64	3,30
Maligní melanom kůže (C43)	43,03	4,70	4,95	15,60	8,30	21,55	21,60
Maligní lymfom kůže (C84, C85)	0,92	0,05	0,22	0,76	-	0,28	0,09

¹⁾ Diagnózy dle MKN-10 (B35–B49, L23, L24, L25)

²⁾ Diagnózy dle MKN-10 (A56, A58, A59, A60, A63, A64)

16.3 Dispenzarizovaní pacienti podle pohlaví

HRA	PAR	VYS	JHM	OLO	ZLI	MSK	ČR	Druh onemocnění
ženy - absolutně								
114	114	190	327	211	119	111	3 205	Kožní nem. z povolání ¹⁾
164	76	132	255	197	121	333	5 323	Syphilis
8	16	2	15	18	5	23	636	Gonorrhoea
43	97	51	515	601	71	196	5 924	STD ²⁾
-	-	-	-	-	-	-	17	HIV pozitivní / AIDS
105	268	411	725	172	90	154	3 844	Novotvary in situ
1 439	1 519	2 551	6 332	1 971	2 682	2 818	35 012	Ca basocelulare
126	184	223	915	221	260	669	3 992	Ca spinocelulare
793	148	342	793	258	199	1 005	8 730	Maligní melanom kůže
4	5	12	36	7	10	16	195	Maligní lymfom kůže
ženy - na 10 000 obyvatel								
4,03	4,35	7,32	5,55	6,42	3,93	1,74	5,99	Kožní nem. z povolání ¹⁾
5,80	2,90	5,09	4,32	6,00	4,00	5,23	9,95	Syphilis
0,28	0,61	0,08	0,25	0,55	0,17	0,36	1,19	Gonorrhoea
1,52	3,71	1,97	8,73	18,30	2,35	3,08	11,07	STD ²⁾
-	-	-	-	-	-	-	0,03	HIV pozitivní / AIDS
3,71	10,24	15,84	12,29	5,24	2,97	2,42	7,19	Novotvary in situ
50,91	58,02	98,30	107,38	60,01	88,61	44,28	65,45	Ca basocelulare
4,46	7,03	8,59	15,52	6,73	8,59	10,51	7,46	Ca spinocelulare
28,05	5,65	13,18	13,45	7,86	6,57	15,79	16,32	Maligní melanom kůže
0,14	0,19	0,46	0,61	0,21	0,33	0,25	0,36	Maligní lymfom kůže

¹⁾ Diagnózy dle MKN-10 (B35–B49, L23, L24, L25)

²⁾ Diagnózy dle MKN-10 (A56, A58, A59, A60, A63, A64)

16.4 Léčení pacienti pro vybranou diagnózu

Území, kraj	Počet léčených pacientů					
	celkem	z toho				
		parazit. onemoc. (B85–B89)		erysipelas (A46)	psoriáza (L40.–)	atopická dermatitida (L20.–)
celkem	z toho scabies (B86)					
Hl. m. Praha	446 218	3 456	2 034	2 840	17 790	45 090
Středočeský	162 360	1 774	1 221	885	6 640	14 426
Jihočeský	90 515	893	690	691	4 023	9 686
Plzeňský	104 565	1 097	915	767	4 010	11 648
Karlovarský	56 367	388	286	572	2 218	4 386
Ústecký	146 958	1 975	1 097	544	8 682	11 855
Liberecký	62 899	369	273	331	2 894	4 901
Královéhradecký	91 006	481	407	494	5 062	9 431
Pardubický	66 633	382	338	258	2 950	5 786
Vysočina	87 254	480	390	483	5 784	11 384
Jihomoravský	215 491	1 273	938	961	9 669	19 244
Olomoucký	147 280	1 009	620	1 274	8 593	15 570
Zlínský	97 390	455	319	332	4 953	10 899
Moravskoslezský	210 843	2 178	1 519	1 459	13 410	22 249
ČR	1 985 779	16 210	11 047	11 891	96 678	196 555
	na 10 000 obyvatel					
Hl. m. Praha	3 590,0	27,8	16,4	22,8	143,1	362,8
Středočeský	1 309,7	14,3	9,8	7,1	53,6	116,4
Jihočeský	1 420,9	14,0	10,8	10,8	63,2	152,1
Plzeňský	1 830,6	19,2	16,0	13,4	70,2	203,9
Karlovarský	1 830,3	12,6	9,3	18,6	72,0	142,4
Ústecký	1 757,6	23,6	13,1	6,5	103,8	141,8
Liberecký	1 435,3	8,4	6,2	7,6	66,0	111,8
Královéhradecký	1 641,2	8,7	7,3	8,9	91,3	170,1
Pardubický	1 291,7	7,4	6,6	5,0	57,2	112,2
Vysočina	1 693,2	9,3	7,6	9,4	112,2	220,9
Jihomoravský	1 873,8	11,1	8,2	8,4	84,1	167,3
Olomoucký	2 294,3	15,7	9,7	19,8	133,9	242,5
Zlínský	1 647,0	7,7	5,4	5,6	83,8	184,3
Moravskoslezský	1 687,6	17,4	12,2	11,7	107,3	178,1
ČR	1 892,8	15,5	10,5	11,3	92,1	187,3

17. Činnost oboru radiační onkologie a klinické onkologie

Činnost 124 oddělení a pracovišť klinické a radiační onkologie zajišťovalo v roce 2009 celkem 323,80 lékařů, 741,56 odborných zdravotnických pracovníků bez odborného dohledu (sestry, radiologičtí asistenti), 44,40 zdravotnických pracovníků nelékařů se specializovanou způsobilostí (radiologičtí fyzici) a další pracovníci. Všechny údaje odpovídají přepočteným počtům úvazků včetně smluvních pracovníků.

Během uplynulého roku bylo na odděleních a pracovištích radiační a klinické onkologie poskytnuto celkem 1 672 974 vyšetření-ošetření (odpovídá počtu návštěv pacientů), což představovalo nepatrný nárůst 1 % oproti roku 2008. Vzhledem k nárůstu počtu úvazků lékařů klesl počet návštěv připadající na jeden úvazek lékaře oproti roku 2008 na 5 167 návštěv. Více návštěv (55 %) připadlo na oddělení radiační onkologie.

Na odděleních klinické onkologie a radiační onkologie bylo v roce 2009 vyšetřeno nebo léčeno 281 499 pacientů s nádorovým onemocněním (zhoubným i nezhoubným, tj. 26,8 pacientů na 1 000 obyvatel) a 82 617 pacientů s nenádorovým onemocněním (tj. 7,8 pacientů na 1 000 obyvatel). Tyto počty zahrnují pacienty nově přijaté, vyšetřené a dále neléčené i dříve léčené pacienty, kteří jsou stále v evidenci zdravotnických zařízení. Nejvíce vyšetřených nebo léčených pacientů na 1 000 obyvatel zaznamenala onkologická zdravotnická zařízení v kraji Hl. m. Praha (55,0) a v Jihomoravském kraji (46,7), naopak nejméně v kraji Vysočina (9,1) a Libereckém (10,4). Vysoký počet pacientů v relaci na obyvatele ve zmíněných regionech je způsoben spádovostí zdravotnických zařízení a nikoli vysokým výskytem onemocnění v kraji. Jeden lékař oboru radiační a klinická onkologie vyšetřil nebo léčil v roce 2009 v průměru 1 125 pacientů. Pokud jde o nově přijaté pacienty s nádorovým onemocněním (zhoubným i nezhoubným), těch bylo ve sledovaném roce 55 696. Nejvíce nově přijatých pacientů na 1 000 obyvatel zaznamenala zdravotnická zařízení v Hl. m. Praze (8,2) a krajích Královéhradeckém (7,0) a Jihomoravském (6,6).

Ze tří základních způsobů protinádorové terapie (záření, chemoterapie, chirurgie) se na onkologickém výkaze sledují první dva způsoby. Kromě toho se sleduje ještě počet léčeb hormonálních, léčba biologická, imunoterapie, hypertermie, kryoterapie a fotodynamická terapie. Vše dohromady v kolonce „léčba jiná“. Vyjádřeno poměrem byla v 31 % použita chemoterapie, v 11 % radioterapie a zbylých 58 % připadlo na léčbu jinou.

Obor radiační a klinická onkologie léčí i pacienty s nenádorovým onemocněním. Těch bylo v roce 2009 nově přijato k léčbě celkem 28 181 pacientů, tj. 2,7 na 1 000 obyvatel. Většina pacientů s nenádorovým onemocněním byla léčena zářením.

Z celkového počtu sledovaných přístrojů pro léčbu zářením, kterými jsou vybavena oddělení (pracoviště) radiační a klinické onkologie, jich bylo 71 % mladších osmi let. To je rozdíl 8 procentních bodů oproti roku 2008 ve smyslu omlazení přístrojového vybavení, což bylo dáno jak vyřazením starších přístrojů, tak pořízením nových. Nejvyšší přístrojová vybavenost byla vykázána v krajích Hl. m. Praha (39 přístrojů), Jihomoravský (24) a Královéhradecký (23). Rozmístění přístrojů na území České republiky je s ohledem na finanční náročnost pořízení přístrojů závislé především na typech zdravotnických zařízení nacházejících se v kraji.

17.1 Personální zajištění oborů radiační a klinické onkologie

Území, kraj	lékaři	ZPSZ, JOP	ZPBD	z toho	
				radiologičtí asistenti	všeobecné sestry
průměrné přepočtené počty					
Hl. m. Praha	94,76	16,23	157,65	56,43	95,38
Středočeský	16,14	1,00	35,84	7,00	21,09
Jihočeský	11,47	8,16	31,52	9,88	16,25
Plzeňský	15,34	3,00	33,39	18,76	14,63
Karlovarský	4,80	2,00	12,50	4,41	8,08
Ústecký	8,48	3,20	43,20	11,60	31,60
Liberecký	12,90	3,49	29,67	12,09	17,58
Královéhradecký	23,44	7,51	52,19	24,39	23,55
Pardubický	14,10	5,50	29,80	11,10	18,70
Vysočina	10,70	4,25	34,00	10,00	24,00
Jihomoravský	43,66	0,00	110,94	43,03	67,91
Olomoucký	16,85	0,40	40,42	14,50	25,92
Zlínský	17,10	6,25	42,39	9,00	32,20
Moravskoslezský	34,06	7,56	88,05	30,49	57,56
ČR	323,80	68,55	741,56	262,68	454,45
na 10 000 obyvatel					
Hl. m. Praha	0,76	0,13	1,26	0,45	0,76
Středočeský	0,13	0,01	0,29	0,06	0,17
Jihočeský	0,18	0,13	0,49	0,15	0,25
Plzeňský	0,27	0,05	0,58	0,33	0,26
Karlovarský	0,16	0,07	0,41	0,14	0,26
Ústecký	0,10	0,04	0,52	0,14	0,38
Liberecký	0,29	0,08	0,68	0,28	0,40
Královéhradecký	0,42	0,14	0,94	0,44	0,42
Pardubický	0,27	0,11	0,58	0,21	0,36
Vysočina	0,21	0,08	0,66	0,19	0,47
Jihomoravský	0,38	0,00	0,96	0,37	0,59
Olomoucký	0,26	0,01	0,63	0,23	0,40
Zlínský	0,29	0,11	0,72	0,15	0,54
Moravskoslezský	0,27	0,06	0,71	0,24	0,46
ČR	0,31	0,07	0,71	0,25	0,43

17.2 Počet pacientů s nádorovým onemocněním léčených v oboru radiční onkologie a klinická onkologie

Území, kraj	Počet pacientů s nádorovým onemocněním vyšetřených nebo léčených ve sledovaném roce							
	celkem	na 1 000 obyvatel	terapie					
			záření	v %	chemoterapie	v %	jiná	v %
Hl. m. Praha	68 390	55,0	5 431	11,2	26 458	54,7	16 478	34,1
Středočeský	30 895	24,9	738	2,7	10 305	37,4	16 505	59,9
Jihočeský	11 988	18,8	939	12,0	4 072	52,1	2 798	35,8
Plzeňský	8 976	15,7	1 079	23,1	2 632	56,4	959	20,5
Karlovarský	3 833	12,4	505	25,0	707	35,0	808	40,0
Ústecký	16 447	19,7	2 026	15,7	6 306	48,7	4 608	35,6
Liberecký	4 558	10,4	1 136	25,7	1 316	29,7	1 974	44,6
Královéhradecký	14 415	26,0	3 305	36,2	3 040	33,3	2 795	30,6
Pardubický	5 489	10,6	931	32,3	1 782	61,9	165	5,7
Vysočina	4 681	9,1	846	16,8	1 498	29,7	2 705	53,6
Jihomoravský	53 885	46,9	3 855	7,8	3 542	7,2	42 092	85,1
Olomoucký	13 104	20,4	1 084	7,5	1 134	7,8	12 267	84,7
Zlínský	13 635	23,1	1 111	11,3	1 197	12,1	7 547	76,6
Moravskoslezský	31 203	25,0	3 118	9,8	7 358	23,1	21 427	67,2
ČR	281 499	26,8	26 104	11,3	71 347	30,9	133 128	57,7

17.3 Počet nově přijatých nemocných s nádorovým onemocněním k léčení

Území, kraj	Počet nově přijatých nemocných s nádorovým onemocněním ve sledovaném roce							
	celkem	na 1 000 obyvatel	terapie					
			záření	v %	chemoterapie	v %	jiná	v %
Hl. m. Praha	10 153	8,2	3 974	34,8	5 158	45,1	2 303	20,1
Středočeský	3 089	2,5	897	28,3	1 161	36,6	1 117	35,2
Jihočeský	2 968	4,7	898	20,7	1 690	39,0	1 749	40,3
Plzeňský	1 254	2,2	535	35,1	673	44,2	316	20,7
Karlovarský	1 161	3,8	482	39,0	333	27,0	420	34,0
Ústecký	4 344	5,2	1 547	35,0	2 153	48,8	716	16,2
Liberecký	1 882	4,3	1 049	49,9	517	24,6	537	25,5
Královéhradecký	3 875	7,0	1 733	43,5	1 286	32,3	964	24,2
Pardubický	2 142	4,2	869	38,7	1 273	56,6	106	4,7
Vysočina	2 829	5,5	813	27,2	1 261	42,2	913	30,6
Jihomoravský	7 625	6,6	2 045	26,1	1 389	17,7	4 399	56,2
Olomoucký	4 169	6,5	874	17,0	743	14,5	3 513	68,5
Zlínský	3 253	5,5	997	30,6	830	25,5	1 426	43,8
Moravskoslezský	6 952	5,6	2 114	28,7	1 797	24,4	3 456	46,9
ČR	55 696	5,3	18 827	30,9	20 264	33,2	21 935	35,9

17.4 Počet pacientů s nenádorovým onemocněním léčených v oboru radiační onkologie a klinická onkologie

Území, kraj	Počet pacientů s nenádorovým onemocněním vyšetř. nebo léč. ve sledovaném roce			
	celkem	na 1 000 obyvatel	terapie	
			záření	v %
Hl. m. Praha	16 212	13,0	6 025	37,2
Středočeský	7 607	6,1	5 231	68,8
Jihočeský	4 826	7,6	1 114	23,1
Plzeňský	2 072	3,6	2 072	100,0
Karlovarský	1 763	5,7	1 652	93,7
Ústecký	3 172	3,8	2 557	80,6
Liberecký	1 594	3,6	1 427	89,5
Královéhradecký	2 612	4,7	2 416	92,5
Pardubický	1 148	2,2	1 148	100,0
Vysočina	6 705	13,0	4 710	70,2
Jihomoravský	8 711	7,6	3 485	40,0
Olomoucký	4 606	7,2	783	17,0
Zlínský	12 470	21,1	769	6,2
Moravskoslezský	9 119	7,3	1 896	20,8
ČR	82 617	7,9	35 285	42,7

17.5 Počet nově přijatých nemocných s nenádorovým onemocněním k léčení

Území, kraj	Počet nově přijatých nemocných s nenádorovým onemocněním ve sledovaném roce			
	celkem	na 1 000 obyvatel	terapie	
			záření	v %
Hl. m. Praha	7 918	6,4	5 999	75,8
Středočeský	485	0,4	-	-
Jihočeský	1 290	2,0	593	46,0
Plzeňský	1 263	2,2	1 263	100,0
Karlovarský	322	1,0	321	99,7
Ústecký	2 618	3,1	2 539	97,0
Liberecký	1 148	2,6	1 072	93,4
Královéhradecký	1 519	2,7	1 411	92,9
Pardubický	1 007	2,0	1 007	100,0
Vysočina	1 504	2,9	1 224	81,4
Jihomoravský	3 448	3,0	2 351	68,2
Olomoucký	1 925	3,0	714	37,1
Zlínský	1 746	3,0	675	38,7
Moravskoslezský	1 988	1,6	1 205	60,6
ČR	28 181	2,7	20 374	72,3

17.6 Přístrojové vybavení v oboru radiační onkologie a klinická onkologie

Území, kraj	Přístrojové vybavení ve sledovaném roce											
	RTG terapeutické přístroje	radionuklidové ozařovače		lineární urychlovače				systémy pro plánování léčby	plánovací CT	simulátory		automatické přístroje pro brachyterapii
		Co 60	Cs 137	s jednou energií X	s více energiemi X a elektrony	s možností IMRT	stereotaktické ozařování			RTG	CT	
Hl. m. Praha	3	2	1	4	5	5	1	7	1	3	3	4
Středočeský	-	1	1	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Jihočeský	1	-	1	-	-	2	-	2	-	1	-	1
Plzeňský	1	1	1	-	2	2	-	2	1	1	1	1
Karlovarský	1	-	-	-	1	-	-	3	-	-	1	-
Ústecký	2	1	-	-	1	1	-	3	-	1	-	2
Liberecký	1	-	-	-	1	1	-	1	1	1	-	-
Královéhradecký	4	2	2	-	2	2	-	4	2	1	3	1
Pardubický	-	-	2	-	2	2	-	2	-	-	1	1
Vysočina	2	1	1	-	1	-	-	2	-	1	1	1
Jihomoravský	1	1	-	1	5	5	2	4	-	3	1	1
Olomoucký	-	1	2	-	1	1	-	2	1	1	-	1
Zlínský	1	1	-	-	2	-	-	3	-	1	1	1
Moravskoslezský	1	1	1	-	2	2	-	7	-	1	1	1
ČR	18	12	12	5	25	23	3	44	6	16	13	15

18. Činnost logopedických pracovišť

Počet samostatných logopedických pracovišť se mezi roky 2008 a 2009 zvýšil na 320 (v roce 2008 to bylo 308 pracovišť). Zvýšil se také počet klinických logopedů (424 oproti 409 v roce 2008) a jejich průměrných ročních úvazků (356 oproti 333 v roce 2008).

Počet ošetření-vyšetření (dále jen návštěv, konzultací) u klinického logopeda se oproti roku 2008 zvýšil o téměř 42 tisíc. Celkový počet konzultací v roce 2009 činil více než 920 tisíc, 879 tisíc v roce 2008. Počet ošetření v roce 2009, připadající na 1 průměrný roční úvazek klinického logopeda, byl 2 586. Nejvíce konzultací na 1 klinického logopeda vykazovaly kraje Jihomoravský (3 344) a Vysočina (3 205). Naopak nejmenší počet návštěv u klinického logopeda byl zaznamenán v Královéhradeckém (1 963) a Olomouckém kraji (2 047) a v Praze (2 052).

Počet návštěv u klinického logopeda přepočtený na tisíc obyvatel se o něco zvýšil, a to na 87,7 (84,2 v roce 2008). Z hlediska regionálního srovnání dosáhl prvenství v počtu konzultací na tisíc obyvatel kraj Jihomoravský (134), další v pořadí byla Praha se 109 konzultacemi na stejný počet obyvatel. Oproti tomu kraje Ústecký a Liberecký měly pouze kolem 50 návštěv na tisíc obyvatel.

V roce 2009 bylo u klinických logopedů léčeno zhruba o sedm tisíc osob více než v roce 2008. Na jeden průměrný roční úvazek klinického logopeda připadalo v roce 2009 v ČR 394 léčených pacientů, s maximálním počtem v kraji Jihomoravském (688) a minimem v kraji Olomouckém (244).

Celkem bylo v roce 2009 léčeno více než 140 tisíc pacientů, z nich bylo 39 % nově zařazeno do evidence (vstupní vyšetření) a 26 % tvořili pacienti, u kterých byla ve sledovaném období ukončena léčba. Byli sem započítáni i pacienti, kteří ze své vůle přestali navštěvovat klinického logopeda.

Na tisíc osob připadalo ve sledovaném roce v České republice 13,37 léčených osob. Pod hranicí 10 léčených osob na tisíc obyvatel byly kraje Pardubický, Zlínský, Ústecký a Liberecký. Maximální počet léčených osob na tisíc obyvatel byl naopak v kraji Jihomoravském (27,46).

Z celkového počtu poruch léčených na logopedických pracovištích v roce 2009 (140 tisíc) bylo 91 % do věku 18 let a pouze 9 % připadalo na populaci starší 19ti let.

Pacienti ve věku 0–18 let byli léčeni převážně s dyslalií (43 %), což je porucha řeči, jejíž podstatou je porucha artikulace nebo vypouštění některých hlásek; hlásky jsou vyslovovány chybně nebo jsou nahrazovány jinými hláskami. Následovali pacienti s opožděným vývojem řeči (20,7 %), a pacienti s dysfázií – poruchou schopnosti mluvit (12,6 %).

Pacienti starší 19ti let byli léčeni převážně s afázií (39,9 %), což je narušení již vyvinuté schopnosti porozumění a produkce řeči; vzniká po organickém poškození, zpravidla levé mozkové hemisféry, kde je centrum řeči, nejčastější příčinou jsou cévní mozkové příhody, úrazy hlavy, nádory mozku nebo degenerativní onemocnění. Následovali pacienti s dyslalií viz výše (12,8 %) a pacienti léčení s dysartrií – poruchou výslovnosti, artikulace (11,7 %).

18.1 Činnost logopedických pracovišť

Území, kraj	Kliničtí logopedi		Počet konzultací klinických logopedů		Počet léčených osob ve sledovaném roce		
	průměrný přepočtený počet	na 10 000 obyvatel	celkem	na 1 klinického logopeda	celkem	na 1 klinického logopeda	na 1 000 obyvatel
Hl. m. Praha	66,20	0,53	135 827	2 117,99	21 152	329,83	17,02
Středočeský	35,01	0,28	106 655	3 605,65	14 634	494,73	11,80
Jihočeský	22,16	0,35	46 970	2 285,64	8 143	396,25	12,78
Plzeňský	12,67	0,22	42 205	3 318,00	6 623	520,68	11,59
Karlovarský	8,19	0,27	20 152	2 460,56	3 080	376,07	10,00
Ústecký	17,06	0,20	44 350	2 671,69	7 364	443,61	8,81
Liberecký	10,83	0,25	23 910	2 970,19	3 433	426,46	7,83
Královéhradecký	21,47	0,39	42 137	2 829,89	6 328	424,98	11,41
Pardubický	12,74	0,25	35 184	3 532,53	4 612	463,05	8,94
Vysočina	10,80	0,21	34 610	3 186,92	5 176	476,61	10,04
Jihomoravský	45,93	0,40	153 584	3 297,92	31 583	678,18	27,46
Olomoucký	32,56	0,51	66 659	2 214,58	7 937	263,69	12,36
Zlínský	14,00	0,24	38 059	2 927,62	4 508	346,77	7,62
Moravskoslezský	46,16	0,37	129 904	2 729,08	15 666	329,12	12,54
ČR	355,78	0,34	920 206	2 765,04	140 239	421,39	13,37

18.2 Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) v oboru logopedie

Území, kraj	Počet poruch (vad) ve sledovaném období u osob							
	dyslálie		opožděný vývoj řeči		dysfázie		balbuties	
	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více
	celkem							
Hl. m. Praha	7 317	460	4 482	4	2 187	204	896	107
Středočeský	7 057	76	2 227	-	1 121	-	664	47
Jihočeský	2 931	55	1 158	5	1 486	4	335	22
Plzeňský	3 744	43	979	2	447	11	215	17
Karlovarský	1 844	19	412	-	111	20	165	10
Ústecký	3 341	22	1 013	1	776	1	363	19
Liberecký	1 295	32	689	1	245	-	168	21
Královéhradecký	3 174	35	1 100	-	380	22	242	29
Pardubický	2 064	28	815	4	333	-	241	30
Vysočina	2 503	37	1 190	-	416	-	167	13
Jihomoravský	7 136	578	8 501	1 001	4 715	485	2 698	44
Olomoucký	3 301	89	1 078	-	781	2	382	46
Zlínský	1 908	15	590	-	567	-	202	21
Moravskoslezský	7 163	90	2 107	2	2 480	2	761	68
ČR	54 778	1 579	26 341	1 020	16 045	751	7 499	494
	na 1 000 osob							
Hl. m. Praha	36,78	0,44	22,53	0,00	10,99	0,20	4,50	0,10
Středočeský	28,97	0,08	9,14	-	4,60	-	2,73	0,05
Jihočeský	23,94	0,11	9,46	0,01	12,14	0,01	2,74	0,04
Plzeňský	35,59	0,09	9,31	0,00	4,25	0,02	2,04	0,04
Karlovarský	30,71	0,08	6,86	-	1,85	0,08	2,75	0,04
Ústecký	19,86	0,03	6,02	0,00	4,61	0,00	2,16	0,03
Liberecký	14,99	0,09	7,98	0,00	2,84	-	1,95	0,06
Královéhradecký	29,92	0,08	10,37	-	3,58	0,05	2,28	0,06
Pardubický	20,50	0,07	8,09	0,01	3,31	-	2,39	0,07
Vysočina	24,72	0,09	11,75	-	4,11	-	1,65	0,03
Jihomoravský	33,34	0,62	39,72	1,07	22,03	0,52	12,61	0,05
Olomoucký	26,97	0,17	8,81	-	6,38	0,00	3,12	0,09
Zlínský	17,08	0,03	5,28	-	5,07	-	1,81	0,04
Moravskoslezský	29,63	0,09	8,71	0,00	10,26	0,00	3,15	0,07
ČR	27,63	0,19	13,28	0,12	8,09	0,09	3,78	0,06

18.2 Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) v oboru logopedie

Území, kraj	Počet poruch (vad) ve sledovaném období u osob							
	tumultus sermonis		specifické poruchy učení		palatolálie		autismus	
	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více
	celkem							
Hl. m. Praha	354	135	470	4	76	3	113	1
Středočeský	201	5	156	-	83	-	118	-
Jihočeský	233	12	131	-	55	2	30	-
Plzeňský	65	4	47	-	26	-	17	-
Karlovarský	49	2	64	-	19	2	37	12
Ústecký	82	7	108	-	45	4	35	-
Liberecký	22	6	29	3	27	-	23	-
Královéhradecký	55	6	37	-	47	2	38	2
Pardubický	101	6	96	-	38	1	21	-
Vysočina	13	3	31	-	38	-	16	-
Jihomoravský	2 307	110	709	-	82	16	36	-
Olomoucký	68	7	74	-	49	1	37	1
Zlínský	49	7	73	-	25	-	10	-
Moravskoslezský	136	18	155	-	69	4	121	10
ČR	3 735	328	2 180	7	679	35	652	26
	na 1 000 osob							
Hl. m. Praha	1,78	0,13	2,36	0,00	0,38	0,00	0,57	0,00
Středočeský	0,83	0,01	0,64	-	0,34	-	0,48	-
Jihočeský	1,90	0,02	1,07	-	0,45	0,00	0,25	-
Plzeňský	0,62	0,01	0,45	-	0,25	-	0,16	-
Karlovarský	0,82	0,01	1,07	-	0,32	0,01	0,62	0,05
Ústecký	0,49	0,01	0,64	-	0,27	0,01	0,21	-
Liberecký	0,25	0,02	0,34	0,01	0,31	-	0,27	-
Královéhradecký	0,52	0,01	0,35	-	0,44	0,00	0,36	0,00
Pardubický	1,00	0,01	0,95	-	0,38	0,00	0,21	-
Vysočina	0,13	0,01	0,31	-	0,38	-	0,16	-
Jihomoravský	10,78	0,12	3,31	-	0,38	0,02	0,17	-
Olomoucký	0,56	0,01	0,60	-	0,40	0,00	0,30	0,00
Zlínský	0,44	0,01	0,65	-	0,22	-	0,09	-
Moravskoslezský	0,56	0,02	0,64	-	0,29	0,00	0,50	0,01
ČR	1,88	0,04	1,10	0,00	0,34	0,00	0,33	0,00

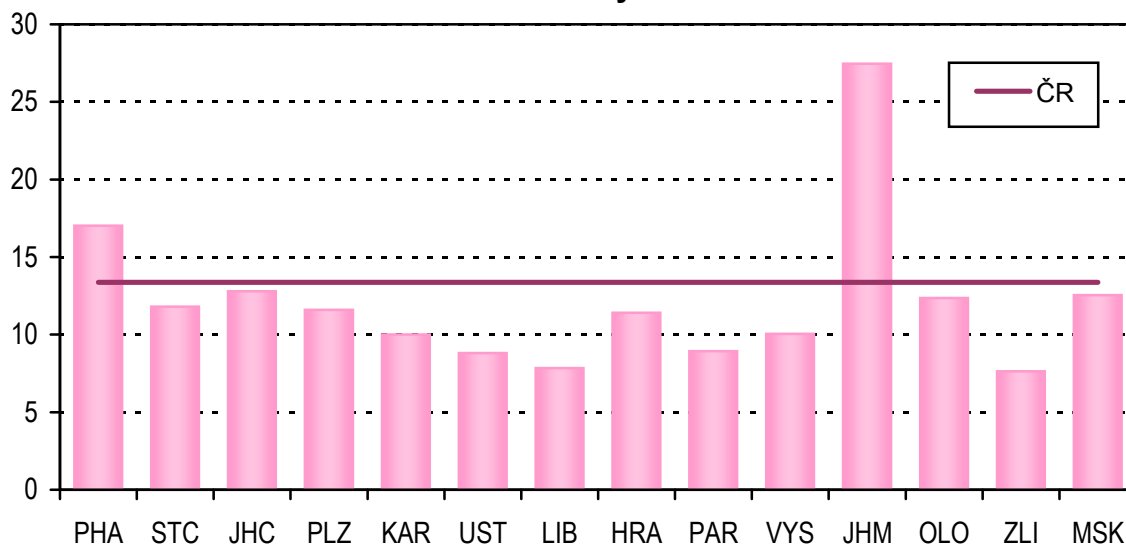
18.2 Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) v oboru logopedie

Území, kraj	Počet poruch (vad) ve sledovaném období u osob							
	afázie		dysartrie		vady a poruchy hlasu		vady a poruchy sluchu	
	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více
	celkem							
Hl. m. Praha	13	366	202	180	75	65	507	35
Středočeský	3	442	158	150	22	17	102	4
Jihočeský	4	413	78	63	20	10	118	9
Plzeňský	12	167	20	45	17	-	25	2
Karlovarský	2	93	36	8	2	1	38	2
Ústecký	3	430	43	66	51	3	98	2
Liberecký	3	342	56	89	36	2	28	6
Královéhradecký	20	279	59	60	29	5	51	4
Pardubický	42	192	39	78	22	1	47	2
Vysočina	-	150	12	33	16	1	40	3
Jihomoravský	25	606	84	248	141	7	160	75
Olomoucký	13	593	36	110	43	7	64	30
Zlínský	1	274	13	129	4	1	11	7
Moravskoslezský	-	561	67	187	14	9	99	12
ČR	141	4 908	903	1 446	492	129	1 388	193
	na 1 000 osob							
Hl. m. Praha	0,07	0,35	1,02	0,17	0,38	0,06	2,55	0,03
Středočeský	0,01	0,44	0,65	0,15	0,09	0,02	0,42	0,00
Jihočeský	0,03	0,80	0,64	0,12	0,16	0,02	0,96	0,02
Plzeňský	0,11	0,36	0,19	0,10	0,16	-	0,24	0,00
Karlovarský	0,03	0,38	0,60	0,03	0,03	0,00	0,63	0,01
Ústecký	0,02	0,64	0,26	0,10	0,30	0,00	0,58	0,00
Liberecký	0,03	0,97	0,65	0,25	0,42	0,01	0,32	0,02
Královéhradecký	0,19	0,62	0,56	0,13	0,27	0,01	0,48	0,01
Pardubický	0,42	0,46	0,39	0,19	0,22	0,00	0,47	0,00
Vysočina	-	0,36	0,12	0,08	0,16	0,00	0,40	0,01
Jihomoravský	0,12	0,65	0,39	0,26	0,66	0,01	0,75	0,08
Olomoucký	0,11	1,14	0,29	0,21	0,35	0,01	0,52	0,06
Zlínský	0,01	0,57	0,12	0,27	0,04	0,00	0,10	0,01
Moravskoslezský	-	0,56	0,28	0,19	0,06	0,01	0,41	0,01
ČR	0,07	0,58	0,46	0,17	0,25	0,02	0,70	0,02

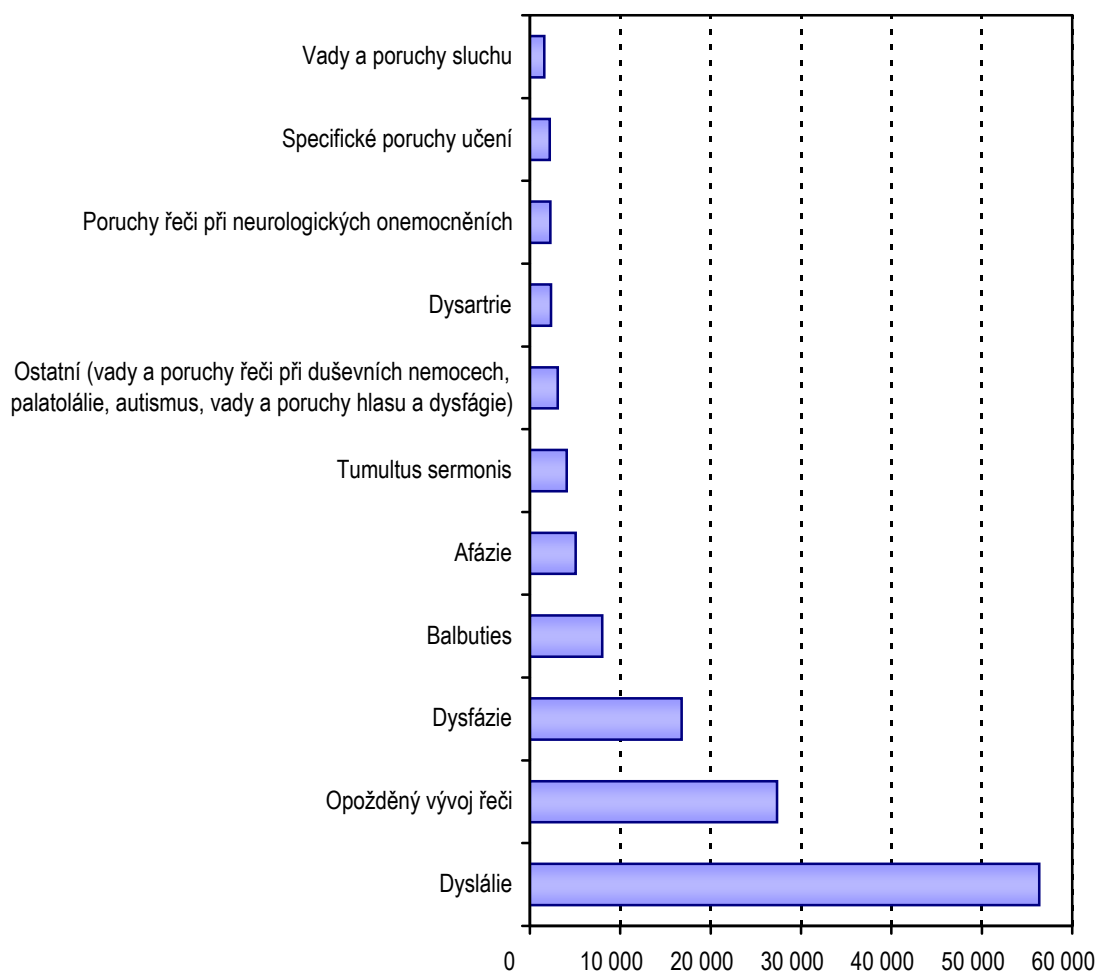
18.2 Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) v oboru logopedie

Území, kraj	Počet poruch (vad) ve sledovaném období u osob					
	vady a poruchy řeči při duševních nemocech		dysfágie		poruchy řeči při neurologických onemocněních	
	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více	0–18 let	19 let a více
	celkem					
Hl. m. Praha	81	9	30	12	219	73
Středočeský	76	34	12	2	57	126
Jihočeský	128	5	3	10	57	21
Plzeňský	32	1	-	-	48	4
Karlovarský	14	-	-	-	12	4
Ústecký	56	3	5	17	71	2
Liberecký	21	-	9	4	66	4
Královéhradecký	15	26	3	2	24	150
Pardubický	47	4	11	106	32	2
Vysočina	14	1	6	7	18	10
Jihomoravský	76	22	1	20	549	133
Olomoucký	47	15	-	1	56	234
Zlínský	11	3	-	9	15	24
Moravskoslezský	46	13	2	5	101	149
ČR	664	136	82	195	1 325	936
	na 1 000 osob					
Hl. m. Praha	0,41	0,01	0,15	0,01	1,10	0,07
Středočeský	0,31	0,03	0,05	0,00	0,23	0,13
Jihočeský	1,05	0,01	0,02	0,02	0,47	0,04
Plzeňský	0,30	0,00	-	-	0,46	0,01
Karlovarský	0,23	-	-	-	0,20	0,02
Ústecký	0,33	0,00	0,03	0,03	0,42	0,00
Liberecký	0,24	-	0,10	0,01	0,76	0,01
Královéhradecký	0,14	0,06	0,03	0,00	0,23	0,33
Pardubický	0,47	0,01	0,11	0,26	0,32	0,00
Vysočina	0,14	0,00	0,06	0,02	0,18	0,02
Jihomoravský	0,36	0,02	0,00	0,02	2,57	0,14
Olomoucký	0,38	0,03	-	0,00	0,46	0,45
Zlínský	0,10	0,01	-	0,02	0,13	0,05
Moravskoslezský	0,19	0,01	0,01	0,00	0,42	0,15
ČR	0,33	0,02	0,04	0,02	0,67	0,11

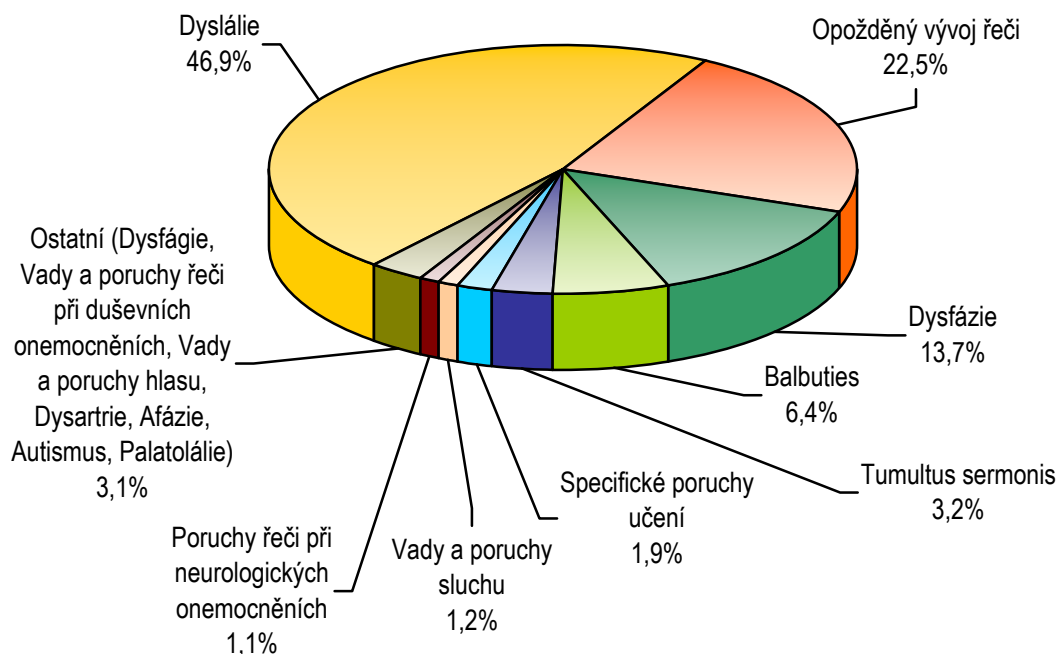
**Počet osob léčených na logopedických pracovištích
na 1 000 obyvatel**

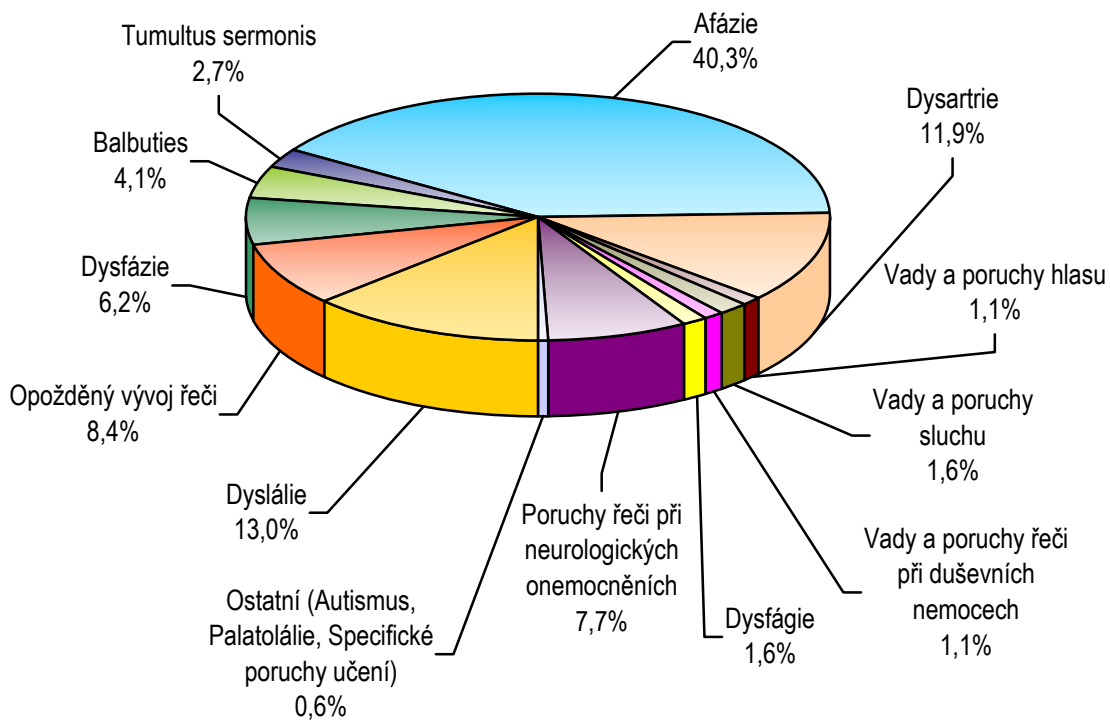
Počet poruch (vad) léčených na logopedických pracovištích

**Léčení pacienti pro vybranou poruchu ve věku 0–18 let,
v roce 2009**

**Léčení pacienti pro vybranou poruchu ve věku 19 let
a více, v roce 2009**

19. Činnost hemodialyzačních středisek

Oproti roku 2008 přibyla v České republice v roce 2009 dvě hemodialyzační střediska, ve Středočeském a Olomouckém kraji. Roční výkaz odevzdalo všech 93 hemodialyzačních středisek. Jejich činnost zajišťovalo 200 lékařů a 1 112 zdravotnických pracovníků ZPBD. Jedná se o průměrné roční přepočtené počty úvazků. Na jedno hemodialyzační středisko v průměru připadalo 2,2 lékařů a 12,0 pracovníků ZPBD. Nejvíce lékařů na jedno hemodialyzační středisko bylo evidováno v Karlovarském a Pardubickém kraji.

V programu akutním byla hemodialýza během roku 2009 v hemodialyzačních centrech provedena 3,8 tisícům pacientů. Na 10 tisíc obyvatel tak připadlo 3,6 osob léčených hemodialýzou v programu akutním. V programu chronickém se v dialyzačních střediscích léčilo 6,4 tisíc osob, z toho stejně jako v předchozích letech většina (92 %) hemodialýzou a zbylých 8 % peritoneální dialýzou. Peritoneální neboli břišní dialýza je čištění krve při selhání ledvin pomocí opakovaného pravidelného napouštění dialyzační tekutiny do břišní dutiny, které si pacient provádí většinou sám v domácím prostředí. Tato metoda byla nejvíce využívána mezi pacienty hemodialyzačních středisek v Praze (přes 12 %), Ústeckém, Libereckém a Jihomoravském kraji (přes 10 %). V průměru se hemodialýzou v chronickém programu léčilo 5,6 pacientů na 10 tisíc obyvatel a peritoneální dialýzou 0,5 pacientů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší byly tyto počty ve Středočeském kraji a naopak nejvyšší v Praze, kam mnoho pacientů bydlicích nejen ve Středočeském kraji za léčbou dojíždělo.

Více než polovina (55 %) pacientů léčících se hemodialýzou v chronickém programu byly osoby nad 65 let věku. Ještě vyšší (nad 60 %) bylo jejich zastoupení mezi pacienty v Karlovarském a Pardubickém kraji a v kraji Vysočina. Je možné, že v těchto malých krajích se více projeví efekt dojíždění za lékařskou péčí mimo hranice kraje a tento efekt se pravděpodobně týká spíše mladších osob. Kromě Pardubického kraje převládají mezi pacienty léčenými hemodialýzou v chronickém programu muži, kteří celorepublikově tvořili 58 % těchto pacientů.

Celkem bylo v roce 2009 v hemodialyzačních centrech provedeno 746 tisíc dialýz. Nárůst počtu dialýz se oproti minulému roku mírně zpomalil na 3,8 %. Tento nárůst je způsoben velmi významným nárůstem počtu hemodiafiltrací (o 38 %), které často nahrazují klasické hemodialýzy. Oproti nim jsou rychlejší, šetrnější a pro pacienta příjemnější. Ještě před pěti lety v roce 2004 tvořily hemodiafiltrace jen desetinu ze všech dialýz, zatímco v roce 2009 to bylo 35 %. Klasické hemodialýzy představovaly v roce 2009 necelých 65 % a ostatní prováděné výkony (hemofiltrace, plasmaferézy a hemoperfuse) celkem jen necelé jedno procento.

Ke konci roku bylo evidováno v celé republice 1 115 hemodialyzačních lůžek a 1 574 hemodialyzačních přístrojů. Nejvíce hemodialyzačních lůžek i přístrojů a s tím pochopitelně také provedených dialýz přibýlo ve Středočeském a Moravskoslezském kraji a v Praze. Na 10 tisíc obyvatel tak bylo vykááno v průměru 15 přístrojů a 10,6 lůžek. Tento podíl byl nejvyšší v Karlovarském kraji. Nejvytíženější byla hemodialyzační lůžka v Moravskoslezském kraji, kde bylo ročně na jednom lůžku provedeno v průměru 732 dialýz. Nejméně dialýz na jedno lůžko (603) bylo evidováno v Praze.

19.1 Personální zajištění a činnost hemodialyzačních středisek

Území, kraj	Počet hemodialyzačních středisek	Lékaři		ZPBD	
		průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel	průměrné přepočtené počty	na 10 000 obyvatel
Hl. m. Praha	14	40,11	0,32	179,7	1,4
Středočeský	8	21,06	0,17	80,2	0,6
Jihočeský	7	10,10	0,16	71,4	1,1
Plzeňský	3	8,83	0,15	49,1	0,9
Karlovarský	3	10,90	0,35	34,1	1,1
Ústecký	7	17,72	0,21	91,1	1,1
Liberecký	3	5,65	0,13	47,3	1,1
Královéhradecký	5	11,93	0,22	69,5	1,3
Pardubický	5	18,08	0,35	56,8	1,1
Vysočina	5	6,93	0,13	68,4	1,3
Jihomoravský	10	16,61	0,14	120,2	1,0
Olomoucký	6	9,79	0,15	64,5	1,0
Zlínský	5	7,53	0,13	54,8	0,9
Moravskoslezský	12	14,95	0,12	125,4	1,0
ČR	93	200,19	0,19	1 112,3	1,1

19.2 Výkony hemodialyzačních středisek

Území, kraj	Počet provedených výkonů			
	celkem	na 1 lékaře	na 1 přístroj	na 10 000 obyvatel
Hl. m. Praha	113 754	2 836,1	437,5	915,2
Středočeský	60 491	2 872,3	517,0	488,0
Jihočeský	44 697	4 425,4	442,5	701,7
Plzeňský	39 098	4 427,9	521,3	684,5
Karlovarský	33 923	3 112,2	491,6	1 101,5
Ústecký	69 850	3 941,9	491,9	835,4
Liberecký	29 266	5 179,8	424,1	667,8
Královéhradecký	39 373	3 300,3	452,6	710,0
Pardubický	49 235	2 723,2	502,4	954,4
Vysočina	39 030	5 632,0	520,4	757,4
Jihomoravský	70 087	4 219,6	470,4	609,4
Olomoucký	43 130	4 405,5	440,1	671,9
Zlínský	30 873	4 100,0	467,8	522,1
Moravskoslezský	84 255	5 635,8	501,5	674,4
ČR	747 062	3 731,8	474,6	712,1

19.3 Počet léčených pacientů

Území, kraj	Počet pacientů léčených					
	v programu akutním		v programu chronickém			
	hemodialýzou		hemodialýzou		peritoneální dialýzou	
	celkem	na 10 000 ob.	celkem	na 10 000 ob.	celkem	na 10 000 ob.
Hl. m. Praha	1 110	8,9	930	7,5	129	1,0
Středočeský	143	1,2	414	3,3	16	0,1
Jihočeský	178	2,8	405	6,4	25	0,4
Plzeňský	298	5,2	296	5,2	30	0,5
Karlovarský	69	2,2	224	7,3	15	0,5
Ústecký	227	2,7	547	6,5	63	0,8
Liberecký	140	3,2	239	5,5	28	0,6
Královéhradecký	260	4,7	315	5,7	29	0,5
Pardubický	125	2,4	332	6,4	36	0,7
Vysočina	135	2,6	333	6,5	18	0,3
Jihomoravský	441	3,8	601	5,2	69	0,6
Olomoucký	169	2,6	356	5,5	19	0,3
Zlínský	140	2,4	270	4,6	10	0,2
Moravskoslezský	358	2,9	611	4,9	53	0,4
ČR	3 793	3,6	5 873	5,6	540	0,5

19.4 Počet provedených výkonů

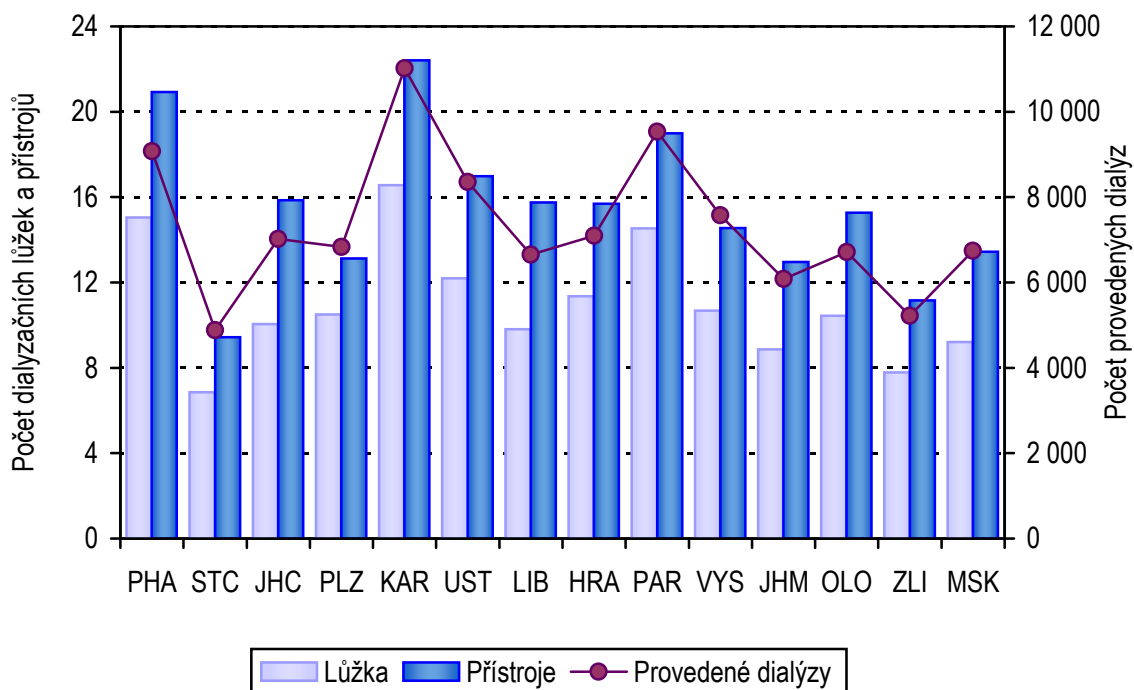
Území, kraj	Počet provedených výkonů					
	celkem	v tom				
		hemodialýzou	hemofiltrací	hemodiafiltrací	plazmaferéz	hemoperfuzí
Hl. m. Praha	113 754	64 304	170	48 349	931	-
Středočeský	60 491	23 140	-	37 351	-	-
Jihočeský	44 697	30 570	-	14 127	-	-
Plzeňský	39 098	29 321	-	9 716	61	-
Karlovarský	33 923	16 666	-	17 257	-	-
Ústecký	69 850	50 212	12	19 614	12	-
Liberecký	29 266	17 745	-	11 396	124	1
Královéhradecký	39 373	27 032	-	12 305	35	1
Pardubický	49 235	30 017	-	19 140	78	-
Vysočina	39 030	28 250	-	10 780	-	-
Jihomoravský	70 087	44 101	14	25 836	134	2
Olomoucký	43 130	30 457	-	12 612	61	-
Zlínský	30 873	27 027	304	3 542	-	-
Moravskoslezský	84 255	63 017	-	21 214	21	3
ČR	747 062	481 859	500	263 239	1 457	7

19.5 Činnost hemodialyzačních středisek

Území, kraj	Počet dialyzačních lůžek		Počet hemo- dialyzačních přístrojů	Počet provedených dialýz		
	celkem	na 100 000 obyvatel		celkem	na 1 dialyz. lůžko	na 10 000 obyvatel
Hl. m. Praha	187	15,0	260	112 823	603,3	907,7
Středočeský	85	6,9	117	60 491	711,7	488,0
Jihočeský	64	10,0	101	44 697	698,4	701,7
Plzeňský	60	10,5	75	39 037	650,6	683,4
Karlovarský	51	16,6	69	33 923	665,2	1 101,5
Ústecký	102	12,2	142	69 838	684,7	835,3
Liberecký	43	9,8	69	29 141	677,7	665,0
Královéhradecký	63	11,4	87	39 337	624,4	709,4
Pardubický	75	14,5	98	49 157	655,4	952,9
Vysočina	55	10,7	75	39 030	709,6	757,4
Jihomoravský	102	8,9	149	69 951	685,8	608,3
Olomoucký	67	10,4	98	43 069	642,8	670,9
Zlínský	46	7,8	66	30 873	671,2	522,1
Moravskoslezský	115	9,2	168	84 231	732,4	674,2
ČR	1 115	10,6	1 574	745 598	668,7	710,7

Počty dialyzačních lůžek, hemodialyzačních přístrojů a provedených dialýz na 100 000 obyvatel

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad

List of selected terms used in publication and their English translation

Počet lékařů a ošetření-vyšetření v zařízeních ambulantní péče	<i>Number of physicians and examinations in establishments of out- patient care</i>
Obor	<i>Branch</i>
Ambulantní části lůžkových zařízení	<i>Out-patient departments of bed establishments</i>
Samostatná zařízení ambulantní péče	<i>Independent establishments of out- patient care</i>
Přepočtené počty	<i>Whole time equivalent</i>
Interní	<i>Internal</i>
Diabetologie	<i>Diabetology</i>
Gastroenterologie	<i>Gastroenterology</i>
Geriatric	<i>Geriatrics</i>
Infekční	<i>Infectious diseases</i>
Alergologie + imunologie	<i>Allergology</i>
TBC a respiračních nemocí	<i>TB and respiratory diseases</i>
Nervový	<i>Neurology</i>
Psychiatrie	<i>Psychiatry (incl. sexuology)</i>
Nemocí z povolání	<i>Occupational diseases</i>
Dětský a dorostový, novorozenecký	<i>Paediatrics and adolescents, neonatology</i>
Praktický lékař pro děti a dorost	<i>General practitioner for children and adolescents</i>
Gynekologie	<i>Gynaecology</i>
Praktický lékař gynekolog	<i>Practical gynaecologist</i>
Chirurgie včetně cévní a hrudní chirurgie	<i>Surgery incl. vascular and thoracic s.</i>
Neurochirurgie	<i>Neurosurgery</i>
Kardiochirurgie	<i>Cardiology</i>
Traumatologie	<i>Traumatology</i>
Plastická chirurgie + léčba popálenin	<i>Plastic surgery + Burn medicine</i>
Ortopedie	<i>Orthopaedics</i>
Urologie	<i>Urology</i>
Ušní, nosní, krční včetně foniatrie	<i>Otorhinolaryngology</i>
Oční	<i>Eye diseases</i>
Stomatologie	<i>Stomatology</i>
Praktický zubní lékař	<i>Practical dentist</i>
Kožní	<i>Dermatology</i>
Radiační a klinická onkologie	<i>X-ray and clinical oncology</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad

List of selected terms used in publication and their English translation

Tělovýchovné lékařství	<i>Sports medicine</i>
Lékařská genetika	<i>Medical genetics</i>
Ordinace PL pro dospělé	<i>Gen. practitioners for adults</i>
LSPP	<i>Medical first aid service</i>
pro dospělé	<i>for adults</i>
pro děti a dorost	<i>for children and adolescents</i>
Zubní pohotovost	<i>Dental emergency service</i>
Pracovní lékařství	<i>Occupational medicine</i>
Léčba bolesti	<i>Pain management</i>
Celkem	<i>Total</i>
Počet obyvatel k 31.12.	<i>Number of inhabitants to 31.12.</i>
Lékaři (přepočtené počty)	<i>Physicians (whole time equivalent)</i>
včetně smluvních pracovníků	<i>including employees by session</i>
Počet léčených pacientů	<i>Number of treated patients</i>
Na 10 000 obyvatel	<i>Per 10 000 inhabitants</i>
Na 1 pacienta	<i>Per 1 patient</i>
Na 1 lékařské místo	<i>Per 1 physician's post</i>
Registrovaní pacienti	<i>Registered patients</i>
Na 1 lékaře	<i>Per 1 physician</i>
Počet vyšetření v ordinaci	<i>Number of examinations in physician's office</i>
v návštěvní službě	<i>in visiting service</i>
Na 1 registrovaného pacienta	<i>Per 1 registered patient</i>
Ischemické choroby srdeční	<i>Ischaemic heart diseases</i>
z toho akutní infarkt myokardu	<i>of which acute myocardial infarction</i>
Cévní nemoci mozku	<i>Cerebrovascular diseases</i>
Dispenzarizovaní pacienti u odborného a praktického lékaře	<i>Patients followed-up by specialist and GP</i>
Nově zjištěná onemocnění	<i>Newly detected diseases</i>
Sledování pacienti pro vybranou diagnózu	<i>Patients followed up for selected diagnoses</i>
Pacienti podle věku a onemocnění	<i>Patients by age and disease</i>
Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu	<i>Dispenzarized (followed up) patients for selected diagnoses</i>
Z toho ve věkové skupině	<i>Of which in age group</i>
Příslušného věku	<i>Of corresponding age</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad

List of selected terms used in publication and their English translation

Věková skupina	<i>Age group</i>
Do 1 roku	<i>Up to 1 year</i>
15 a více let	<i>15 and more years</i>
Živě narozené děti	<i>Live born children</i>
Z toho dětí s NPH (nízká porod.váha)	<i>Of which children with low birthweight</i>
Úmrtí kojenců s NPH	<i>Infant deaths with low birthweight</i>
Z celkového počtu dětí s NPH	<i>Of the total number of children with low birthweight</i>
Počet registrovaných dětí a dorostu	<i>Number of registered children and adolescents</i>
Podle věkových skupin	<i>By age groups</i>
Počet sledovaných pacientů (v přímé péči)	<i>Number of followed-up patients (in direct care)</i>
Vyšetření / Ošetření:	<i>Examination / Treatment</i>
léčebná	<i>curative</i>
preventivní	<i>preventive</i>
posudková	<i>assessment</i>
v návštěvní službě	<i>in visiting service</i>
ostatní	<i>other</i>
kojené děti	<i>breast fed infants</i>
počet dětí při roční prohlídce	<i>number of children in one-year examination</i>
změněná pracovní schopnost	<i>modified capacity for work</i>
Děti a dorost z dysfunkčních a afunkčních rodin	<i>Children and adolescents from dysfunctional families</i>
Týrané děti a sexuálně zneužívané	<i>Maltreated and sexually abused children</i>
Dorost se ZPS (změněná pracovní schopnost)	<i>Adolescents with modified capacity for work</i>
Druh onemocnění	<i>Type of disease</i>
Na 1 000 dětí	<i>Per 1 000 children</i>
Na 1 000 dorostu	<i>Per 1 000 adolescents</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad
List of selected terms used in publication and their English translation

Gynekologická ošetření	<i>Gyneaecological examinations</i>
Nově přijaté těhotné	<i>Newly admitted pregnant women</i>
Návštěvy porodních asistentek u těhotných u šestinedělek	<i>Visits of midwives in pregnant women in puerperae</i>
prekancerózy děložního hrdla prvně zjištěné	<i>precanceroses of cervix uteri, first diagnosed</i>
Registrované pacientky	<i>Registered patients</i>
Počet vyšetření na 1 registrovanou pacientku	<i>Number of examinations per 1 registered patient</i>
Počet žen užívajících antikoncepci Hormonální	<i>Number of women using contraception Hormonal</i>
Nitroděložní	<i>Intrauterine (IUD)</i>
% žen fertilního věku (15–49 let) užívajících antikoncepci	<i>percentage of women at fertile age (15–49 years) using contraception</i>
Gynekologická činnost	<i>Gynecological activity</i>
Počet operovaných žen	<i>Number of operated women</i>
Operace	<i>Operation/Surgery</i>
Zemřelé v souvislosti s operací	<i>Deaths in connection with surgery</i>
Porodnická činnost	<i>Obstetric activity</i>
Počet porodů	<i>Number of deliveries</i>
Z celku předčasné porody v %	<i>Preterm deliveries in % of total</i>
Počet přístrojů	<i>Number of apparatus</i>
Dentální rentgen	<i>Dental X-ray</i>
Laser pro terapeutickou a diagnostickou činnost	<i>Laser for therapeutical and diagnostic activity</i>
Domácí zdravotní péče (DZP)	<i>Home health care</i>
Fyzioterapeuti	<i>Physiotherapists</i>
Zdravotničtí pracovníci nelékaři, pracující bez odborného dohledu (ZPBD)	<i>Paramedical workers with professional qualifications</i>
Všeobecné sestry se specializací	<i>General nurses with specialization</i>
Zdravotně sociální pracovníci	<i>Medical social workers</i>
Dobrovolní spolupracovníci DZP	<i>Voluntary co-workers of home health care</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad

List of selected terms used in publication and their English translation

Počet návštěv	<i>Number of visits</i>
Počet pacientů s indikací	<i>Number of patients with indication</i>
Počet výkonů	<i>Number of performances</i>
hrazených ze zdravotního pojištění	<i>financed from health insurance</i>
nehrazených ze zdrav. pojištění	<i>not financed from health insurance</i>
Výkony	<i>Performances</i>
Indikace ošetřujícím lékařem při hospitalizaci	<i>Indication by attending physician during hospitalisation</i>
Chronická onemocnění	<i>Chronic diseases</i>
Akutní onemocnění	<i>Acute diseases</i>
Pooperační stavy, úrazy	<i>State after surgery, injuries</i>
Domácí hospicová péče	<i>Home hospice care</i>
Zdravotnická záchranná služba	<i>Health emergency service</i>
záchranáři	<i>rescuers</i>
operátorky	<i>operators</i>
Počet pacientů podle povahy ošetření	<i>No. of patients by type of treatment</i>
traumata	<i>traumas</i>
somatická onemocnění	<i>somatic diseases</i>
jiné	<i>others</i>
Počet pacientů ošetřených podle závažnosti stavu	<i>No. of treated patients by urgency of status</i>
ohrožení života	<i>life threatening</i>
bez ohrožení života	<i>not life threatening</i>
resuscitace	<i>resuscitation</i>
úmrť	<i>death</i>
Počet pacientů podle skupin diagnóz	<i>Number of patients by groups of diagnoses</i>
akutní koronární syndromy	<i>acute coronary syndroms</i>
cévní mozkové příhody	<i>cerebrovascular accidents</i>
polytraumata	<i>polytraumas</i>
psychiatrická onemocnění	<i>psychiatric disease</i>
Počet výjezdů	<i>Number of rides</i>
primární	<i>primary</i>
sekundární	<i>secondary</i>
Rychlá lékařská pomoc	<i>Fast medical aid</i>
Rychlá zdravotnická pomoc	<i>Fast paramedical aid</i>
Počet vozidel	<i>Number of vehicles</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad
List of selected terms used in publication and their English translation

Doprava raněných, nemocných a rodiček ZPOD	<i>Transport of patients and women in childbed Paramedical workers under professional supervision and direct guidance</i>
Počet převezených pacientů infekčních ostatních	<i>Number of transported patients infectious others</i>
Počet stanovišť	<i>Number of stations</i>
Počet vykázaných km	<i>Number of registered kilometres</i>
Počet zdravotnických vozidel sanitní vozidla	<i>Number of ambulance vehicles ambulance vehicles</i>
Počet ujetých kilometrů v místní přepravě v dálkové přepravě	<i>Number of registered kilometres in local transportation in long-distance transportation</i>
Lékařská služba první pomoci (LSPP) Lékařská návštěvní služba (LNS)	<i>First medical aid Medical visiting service</i>
Interní obory Léčení pacienti	<i>Internal branches Treated patients</i>
Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou Skupina R1: do této skupiny se zařazují osoby jestliže: a) mají závažné přidružené nemoci b) mají závažné přidružené podmínky c) mají rozsáhle zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriízy	<i>Persons with enhanced TB risk Group R1: persons who: a) have serious related diseases b) have serious related conditions c) have extended residual changes after treatment of TB or other mycobacteriosis</i>
Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriízou Nově přijatí	<i>Group R2: persons who are in contact with bact. verified TB or other mycobacteriosis Newly admitted</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad

List of selected terms used in publication and their English translation

Zhoubné novotvary	<i>Malignant neoplasms</i>
Nezhoubné novotvary	<i>Benign neoplasms</i>
Zánětlivá onemocnění plic	<i>Pneumonia (inflammatory lung diseases)</i>
Následky oběhových změn	<i>Sequelae of circulatory changes</i>
Jiná onemocnění se závažným průběhem	<i>Other diseases with serious course</i>
Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou	<i>Persons with enhanced risk of lung cancer</i>
Počet prvních ošetření	<i>Number of first treatments</i>
Organické duševní poruchy	<i>Organic mental disorders</i>
Poruchy vyvolané alkoholem	<i>Disorders due to use of alcohol</i>
Poruchy vyvolané ost. psychoaktivními látkami	<i>Disorders due to use of other psychoactive substances</i>
Afektivní poruchy	<i>Affective disorders</i>
Neurotické poruchy	<i>Neurotic disorders</i>
Poruchy osobnosti	<i>Disorders of personality</i>
Sexuální poruchy	<i>Sexual dysfunction</i>
Mentální retardace	<i>Mental retardation</i>
Vývojové poruchy v dětství a adolescenci	<i>Developmental disorders specific to childhood and adolescence</i>
Neurčená duševní porucha	<i>Unspecified mental disorder</i>
Neplodnost	<i>Infertility</i>
Vývojové poruchy mužských pohlavních orgánů	<i>Developmental disorders of male genital organs</i>
Pacienti živé kartotéky	<i>Patients in recent evidence</i>
Pro alkohol	<i>For alcohol</i>
Pro drogy	<i>For drugs</i>
První ošetření	<i>First examinations</i>
Kontrolní ošetření	<i>Control examination</i>
Konsiliární vyšetření	<i>Conciliar examination</i>
Počet prvních ošetření	<i>Number of first treatments</i>
Ve sledovaném roce	<i>In given year</i>
Úrazy	<i>Injury</i>
Dopravní úrazy	<i>Road traffic injury</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad

List of selected terms used in publication and their English translation

Pracovní úrazy	<i>Work-related injury</i>
Sportovní úrazy	<i>Injury at sport activity</i>
Ostatní úrazy	<i>Other injury</i>
Zlomeniny	<i>Fractures</i>
Úrazy pod vlivem alkoholu	<i>Injury involving alcohol</i>
Úrazy pod vlivem drogy	<i>Injury involving drugs</i>
Léčení pacienti pro vybranou diagnózu	<i>Treated patients for selected diagnoses</i>
Dispenzarizovaní pacienti podle pohlaví	<i>Dispensarized patients by sex</i>
ZPSZ, JOP	<i>Paramedical workers with professional and specialized qualifications, other professional workers in health care</i>
Radiologičtí asistenti	<i>Radiology assistants</i>
Počet léčených pacientů ve sledovaném roce	<i>Number of treated patients in given year</i>
Počet nově přijatých nemocných k léčení ve sledovaném roce	<i>Number of newly admitted patients for treatment in given year</i>
Nádorová onemocnění	<i>Cases of neoplasms</i>
Nenádorová onemocnění	<i>Diseases other than of neoplasms</i>
Terapie	<i>Therapy</i>
Záření	<i>Radiation</i>
% z celkového počtu nově přijatých nemocných	<i>% of total number of newly admitted patients</i>
Chemoterapie	<i>Chemotherapy</i>
RTG terapeutické přístroje	<i>Therapeutic x-ray apparatus</i>
Radionuklidové ozařovače	<i>Radionuclide irradiators</i>
Lineární urychlovače s jednou energií X	<i>Linear accelerators with one X energy</i>
Lineární urychlovače s více energiemi X a elektrony	<i>Linear accelerators with more X energies and with electrons</i>
Betatrony	<i>Betatrons</i>
Systémy pro plánování léčby	<i>Treatment planning systems</i>
Automatické afterloading přístroje	<i>Automatic afterloading apparatus</i>
Plánovací CT	<i>Planning CT</i>

Přehled vybraných termínů použitých v publikaci a jejich anglický překlad
List of selected terms used in publication and their English translation

Kliničtí logopedi	<i>Clinical logopedists</i>
Počet konzultací klinických logopedů	<i>No. of consultations with clinical logopedists</i>
Poruchy sluchu	<i>Hearing defects</i>
Poruchy vývoje řeči	<i>Speech developmental defects</i>
Poruchy mluvních funkcí	<i>Speech articulation defects</i>
Poruchy poznávacích funkcí	<i>Cognitive function defects</i>
Poruchy mluvních komunikací	<i>Defects of verbal communication</i>
Poruchy řeči provázející onemocnění	<i>Speech defects associated with disease</i>
Poruchy hlasu	<i>Voice defects</i>
V programu akutním	<i>In acute programme</i>
V programu chronickém	<i>In chronic programme</i>
Počet hemodialyzačních středisek	<i>Number of dialysis units</i>
Počet provedených výkonů	<i>Number of performances</i>
Počet dialyzačních lůžek	<i>Number of dialysis beds</i>
Počet hemodialyzačních přístrojů	<i>Haemodialysis set-ups</i>
Počet provedených dialýz	<i>Number of dialyses performed</i>
Na 1 dialyzační lůžko	<i>Per 1 dialysis bed</i>
v programu akutním	<i>in acute programme</i>
v programu chronickém	<i>in chronic programme</i>
Hemodialýzou	<i>Haemodialysis</i>
Peritoneální dialýzou	<i>Peritoneal dialysis</i>
Hemofiltrací	<i>Haemofiltration</i>
Hemodiafiltrací	<i>Haemodiafiltration</i>
Plazmaferéz	<i>Plasmapheresis</i>
Hemoperfusí	<i>Haemoperfusion</i>

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-)	v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
Nula (0; 0,0; 0,00)	znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce
Tečka (.)	na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
Ležatý křížek (x)	značí, že zápis není možný z logických důvodů

Symbols in the tables

<i>dash (-)</i>	<i>in place of a number indicates that the phenomenon did not occur</i>
<i>0 or 0,0 or 0,00</i>	<i>indicates that the phenomenon occurred, but the value of calculated indicator is less than half of unit used in table</i>
<i>dot (.)</i>	<i>in place of a number indicates that the number is not available or cannot be relied on</i>
<i>skew cross (x)</i>	<i>indicates that the entry is not applicable for logical reasons</i>

Seznam zkratk

List of abbreviations

ZPBD	zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti (§ 5–21a zákona č. 96/2004 Sb.) <i>paramedical workers with professional qualification</i> <i>(Art. 5–21a of Act No. 96/2004)</i>
ZPSZ	zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti (§ 22–28 zákona č. 96/2004 Sb.) <i>paramedical workers with specialised professional qualification</i> <i>(Art. 22–28 of Act No. 96/2004)</i>
ZPOD	zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 až 42 zákona č. 96/2004 Sb.) <i>health care workers pursuing paramedical profession under professional supervision or direct guidance</i> <i>(Art. 29–42 of Act No. 96/2004)</i>
JOP	jiní odborní pracovníci (§ 43 zákona č. 96/2004 Sb.) <i>other professional workers (Art. 43 of Act No. 96/2004)</i>
SVLS	společné vyšetřovací a léčebné složky <i>common examination and treatment units</i>

Seznam zkratk názvů krajů

List of abbreviations of regions

PHA	Hl. m. Praha
STC	Středočeský kraj
JHC	Jihočeský kraj
PLZ	Plzeňský kraj
KAR	Karlovarský kraj
JHM	Jihomoravský kraj
OLO	Olomoucký kraj
UST	Ústecký kraj
LIB	Liberecký kraj
HRA	Královéhradecký kraj
PAR	Pardubický kraj
VYS	Vysočina
ZLI	Zlínský kraj
MSK	Moravskoslezský kraj